Cuviosul Porfirie (Bairaktaris) Kafsokalivitul, părintele nostru duhovnicesc, străvăzător şi înaintevăzător

(7 februarie 1906 - 2 decembrie 1991)

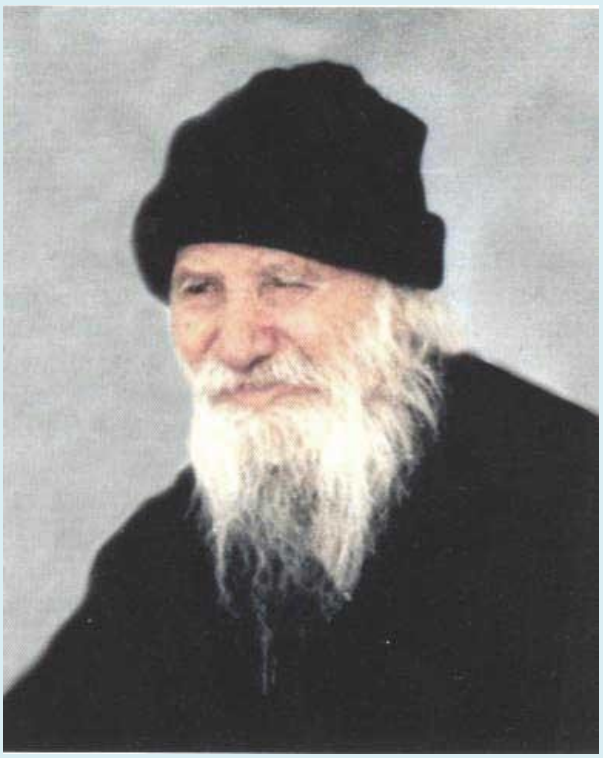

Index

Acatistul cuviosului părinte Porfirie Kavsokalivitul, noul făcător de minuni 4
Paraclisul Sfântului Porfirie Kavsokalivitul 20
Viaţa bătrânului Porfirie (1906-1991).....34
Drumul către Sfântul Munte 34
Sfântul Munte Kavsokalivia (1918-1925).....43
Evvia (1925-1940) 67
În Athena, la policlinică (1940-1973) 77
În Kallisia, la Sfântul Nicolae (1955-1979).....96
Milesi - Mănăstirea Schimbării la Faţă a Domnului (1979-1991).....101
Kavsokalivia (1991) 107
Sfinţii zilelor noastre - Marele părinte Porfirie Kafsokalivitul 109
Învăţăturile duhovniceşti ale părintelui Porfirie Kavsokalivitul 119
Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Educaţia copiilor începe din ceasul zămislirii lor.....120

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Ceea ce-i mântuieşte şi-i înrâureşte spre bine pe copii este viaţa din casă a părinţilor 122
Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Ocrotirea peste măsură lasă copiii necopţi 126
Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Copilul vrea alături de el oameni cu o rugăciune fierbinte 128
Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Multă rugăciune şi puţine cuvinte copiilor 132
Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Sfinţenia părinţilor este cea mai bună educaţie în Domnul 134
Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Prin rugăciune şi sfinţenie puteţi să-i ajutaţi şi pe copii la şcoală 136
Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Învăţaţi-i pe copii să ceară ajutorul lui Dumnezeu 139
Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Copiii nu se zidesc prin laudele necontenite 141
Părintele Porfirie Kavsokalivitul - Despre taina pocăinţei - „Pocăinţa adevărată va aduce sfinţirea” 145
Stareţul Porfirie - Rugaţi–vă pentru cei care vă acuză 147
Părintele Porfirie Kavsokalivitul – Boala, ca iubire a lui Hristos 149
Părintele Porfirie Kavsokalivitul – Hristos este prietenul nostru 157
Sfântul părinte Porfirie - Gânduri de lumină 159
În Ortodoxie nu există drum închis 168
Tot ceea ce omenește nu se poate realiza devine posibil cu harul lui Dumnezeu 170
„Nimeni nu mă vrea, nu sunt bun de nimic. Oamenii nu mă înţeleg, nimeni nu mă iubește” 172
Părintele Porfirie Kavoskalivitul: Iubește simplu, fără frică 173
Părintele Porfirie: Pe toate să le înfruntaţi cu iubire, cu bunătate, cu răbdare şi cu smerenie 174
Paul Siladi - Sfântul cuvios Porfirie Cavsocalivitul și harisma bucuriei 177
Editoriale despre părintele Porfirie Kavsokalivitul 181
Anastasios Sotirios Tzavaras - Amintiri despre bătrânul Porfirie, părintele nostru 182
Bogdan Lupescu - Cuviosul Porfirie - Un mare "medic naturist" al Ortodoxiei 190
Părintele Porfirie, zis şi “Bunicuţul” 195

Când ştiinţa este contrazisă: harul lui Dumnezeu suflă unde voieşte - o mărturie a mitropolitului Nicolae al Mesoghiei - 198
O frumoasă mărturie despre stareţul Porfirie - Convorbire cu Xenia Giannopoulou, fiica duhovnicească a părintelui Porfirie 204
O frumoasă mărturie despre stareţul Porfirie - Convorbire cu H.M.P., fiu duhovnicesc al părintelui Porfirie timp de cincisprezece ani 218
Cuvioşii Paisie Aghioritul şi Porfirie Kafsokalivitul în amintirea ÎPS Ierotheos Vlahos 225
Thanásis Papathanasíou - Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991), un pustnic în inima oraşului - 1. Plecare sau sosire? 227
Thanásis Papathanasíou - Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991), un pustnic în inima oraşului - 2. Cele două iubiri 239
Thanásis Papathanasíou - Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991), un pustnic în inima oraşului - 3. Kavsokalivit şi aghiorit până la sfârşitul vieţii 247
Cuv. Porfirie Kavsokalivitul: Muzica bizantină este foarte folositoare de suflet, vindecătoare a deprimării 254
Părintele Porfirie Kafsokalivitul (video) 256
Gheorghios S. Kroustalakis - Bătrânul Porfirie, părinte duhovnicesc şi pedagog 257
Cărţi despre Părintele Porfirie Kavsokalivitul în limba română 258
(Foto) Mănăstirea „Schimbarea la Față” din Milesi 261
(Video) Mănăstirea Sfântului Porfirie („Schimbarea la Față”) - Milesi, Grecia 268
Chilia părintelui Porfirie din Milesi - Mănăstirea Schimbării la Faţă a Domnului, Grecia 269
Pr. Silviu Cluci - Schitul Kavsokalivia - Athos 280
(Foto) Paşi de pelerin la Schitul Kavsokalivia – Athos 283
Icoane 294

Acatistul cuviosului părinte Porfirie Kavsokalivitul, noul făcător de minuni

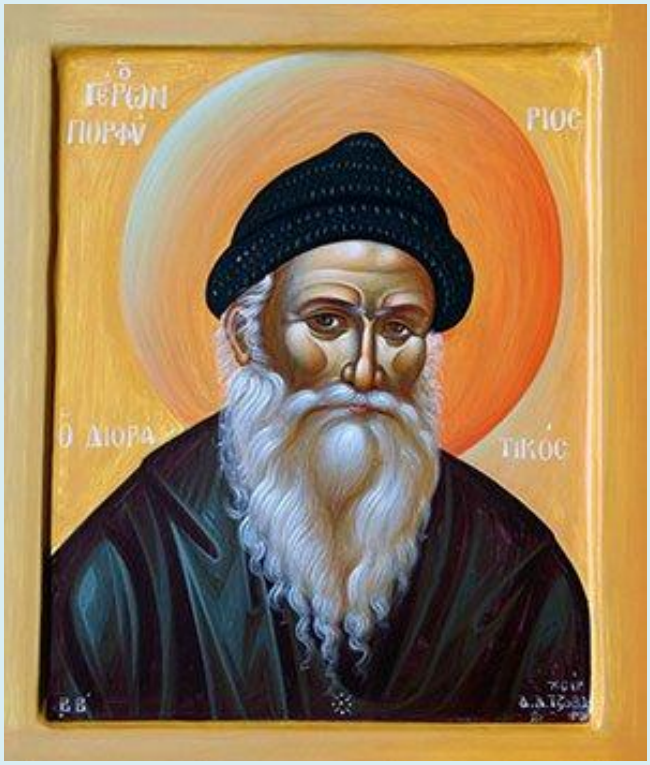

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşlueşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul
Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.

Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Pe părintele nostru Porfirie, făcătorul de minuni, care a împărţit mană din pustia binecuvântată a Sfântului Munte celor ce flămânzeau în pustia duhovnicească a lumii, veniţi să îl lăudăm, binecredincioşilor, şi pentru rugăciunile pe care le înalţă Domnului pentru mântuirea neamului creştinesc să îi mulţumim cântându-i: ***Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!***

Icosul 1

Ai auzit dulcele glas al Preadulcelui Iisus chemându-te la nunta cea veşnică şi zicând: "Vino, părinte Porfirie, de moşteneşte Împărăţia Cerurilor care este gătită celor ce şi-au purtat crucea nevoindu-se din dragoste pentru Dumnezeu!"
noi, vrând a fi părtaşi fericirii tale, îţi aducem aceste laude:
Bucură-te, cel ce mijloceşti înaintea Sfintei Treimi pentru mântuirea noastră;
Bucură-te, rod înmiresmat al tradiţiei Sfinţilor părinţi;
Bucură-te, ostaş îmbrăcat în armură duhovnicească;
Bucură-te, furtună care spulberi cuiburile ereticilor;
Bucură-te, cel ce te-ai dăruit în întregime fiecăruia dintre cei ce te cercetau;
Bucură-te, că luptând împotriva puterilor întunericului, le-ai biruit;
Bucură-te, că ai apărat predaniile bisericeşti şi ai stat împotriva rătăcirilor de multe feluri;
Bucură-te, că i-ai binecuvântat pe cei ce au mărturisit minunile tale;
Bucură-te, că i-ai mustrat pe cei ce au spus despre tine lucruri neadevărate;
Bucură-te, cel ce stai departe de cei care răstălmăcesc minunile tale;

Bucură-te, cel ce primeşti laudele aduse de către cei binecredincioşi;
Bucură-te, ceară însemnată cu pecetea sfinţeniei;
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 2-lea

Ştiind micimea vieţuirii noastre, să nu deznădăjduim aflând nevoinţele prea cuviosului părinte Porfirie, nici să încercăm a le urma fără dreaptă socoteală, şi mai ales să nu căutăm a agonisi harismele sale, căci nu puţină vătămare vom afla. Ci să căutăm a învăţa de la el smerenia şi dragostea pentru cele sfinte, ca să îi putem cânta lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Ai primit la botez numele de Evanghelie, care se tâlcuieşte „Bună-Vestire", şi întreaga ta viaţă a fost o bună-vestire despre lucrarea Duhului Sfânt şi despre dobândirea veşniciei de către oamenii care, trecători fiind prin viaţa pământească, L-au cunoscut pe Domnul care ieri, astăzi şi în veac Acelaşi este, şi din revărsarea inimii ţi-au cântat:
Bucură-te, că din pruncie ai fost păzit de Cel a cărui întrupare a fost binevestită de înger;
Bucură-te, că din fragedă vârstă ai năzuit să îi închini Domnului viaţa ta;
Bucură-te, că din copilărie ai plecat la Muntele Athos ca să urci muntele virtuţilor;
Bucură-te, că atunci când te-ai lovit din greşeală cu securea în picior ai cerut ajutorul Maicii Domnului;
Bucură-te, că ocrotitoarea Sfântului Munte ţi-a oprit de îndată şiroirea sângelui;
Bucură-te, că ai trăit acoperit de Sfântul ei acoperământ;
Bucură-te, că pentru vieţuirea ta cucernică ai fost hirotonit preot;
Bucură-te, că ajutând mulţimi de oameni nu ţi-ai pierdut liniştea;
Bucură-te, luminător al Atenei şi a toată Grecia;
Bucură-te, că ai fost căutat de pelerini veniţi din toată lumea;
Bucură-te, că ai trăit în vremurile noastre nevoinţe aspre ca ale părinţilor din vechime;
Bucură-te, că până la moarte L-ai slujit cu jertfelnicie pe Hristos;
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 3-lea

Nu pentru vreo nevoinţă aparte s-au revărsat asupra ta râurile binecuvântărilor, ci pentru că luând asupra ta crucea grea a ascultării ai urmat Domnului care S-a arătat pe Sine ascultător până la moarte, şi lepădând voia ta la picioarele bătrânilor tăi ai învăţat de la aceştia cântarea: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Să vadă roadele ascultării cei ce vor să trăiască neavând povăţuitor, cei care plini fiind de mândrie cred că au găsit un drum mai scurt către Dumnezeu, şi să îşi cunoască înşelarea. Iar noi să luăm aminte la vieţuirea prea cuviosului părinte Porfirie şi cerându-i să mijlocească la Dumnezeu ca să primim puterea de a merge pe calea ascultării, să îi cântăm aşa:

Bucură-te, rob al lui Hristos care ai cunoscut ce înseamnă adevărata libertate;
Bucură-te, că nu ai cunoscut povara libertăţii pătimaşe;
Bucură-te, cel ce supunându-te bătrânilor tăi ai înţeles taina ascultării;
Bucură-te, că părinţii Pantelimon şi Ioanichie te-au învăţat lepădarea voii;
Bucură-te, că atunci când ţi s-au deschis ochii duhovniceşti i-ai văzut cu duhul pe bătrânii tăi;
Bucură-te, cel ce făcând ascultare ai ieşit din chilia unui părinte pe fereastră;
Bucură-te, că nu te-ai mâhnit când frumoasa pasăre cioplită fără binecuvântare ţi-a fost frântă;
Bucură-te, că aşa s-a frânt şi gândul inimii tale de a face ceva după propria voie;
Bucură-te, că prin rugăciune ai devenit asemenea stâlpilor monahismului;
Bucură-te, că ieşind în mijlocul oamenilor te-ai sârguit să te jertfeşti pentru ei;
Bucură-te, că ai ridicat mănăstirea din Milesi ca pe un chivot al cunoaşterii lui Dumnezeu;
Bucură-te, cel ce ai găsit în Sfânta Scriptură şi în Vieţile Sfinţilor chipuri de sfinţenie;
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 4-lea

"Dacă nu ar fi scris Sfântul Ioan Scărarul cartea despre dumnezeiescul urcuş, ar fi putut-o scrie cu pricepere părintele Porfirie", s-a dat mărturie despre măsura sporirii tale; văzându-te Domnul că din copilărie ai vrut să urmezi viaţa de nevoinţă a unui alt avvă Ioan, cel numit Colibaşul, a venit în întâmpinarea ta şi ţi-a călăuzit paşii pe treptele scării Raiului, iar tu I-ai cântat cu umilinţă: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Mincinoşi sunt ritorii care învaţă că vremea sfinţeniei a trecut, că în vremurile noastre nu mai este cu putinţă omului să meargă pe calea cea strâmtă pe care o arată Scriptura; nouă numai a cugeta la vieţuirea ta ne este de ajuns pentru a sta împotriva unora ca aceştia, care nu vor să cânte împreună cu noi:

Bucură-te, că urmând Sfântului Ioan Colibaşul, L-ai primit pe Hristos în chilia inimii tale;
Bucură-te, că Sfântul Porfirie al Gazei te-a crescut ca pe un urmaş al său;
Bucură-te, bucurie a Sfântului Atanasie şi a celorlalţi cuvioşi aghioriţi;

Bucură-te, cel ce ieşind din Sfântul Munte nu ai părăsit smerenia Sfântului Siluan;
Bucură-te, că primind bastonul trimis de Sfântul Gherasim ai primit şi binecuvântarea acestuia;
Bucură-te, cu Sfântul Vasile cel mare care te-a ajutat să ridici aşezământul din Milesi;
Bucură-te, cu Sfinţii ierarhi Nicolae şi Spiridon, neobosiţii făcători de minuni;
Bucură-te, cu Sfinţii Cosma şi Damian şi cu ceilalţi Sfinţi doctori fără de arginţi;
Bucură-te, cel ce ai fost asemănat cu Sfântul Serafim de la Sarov;
Bucură-te, că ai arătat lumii că harismele Sfântului Nectarie din Eghina nu s-au pierdut;
Bucură-te, cu soborul tuturor cuvioşilor Părinţi şi cuvioaselor Maici;
Bucură-te, floare din buchetul Maicii Domnului care ai împrăştiat mireasma din grădina ei;
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 5-lea

Deşi în timpul vieţii ai avut parte de apăsătoare boli, părinte, nu te-ai lăsat biruit de durere, ci le-ai răbdat cu mucenicească răbdare, şi în loc să cârteşti ai primit suferinţa cu seninătate, cântându-I lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Cine poate să stea departe de mijlocirile tale, ştiind câtă mulţime de bolnavi au simţit ajutorul tău? Cine oare va şovăi să alerge la tine, aflând că din zi în zi numărul celor ce au primit sănătate trupească şi sufletească sporeşte fără încetare? O, părinte Porfirie, pentru grija pe care ai arătat-o şi o arăţi celor bolnavi, primeşte de la noi laudele acestea:
Bucură-te, că suferind grele boli ai primit puterea de a-i ajuta pe bolnavi;
Bucură-te, că i-ai învăţat pe oameni că vindecarea adevărată vine de la Dumnezeu;
Bucură-te, că însemnând bolnavii cu semnul sfintei cruci le-ai uşurat durerile;
Bucură-te, cel ce i-ai ferit pe credincioşi de doctorii cei închipuiţi care au puteri diavoleşti;
Bucură-te, că ai vindecat de paralizie pe femeia celui ce a venit să te caute la mănăstire;
Bucură-te, că deşi acela nu te-a găsit a avut mare credinţă în puterea mijlocirilor tale tainice;
Bucură-te, că aşa cum ai vindecat-o pe femeia sa îi poţi vindeca şi pe cei pentru care ne rugăm;
Bucură-te, că i-ai mângâiat pe cei căzuţi în deznădejde;
Bucură-te, că i-ai povăţuit să poarte crucea răbdării;
Bucură-te, că bolnavilor care ţi-au cerut ajutorul le-ai adus grabnică tămăduire;

Bucură-te, cel ce şi acum te rogi pentru cei aflaţi în diferite suferinţe;
Bucură-te, că pentru tine nu există boli de nevindecat;
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 6-lea

Nici un om nu este fără de păcat, nici un om nu se poate făli că a scăpat de orice urmă a bolii. Ştiind că nu numai trupurile noastre, ci şi sufletele noastre sunt atinse de boală, dar ştiind şi că Dumnezeu este Cel ce dăruieşte sănătate celor drept-credincioşi, îţi cerem să te rogi ca împreună cu cei tămăduiţi de bolile lor să Îi putem cânta lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Noule doctor fără de arginţi, părinte Porfirie, mulţumindu-ţi că prin nenumărate minuni ai dăruit celor suferinzi tămăduirea, nu vom obosi vestind celorlalţi vindecările făcute prin rugăciune către Dumnezeu, şi pentru aceasta te rugăm să primeşti drept plată mulţumirile noastre:
Bucură-te, că pe pruncul care nu se mişca l-ai vindecat spre bucuria părinţilor lui;
Bucură-te, pentru copiii care primind vindecare trupească L-au slăvit pe Dumnezeu;
Bucură-te, că pe femeia necăjită de boala bărbatului ei ai învăţat-o să se ferească de tulburarea adusă de diavol;
Bucură-te, cel ce îi ocroteşti pe cei care se îngrijesc cu dragoste de bolnavi;
Bucură-te, cel ce vedeai şi vezi mai bine decât doctorii bolile oamenilor;
Bucură-te, cel ce stai împotriva doctorilor nepricepuţi ca să-i fereşti pe bolnavi de mai multă suferinţă;
Bucură-te, cel ce te-ai arătat bolnavei care suferea de tromboză şi ai vindecat-o;
Bucură-te, că mai târziu aceasta a recunoscut chipul tău şi aşa a înţeles de la cine a primit ajutorul;
Bucură-te, că doctorii au rămas fără grai în faţa vindecărilor pe care le-ai făcut;
Bucură-te, balsam care aduci de la Dumnezeu vindecare trupească şi sufletească;
Bucură-te, că prin rugăciunile tale s-a biruit rânduiala firii;
Bucură-te, cel ce îi întăreşti pe cei care mărturisesc vindecările tale minunate;
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 7-lea

Răbdând suferinţele ca un al doilea Iov, ai arătat prin viaţa ta că încercările îngăduite de Dumnezeu nu covârşesc puterea omenească, şi că oricât de grele ar fi acestea, dacă ne luptăm să le biruim, Mântuitorul Hristos va pune pe frunţile noastre cununi strălucitoare, pentru care îi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Auzind cum în timpul vieţii şi după moarte i-ai izbăvit de felurite ispite pe cei cărora le-ai cunoscut neputinţele, şi aflându-ne noi înşine în ispite fără de număr, căci viermele păcatului nu doarme, dorim să te avem ca ocrotitor al nostru, şi pentru aceasta îţi cântăm:

Bucură-te, că trecând prin furtuna necazurilor ai primit puterea de a-i ajuta pe cei ispitiţi;

Bucură-te, că i-ai făcut dreptate slujbaşului învinuit pe nedrept;

Bucură-te, că pe tânăra care vroia să se sinucidă ai scăpat-o din ghearele diavolului;

Bucură-te, că ai prevenit maicile de la Mănăstirea Jazak să nu bea apă din fântâna otrăvită de necredincioşi;

Bucură-te, că fără teamă în vreme de război ai scăpat o fată de la pângărire;

Bucură-te, că l-ai izbăvit pe ucenicul tău de primejdia din adâncurile apelor;

Bucură-te, cel ce dai cu prisosinţă cele de trebuinţă credincioşilor;

Bucură-te, că printr-o minune Cel ce a înmulţit peştii în pustie te-a vădit a fi asemenea Lui;

Bucură-te, că această minune şi altele asemenea ei au fost tăinuite până după moartea ta;

Bucură-te, cel ce te-ai arătat în chip minunat celor care ţi-au cerut ocrotirea;

Bucură-te, că oricine te cheamă în ajutor cu credinţă primeşte sprijinul tău;

Bucură-te, că nenumărate sunt facerile de bine pe care ni le-ai arătat;

Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 8-lea

Cum să nu ne veselim de minunile tale? Cum să nu tresalte inimile noastre la aflarea bucuriei pe care o aduci celor ce te cinstesc, tainicule povăţuitor al călugărilor şi al mirenilor? Ştiind că ducând viaţă monahicească tu ai fost călăuză pricepută şi pentru familiile care în viforul lumii au căutat liniştea duhovnicească, îi cântăm Celui care te-a înţelepţit: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Văzând cum vrăjmaşul diavol se luptă ca mirenii să ducă o viaţă cât mai pătimaşă, aducându-le tulburare în suflet şi şoptindu-le că numai în mănăstiri se poate duce o viaţă bineplăcută lui Dumnezeu, tu i-ai povăţuit să stea împotriva acestuia şi să ducă lupta cea bună, iar ei sporind în vieţuirea duhovnicească ţi-au cântat:

Bucură-te, că îi afli pe fiii risipitori şi te rogi pentru ei;

Bucură-te, că aduci pacea în familiile dezbinate;

Bucură-te, că le-ai descoperit celor căzuţi calea pocăinţei;

Bucură-te, că i-ai ajutat pe aceştia să ajungă fii credincioşi ai Bisericii;

Bucură-te, că i-ai învăţat pe părinţi să trăiască o viaţă sfântă pentru ca fiii lor să fie păziţi de ispite;
Bucură-te, că rugându-se Domnului ucenica ta a fost peţită de tânărul pe care îl iubea;
Bucură-te, că domolind împotrivirile părinţilor lui, au reuşit să se căsătorească;
Bucură-te, că le-ai vorbit despre Hristos tinerilor care necunoscând lumina trăiau în patimi;
Bucură-te, că ei ţi-au sărutat picioarele cu dragoste;
Bucură-te, sprijin al celor ce vor să îşi întemeieze o familie;
Bucură-te, că Domnul ţi-a dat priceperea de a fi călăuză pentru cei căsătoriţi;
Bucură-te, blând duhovnic care cu iscusinţă ai vindecat rănile sufleteşti;
Bucură-te, apostol al sfinţeniei în vremuri de mare tulburare;
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 9-lea

Doamne, cel ce ne-ai zis "Fiţi sfinţi, că Eu, Domnul Dumnezeul vostru, sfânt sunt", care prin gura prea cuviosului părinte Porfirie ne-ai amintit această poruncă a Ta, iar noi am priceput că numai dacă vom merge pe calea sfinţeniei vieţile noastre vor cunoaşte împlinirea, acoperă-ne cu harul Tău cel ceresc ca să mergem pe această cale fără a fi vătămaţi de cursele diavolului şi să îţi cântăm în toată vremea: Aliluia!

Icosul al 9-lea

Ceea ce mărturiseşte întreaga predanie a Răsăritului, şi anume că Dumnezeu S-a făcut om pentru ca omul să se sfinţească, este cu anevoie de priceput; dar ascultându-te pe tine, prea cuvioase părinte, că ne îndemni să ajungem la măsura sfinţeniei, oricât de mari ar fi ispitele care ne apasă, îţi zicem:
Bucură-te, icoană a virtuţilor poleită cu aurul smereniei;
Bucură-te, că nu numai pe monahi, ci şi pe mireni i-ai îndemnat să rostească rugăciunea lui Iisus;
Bucură-te, că îi vezi pe creştinii râvnitori strălucind ca nişte făclii;
Bucură-te, că l-ai văzut pe părintele Yannis îmbrăţişându-şi preoteasa în lumina Raiului;
Bucură-te, dascăl al cugetării la cele sfinte;
Bucură-te, că săvârşind dumnezeieştile slujbe inima ta a devenit altar al Celui Preaînalt;
Bucură-te, că aflând nevoinţele tale sporim în nevoinţă;
Bucură-te, că prin postiri îndelungate ţi-ai hrănit sufletul cu putere cerească;
Bucură-te, lumânare care te-ai asemănat rugului lui Moise;

Bucură-te, că prin înţelepciune duhovnicească i-ai întrecut pe înţelepţii lumii acesteia;
Bucură-te, că ne-ai îndemnat ca prin lungi privegheri să călătorim spre odihna veşnică;
Bucură-te, adeverire a învierii lui Hristos;
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 10-lea

Fiind aprins de dragostea cea duhovnicească şi vrând să propovăduieşti oamenilor credinţa în Hristos, pentru râvna ta Domnul te-a chemat să fii părtaş darurilor Sfinţilor apostoli şi prin harisma vorbirii în limbi ai grăit pe înţelesul celor de alt neam, iar ei mirându-se de sfinţenia ta au strigat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Vrând tu să o ajuţi pe tânăra Annoula să lepede cugetările deşarte şi să creadă în Atotputernicul Dumnezeu, nu ţi-a fost oprelişte necunoaşterea limbii pe care o vorbea aceasta, ci prin darul lui Dumnezeu ai trecut de acestă stavilă, spre bucuria celor care te laudă aşa:
Bucură-te, că niciodată nu ai greşit când ai spus oamenilor cele pe care ţi le-a arătat Domnul;
Bucură-te, cel ce din smerenie nu I-ai cerut Domnului harisme alese;
Bucură-te, că nu te-ai mândrit pentru darurile cu care Dumnezeu te-a covârşit;
Bucură-te, că primindu-le nu ai contenit cugetarea smerită la propria ta păcătoşenie;
Bucură-te, că minunile le-ai făcut nu spre lauda ta, ci spre slava lui Dumnezeu;
Bucură-te, că şi noi am urmat povaţa pe care i-ai dat-o femeii credincioase, şi nu ne îndoim de harismele tale;
Bucură-te, că ai trăit bucuria Rusaliilor;
Bucură-te, cel ce prin luminare dumnezeiască ai înţeles necazurile oamenilor;
Bucură-te, că ai astupat gurile celor care cârteau împotriva darurilor Sfântului Duh;
Bucură-te, că ne-ai lămurit că puterile celor depărtaţi de Biserică vin de la îngerii căzuţi;
Bucură-te, stavilă pentru cei care fiind stăpâniţi de diavol imitau darul vorbirii în limbi;
Bucură-te, cel ce cunoşteai graiurile păsărilor şi ale animalelor:
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 11-lea

Cuvântul despre trecerea în veşnicie, cum că "de vei muri înainte de a muri, nu vei mai muri atunci când vei muri", a fost sorbit de inima ta însetată de cunoaştere şi

luminându-te te-ai împărtăşit de această trăire când moartea ta a devenit un puternic: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

"După ce voi pleca la Domnul, eu voi continua să vă vorbesc. Voi, oare, mă veţi auzi?", ne-ai întrebat pe toţi cei care te purtăm cu dragoste în inimile noastre.

Nefiind vrednici de a auzi cuvintele tale pline de putere, facem ceea ce ne este cu putinţă şi îndrăznim să îţi aducem smerită laudă, ştiind că asculţi glasurile noastre:

Bucură-te, cel ce ţi-ai aşteptat moartea ca pe o întâlnire cu Dumnezeu;

Bucură-te, că ai părăsit această lume chemându-L pe Mântuitorul Hristos;

Bucură-te, că ai adormit în Sfântul Munte, pe care lăuntric niciodată nu l-ai părăsit;

Bucură-te, că dragostea ta pentru Hristos a covârşit frica morţii;

Bucură-te, că rugându-te se risipea norul întunecat pe care îl vedeai deasupra unora dintre muribunzi;

Bucură-te, cel ce şi acum te rogi pentru cei aflaţi pe patul de moarte;

Bucură-te, cel ce ne fereşti de moarte năprasnică;

Bucură-te, că ultima ta dorinţă a fost "ca toţi să fie una", după cum voieşte Hristos;

Bucură-te, că te-ai rugat ca toţi oamenii să îl cunoască pe Dumnezeul părinţilor noştri;

Bucură-te, că Cel ce a înviat din morţi te-a învăţat să biruieşti moartea;

Bucură-te, că privind blândul tău chip ne umplem de mângâiere;

Bucură-te, văzând că seminţele pe care le-ai semănat dau roadă îmbelşugată;

Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 12-lea

Aşa precum Sfântul Nectarie a voit ca moaştele sale bine-mirositoare să fie împărţite spre binecuvântare în tot pământul, şi pretutindeni s-a aflat de minunile sale, tot aşa după adormirea ta Dumnezeu a vrut ca cinstirea ta să se răspândească în toate colţurile lumii, ca toţi cei care în aceste vremuri de rătăcire au cunoscut că eşti stâlp de lumină al dreptei credinţe, să cânte Domnului împreună cu tine: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Înainte de a primi cinstirea cuvenită de la oamenii cei muritori, bine plăcutule al lui Dumnezeu, ai primit o cinstire mai înaltă, căci ai fost prăznuit în Biserica Cerească de soborul celor care îmbrăcaţi în veşminte luminoase cântau îngereşte troparul tău, şi cărora următori făcându-ne noi îţi zicem cu mare glas:

Bucură-te, dar nepreţuit pe care Dumnezeu l-a dăruit Bisericii;

Bucură-te, că am fost povăţuiţi în chip minunat să ne rugăm ţie;

Bucură-te, că însuşi Domnul S-a îngrijit să primeşti cinstire de la oameni;

Bucură-te, ascultând laudele celor care aşteaptă tainica ta povăţuire;

Bucură-te, că aşa cum te rugai înainte împreună cu ucenicii tăi, te rogi acum cu noi toţi;
Bucură-te, că precum îţi ocroteai fiii duhovniceşti acum ne ocroteşti şi pe noi;
Bucură-te, că numărul celor care te cinstesc creşte fără încetare;
Bucură-te, prieten al celor care învaţă de la tine urcuşul duhovnicesc;
Bucură-te, că cei ce au privit chipul tău luminat vor să atingă şi sfintele tale moaşte;
Bucură-te, candelă aprinsă de Părintele Ceresc;
Bucură-te, ucenic al Fiului lui Dumnezeu;
Bucură-te, vas ales al Sfântului Duh;
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, prea cuvioase părinte Porfirie, făcătorule de minuni, primind această puţină rugăciune de la noi, cei ce din prea plinul inimii îţi aducem laude după cuviinţă, ajută-ne să punem început bun şi lepădând toate patimile şi poftele să trăim ca mădulare sfinte ale Bisericii, ca împreună cu tine să putem cânta în vecii vecilor: ***Aliluia!***

Apoi iarăşi se zice:

Icosul 1
Ai auzit dulcele glas al Preadulcelui Iisus chemându-te la nunta cea veşnică şi zicând: "Vino, părinte Porfirie, de moşteneşte Împărăţia Cerurilor care este gătită celor ce şi-au purtat crucea nevoindu-se din dragoste pentru Dumnezeu!"
noi, vrând a fi părtaşi fericirii tale, îţi aducem aceste laude:
Bucură-te, cel ce mijloceşti înaintea Sfintei Treimi pentru mântuirea noastră;
Bucură-te, rod înmiresmat al tradiţiei Sfinţilor părinţi;
Bucură-te, ostaş îmbrăcat în armură duhovnicească;
Bucură-te, furtună care spulberi cuiburile ereticilor;
Bucură-te, cel ce te-ai dăruit în întregime fiecăruia dintre cei ce te cercetau;
Bucură-te, că luptând împotriva puterilor întunericului, le-ai biruit;
Bucură-te, că ai apărat predaniile bisericeşti şi ai stat împotriva rătăcirilor de multe feluri;
Bucură-te, că i-ai binecuvântat pe cei ce au mărturisit minunile tale;
Bucură-te, că i-ai mustrat pe cei ce au spus despre tine lucruri neadevărate;
Bucură-te, cel ce stai departe de cei care răstălmăcesc minunile tale;
Bucură-te, cel ce primeşti laudele aduse de către cei binecredincioşi;
Bucură-te, ceară însemnată cu pecetea sfinţeniei;
Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!

Condacul 1

Pe părintele nostru Porfirie, făcătorul de minuni, care a împărţit mană din pustia binecuvântată a Sfântului Munte celor ce flămânzeau în pustia duhovnicească a lumii, veniţi să îl lăudăm, binecredincioşilor, şi pentru rugăciunile pe care le înalţă Domnului pentru mântuirea neamului creştinesc să îi mulţumim cântându-i: ***Bucură-te, părinte Porfirie, biserică vie a lui Dumnezeu!***

După aceasta se zice această:

Rugăciune

Prea cuvioase părinte Porfirie, robule al Dumnezeului celui viu, primeşte laudele pe care ţi le aducem cu inimă smerită şi mijloceşte înaintea lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră.

Ocroteşte-ne de tot răul şi de toată tulburarea. Ajută-ne să biruim ispitele care ne stau înainte şi prin răbdarea noastră să dobândim cununile cele netrecătoare. Iar la înfricoşătoarea Judecată să fim feriţi de veşnica pedeapsă şi să fim aşezaţi în partea cea de-a dreapta, unde cu soborul tuturor sfinţilor te veseleşti de frumuseţile ce-

reşti. Ca primind grabnicul tău ajutor să îi mulţumim în vecii vecilor Dumnezeului care te-a proslăvit. Amin.

Troparul părintelui Porfirie

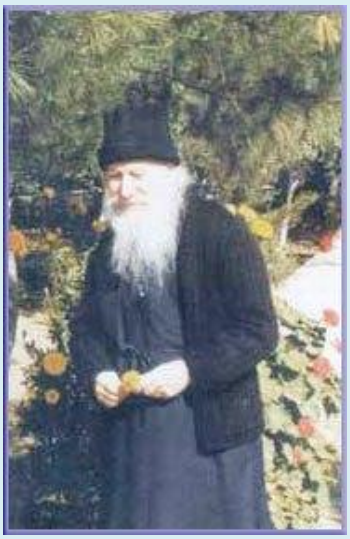

Nu trecuse mult timp din ziua adormirii părintelui Porfirie când, un nepot de-al său, de meserie educator, a văzut în vis o biserică uriaşă, scăldată în lumină, aflată în înaltul cerului, ce fusese ridicată în cinstea părintelui Porfirie şi în mijlocul căreia şedea însuşi părintele Porfirie. Totodată a văzut cum numeroşi oameni ai lui Dumnezeu, îmbrăcaţi în straie de lumină şi purtând cununi strălucitoare, se adunaseră înăuntrul dar şi în afara bisericii şi cântau cu glasuri melodioase un tropar, al cărui text şi a cărui muzică erau închinate părintelui Porfirie. Nepotul părintelui a auzit de atâtea ori în vis acest tropar, încât l-a învăţat pe de rost! Şi, îndată ce s-a trezit, aducându-şi-l bine aminte, l-a scris şi l-a şi înregistrat!

Acesta este troparul:

După cum pe pământ te rugai pentru tămăduirea neputinţelor şi pentru iertarea păcatelor noastre, tot astfel şi acum roagă-te în ceruri, părinte Porfirie, şi roagă-L pe Hristos Dumnezeul nostru să mântuiască sufletele noastre.

Paraclisul Sfântului Porfirie Kavsokalivitul

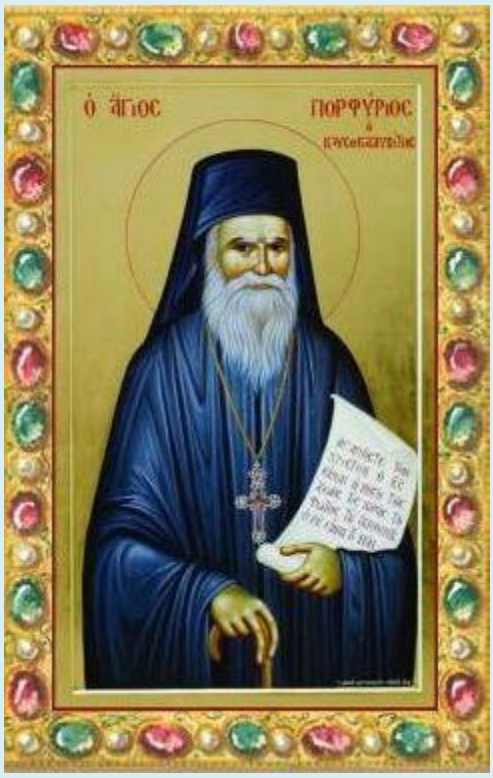

[Preotul: face obişnuitul început, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru.]

Citeţul: Amin. Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Rugăciunile începătoare

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;

Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Doamne, miluieşte ! (de 12 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi: **Psalmul 142**
1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.
5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.

7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.
12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. (de 3 ori), *apoi:*

Apoi **troparele** acestea, glasul al 4-lea:

La alesul si noul luminător al Bisericii, la strălucitorul dumnezeieştilor raze ale trezviei si ale dragostei, ale străvederii, rugăciunii şi ale înţelepciunii, să cădem acum credincioşii, cu dorire strigându-i: Nu înceta rugându-l pe Hristos pentru noi, Sfinte, părinte Porfirie!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nu vom tăcea, Născătoare de Dumnezeu, pururea a spune puterile tale noi nevrednicii. Că de nu ai fi stat tu înainte, rugându-te, cine ne-ar fi izbăvit pe noi din atâtea nevoi? Sau cine ne-ar fi păzit până acum slobozi? Nu ne vom depărta de la tine, Stăpână, că tu izbăveşti pe robii tăi pururea din toate nevoile.

Apoi **Psalmul 50**
1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.

8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canonul

Cântarea 1

Irmos: Apa trecând-o ca pe uscat şi din răutatea egiptenilor scăpând, israeliteanul a strigat: Izbăvitorului şi Dumnezeului nostru să cântăm.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

(se repetă după primele tropare care nu au înainte Slavă... sau Şi acum...)

Făclia smereniei Domnului şi comoară adâncă de prea alese virtuţi, de toată grăirea cea trufaşă a fariseilor, sfinte, păzeşte-mă.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Viaţa înnoindu-ţi cu lumina celor de sus, risipeşte-ne, sfinte, neguroasele patimi, cu rugăciunile tale către Hristos.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Prea slăvit părinte eşti între iubitorii de Dumnezeu şi păstor de seamă al mulţimii credincioşilor; şi pe noi acum la cereştile locaşuri povăţuieşte-ne.

Slavă...

Picură de sus nouă tuturor râul milei Împăratului, celor ce te lăudăm de-a pururea ca pe norul sfânt al bogatei Sale milostiviri.

Şi acum...

De patimile trupeşti curăţeşte-mă, cea plină de daruri, ca veşmânt nestricăcios de lumină să îmbrac şi eu, nevrednicul robul tău.

Cântarea a 3-a

Irmos: Doamne, cel ce ai făcut cele de deasupra crugului ceresc şi ai zidit Biserica, Tu pe mine mă întăreşte întru dragostea Ta, că Tu eşti marginea doririlor şi credincioşilor întărire, Unule, iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Gândul nesfânt şi spurcat mi-l risipeşte cu prea luminatul tău sprijin, părinte, îngrădindu-mi simţirea şi mintea dinspre întinăciunea celui viclean.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Ca un soare al milei ai răsărit de curând şi luminător lumii ce alerga la tine te-ai arătat; pentru aceasta cerem solirea ta către Stăpânul a toate, nevoitorul smerit al lui Dumnezeu.

Slavă...

Sprijin neclintit celor înnpovăraţi de neputinţe eşti, părinte, şi ajutor celor înviforaţi cu sârguinţă dăruieşti, să nu treci acum cu vederea nici ale noastre rugăciuni către milostivirea ta.

Şi acum...

Rugăciunile noastre ca o îndurată primeşte-le, prea nevinovată Stăpână, şi le du Fiului tău şi Dumnezeu, mijlocind cu căldură şi neîncetat rugându-te pentru toţi.

Stihiri, glasul al 8-lea:

Izbăveşte din primejdii pe cei ce năzuiesc cu dragoste la solirile tale, părinte, că tu eşti locaş al harului înainte-vederii şi oglindă de daruri a Domnului.

Caută cu milostivire, întru tot lăudată, Născătoare de Dumnezeu, la necazul cel cumplit al trupului meu şi vindecă durerea sufletului meu.

Sedealna, glasul al 2-lea:

Podobie: Ceea ce eşti rugătoare caldă şi zid nebiruit, izvor de milă şi lumii scăpare, cu deadinsul strigăm către tine Născătoare de Dumnezeu, Stăpână: Vino degrab şi ne izbăveşte pe noi din nevoi, ceea ce eşti singură grabnic folositoare.

Izvor de minuni de-a pururea curgător te-a dăruit Hristos Dumnezeu, Sfinte Pofirie, de la care, luând acum din belşug harul tămăduirilor, îţi strigăm: Bucură-te, părinte, darule ales şi lumii nou sprijinitor.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Doamne, taina rânduielii Tale, înţeles-am lucrurile Tale şi am prea slăvit Dumnezeirea Ta.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Stea te-ai arătat în anii de pe urmă cu harul străvederii, cuvioase, străluceşte-ne şi acum în inimă lumina spre căutarea lui Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Stâlp al trezviei eşti, părinte, al smereniei şi al liniştii sufleteşti, ci şi pe mine, rugătorul tău, mă învredniceşte totdeauna cu trezvie să fiu.

Slavă...

Dăruieşte-mi mie, celui ce te cinstesc, prea cumplit luptat de tulburarea patimilor, inimă cu pace, că tu ai pierdut pe cel înşelător.

Şi acum...

Risipeşte, Stăpâna mea, norul întristării ce greu m-a învăluit, strălucindu-mi bucuria ta, cu mijlocirea Sfântului Porfirie.

Cântarea a 5-a

Irmos: Luminează-ne pe noi, Doamne, cu poruncile Tale şi cu braţul Tău cel înalt. Pacea Ta dă-ne-o nouă, lubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Părinte înţelepte, strig acum către tine: „Dăruieşte-mi viaţă în pace, ferindu-mă de năvălirea şi de ispita celui viclean ".

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Stâlp al virtuţii te-ai arătat, Sfinte Porfirie, ci întăreşte-ne şi pe noi cei ce ne ostenim în lucrarea virtuţilor.

Slavă...

Picură-mi din cer ploaia darurilor Duhului, cuvioase, răcorind şi sufletul meu pârjolit de atâtea păcate şi de amare greşeli.

Şi acum...

Maica lui Hristos, învredniceşte-ne pe noi poruncilor Fiului tău a urma pururea, ceea ce eşti bucuria Sfântului Porfirie.

Cântarea a 6-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul şi Lui voi spune mâhnirile mele; că sufletul meu s-a umplut de răutăţi şi viaţa mea s-a apropiat de iad. Dar ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Cinstind acum sfântă pomenirea ta cu cântări de taină, te rugăm, părinte: Cel ce ajuţi pe cei întru necazuri şi tămăduieşti cu harul tău de toată îndrăcirea, izbăveşte-ne şi pe noi de cumplitele patimi, Sfinte Porfirie.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

În rugăciuni te chemăm, părinte Porfirie; cercetează-ne cu sfântă solirea ta şi întăreşte-ne ca, prin credinţă, prin fapte bune şi prin dragoste să biruim pe înşelătorul, pe care tu, rugându-te, l-ai biruit.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce eşti râu nou izvorât al minunilor, adapă şi inimile noastre însetate, părinte, cu mijlocirile tale către Hristos, ca harul tău cu bucurie toţi să-l prea mărim.

Şi acum...

Îndreptează-i pe robii tăi, de Dumnezeu Născătoare, la limanul bucuriei şi veseliei nesfârşite, cu rugăciunile Sfântului Porfirie, ca luminat cu dulci cântări să te mărim, Stăpână.

Stihiile:

Mântuieşte din nevoi pe robii tăi, de Dumnezeu Născătoare, că toţi, după Dumnezeu, la tine năzuim, ca la o folositoare şi zid nesurpat.

Caută cu milostivire, întru tot lăudată Născătoare de Dumnezeu, la necazul cel cumplit al trupului meu şi vindecă durerea sufletului meu.

Preacurată, care, prin cuvânt, negrăit ai născut pe Cuvântul în zilele cele mai de apoi, roagă-te Lui, ca una ce ai îndrăznire de Maică.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Cu sângiurile tale...

Comoară smereniei te-am cunoscut, părinte, şi însufleţit învăţător al virtuţii, ca pe un sfeşnic al minunilor te cinstim pe tine, cerând prea fierbinte rugăciunea ta.

Prochimen, glasul al 4-lea: Minunat este Dumnezeu întru Sfinţii Săi, Dumnezeu lui Israel.

Stih: Sfinţilor celor ce sunt în pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile întru dânşii..

Evanghelia după Matei

Ev. Matei 11, 27-30

Zis-a Domnul ucenicilor săi:
27. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, decât numai Fiul şi cel căruia va voi Fiul să-i descopere.
28. Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi.
29. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre.
30. Căci jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară.

Slavă...

Pentru rugăciunile cuviosului Porfirie, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Şi acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Stih: ***Miluieşte-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegile noastre.***

Stihira, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Vlăstar prea slăvit al ostrovului Evviei odrăslitor de sfinţi, al Athonului cinste şi a Atticii floare, părinte Porfirie, cu miruri de haruri toată lumea ai înmiresmat, pe toţi înveselind cu mireasma cea nouă a cuvântului; şi noi, credincioşii, cerem acum

solirile tale fierbinţi şi te rugăm, sfinte: fereşte-ne de rele şi de boli, de ispitirile vicleanului şi întristări.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii cei ce au mers din Iudeea în Babilon oarecând, cu credinţa Treimii văpaia cuptorului au călcat-o, cântând: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Brazda sufletului mi s-a acoperit de noianul răutăţilor, ci şuvoiul lor grabnic îl seacă, părinte, cu rugăciunile tale, sălaş al virtuţilor.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

De primejdii şi ură, de vătămarea durerilor şi de împresurări izbăveşte-i pe cei ce ţi se roagă, părinte, care al celor duhovniceşti te ştiu prea bun chivernisitor.

Slavă...

Slobozeşte-i de cele pământeşti pe cei ce scapă la tine, ca unul ce har cunoscător primind, de cele stricăcioase te-ai izbăvit.

Şi acum...

Întinăciunea sufletului mi-o spală cu isopul fierbinţilor tale rugăciuni, Preacurată, dând mie dezlegare de multele păcate, ca din inimă să-I slujesc Fiului tău şi Dumnezeu.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul Ceresc…

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Haina sfinţită a preoţiei înnbrăcând şi de cinul îngeresc împărtăşindu-te, har de sus ai primit spre a ne fi acoperitor.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Tămăduitor de grele boli cu toţii te cunoaştem, părinte, ci acum la tine sârguind cu credinţă, cerem mijlocirile tale la tronul Stăpânului.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

În aceste vremuri de pe urmă ne-ai revărsat îmbelşugat apa minunilor, Sfinte Porfirie, fântână înţelegătoare a harurilor Domnului.

Şi acum...

Preasfântă Fecioară, acoperământ fii nouă şi chivernisitoare nerătăcită într-ale vieţii valuri şi înviforări.

Irmos:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Împăratul Ceresc, pe care îl laudă Oştile îngereşti, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Cu adevărat, Născătoare de Dumnezeu, te mărturisim pe tine Fecioară curată, noi cei izbăviţi prin tine, slăvindu-te cu cetele fără de trup.

Stih: ***Sfinte părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Încă din viaţa aceasta comoară de tămăduiri te-ai arătat, sfinte, dar şi după mutarea ta din cele de aici, vindecare dai diferitelor boli, părinte.

Stih: ***Sfinte Părinte Porfirie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi.***

Pildă de viaţă cuvioasă şi chip al sfinţeniei ne eşti, Porfirie, sfinţind pe cei ce măresc smerita ta răbdare şi ostenelile.

Slavă...

Uşurează-ne durerile trupeşti şi multele boliri, cele sufleteşti, rugându-te pentru noi, că tu, Sfinte Porfirie, eşti ales doctor fără de arginţi.

Şi acum...

Dăruieşte nouă har, Preasfântă Fecioară, celor ce te ştim palat împărătesc al Stăpânului şi cinstea celui nou arătat Sfânt Porfirie.

După aceasta: ***Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.***

Apoi cântăm **Mărimurile**:

Bucură-te, ochiul străvăzător; bucură-te, soare răsărit de curând cu milostivirea, cu dreapta socotinţă, cu rugăciunea şi dragostea, părinte Porfirie.

Pe tăinuitorul celor cereşti, cinstitul prieten al Stăpânului tuturor, pe arătătorul slăvit al celor sfinte, cu cântări de laudă să îl încununăm.

Prea vădit sfârşitul ţi-ai cunoscut şi în Athos fără cinstire lumească fiind petrecut, ai adormit, sfinte, în anii de pe urmă, întru adânc de pace şi smerenie.

Bucură-te, în necazuri grabnic ajutător, nădejde şi tămăduire bolnavilor; bucură-te, sfinte, sprijinitorul dumnezeiesc al necăjiţilor.

Bucură-te, cel ce izbăveşti din primejdii cu mijlocirile tale şi sufletelor pe calea mântuirii te arăţi neînşelat povăţuitor.

Bucură-te, as al harului prea ales şi trâmbiţa dragostei dumnezeieşti, cel ce în vremurile din urmă, la limanul bucuriei călăuzeşti.

Toate oştile îngereşti, înaintemergătorul Domnului, cei doisprezece apostoli şi toţi Sfinţii, împreună cu Născătoarea de Dumnezeu, faceţi rugăciuni ca să ne mântuim.

Apoi: ***Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.***
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tropar, glasul al 5-lea:

Podobie: Pe Cuvântul Cel împreună fără de început cu Tatăl și cu Duhul, Carele S-a născut din Fecioară spre mântuirea noastră, să-L lăudăm, credincioșii, și să I ne închinăm; că bine a voit a Se sui cu trupul pe Cruce și moarte a răbda și a scula pe cei morți, întru slăvită Învierea Sa.

Harul de sus împodobindu-te, sfinte, răsplată vieţii şi ostenelilor ţi-a adus, că ai cunoscut cu duhul mai dinainte cele omeneşti şi părtaş te-ai făcut celor dumnezeieşti; floarea Evviei cea prea frumoasă, fiu al Athonului celui smerit, cu taină te-ai mutat, Porfirie, către grădina slavei negrăite, rugându-l pe Domnul pentru cei care te cinstesc.

Stihira, glasul al 2-lea:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a

îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Stea nou strălucită a virtuţilor, raza vieţuirii celei cinstite cu nevoinţa trezviei te-ai arătat, părinte Porfirie; cu rugăciunile tale risipeşte negura păcatului şi străluceşte în inimile noastre lumina harului, izbăvindu-ne din nevoi.

Viaţa bătrânului Porfirie (1906-1991)

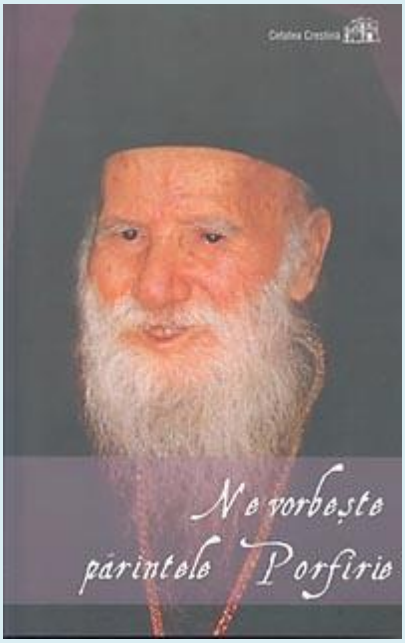

Ne vorbeşte părintele Porfirie:
https://www.academia.edu/44679993/Ne_vorbe%C5%9Fte_P%C4%83rintele_Porfirie

https://archive.org/details/ne-vorbeste-pr.-porfirie/mode/2up

Drumul către Sfântul Munte

"Visul meu - să-1 urmez
pe Sfântul Ioan Colibaşul. "

Mă trag din satul Sfântul Ioan

În Evvia există un sat, Sfântul Ioan; din acest sat mă trag eu. Părinţii mei erau săraci, pentru aceasta tata a plecat din sat şi s-a dus în America. Acolo a lucrat ca muncitor la Canalul Panama. Noi, copiii, lucram încă de mici în sat. Udam grădina, copacii, păşteam vitele, alergam pretutindeni unde ne spuneau cei mari.

Eu de mic păşteam vitele pe munte. Eram prostănac şi ruşinos. La şcoală am fost numai în clasa întâi şi n-am învăţat aproape nimic, căci învăţătorul era bolnav.

Acolo unde păzeam oile am citit, pe silabe, viaţa Sfântului Ioan Colibaşul, şi m-a cuprins dorul de a pleca să mă fac monah. Fără să ştiu nimic. Nici călugăr nu văzusem, nici mânăstire. Nimic.

Când am împlinit şapte ani, mama m-a trimis în Halkida, să lucrez la un magazin. Vindeau acolo de toate. În acea vreme aveau la magazine unelte, chei, lacăte şi sfori, dar şi zahăr, orez, cafea şi piper, tot ceea are o băcănie. Era mare magazinul. Şi mai erau acolo doi copii. Am mers şi eu. Tot ce-mi ziceau ei, făceam. Toţi îmi porunceau mie, iar eu alergam pretutindeni.

Mai înainte, cei doi îşi rânduiseră când să ude florile doamnei de pe balcoane. Mergeau cu schimbul. Unul într-o zi, celălalt în următoarea. Ţineau rândul. Când m-am dus eu, m-au pus pe mine la toate. Şi la măturat, şi la flori. Eu însă nu bănuiam nimic. Le făceam pe toate. Unde îmi ziceau, acolo mergeam.

Într-o zi, măturând în magazin, în grămăjoara de gunoi pe care o strânsesem erau şi nişte boabe nemăcinate de cafea. Se vărsaseră pe jos mai mult de cincisprezece boabe. Eu m-am aplecat, le-am adunat şi le-am luat în mână să le duc la sacul în care era cafeaua. Stăpânul era în biroul său. Avea geamuri de jur împrejur şi m-a văzut când m-am aplecat, şi apoi când m-am dus la sac. A strigat:
- Anghele - adică eu, aşa mă strigau când eram mic - vino'ncoace!
M-am dus acolo.
- Ce-ai în mână, ce-i asta?
Zic:
- Cafea. Am găsit boabele pe jos şi le-am adunat.
A început să strige:
- Tasoo, Aristoo, lannii, lorguu!!!
Unul era în depozit, altul altundeva. Stăpânul a continuat să strige. S-au adunat toţi acolo. Apoi mi-a deschis mâna.
-Ce vedeţi? i-a întrebat. Ce-s astea?
- Boabe de cafea, au zis.
- Unde le-ai găsit, Anghele?
- Erau împrăştiate pe podea, zic. Le-am adunat şi mă duceam să le arunc în sacul cu cafea.
Aşadar, a început stăpânul meu să le ţină o întreagă învăţătură. Ce se făcea acolo! Risipă cu duiumul. Aruncau una, aruncau alta ... Şi zice:
- Ascultaţi acum; de azi înainte o să puneţi o rânduială aici înăuntru. O săptămână Aristos, o săptămână Tasos, următoarea Anghelos. Şi la flori, şi la toate, la fel.

De atunci mă iubeau, deci, stăpânii mei. Mă chemau sus, în casă, şi mă puneau să le cânt troparele pe care le ştiam. Au preţuit fapta mea, căci mai înainte nu mă cunoşteau.

După doi ani am mers în Pireu, să lucrez la băcănia unei rudenii. Băcănia era şi tavernă. Avea şi o mansardă în care dormeam noaptea. Magazinul se afla pe un deal, pe strada Tsamadou. Veneau în fiecare zi să cumpere, şi mulţi dintre clienţi şedeau să bea şi să guste ceva, de vreme ce era şi tavernă.

Mi-am pus în adâncul inimii să mă fac pustnic

Într-o zi au venit la băcănie doi bătrâni. Mi-au cerut două sardele şi o jumătate de oca de vin. Le-am dus îndată. La un moment dat, unul dintre cei doi bătrâni a zis:
- Unde să mai afli vinul pe care l-am băut în Sfântul Munte! Vinul ăla nu l-am mai găsit nicăieri.
-Ai fost în Sfântul Munte? 1-a întrebat celălalt.
-Da. Am plecat din Mitilini, din Kalloni, şi m-am dus în Sfântul Munte. Ce vin am băut acolo!
L-a întrebat din nou celălalt:
-Te-ai dus să te călugăreşti?
- Da, am vrut să mă fac monah, dar n-am putut, n-am răbdat. Cât de rău mi-a părut că n-am rămas acolo!
Eu ascultam cu luare aminte, căci cu ceva timp în urmă trecuseră nişte monahi şi împărţiseră broşurele. Într-una dintre ele scria despre viaţa Sfântului Ioan Colibaşul, pe care o buchisisem când păşteam oile în satul meu, precum v-am spus. O citisem din nou în mansarda mea, la lumina unui felinar, cu greutate căci nu ştiam multă carte. Atât m-a înflăcărat viaţa Sfântului, încât am vrut să-i urmez şi eu, dar nu ştiam nimic despre Sfântul Munte.

Între timp, bătrânul a continuat:
- M-am dus să mă călugăresc, dar apoi am plecat. Ce frumos era acolo! Am văzut nevoitori, pustnici, oameni sfinţi care se străduiau să-L iubească pe Dumnezeu, luptându-se în pustie cu posturi, rele pătimiri şi rugăciuni. Le-am lăsat însă pe toate şi m-am întors în lume, unde m-am încurcat cu mii de chinuri.

Mi-aduc aminte mereu şi-mi pare rău că n-am rămas acolo; am venit în lume, să mă chinuiesc atât de mult cu familie, copii, atâta hărmălaie ... M-au îngenuncheat necazurile vieţii. Mi-aduc aminte ...

Peste puţin timp au plecat bătrâneii, dar mintea mea rămăsese la cele auzite. M-a cuprins, din acea clipă, un dor să merg şi eu acolo unde fusese acel bătrân. Mi s-a lipit de minte gândul că aş putea să-mi împlinesc visul - să-l urmez pe Sfântul Ioan Colibaşul. Mi s-a făcut un dor fierbinte.

După două zile a venit din nou acel bătrân. Era vecin cu noi. M-am apropiat de el şi l-am întrebat pe ascuns de ceilalţi:
- Spune-mi, nene Anton, e bine acolo sus, în Sfântul Munte?
- Ei, ai auzit data trecută, nu pot să-ţi mai zic nimic acum.
Şi nu mi-a spus nimic. A plecat. Eu însă nu mă mai puteam gândi la altceva.
Mi-am pus în adâncul inimii să mă fac pustnic. Cum, însă? Nu ştiam cum se ajunge în Sfântul Munte. Nu aveam bani. Nici nu ştiam ce să-i spun stăpânului. A venit din nou nenea Anton pe la băcănie. Tot pe ascuns l-am întrebat din nou despre Sfântul Munte, şi mi-a vorbit despre toate. Cum oare aş putea să plec? Ce să spun celorlalţi ?

Hoinar din iubire pentru Hristos

Zile în şir am fost posomorât şi gânditor. Stăpânul şi-a dat seama de ceva, s-a apropiat de mine şi mi-a zis:
- De ce eşti aşa? Ce ţi s-a întâmplat?
Ei, şi atunci am fost nevoit să spun o minciună. I-am spus că, atunci când am coborât la subsol după alimente, am aflat de la un oarecare sătean de-al meu · că mama era bolnavă, şi aş vrea să merg s-o văd. M-a crezut şi mi-a dat bani de drum, să merg la mama; mi-a dat şi ceva alimente să-i duc, şi m-a condus cu milă până afară.

Am alergat la vapor. Am pornit spre Sfântul Munte! Începuse să se împlinească visul meu. Vaporul urma să treacă prin Halkida, Voios, şi apoi prin Thesalonic. La puţin timp după plecare, însă, am simţit lăuntric o strângere de inimă. Voiam să ajung la destinaţie, dar mă temeam şi mi-era milă de părinţii mei care, neştiind unde mă aflu, se vor necăji mult.

N-am putut răbda şi, atunci când vaporul a ajuns în portul Limni al Evviei, am coborât şi m-am întors la Pireu cu alt vapor. Aici le-am spus stăpânilor mei că mama s-a făcut bine. Astfel, mi-am continuat lucrul, ca şi mai înainte. Dar nu întocmai ca înainte. Eram gânditor, mă rugam neîncetat, mâncam puţin, făceam metanii. Din pricina unei astfel de vieţuiri am slăbit, m-am schimbat.

-Ce ai, Anghele, mă întrebau, ce ai? Te vedem că eşti pe gânduri şi ai slăbit mult, copile. Noi te iubim şi vrem să te avem aici, dar nu cumva vrei să mergi la părinţii tăi?
- Da, vreau să merg, le-am spus.
- Mergi, dacă vrei, să-i vezi, iar când te întorci să aduci vreun copil bun ca şi tine, pentru magazin.

Astfel mi-au dat din nou bani, alimente, dulciuri, ceva sticle cu lichior şi altele. Stăpânul m-a dus până la vapor şi mi-a luat bilet pentru Halkida. Era un vapor ce făcea cursa Halkida - Aidipsos - Voios - Thesalonic- Sfântul Munte. Vaporul se numea Athena. Am urcat. Vaporul a plecat. Era noapte când am plecat la drum. Am călătorit toată noaptea. La un moment dat am ajuns la Halkida. Când vaporul a oprit, marinarii au strigat:
-Cine-i pentru Halkida? Cine-i pentru Halkida?
Eu tăceam mâlc, nu spuneam nimic. Prinsesem rădăcini într-un colţ şi nu scoteam un cuvânt. Vaporul a părăsit Halkida. Când am ajuns însă la Aidipsos, marinarii m-au găsit, căci făceau controlul biletelor.
-De ce n-ai coborât la Halkida? mi-au zis.
- Dormeam, am răspuns.
- Acum ce-o să faci? m-au întrebat. Trebuie să plăteşti.
-A, n-am decât câţiva bănuţi, le-am spus.
- Bine, mi-au răspuns.

M-au luat aşa, fără bani. Monedele erau atunci cinci bani, de zece bani. Să fi avut cu totul poate vreo drahmă şi ceva.

Când am ajuns la Volos, m-a cuprins un mare dor. Plângeam, plângeam mult. Mă gândeam că voi pleca pentru totdeauna din lume şi părinţii mă vor pierde, că vor fi necăjiţi. Mă gândeam la fraţii mei...

Ceva mă strângea de gât, voiam să mă întorc înapoi. La Volos vaporul stătea câteva ore; am coborât. Apoi a şuierat şi a pornit spre Thesalonic. Eu am rămas jos, vrând să mă întorc înapoi. Noaptea am petrecut-o pe un munte. Plângeam şi mă rugam.

În ziua următoare m-am urcat în vaporul care făcea aceeaşi cursă, spre Thesalonic. Banii mi se sfârşiseră, aşa că, neavând bilet, m-am ascuns la pupă, ca să nu mă găsească. La un moment dat, marinarii mi-au cerut biletul. Neavând, m-au certat.

Şedeam pe o bancă, pe partea stângă a vaporului, şi priveam în larg. Rosteam un irmos învăţat de la tatăl meu, care era cântăreţ la biserică, şi pe care îl cânta la pomenirea morţilor.

Irmosul acesta spunea:
"Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând strig către Tine, scoate din stricăciune viaţa mea, Multmilostive"
(Canonul Învierii, glasul al şaselea, imnul cantării al şasea)

Ziceam: *"Dumnezeul meu, viaţa este o mare furtunoasă şi Îţi cer ca, aşa cum sunt şi eu călător pe această mare furtunoasă, să iconomisească dumnezeiasca Ta pronie să aflu un liman, să se liniştească sufletul meu acolo, la limanul care vei fi Tu, pacea".*
Şi ziceam acestea, sau mai degrabă le cântam încetişor, şi plângeam, căci simţământul că părăseam lumea, adică pe părinţi, era adânc. Nu-mi păsa de lume, ci de părinţi. Eram mic şi numai la ei îmi era mintea; eram trist fiindcă îi părăseam.

A sosit ora prânzului şi oamenii mâncau pe punte; aşa era în vremea aceea. Se aşezau familii-familii. În faţa mea era o femeie cu soţul şi cu cei trei copii ai lor. Eu stăteam şi priveam marea. La un moment dat a venit o doamnă - sosiseră între timp marinarii să-mi ceară biletul şi văzuseră că n-am, că sunt copil sărac- m-a tras de umăr şi mi-a dat o bucată de pâine cu trei legăturele de plevuşcă. Demult, aşa prăjeau în tigaie plevuşca, trei câte trei peştişori legaţi cu un pai pe care îl treceau prin ochişorii lor, ii tăvăleau prin făină şi îi prăjeau. Nu ştiu dacă voi făceaţi aşa.

Îi zic:
-Multumesc, mulţumesc mult!
Alte câteva doamne, care erau alături, i-au spus:
- Bravo, foarte bine! Cum de te-ai gândit? Nouă nu ne-a trecut prin minte.
Ea însă s-a întors şi le-a zis:
- La asemenea copii vagabonzi nu trebuie să se uite nimeni, nici să le dea ceva, dar ce să facem?
Suntem oameni ...

Eu, sărmănelul, când am auzit cuvântul "vagabonzi" m-am bucurat în adâncul sufletului, căci m-am gândit că sunt cu adevărat vagabond. M-am făcut hoinar din iubire pentru Hristos. Am zis:
- *Hristoase al meu, mântuieşte-mă, călăuzeşte-mă!*

Am ajuns la Thesalonic. Am coborât din vapor. Nu ştiam unde să merg. M-am dus la Sfântul Dimitrie m-am închinat. Am îngenuncheat şi am plâns, rugându-1 pe Sfânt să mă ajute să mă fac pustnic; acesta era visul meu. Apoi am mers sus, pe un deal, şi am ajuns la o bisericuţă. Era închisă, însă avea o bancă afară. Acolo am rămas toată noaptea.

Am plâns mult voiam iarăşi să merg acasă, la părinţi . Era ispită pentru mine asta: de trei ori m-am întors înapoi. Acolo, plângând, rosteam şi cuvintele Paraclisului Preacuratei pe care le învăţasem de la tatăl meu. Repetam într-una "... nu trece rugăciunile noastre, ci le fă de folos" O spuneam neîncetat şi plângeam. Astfel m-a luat somnul.

Am uitat să vă zic că darurile pe care mi le făcuseră stăpânii mei, ca să merg chipurile acasă le împărţisem pe vapor unor soldaţi. Am împărţit ciocolatele, sticlele cu lichior, şi astfel m-am uşurat. Soldaţii s-au mirat de unde aveam eu atâtea să le dau fiind aşa de mic. Au primit, însă.

Deci, precum v-am spus, m-a furat somnul lângă bisericuţă. M-am trezit dimineaţă, am coborât la mare, la vapor - n-am rezistat ispitei - şi m-am întors la Pireu. Ce să vă zic, poveste mare!

Am luat hotărârea de a pleca fără întoarcere

După toate aceste preumblări şi întoarceri înapoi, trecând ceva timp, am luat hotărârea de a pleca pentru totdeauna. M-am hotărât să nu mai cobor din vapor. Am pornit iarăşi din Pireu, fără întoarcere, spre Sfântul Munte. Era a treia oară când plecăm la drum, ultima după atâtea chinuri.

Când am ajuns la Thesalonic era sâmbătă. Thesalonicul se afla atunci sub stăpânirea evreilor. Oamenii nu lucrau sâmbăta. Toate erau închise. Nici vapoare nu circulau, nimic. Ajunsesem de cu seară. Toţi au coborât din vapor să-şi cumpere ceva de mâncare. Eu n-am coborât, mă temeam de ispită. Mă temeam ca nu cumva să mi se întâmple ceva şi să nu pot ajunge la destinaţie. Am dat însă cuiva cincisprezece bănuţi şi mi-a adus pâine şi scrumbii, şi am mâncat. Toţi au aşteptat întreaga zi în port fiindcă, precum am spus, nu se lucra.

După-amiază au început să vină şi să urce pe vapor călugări. Îi priveam cu uimire. Pentru prima dată vedeam călugări în rase. Eu eram lângă scară. Aşa cum stăteam, îi vedeam pe toţi cei care treceau.

La un moment dat a urcat un bătrân înalt, cuvios, cu barba lungă, încărcat cu desăgi. S-a apropiat de mine. S-a aşezat pe o bancă şi mi-a spus să şed şi eu.
-Unde mergi, copile? m-a întrebat.
- Merg în Sfântul Munte, i-am răspuns.
- Ce vrei să faci acolo?
Eu i-am ascuns adevărul şi i-am zis:
- Merg să lucrez.
- Hai la Kavsokalivia, îmi zise. Acolo trăiesc eu împreună cu fratele meu la o colibă, în pustie. Vino, copilul meu, acolo, să-L slăvim împreună pe Domnul nostru. Ce cărţi citeşti, copile? m-a întrebat.
Şi eu i-am răspuns:
- Epistolia lui Hristos, Visul Maicii Domnului, Viaţa Sfântului Ioan Colibaşul. Nu ştiu multă carte.
N-a spus nimic despre cărţi, dacă erau bune sau nu.
- Hai cu mine, mi-a spus, că avem de lucru acolo şi te vom plăti. Şi ... poate-o să te facem şi călugăr!
Îndată ce am auzit acest cuvânt, am zâmbit.
Apoi mi-a zis:
- Ascultă, copilul meu, să nu te necăjeşti pentru ce-ţi voi spune. În Sfântul Munte nu sunt primiţi copiii. Eşti mititel şi nu ţi se poate îngădui să intri.
Chipul mi s-a posomorât.
- Nu te teme, însă, mi-a zis. Vom spune o mică minciună şi Dumnezeu are să ne-o ierte. În faţa lui Dumnezeu nu va fi o minciună, va fi un adevăr, căci tu Îl iubeşti pe Hristos şi vrei să mergi în Sfântul Munte să-L slujeşti, Deci, cine te întreabă - "Cine-i Bătrânul ăsta care e cu tine?", să răspunzi : "Este unchiul meu". Iar eu voi spune că eşti nepotul meu, copilul surorii mele.

Au mai urcat pe vapor mulţi călugări. A venit seara. Au şezut toţi călugării aproape unul de celălalt, şi şi-a scos fiecare mâncarea sa. Am şezut şi noi aproape de ei. Bătrânul mi-a dat pâine să mănânc.
- Părinte duhovnic, cine-i copilul acesta care e cu tine? întrebau toţi.
- Este copilul surorii mele, e nepoţelul meu. A murit sora mea şi pentru că-i orfan, l-am luat cu mine.

S-a făcut o mare minune a proniei lui Dumnezeu

Am călătorit toată noaptea. Dimineaţa, la ora zece, am ajuns la Dafni. Toţi călugării şi-au luat desăgile pline cu lucrurile cumpărate de la Thesalonic pentru rucodelie. Am coborât scara vaporului. Pe bătrânul meu l-au lăsat înainte, căci era

duhovnic. Am urcat cei dintâi în barcă şi am ajuns la scările din Dafni. Am coborât.

Dar ce s-a întâmplat aici? Bătrânul s-a îndepărtat puţin, pentru a-şi lăsa desaga mai încolo, iar în clipa aceea a venit un poliţai înalt, cu fes roşu şi fundă neagră, m-a tras şi m-a aruncat în barca ce pleca spre a aduce şi alţi călugări.
- Ce treabă ai aici? mi-a zis. Este interzis copiilor! Mergi la corabie. Să pleci!
Eu plângeam; barca a început să se îndepărteze.
În acea clipă, însă, Bătrânul a prins de veste, a alergat şi a strigat:
- Opreşte, întoarce copilul înapoi, este al meu!
Barca s-a întors. Am fost eliberat.
Serdarul - aşa erau numiţi atunci paznicii, poliţaii Sfantului Munte; purtau fustanelă albă şi fes roşu, erau prezenţi la toate slujbele peste tot - i-a spus Bătrânului:
- Este interzis să-l iei pe copil cu tine.
- O să-1 iau. Este nepoţelul meu, i-a spus Bătrânul. E copilul surorii mele şi nu-l pot lăsa. Este orfan, o să se piardă.
- Da, dar pe mine au să mă pedepsească.
- Nu, asupra mea să fie. O să vorbesc eu cu Stareţii ca să nu fii pedepsit. Astfel, împreună cu bătrânul meu "unchi", care mai târziu mi-a devenit şi Bătrân - Pantelimon era numele lui - am urcat la schit.

Vreau să spun cu asta că Dumnezeu a făcut multe minuni cu mine, smeritul. Mâna Sa mă ocrotea pretutindeni în chip vădit. Astfel, şi în această împrejurare, mâna lui Dumnezeu m-a aşezat în mâinile unui bătrân duhovnic sfânt, care urma să mă ocrotească.

Dumnezeu îl trimisese să mă izbăvească. S-a făcut o mare minune a proniei lui Dumnezeu. În multe m-a ajutat, dar, înainte de toate, marele ajutor a fost că am izbutit să intru în Sfântul Munte fiind atât de mic, de vreme ce nu era îngăduit. Nu ştiam nimic despre călugărie. Dumnezeu însă m-a ajutat.

Precum v-am spus, am ajuns la schit. De atunci a urmat o altă viaţă. Viaţa în Hristos. Slujbe, pavecerniţe, utrenii, vecernii, privegheri. Viaţă plină de har!

Sfântul Munte Kavsokalivia (1918-1925)

"Viaţa mea în Sfântul Munte
a fost rugăciune, bucurie,
ascultare faţă de Bătrânii mei."

Când am ajuns în Sfântul Munte, eram mic şi neştiutor de carte

Ca să vă istorisesc acum despre viaţa mea în Sfântul Munte, iubirea mea, dăruirea mea, nu-mi va ajunge timpul ... (Evr. 11, 32). Iubirea mea pentru voi mă îndeamnă să vă povestesc câte-mi amintesc.

Deci, când am ajuns în Sfântul Munte eram, precum v-am spus, mic şi neştiutor de carte. Nu ştiam să citesc decât pe silabe. Bătrânii mei - care erau şi fraţi după trup, bătrânul duhovnic Pantelimon şi ieromonahul Ioanichie - m-au întrebat:
- Ştii să citeşti?
- Ei, ştiu puţin, le-am răspuns.
Era sâmbătă seara. M-au pus să citesc Catisma.
Ruşinat, am început să citesc Psalmul întâi:
- Fe ... fe ... ri ... n ... cit băr ... băr ... ba ... ba ...tul...
Silabiseam.
- Bine, copilul meu, las' să citesc eu, a zis părintele loanichie, şi citeşti tu în altă zi.
Şi-a pus ochelarii şi a început:
-Fericit bărbatul carele n-a umblat. .. (Ps. 1, 1).
Îmi înţelegeţi ruşinea. Asta mi-a fost o lecţie.

"Trebuie să învăţ să citesc", m-am gândit. Am pus-o repede în faptă. Când găseam timp (şi aveam mult timp liber) luam şi citeam Psaltirea, Sfânta Scriptură a Noului Legământ, canoane, ca să mi se dezlege limba şi astfel, din multă citire, am învăţat Psaltirea pe de rost. Studiam şi noaptea.

Am simţit că nu mă aflu pe pământ, ci în cer

Într-o noapte s-a făcut priveghere în biserica mare a Sfintei Treimi. Era în primele zile după sosirea mea. Schitul nostru prăznuia. Seara, Bătrânii au plecat la biserică, iar pe mine m-au lăsat să dorm la chilie. Eram micuţ şi s-au gândit ca nu cumva să nu rezist până dimineaţa, la sfârşitul privegherii.

Părintele loanichie a venit după miezul nopţii şi m-a trezit.
- Scoală-te, mi-a zis, îmbracă-te, să mergem la biserică.
L-am ascultat de îndată. În trei minute am ajuns la Sfânta Treime. M-a lăsat să intru primul. Era pentru întâia oară când intram înăuntru. M-am pierdut!

Biserica era plină de călugări stând în picioare cu evlavie şi luare-aminte. Policandrele îşi împrăştiau lumina pretutindeni, luminând icoanele de pe pereţi şi de la iconostase. Candelele aprinse, mirosul de tămâie, psalmodiile răsunând în nepământeasca frumuseţe a nopţii... M-a cuprins o frică sfântă. Am simţit că nu mă aflu pe pământ, ci în cer.

Părintele loanichie mi-a făcut semn să înaintez şi să mă închin la icoane. Eu, nimic.
- Ţine-mă, ţine-mă! am început să strig. Mi-e frică!

M-a luat de mână şi, ţinându-1 strâns, m-am apropiat şi m-am închinat. A fost cea dintâi experienţă a mea. S-a întipărit adânc înlăuntrul meu. Nu o voi uita niciodată .

Pentru o vreme
am trecut printr-o ispită ...

Am fost foarte bucuros şi entuziasmat de viaţa mea acolo. Pentru o vreme însă, la început, am trecut printr-o ispită. Am început să mă gândesc la părinţii mei. Îi îndurerasem. Îmi era milă de ei, căci nu ştiau unde mă aflu. Mă mai gândeam şi la un văr de-al meu; de-o vârstă cu mine. S-a născut în mine, deci, dorinţa de a mă întoarce în sat şi de a-1 aduce pe vărul meu în Sfântul Munte, pentru a trăi şi el această minunată viaţă. Simţeam că am datoria de a-1 aduce la Hristos, dar nu spuneam nimic Bătrânului meu. Am început, deci, să nu mai am poftă de mâncare, să mă îngălbenesc la faţă, să tânjesc ...

Bătrânul şi -a dat seama. M-a chemat într-o zi şi mi-a spus cu iubire părintească:
-Ce ai, copilul meu? Ce ţi se întâmplă?
I-am spus totul. Asta a fost, m-am slobozit! A trecut ispită. S-a întors iarăşi pofta de mâncare, inima mi s-a umplut de bucurie.Am continuat să fac ascultare de Bătrânii mei.

Îmi strălucea faţa, m-am făcut tot mai frumos. În vreme ce la început eram neputincios, cu timpul m-am făcut frumos. Faţa mi-a devenit îngerească. Cum mi-am dat seama? Mersesem la Bătrânul şi, cum bătea soarele în geam, acesta s-a făcut ca o oglindă. Văzându-mi faţa, am zis întru sine-mi: "0, ho, ho! Cum m-a schimbat harul!".

Mai înainte mă gândeam la părinţii mei, iar gândul la ei mă chinuia. Apoi nu m-am mai gândit la ei. Îi aveam numai în rugăciunea mea, să-i mântuiască Domnul. La început tânjeam după ei. Pe urmă, numai după Bătrânii mei. Îi pomeneam pe părinţii mei, dar altfel, numai în iubirea lui Hristos. Am început să postesc mai mult şi să mă nevoiesc mai mult, dar aveam şi o mai mare nebunie şi înflăcărare.

Doream să mă aflu neîncetat în biserică şi voiam să fac tot ceea ce voiau Bătrânii, să le aduc mulţumire. Iată ce schimbare, ce prefacere, ce mutaţii săvârşeşte harul lui Dumnezeu!

Îi iubeam pe Bătrânii mei

Precum am spus deja, Bătrânii mei erau părintele Pantelimon şi fratele său, părintele Ioanichie. Îi iubeam, deşi erau foarte aspri. Eu nu-mi dădeam seama de asta atunci. Nu socoteam că se poartă aspru cu mine, căci îi iubeam şi aveam mare respect şi evlavie fată de ei. Evlavia mea era ... aşa precum vedeam icoana lui Hristos, o asemenea teamă sfântă şi o astfel de evlavie aveam. După Dumnezeu erau Bătrânii.

Erau preoţi amândoi, iar de fel erau din părţile Karditsei, dintr-un sat de sus. Îi spunea cumva satului ... Bine ar fi să ne amintim ... Mi-am amintit! E satul Mesenikolas al Karditsei. De acolo aveam pătura cu care am dormit până de curând.

Făceam deplină ascultare de ei. Ascultare! Ce să vă spun, o ştiam! M-am dăruit ei cu bucurie, cu iubire. Această ascultare desăvârşită m-a mântuit. Pentru ea mi-a dat Dumnezeu darul. Da, v-o repet, făceam deplină ascultare de Bătrânii mei. Nu ascultare silită ci cu bucurie şi iubire. Îi iubeam cu adevărat. Şi, pentru că-i iubeam, această iubire mă făcea să simt şi să înţeleg ce voiau. Cunoşteam, înainte de a-mi spune, ce voiau şi cum voiau fiecare lucru.

Mergeam aici, mergeam dincolo. Le eram dăruit cu totul. Pentru aceasta, sufletul meu zbura de bucurie lângă ei. Nu mă mai gândeam la nimeni. Au trecut părinţii, au trecut cunoscuţii, au trecut prietenii, a trecut lumea. Viaţa mea era rugăciune, bucurie, ascultare de Bătrânii mei.

O singură dată spuneau ceva, şi eu păzeam. De pildă, mi-a spus odată Bătrânul:
- Copilul meu, să-ţi speli mâinile şi înainte de masă, dar şi de fiecare dată când mergem la biserică, pntru că urmează să intrăm într-un loc sfânt şi toate trebuie să

fie curate. Iar noi suntem amândoi preoţi, şi slujim; trebuie să avem curate atât mâinile, cât şi toate celelalte ale noastre.

Astfel îmi spălam cu săpun mâinile. N-a fost nevoie să-mi spună şi a doua oară. Înainte să mănânc, le săpuneam. Dacă mergeam pentru ceva la biserică, le săpuneam. Dacă atingeam ceva, le săpuneam. La rucodelie, dacă era ceva mai fin de lucrat, le săpuneam. Asta făceam cu toate lucrurile, fără să mă împotrivesc înlăuntrul meu. Ţineţi seama că aveam doi Bătrâni şi de multe ori îmi cereau şi lucruri potrivnice unul celuilalt.

Într-o zi îmi spune părintele loanichie:
- Ia pietrele astea de aici şi du-le acolo!
Le-am dus în locul pe care mi l-a arătat. A venit Bătrânul cel mare. Îndată ce le-a văzut, s-a mâniat şi mi-a spus:
- Ce om sucit! De ce-ai făcut asta? Acolo ne trebuie pietrele? Să le duci la loc, unde le-ai găsit!
"Om sucit" - aşa mă certa când se mânia.

În ziua următoare a trecut pe acolo părintele loanichie. A văzut pietrele la locul lor, s-a mâniat şi mi-a zis:
-Nu ţi-am spus să le muţi acolo?
Eu m-am ruşinat, m-am înroşit, i-am pus metanie şi i-am zis:
- Părinte, iartă-mă, le dusesem aproape pe toate, dar Bătrânul m-a văzut şi mi-a spus: "Să le duci la loc, acolo ne trebuie", şi le-am dus înapoi. Mi-a ţinut acum morală părintele loanichie. M-au supus multor alte încercări de felul acesta.

Eu nu aveam deloc viclenie; nu ziceam: "Oare mă încearcă?". Nu-mi dădusem seama că mă încearcă, fiindcă lucrurile curgeau cumva firesc. Este important ce vă spun, pentru că, atunci când cineva ştie că este încercat, poate să facă şi cea mai grea muncă să arate că este ascultător. Insă când nu ştie că este încercat şi îl vede pe celălalt mâniindu-se, nu se poate să nu se clatine înlăuntrul său şi să zică: " Măi, măi, ce-i asta? De atâţia ani călugăr şi se mânie? Se poate lucrul acesta? Poate monahul să fie mânios şi să se roage? Să nu se fi izbăvit de mânie? Oamenii ăştia sunt tare nedesăvârşiţi ... "

Eu însă nu gândeam aşa, nici nu ştiam dacă mă încearcă. Dimpotrivă, mă bucuram mult de asta pentru că-i iubeam. Dar şi ei aveau multă iubire faţă de mine, deşi nu mi-o arătau. Îi iubeam pe amândoi bătrânii, dar în chip deosebit mă sprijineam de duhovnic, părintele Pantelimon.

Precum spune David lipitu-s-a sufletul meu de Tine şi pe mine m-a sprijinit dreapta Ta (Ps. 62, 8), tot aşa s-a lipit şi sufletul meu de Bătrânul. Adevărat vă spun! Şi inima mea era împreună cu inima lui. Îl vedeam, îl simţeam. Mă lua afară şi mergeam la biserica mare, iar de acolo pentru treburi împreună. Îl simţeam! M-a sfinţit mult faptul că m-am lipit de el. Asta m-a ajutat mult, că s-a lipit inima mea de a lui. Mare sfânt a fost!

Cu toate astea, Bătrânul nu-mi spunea nimic. Nu numai că nu spunea de unde se trage, dar nici numele lui de familie, nici altceva ... Niciodată nu a spus "în patria mea", sau "părinţii mei", "fraţii mei" ş.a. Totdeauna era tăcut şi întotdeauna se ruga şi totdeauna era blând. Dacă se mânia vreodată, mânia sa şi tot ceea ce spunea erau toate prefăcute. Îl iubeam cred că pentru ascultarea pe care am făcut-o şi pentru iubirea pe care o aveam faţă de el m-a cercetat pe mine harul.

Eram atent la el, să-l imit, să iau de la el. Îl iubeam, aveam evlavie la el, îl priveam şi mă foloseam. Îmi ajungea numai să-l văd. Mergeam mult împreună. Urcam de la Kavsokalivia sus, pe munte să tăiem copăcei. Tot drumul nu scoteam o vorbă. Îmi amintesc de Bătrânul, cum îmi arăta ce să tai. Îndată ce tăiam unul, strigam:
- Părinte, l-am tăiat!
Zicea:
- Vino aici, du-te cu un fierăstrău acolo.
Curăţam de jur împrejur, să încapă fierăstrăul.
Bătrânul mergea să-mi găsească altul. Îl tăiam "dintr-o suflare". Îndată strigam:
- Părinte, l-am tăiat!
Cu bucurie. Astea nu erau lucruri fireşti. Era iubirea mea, era harul lui Dumnezeu care lucra asupra mea prin Bătrânul.

Adeveresc şi eu ce se spune: *că nişte monahi mergeau la un pustnic şi, înconjurându-l, îi puneau felurite întrebări. Unul dintre ei şedea şi nu vorbea. Privea la faţa Bătrânului. Toţi întrebau, el nu vorbea. Şi îi zice pustnicul:*
- Pentru ce, copilul meu, tu nu mă întrebi nimic? Nu ai nici o nelămurire?
Îi răspunde:
- Eu nu vreau nimic altceva; îmi ajunge numai să te văd, Părinte.

Adică acesta se bucura de părinte prin har, îl "sorbea", primea harul lui Dumnezeu prin mijlocirea lui. Şi Sfântul Simeon Noul Teolog spune acelaşi lucru. Mărturiseşte că şi el a primit harul de la Bătrânul său.

Tot ce făceam, făceam cu bucurie

Bătrânii mei nu mă puneau la munci grele. Udam grădină şi făceam rucodelie, ceva sculptură în lemn. Nici nu-mi ţineau predici. La început mergeam cu ei la slujbe, nimic altceva.

După mai multe zile, m-a chemat Bătrânul şi mi-a dat un şirag de metanii şi mi-a spus să zic în fiecare seară rugăciunea "Doamne lisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă" . Nimic altceva. Nici o învăţătură, nici o lămurire. Mai întâi mi-a dat metaniile şi mi-a spus:
- Fii atent! Pune metanie, sărută-mi mâna, sărută crucea de pe metanii, să te binecuvântez ca să te ajute Dumnezeu.
De atunci am învăţat să mă rog cu metaniile.

La început nu mă trimiteau în afara Chiliei la treburi exterioare. Toate treburile le făceam în casă. Mergeam apoi în grădină. Săpam, udam, tăiam iarba, tot ce puteam. Apoi am început rucodelia. După ce isprăveam treburile, mă puneau să citesc la Psaltire iar ei munceau mai departe. Singurul lucru de care mă îngrijeam era cum să slujesc, cum să-i mulţumesc pe Bătrânii mei întru toate. Tot ce-mi spuneau făceam. Păzeam cuvântul întocmai. Ca să fiu sigur, îl repetam şi îl învăţam ca pe o lecţie. Îl puneam în minte şi îl lucram.

De pildă, rucodelia mea era sculptura. Eram atent cum lucrau Bătrânii mei, iar seara, când intram în aşternut, repetam în minte "lecţia": luăm lemnul, îl tăiem, îl punem în apă să se îmbibe; apoi îl scoatem afară şi îl lăsăm să se usuce, îl cioplim, îl tragem la rindea, îl netezim cu glaspapir, luăm raşpa, facem aşa, aşa ... Apoi îl netezim cu o piatră de mare, cristalizată, care este ca un diamant şi face lemnul să lucească; pe urmă facem schiţe ş.a. Toată rucodelia o treceam prin mintea mea, ca să nu uit nici cel mai mic lucru şi să o plinesc întocmai cum voiau ei. Mă temeam să nu fac vreo greşeală şi să-i necăjesc. De aceea învăţam pe de rost tot ce-mi spuneau.

Mă lămureau şi pentru ce trebuie să învăţ rucodelie. Îmi ziceau:
- Fii atent, să înveţi rucodelie. Aici nu poţi să stai altfel; nu-i mânăstire, adică chinovie, ca să avem grădini, vii, stafide, fructe. Trebuie să munceşti, ca să-ţi cumperi posmagii.

Acestea îmi ziceau, arătându-mi rucodelia. Ca să nu-i necăjesc, studiam şi noaptea, precum v-am spus, îndată ce intram în aşternut. Astfel, dimineaţa eram pregătit pentru muncă. Tot ce făceam, făceam cu bucurie.

Ziceam: "O să mă fac monah! Trebuie să învăţ asta, să văd ce noimă are". Aveam curiozitatea să aflu orice lucru în întreaga lui adâncime şi lăţime. Voiam să le învăţ pe toate, nu gândindu-mă că voi deveni mai târziu predicator şi voi avea nevoie de ele, ci din iubire pentru Hristos.

Am luat binecuvântare de la Bătrân să citesc slujba tunderii în monahism, şi în cincisprezece zile o ştiam pe de rost.

M-am obişnuit să nu-mi mai las mintea slobodă,
ca să dobândesc curăţia minţii

Acolo unde lucram, unde făceam cele ale sculpturii, aveam şi Sfânta Scriptură. O deschideam şi citeam. Aveam Evanghelia şi citeam de la început, de la începutul celei după Matei: Cartea naşterii lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul .. . (Matei 1, 1). Citeam, munceam şi o repetam în minte. De multe ori repetam cuvintele Evangheliei, şi chiar şi acum mi le amintesc. Mă îngrijeam să am în mintea mea cuvinte sfinte. Nu mă obosea să le repet de multe ori. Iubeam cuvintele dumnezeieşti, le simţeam, mă adânceam în ele. Nu mă săturam să le spun întreaga zi. Şi zilnic dacă le ziceam, nu oboseam.

Aveam o mare înflăcărare şi, atunci când Bătrânii mei plecau dimineaţa şi se întorceau seara, eu, liber fiind, mergeam la bisericuţă, la Sfântul Gheorghe, şi mă dăruiam rugăciunii. Mă duceam acolo. Da ... Cum era! Atât de mult mă bucuram, că nu mai mâncam. Nu-mi plăcea să mă desprind de acolo. Înţelegeţi? Spuneam rugăciunea, cântam, citeam. Mergeam acolo singur. Aveam un glas foarte frumos.

Vă spun, aveam un glas foarte, foarte frumos! Nu vă zic acum ca să mă laud pe mine însumi, ci aşa simţeam cam eu. Aveam un glas foarte frumos şi, aşa cum cântam, semăna cu nişte bocete. Erau cântece de iubire pentru Hristos, tot ce vrei ... Înţelegeţi? Măi ... Ce slujbe de înmormântare, ce ... Tot ce vrei! De-astea citeam Ei, ce să vă fac .. . Uite, de-astea vă povestesc. Ceva prin care-am trecut. Înţelegeţi?

- Mâine frământăm, aşa că pregăteşte-te să mergi să aduci ceva crăci. Luam sfoara şi plecăm în munte, după crăci, pe drumuri mai uşoare sau mai anevoioase. Nu numai de acestea îmi amintesc, ci şi că de multe ori Bătrânii mei mă trimiteau să aduc buturugi sau lemne, pe care le puneam pe mine ca o sarcină de măgar. Şi aşa cum eram încărcat şi bolnav de mijloc, şedeam pe cărăruie să mă odihnesc. Dacă vreodată mi-era prea greu, îmi ziceam întru sine-mi: "Ţi-arăt eu, măgar bătrân!". Nu cunoşteam ce-i lenea. Ei, într-adevăr, nu-mi era milă de trupul meu. Pentru că

mă dureau genunchii, eu mă răzbunam. Adică, cu cât mă dureau şi se "răzvrăteau" mai mult, eu luam o povară şi mai mare. "Ţi-arăt eu, măgar bătrân!", ziceam din nou. Mă răzbunam, mă răzbunam pe răul de mine.

De necrezut este că eu, un copil de şaptesprezece ani, mă împovăram cu o greutate de şaptezeci de ocale, pe o distanţă cum ar fi, de pildă, din Omonia până în vârful Licavitosului. Nu exista nici un pic de lene. Mă mulţumea să mă rog, chiar şi când eram obosit. Îl căutam pe Dumnezeu mai mult în osteneală. Asta trebuie să o credeţi şi să înţelegeţi că, într-adevăr, se poate izbândi.

Este un lucru care ţine de iubire. Nu este pur şi simplu faptul că mergi repede. Faci o treabă, apoi începi alta, te întorci, faci altă treabă şi iei seama la toate să le isprăveşti, să uzi, să sapi, să aduci pământ şi crengi, să urci pe munte, să aduci lemn pentru rucodelie. Prin iubire devii veşnic mişcător. Să vezi atunci cum fug păcatele ! Amorţesc toate. Auziţi? Aceasta este o viaţă cu adevărat străină, o viaţă cuvioasă, sfântă, viaţă paradisiacă.

Eram o sălbăticiune a pădurii

Nu pot să vă aduc exemple despre ce înseamnă o ascultare adevărată. Nu este ca şi când am vorbi acum despre ascultare şi, deodată, să-ţi spun "Du-te, fă o tumbă", iar tu să asculţi. Nu-i asta ascultarea. Trebuie să fii fără de grijă, adică să nu te gândeşti deloc la problema ascultării, şi dintr-o dată să îţi cer ceva, iar tu să fii gata să o faci cu bucurie. Să te afli desprins de muncă în clipa aceea, să nu fii în stare de veghe şi pregătire, şi chiar atunci să te smerească. Prin purtarea ta vei arăta atunci dacă faci ascultare sau nu.

Eu păzeam după literă poruncile Bătrânilor mei. Îmi ziceau:
- N-o să vorbeşti, n-o să spui ce facem şi ce rânduială avem la Chilie. Dacă întâlneşti pe drum vreun călugăr şi îţi spune "Binecuvântează!", să răspunzi cu evlavie şi iubire în Hristos - "Binecuvântaţi! ". Fireşte, dacă este un Bătrân, să îi "săruţi şi mâna. Dacă te întreabă "Ce fac Bătrânii tăi?", "să spui "Bine, cu rugăciunile voastre", şi să pleci îndată mai departe. Fără alt cuvânt. Iar dacă vine din spate, se apropie şi te întreabă ceva, nu sta şi nu răspunde, pentru că nu toţi călugării sunt buni şi este nevoie de luare aminte.

Orice te întreabă, să zici: "Nu ştiu, întrebaţi pe Bătrânul, nu ştiu". Să spui " Binecuvântează!" şi să pleci. Să nu-ţi zică: "Sculptura voastră nu-i aşa de bună, hai să-nveţi pictură, muzică s.a.". Nu asculta nimic, ţine-ţi drumul.

Mi s-a întâmplat odată să mă trimită la Sfântul Nifon. Pe drum, deci, am întâlnit trei mireni - aşa li se spune în Sfântul Munte celor care nu sunt monahi - şi, după obiceiul meu, le-am spus "Binecuvântaţi!" şi am trecut. Părându-le a fi un "sălbatic", unul dintre ei a zis:
- Sărmanul copil, nu pare a fi prea bine.
Eu trecusem deja de ei, dar aveam un auz foarte bun. Auzind acestea, m-am bucurat pentru o asemenea smerire. Am zâmbit în sinea mea. "Are dreptate, am spus, are mare dreptate, dar de unde să fi ştiut de nebunia mea!?"

Nu ieşeam prea des afară, nici la hramuri nu mă luau Bătrânii mei. Adică, dacă se prăznuia vreun sfânt, ei mergeau şi pe mine mă lăsau acasă.

În Sfântul Munte, Bătrânii aprindeau focul la chilii. Eu nu voiam să stau aproape, nu mă apropiam deloc de foc. Cei mai bătrâni şedeau lângă foc, eu şedeam mai departe. Mi-era frică. Mi-era frică să nu mă vatăme focul; le-am spus Bătrânilor mei şi ei, săracii, mă lăsau. Este şi o problemă de obişnuinţă.

Dacă te obişnuieşti să stai lângă foc, nu te mai poţi căli. Dacă vreodată mă prindea guturaiul, beam un ceai fierbinte, făceam cinci-şase sute de metanii, transpiram, mă schimbam. Apoi cădeam la pat şi mă făceam bine.

Eu eram într-adevăr un om "sălbatic". Eram ca o sălbăticiune a pădurii. Vă spun sincer. Alergam desculţ prin zăpadă, pe stânci. Să fi văzut cum mi se înroşeau gleznele, picioarele! Se înroşeau în zăpadă. Nu Bătrânii mei m-au pus să umblu desculţ, şi nici ei nu erau desculţi. Eu singur am vrut. Dar nici nu-mi ziceau să nu-mi scot încălţările.

În biserică, însă, purtam ciorapi şi pantofi, nu opinci. Mi-aduc aminte de ceva foarte frumos. Era primăvară şi Bătrânul m-a trimis la Kerasia. Alergând, mi-am scos opincile, căci voiam ca picioarele mele să facă "opincuţe", "tălpici" de la zăpadă şi de la ger.

Văzându-mă aşa, Bătrânii râdeau de mine. Mă mai smereau, mă mai certau; chiar şi când făceam bine îmi ziceau că am făcut rău. Firește, nu mereu, dar voiau "să mă afle", adică să mă prindă acolo unde nu înţelegeam. Bătrânii mei erau sfinţi. Se îngrijeau de creşterea mea în multe chipuri, chiar aspre. Niciodată nu-mi spuneau "Bravo!", sau "Ai făcut bine". Niciodată nu mă lăudau. Întotdeauna mă sfătuiau cum să-L iubesc pe Dumnezeu şi cum să mă smeresc. Cum să- L chem pe Dumnezeu să-mi întărească sufletul, şi să-L iubesc mult. Asta am învăţat. De "Bravo!" n-am ştiut şi nici nu l-am căutat vreodată.

Nici acasă la părinţi nu mă învăţaseră cu "Bravo, ce bine ai făcut!". Mama mă certa. Tata lipsea, era în America, a muncit ani de zile la Canalul Panama. Asta m-a ajutat mult. Cel ce învaţă smerenia atrage harul lui Dumnezeu. Dacă nu mă certau Bătrânii, mă necăjeam şi ziceam în sine: "Mânca-ne-ar Raiul, n-am găsit Bătrâni buni". Voiam să mă încerce, să mă certe, să se poarte aspru. Acum înţeleg ce aspri erau. Atunci nu-mi dădeam seama, căci îi iubeam. Niciodată n-am vrut să mă despart de ei.

Din marea mea râvnă, însă, câteodată alunecam pe alături

Din marea mea râvnă, câteodată alunecam pe alături. Râvna mă împingea către exagerări. Făceam şi nevoinţe fără binecuvântare. Dar asta este egoism. Să vă dau un exemplu. Ascultaţi.

Bătrânii mei lipseau întreaga zi cu treburi şi mă lăsau singur la Chilie. Eu făceam rucodelie. Rucodelia noastră era, precum v-am spus, cioplitul în lemn. Mie încă nu-mi arătaseră în întregime cum se face lucrul, de teamă să nu plec.

Într-o zi, deci, am luat un lemn alb, frumos, şi am făcut pe el o schiţă. Era o mierlă foarte frumoasă, cu aripile date pe spate, ciugulind un strugure. Ciorchinele era atârnat de o viţă cu două-trei frunze. A ieşit foarte frumos. L-am şi netezit bine. Când s-au întors Bătrânii, m-am dus să le pun metanie. Am luat cu mine şi ceea ce lucrasem, şi-am zis părintelui loanichie:
- Uite ce-am făcut!
Îndată ce-a văzut-o, a făcut ochii mari şi a strigat:
-Cine ţi-a spus s-o faci? Ai întrebat pe cineva? A apucat-o, a aruncat-o jos, a făcut-o bucăţele.
-Să mergi repede la Bătrânul să-i spui, mi-a zis.
Eu m-am necăjit mult şi le-am cerut iertare. Nu mi-am dat seama şi i-am supărat.
- De ce faci lucruri şi nu întrebi? Mergi repede la Bătrânul, arată-i bucăţile şi spovedeşte-te.

M-am dus îndată la Bătrânul, i-am arătat bucăţile, iar el mi-a spus:
- Copilul meu, nu trebuia să faci asta. Fără binecuvântare nu se face nimic. Altfel, poţi să cazi în înşelare şi să pierzi harul lui Dumnezeu.

Am pus metanie, am cerut iertare cu simplitate şi fără patimă. Nu numai că nu m-a tulburat certarea, dar mi-am zis: “Bătrânii mei trebuiau să se poarte mai aspru, să mă pedepsească".

Altădată, însă , am făcut o neascultare cu bună ştiinţă. Într-o zi, înainte de a pleca Bătrânii pentru treburi, mi-a spus Bătrânul cel mare:
- Vezi acolo sus, pe raft, acea carte? Să n-o atingi. N-are rost, eşti mic. Mai încolo, când o să te faci mai bun, mai smerit, o s-o citeşti. Aceasta era pentru mine lege. Nici nu priveam partea aceea.

Într-o altă zi, plecând Bătrânii la Kerasia, m-a ajuns curiozitatea. M-am dus şi am început s-o privesc. Era sus, eu eram mic şi nu ajungeam la ea. M-am tot învârtit, m-am învârtit. .. "Ei, am zis în sine-mi, cel puţin să văd ce spune". Deci, am luat un scaun, m-am suit, am ajuns la ea şi am coborât-o. Ce păcat! Literele erau toate amestecate, ca o limbă străină. Era scrisă de mână. O carte mare, foarte mare, groasă. Erau cuvinte din greaca veche pe care nu le înţelegeam, le-am învăţat mai târziu. Şi nişte litere ... nişte "s"-uri, nişte ... măi, măi! Ce să vă spun! Era un manuscris. Era cartea Sfântului Simeon Noul Teolog. Dar era o carte foarte mare, cu foi groase. Oho! Cântarea multe kile. Deci, hai acum s-o citesc! N-am putut. Am suit-o la loc.

Însă după aceea m-a cuprins necazul, tulburarea, amărăciunea. Nici muncă, nici rugăciune. Nimic. Alte dăţi, când lipseau Bătrânii, mergeam în biserică şi, având glas frumos, cântam. Rosteam ceva tropare, era un fel de tânguire. Era ca o străpungere a inimii, îmi plăcea şi mă mişca mult. După această neascultare, însă, n-am mai mers în biserică. Am ieşit afară, m-am aşezat pe bordură şi priveam necăjit Marea Egee. Şedeam şi mă uitam la mare. Nu voiam să zic nici măcar "Doamne Iisuse". Oh, mă înţelegeţi? Mare mohorâre. Deci, nu m-am dus la biserică, n-am spus "Doamne Iisuse". M-a cuprins o mare tristeţe.

Ei, aveam credinţă în Dumnezeu, dar nu voiam să calc porunca Bătrânilor. Pe Dumnezeu Îl simţeam, dar nu voiam să-l necăjesc pe om. Nu voiam să fiu pricina întristării nimănui. Ce să fac ... Oh! ...

Seara au venit Bătrânii. Ce să fac eu, sărmanul? Gândeam să le spun. N-am putut. Am mers la biserică fiindcă trebuia să fiu cu ei. Am făcut vecernia, am făcut pavecerniţa. N-am spus nimic. Am urcat la chilie. N-am făcut metaniile, nici canonul, nici rugăciunea cu şiragul de metanii. M-am întins în pat şi mă închipuiam cum voi fi, când am să mor, în sicriu. Ei, şi m-am necăjit.

Dimineaţă a sunat clopoţelul, am coborât, am citit la slujbă. Am sfârşit utrenia, s-a spus "Pentru rugăciunile ... ". Am ieşit afară. Am plecat de la biserică ca să mergem în trapeză. N-am mai răbdat. L-am tras puţin de mânecă pe Bătrânul, duhovnicul, şi i-am spus:
-Am nevoie de tine puţin, părinte.
S-a întors îndată, am intrat din nou în biserică.
- Sunt necăjit, i-am zis. Am făcut neascultare. Mi-ai spus să nu ating cartea, iar eu m-am uitat la ea şi din acea clipă nu pot să mai aflu linişte. Nici "Doamne Iisuse", nici canon, nici rugăciune, nici metanii.
- Ei, copilul meu, nu ţi-am spus? De ce-ai făcut asta?
- Părinte, iartă-mă, m-a pus ispita şi sunt foarte necăjit. Iartă-mă şi, cu rugăciunile tale, voi lua aminte pe mai departe, să nu-ţi mai fac neascultare.

Mi-a citit dezlegarea. Hop! Ce credeţi? Au trecut toate! Aveam ceva bun: îndată ce mă spovedeam Bătrânului meu - slavă Ţie, Dumnezeule! – treceau toate, îndată. De fiecare dată când mă spovedeam, îmi venea o mare bucurie şi mă dăruiam rugăciunii.

Credeam că le-am spus pe toate lui Dumnezeu Însuşi. Că sunt iar cu Dumnezeu. Ei, cât de puternic aveam lucrul acesta în mine! Nici nu vă închipuiţi! Şi văd acum pe unii zicând: "Fii atent, să nu afle Bătrânull" Aţi înţeles ... În vreme ce la noi, Bătrânul era până în adâncurile inimii.

Îi iubeam mult pe Bătrâni; în acea vreme toţi ucenicii îşi iubeau Bătrânii. După Dumnezeu, al doilea lucru era părerea Bătrânului. Dacă făceai ceva împotrivă, neascultare, nu trebuia nici să te împărtăşeşti, nici, nici ...

Taina vieţii duhovniceşti este ascultarea

În Sfântul Munte, mulţi au trăit ascuns. Au murit fără să-i ştie nimeni. Şi eu am vrut să trăiesc aşa, neştiut. Nici predicator n-am vrut să ajung, nici nimic altceva. Nici nu m-am gândit vreodată să ies din Sfântul Munte. Un copil în desăvârşita pustietate!

Pentru a înţelege pustia şi lipsa de ajutor, urcam pe munte, rămâneam câteva ceasuri acolo şi voiam să trăiesc ca un pustnic. Mâncam buruieni, ca să mă nevoiesc. Voiam să trăiesc singur, precum Sfântul pe care îl iubeam de pe când eram mititel – Ioan Colibaşul. Acesta este sfântul meu iubit. Pe el l-am urmat. M-a uimit cum a răbdat să stea acolo, lângă părinţii lui, locuind în colibă, fără să se

descopere, întărindu-i neîncetat: "Ţi-ai ridicat coliba înaintea porţilor părinţilor tăi".

Aşa spune troparul său: *"Din pruncie dorind fierbinte după Domnul, lumea şi cele frumoase ale lumii ai părăsit şi ai sihăstrit în chip desăvârşit.Ţi-ai ridicat coliba înaintea porţilor părinţilor tăi, zdrobit-ai cursele demonilor, preafericite; pentru aceasta pe tine, Ioane, Hristos după vrednicie te-a proslăvit. "*

Şi luminânda:
"Sărac asemenea unui alt Lazăr ai răbdat la porţile părinţilor tăi, cuvioase părinte, Într-o colibă mică strâmtorat, preaînţelepte. Iar acum ai aflat locaş desfătat în ceruri, Împreună cu îngerii şi cu toţi sfinţii, preacuvioase Ioane."

Bătrânului meu îi spuneam totul. Da, tot ce gândeam; iar el, văzând unele exagerări, îmi spunea când şi când:
- Înşelare, copilul meu.

Întreaga mea viaţă era un Rai. Rugăciune, slujire, rucodelie, ascultare de Bătrâni. Dar ascultarea mea era rodul iubirii, nu al silniciei. Această binecuvântată ascultare m-a folosit mult. M-a schimbat. M-a făcut mai înţelept, mai limpede, mai tare la trup şi la suflet. M-a făcut să le cunosc pe toate. Trebuie să dau slavă lui Dumnezeu zi şi noapte, căci m-a învrednicit să trăiesc astfel în această viaţă.

M-am aplecat asupra ascultării. Au venit singure celelalte, pe care Dumnezeu le-a rânduit în viaţa mea. Şi darul prorociei, tot pentru ascultare mi 1-a dat Domnul. Ascultarea vădeşte iubirea pentru Hristos. Iar Hristos îi iubeşte în chip deosebit pe cei ascultători. Pentru această zice: ***Eu iubesc pe cei ce mă iubesc, şi cei ce mă caută vor afla har.*** În Sfânta Scriptură se află scrise toate, dar acoperit.

Aveam multă râvnă pentru cele duhovniceşti

Bătrânii mei nu mi-au rânduit niciodată ce să fac. Mi-au dat un şirag de metanii şi mi-au spus:
-Să zici rugăciunea.
Nimic altceva. Mă vedeau că sunt habotnic şi nu-mi spuneau multe, nici ce să citesc. Nu mă lăsau să citesc nimic din Părinţii mari. Adică nu mă lăsau să-l citesc pe Sfântul Efrem, pe Sfântul Isaac, pe Sfântul Ioan Scărarul, pe Sfântul Simeon Noul Teolog, Everghetinosul ş.a. Mă opriseră de la acestea. Astfel, făcând

ascultare, citeam numai vieţi de sfinţi, Psaltirea, Mineiele, Octoihul; din ele am învăţat să citesc, căci nu ştiam. Dar aveam multă râvnă pentru cele duhovniceşti.

Deseori mergeam în biserica Sfântului Gheorghe, la a cărei zidire am ajutat şi eu, şi cântam multe. Cel mai mult îmi plăceau Canoanele Treimice. Şi îmi plăceau cele despre iubirea dumnezeiască. Erau tânguitoare, cântece de dragoste, spuneţi cum vreţi. Şi plângeam mult, dar nu erau lacrimi de tristeţe, ci de bucurie, dumnezeiască bucurie. Eram mişcat. Le rosteam frumos!

Asta era viaţa mea. Trăiam în harul Domnului, nu prin puterea mea. Toate erau prin dumnezeiescul har, nu erau nici prin înţelepciunea mea, nici prin ştiinţa mea - fiind că nu o aveam - nici, nici ... Erau din harul lui Dumnezeu.

Câteodată, însă, alunecam pe alături. Fără să-i întreb pe Bătrânii mei, luam ceva iniţiative. Ascultaţi. Pentru curăţia minţii am început să învăţ pe de rost din Sfânta Scriptură. Am început cu Evanghelistul Matei. Într-o zi mi s-a dat prilejul şi le-am spus pe de rost primul capitol din Ioan. Când au auzit, m-au certat că am făcut-o fără binecuvântare.

Am aşteptat cu emoţie acel ceas

Ce să vă spun, copiii mei, despre cum am devenit monah? E mare poveste viaţa mea în Sfântul Munte.
Împlinisem paisprezece ani, când Bătrânul m-a chemat şi mi-a spus:
- Ce-o să faci, ce program ai? O să rămâi aici?
- Rămân! am spus plin de mulţumire şi bucurie.
- Pune metanie.
Am pus metanie. Atunci mi-a adus o rasă de-a lui, veche, pe care o folosea la lucru. Era atât de peticită, încât nu se mai vedea pânza de la început, iar la gât era foarte unsuroasă din pricina năduşelii. Îi văzusem pe călugăraşii care veneau la biserica mare, frumos îmbrăcaţi, şi o asemenea rasă îmi închipuisem şi eu. Ca un copil ce eram, mă gândeam la veşmintele cu care urmau să mă îmbrace, cât de frumoase, cât de noi vor fi... Dar, când a sosit ceasul, ce să văd! Zdrenţuite, peticite. M-am necăjit un pic, cinci minute.

Ei, eram şi mic, paisprezece ani... Însă n-am spus nimic, nu m-am văitat. Când am văzut rasa, am simţit o greutate, precum v-am spus, dar am întors-o repede spre bine.
-Să fie binecuvântat am spus şi am luat-o.

Nu m-am mai gândit decât la nevoitorii care purtau dulame de păr şi nu şi le scoteau niciodată, nici le spălau. Dumnezeu mi-a dat pentru asta mare mângâiere. M-am dus la Psaltire. Am citit şi Epistola lui Ioan. Şi, în aceeaşi zi, Dumnezeul meu, mi-ai vorbit! Dumnezeul meu, mi-ai vorbit mult...

Doi-trei ani mai târziu am devenit schimnic

Doi-trei ani mai târziu am devenit schimnic. Cu o zi înainte am avut parte şi de o binecuvântare cu totul deosebită. Trebuia să mergem cu Bătrânul la Marea Lavră, să luăm încuviinţarea pentru tundere. Egumenul care a dat binecuvântarea era foarte sfânt. Pe drumul către Lavra, trecând pe lângă sihăstria Sfântului Nil Izvorâtorul de Mir, am simţit pentru întâia oară aroma cerească. Mireasma s-a revărsat asupra mea, şi i-am spus Bătrânului. El a ascultat cu simplitate şi a trecut mai departe, fără să spună nimic. Aşa trebuie să le vedem, simplu. A doua oară am simţit aromă la moaştele Sfântului Haralambie.

În seara tunderii mele, toţi părinţii s-au adunat în biserica mare a Schitului, a Sfintei Treimi, au făcut priveghere, au cântat cu străpungere; şi eu, desculţ, în şosete albe, eram plin de străpungere. Am pus metanie tuturor, m-am închinat la icoane, iar mai-marele a început să-mi pună întrebările tunderii. Ochii îmi erau plini de lacrimi de umilinţă. După ce s-a sfârşit privegherea, am mers la Chilie. Eram foarte bucuros, dar şi tăcut. Voiam să fiu singur cu Dumnezeu. Când eşti într-o astfel de stare, nu vrei nici să cânţi, nici să vorbeşti. Cauţi liniştea, ca să auzi limpede glasul lui Hristos.

Mult îmi plăceau privegherile în Sfântul Munte

Viaţa Sfântului Munte este o viaţă de priveghere. La priveghere, când se săvârşeşte după cuviinţă, adică toţi cei ce iau parte sunt uniţi în împreună-slujire, se naşte o atmosferă duhovnicească în care pătrund toţi cu uşurinţă şi care aduce mare folos. Se subţiază sufletul şi se ivesc cele mai potrivite temeiuri pentru înălţarea duhovnicească şi pentru o adâncă împărtăşire cu Domnul.

În Sfântul Munte, la ora două se face o adevărată răscoală. Simţeam o teamă sfântă în ceasul acela. Rugăciunea cutremura acel loc, lumea duhovnicească. Iată ce înseamnă iubirea pentru Hristos.

Mie îmi plăceau mult privegherile în Sfântul Munte. Deveneam alt om. Eram întotdeauna foarte atent. Iubeam mult să ascult cuvintele slujbei. Nu voiam ca somnul să-mi fure mintea nici măcar o clipă. Nu moţăiam, ci urmăream slujba cu dragoste. Câteodată, dacă stăteam în strană, nu mă sprijineam cu spatele, ca să nu aţipesc. Şi nici după Dumnezeiasca Liturghie nu voiam să dorm. Stăpânea iubirea, de aceea rămâneam treaz.

Harul pe care îl avea acel sfânt strălucea şi în sufletul meu

La biserica cea mare a Schitului, mergând pentru slujbe şi privegheri, am cunoscut mulţi oameni sfinţi. Ascultaţi, să vă spun despre un sfânt ascuns.

Deasupra Colibei noastre, foarte sus, vieţuia însingurat într-o colibă sărmană un rus, bătrânul Dimas. Era foarte evlavios. Bătrânul Dimas a rămas aproape necunoscut în toată viaţa sa. Nimeni nu pomeneşte despre numele sau despre darul lui. Plecase din Rusia. Cine ştie câte zile a mers. Le-a lăsat pe toate să vină în acest colţ de lume, la Kavsokalivia, şi toată viaţa lui a trăit aici. Şi a murit necunoscut. Nu era nicidecum egoist. Nu, nu, era nevoitor. Şi să nu aibă pe nimeni lângă el să-i spună: "Astăzi am făcut cinci sute de metanii. Am simţit asta ... ". Era un nevoitor în taină.

Da, da, ăsta-i un lucru desăvârşit. Desăvârşit, jertfelnic. Lipsă de grijă, slujire, sfinţenie, petrecere faţă către faţă cu Domnul, fără a plăcea oamenilor. Robul Stăpânului. Cu desăvârşire nimic altceva. Nici egumen, nici "Bravo!", nici "De ce asta-i aşa?" Am văzut un sfânt în viaţă. Da, un sfânt necunoscut. Sărmanul, dispreţuit. Când a murit, cine ştie după câte zile sau luni l-au găsit, dacă nu cumva o fi fost şi iarnă. Cum să ajungă cineva acolo sus, la coliba lui de piatră!? Nu-l vedea nimeni. De multe ori îi aflau pe aceşti pustnici la două-trei luni după adormirea lor.

Revărsarea şi prisosul harului s-au pogorât asupra mea, smeritul, când l-am văzut pe acesta, pe bătrânul Dimas, făcând în biserică metanii şi presărându-şi rugăciunea cu suspine. Cu metaniile lui, atât de mult îl adumbrea harul, încât strălucea până şi în mine. Atunci a covârşit şi în mine harul. Adică exista şi înainte, prin iubirea pe care o aveam faţă de Bătrânul meu, însă atunci am simţit şi eu harul foarte puternic.

Să vă spun cum mi s-a întâmplat. *Într-o dimineaţă, pe la trei şi jumătate, am mers*

la biserica cea mare, la Sfânta Treime, pentru slujbă. Era devreme, încă nu bătuse toaca. Nu se afla nimeni în biserică. M-am aşezat în pronaos, sub o scară. Mă rugam nevăzut de nimeni. La un moment dat s-a deschis uşa bisericii şi a intrat un monah înalt, în vârstă. Era bătrânul Dimas. Îndată ce a intrat, a privit în dreapta şi în stânga, dar n-a văzut pe nimeni. Atunci, ţinând în mână un şirag mare de metanii, a început să facă metanii mari, multe şi iuţi, zicând necontenit: "Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă ... Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuieşte-ne pe noi". În curând a căzut în răpire. Nu pot, nu găsesc cuvinte să înfăţişez purtarea lui dinaintea lui Dumnezeu; mişcări de iubire şi slujire, mişcări ale iubirii dumnezeieşti, ale dăruirii de sine. L-am văzut stând cu mâinile desfăcute, în chipul crucii, precum a făcut Moise la Marea Roşie... Ce era asta? Petrecea înlăuntrul harul. Strălucea în lumină. Asta era! Mi s-a împărtăşit şi mie îndată rugăciunea lui. Am pătruns într-o clipită în acea atmosferă. Nu mă văzuse. Ascultaţi. Am fost mişcat şi am început să plâng. A venit harul lui Dumnezeu la mine, smeritul şi nevrednicul.

Cum să vă spun? Mi-a împărtăşit harul. Adică, harul pe care îl avea acel sfânt a strălucit şi în sufletul meu. Mi-a dat harismele sale duhovniceşti. Deci, bătrânul Dimas căzuse în răpire. Fără să vrea o făcuse. Nu s-a putut stăpâni. Nici ce zic acum nu-i bine. Nu pot s-o pun în cuvinte. Asta este să fii luat în stăpânire de Dumnezeu. Acestea nu se lămuresc prin graiuri. Nu se explică deloc, şi dacă le explici, cazi foarte pe dinafară. Nu, nu se explică, nici cărţi nu sunt înfăţişate, nici nu se fac înţelese. Trebuie să fii sfânt ca să înţelegi.

Bătrânul Dimas mi-a împărtăşit harisma rugăciunii şi pe cea a străvederii

La ora patru s-au tras clopotele. Îndată ce a auzit clopotele, bătrânul Dimas a mai făcut câteva metanii şi a încetat rugăciunea. A şezut pe bordură - mi se pare că era zidită în pronaos - şi a venit Makaroudas, aşa îl alintau pe Macarie. Era iute şi dulce la vorbă. Era ca un înger. Ce frumos aprindea candelele! Ce frumos aprindea policandrul! Ce frumos le stingea apoi, una câte una! Ce frumos făcea metaniile! Cerea iertare în dreapta şi în stânga, lua cărţile şi făcea pe canonarhul. Măi, măi, ce-l mai iubeam! Era vrednic, căci avea harul lui Dumnezeu.

Deci, a intrat în biserică Macarie, Makaroudas. Urmându-l, bătrânul Dimas a trecut şi el în naos şi a intrat în strană, pregătindu-se pentru slujbă şi socotind că nu a fost văzut de nimeni. Am ieşit şi eu din umbra scării şi, pe ascuns şi cu teamă, am intrat în naos. Am mers şi m-am închinat la icoana Sfintei Treimi. Apoi m-am întors şi am stat mai departe.

La "Cu frică lui Dumnezeu ... ", mulţi părinţi s-au împărtăşit. Am pus şi eu metanie şi m-am împărtăşit. *Din clipa împărtăşirii m-a cuprins o foarte mare bucurie, o însufleţire. După slujbă am plecat în pădure singur, plin de fericire şi bucurie. Nebunie! Spuneam în minte rugăciunile de mulţumire de după Sfânta Împărtăşanie, mergând spre colibă. Alergam vârtos prin pădure, săream de bucurie, deschideam în extaz mâinile cu însufleţire, cu putere, şi strigam: "Slavă Ţie, Dumnezeuleee! Slavă Ţie, Dumnezeuleee!" Da, mâinile îmi încremeniseră, înlemniseră în chipul crucii. Adică, dacă mă priveai din spate, ai fi văzut o cruce. Capul meu ridicat spre cer, pieptul şi el în afară, parcă voia să plece împreună cu mâinile spre cer. Inima voia să zboare din piept. Ceea ce vă spun e adevărat, am pătimit-o. Cât timp am fost în această stare, nu ştiu. Când mi-am revenit din starea în care eram, mi-am coborât mânuţele şi, tăcut şi cu ochii în lacrimi, am mers mai departe.*

Am ajuns la Chilie. N-am luat gustarea, precum obişnuiam. Nu puteam vorbi. M-am dus în biserică, dar n-am putut să cânt nimic din cele ce cântam înainte. Am şezut în strană şi ziceam "Doamne Iisuse" A continuat acea stare, dar mai liniştit. Eram foarte mişcat. Am sfârşit în lacrimi. Curgeau nesilit din ochii mei, singure. Nu le voiam, dar era o cutremurare pricinuită de cercetarea lui Dumnezeu. Nu s-au oprit până seara. Nu puteam să cânt, să gândesc, să vorbesc. Şi dacă s-ar fi aflat altul acolo, nu i-aş fi vorbit. Aş fi plecat, ca să fiu singur. Un lucru este neîndoielnic. Bătrânul Dimas mi-a împărtăşit harisma rugăciunii şi a străvederii în ceasul în care el însuşi se ruga în biserica Sfintei Treimi, biserica cea mare a Kavsokaliviei. Ceea ce mi s-a întâmplat - nu mă gândisem niciodată la aşa ceva, nici nu-mi dorisem, nici nu aşteptam. Bătrânii nu-mi vorbiseră niciodată despre aceste harisme. Aşa aveau predania. Nu mă învăţau prin cuvinte, ci numai prin starea lor.

Citind vieţile sfinţilor şi ale cuvioşilor, vedeam harismele pe care le dăruia lor Dumnezeu. Părinţii nu ispiteau, nu cereau semne, nu căutau harisme. Credeţi-mă, eu nu mi-am spus niciodată: "Ce-ar fi să-mi dea Dumnezeu vreo harismă?...". Nu m-am gândit vreodată la aşa ceva. Iar acest lucru, la care nu m-am gândit niciodată, s-a petrecut pe neaşteptate şi eu nu i-am dat niciodată vreo însemnătate.

În după amiaza aceleiaşi zile am ieşit din biserică. Am şezut pe bordură şi priveam spre mare. S-a apropiat vremea ca Bătrânii să se întoarcă. Privind dacă nu cumva vin, i-am văzut ca într-o proiecţie, coborând nişte scări de marmură. Însă acest loc era îndepărtat, în chip firesc n-aş fi putut să-l văd. I-am văzut pe Bătrâni prin harul lui Dumnezeu. M-am înflăcărat. Era întâia oară când mi se întâmpla aşa ceva.

Am zburat afară, am alergat la ei şi le-am luat desăgile.
-De unde ai ştiut că venim? zice bătrânul.
Eu n-am spus nimic. Însă, când am ajuns la Chilie, m-am apropiat de marele Bătrân, părintele Pantelimon, şi, pe ascuns de părintele Ioanichie, i-am zis:
- Părinte, nu ştiu cum să-ţi explic. În vreme ce vă aflaţi dincolo de munte, eu v-am văzut încărcaţi şi am alergat. Muntele era ca un geam şi vedeam prin el.
- Bine, bine, a zis Bătrânul, nu dă nici o însemnătate, şi nici să nu spui cuiva, căci vicleanul urmăreşte.

Trăiam printre stele, în nemărginite, în cer

Precum v-am spus, nu-mi dorisem niciodată darul străvederii. Nici când l-am primit nu m-am străduit să înaintez, adică nu l-am cultivat. Nu i-am dat vreo însemnătate. N-am cerut niciodată şi nici nu cer de la Dumnezeu să-mi descopere ceva, pentru că socotesc că aceasta este potrivnic voii sale.

După întâmplarea cu bătrânul Dimas, m-am schimbat cu desăvârşire. Întreaga mea viaţă era numai bucurie şi fericire. Trăiam printre stele, în nemărginire, în cer. La început nu fusesem aşa. De când am simţit harul lui Dumnezeu, toate harismele s-au înmulţit. M-am înţelepţit. Am învăţat canoane treimice, Canonul lui Iisus, alte canoane. Numai ce le citeau sau le cântau în biserică, şi le învăţam pe de rost. Psaltirea o spuneam pe dinafară. Eram atent şi la anumiţi psalmi, ale căror stihuri se asemănau, ca să nu-i încurc. M-am schimbat cu adevărat. "Vedeam" multe lucruri, dar nu vorbeam; adică nu aveam dreptul să o spun, nu aveam „încredinţare". Le vedeam pe toate, luam aminte la toate, le ştiam pe toate. De bucurie, nu păşeam pe pământ.

Mi s-au deschis ochii, urechile, mirosul. Înţelegeam de departe. Animalele, păsările, le deosebeam pe toate. Ştiam după tril dacă este mierlă, sau vrabie, dacă este cinteză, dacă este privighetoare ori sturz. Cunoşteam după viers toate păsărelele. Noaptea, către zori, mă bucuram de concertul pe care îl dădeau privighetorile, mierlele, toate, toate ...

Am devenit altul, nou, diferit. Tot ceea ce vedeam, prefăceam în rugăciune şi o întorceam astfel către sine-mi. De ce pasărea cântă şi slăveşte pe Făcătorul? Voiam s-o fac şi eu.

La fel cu florile cunoşteam florile după miros, iar aroma le-o simţeam de la jumătate de ceas depărtare. Priveam ierburile, copacii, apele, stâncile. A! Cu stâncile vorbeam. Câte văzuseră! Le întrebam şi-mi istoriseau toate tainele

Kavsokaliviei. Iar eu eram mişcat şi dobândeam străpungere a inimii. Le vedeam pe toate prin harul lui Dumnezeu. Vedeam, dar nu vorbeam. Deseori rnergeam în pădure. Mă bucura mult să merg printre pietre şi ierburi, printre copaci mari şi mici.

Iubeam privighetoarea şi ea mă insufla

Într-o dimineaţă, m-am dus de unul singur în feciorească pădure. Toate, răcorite de roua dimineţii, scânteiau în soare. M-am aflat pe o vale înverzită. Am şezut pe o stâncă. Lângă mine curgeau liniştit ape reci, iar eu rosteam rugăciunea. Linişte desăvârşită. Peste puţin, am auzit în acea linişte un glas dulce, îmbătător, cântând, lăudând pe Făcătorul. Am privit, dar n-am desluşit nimic. În cele din urmă, după o ramură, am văzut o păsărică; era o privighetoare. Ascultam privighetoarea cântând, învârtoşându-se, umflându-şi pieptul. Această pasăre mititică îşi dădea aripile pe spate, ca să aibă putere să slobozească acele sunete prea dulci, acel glas frumos.

Măi, măi, măi! Să fi avut un păhăruţ cu apă, să bea şi să se răcorească!... Mi-au venit lacrimi în ochi. Aceleaşi lacrimi ale harului, care curgeau nesilit şi pe care le dobândisem de la bătrânul Dimas. Era a doua oară când le încercam. Nu pot să vă împărtăşesc ceea ce simţeam.

V-am descoperit, însă, taina. Mă gândeam: "De ce să scoată privighetoarea aceste sunete? De ce aceste triluri? De ce să cânte această preaminunată cântare? De ce, de ce ... Cu ce scop? Nu cumva aşteaptă s-o laude cineva? Nu, de bună seamă, acolo nimeni n-o să facă asta". Filosofam de unul singur. Aceasta am deprins-o după întâmplarea cu bătrânul Dimas. Înainte de asta n-o făceam.

Câte nu mi-a spus privighetoarea! Şi câte nu i-am spus în tăcere: *"Mica mea privighetoare, cine ţi-a spus că voi trece pe aici? Aici nu se apropie nimeni, este un loc nestrăbătut. Cât de frumos îţi împlineşti, fără răgaz, îndatorirea ta, rugăciunea ta către Dumnezeu! Câte îmi spui, privighetoarea mea, câte mă înveţi! Dumnezeul meu, sunt mişcat. Privighetoarea mea, cu cântecul tău îmi arăţi cum să-L laud pe Dumnezeu, îmi spui mii de lucruri, multe, foarte multe ... "*

Nu sunt bine cu sănătatea, ca să le spun pe toate după cum le simt. S-ar putea scrie o carte întreagă. Am îndrăgit mult acea privighetoare. O iubeam şi ea mă insufla. Cugetam: "De ce ea, şi eu nu? De ce ea se ascunde şi eu nu?" Şi mi-a venit în minte , trebuie să plec, să mă pierd, să nu mai exist. Am zis: De ce? Avea lume în faţa ei? Ştia că sunt eu şi o auzeam? Cine o asculta? De ce a mers în locuri atât de

ascunse? Dar celelalte privighetori din desiş, de pe maluri, care cântă ziua şi noaptea, seara şi dimineaţa, cine le ascultă pe toate? De ce fac asta? De ce merg în locuri aşa de ascunse? Scopul este închinarea, cântarea Ziditorului lor, slujirea lui Dumnezeu". Aşa îmi ziceam.

Pe toate aceste păsări care Îl slăveau pe Domnul le socoteam îngeri ai lui Dumnezeu, ai Făcătorului tuturor. Da, se ascundeau ca să nu le audă nimeni, credeţi-mă! Nu le păsa dacă le aude cineva, dar tânjeau după singurătate, după linişte, după pustie, după tăcere, ca să le audă - cine altul, dacă nu Făcătorul şi Ziditorul tuturor, Cel ce le-a dăruit viaţă, şi suflare, şi glas?

Veţi întreba: "Aveau minte?" Ce să vă spun, nu ştiu dacă o făceau conştient sau nu. Nu ştiu. De aceea sunt păsările. Poate că acum sunt în viaţă, iar apoi n-au să mai existe, precum spune Sfânta Scriptură. Noi nu trebuie să cugetăm diferit de Sfânta Scriptură.

Dumnezeu poate să ne arate că toate acestea erau îngeri ai Săi. Noi nu ştim asta. Oricum, ele se ascundeau ca să nu audă nimeni doxologia lor. Tot astfel şi viaţa monahilor acolo, în Sfântul Munte, este necunoscută. Trăieşti împreună cu Bătrânul tău, îl iubeşti . Metaniile, nevoinţele, toate se fac, dar nici nu le ţii minte, nici nu zice nimeni despre tine: "Ce-i cu ăsta?" Îl trăieşti pe Hristos, eşti · al lui Hristos. Trăieşti în toate şi în Dumnezeu, în Care şi prin Care toate viază şi se mişcă. Intri în Biserica cea nezidită şi trăieşti acolo ca un necunoscut. Şi, în vreme ce te mistui în rugăciune pentru semenii tăi, rămâi necunoscut tuturor oamenilor, fără ca ei să te cunoască poate niciodată.

Mi-a venit în minte să plec la pustie, să fiu singur cu Dumnezeu

Mintea îmi era la plecare. Să cer voie de la Bătrânul, să iau un săculeţ cu pesmeţi şi să mă pierd, ca să-L laud şi să-L slăvesc neîncetat pe Dumnezeu. Dar mă gândeam: "Unde să merg? N-am învăţat încă bine rucodelia". Nu mă învăţaseră. Poate se temeau să nu plec. Această teamă stăpânea în Sfântul Munte. Nu-l învăţau pe ucenic să isprăvească rucodelia, ca să nu le plece. Pentru că rucodelia este aer pentru monah, căci prin ea îşi poate agonisi posmagul.

Mi-a intrat, deci, în minte acest lucru - să plec în pustie, singur cu Dumnezeu. Dezgolit de sine. Fără mândrie, fără egoism, fără slavă deşartă, fără, fără ... Mă credeţi? De acolo mi s-a născut negrijirea de sine. Desăvârşirea au izbutit-o anumiţi nevoitori care s-au pierdut înlăuntrul pustiei. Nu doreau nici lume; nici

altceva, nimic, nimic ... Se topeau de lacrimi către Dumnezeu şi se rugau pentru Biserică. Se osteneau întâi pentru lume şi pentru Biserică, iar apoi pentru ei înşişi.

În mine, deci, a prins rădăcini scopul acela al privighetoarei. Cu ce scop să cânte înlăuntrul pustiei? Închinarea, lauda, slavoslovirea lui Dumnezeu, Creatorul. Pentru ce, deci, să nu merg. în pustie, să slujesc lui Dumnezeu în tăcere, pierdut de lume şi de societate? Există vreun lucru mai desăvârşit? Toate aceste noime le căpătasem de la privighetoare.

Măi, măi, măi, ce de planuri îmi făceam! Cum aş merge în pustie, cum m-aş bucura, cum aş muri! Oho, aş mânca ierburi, aş face una, alta! Aş merge ca un necunoscut zdrenţăros la vreo mânăstire, mi-ar da vreun posmag şi aş mânca, fără să spun unde stau şi cine sunt. Îmi tocmisem un plan întreg. Asta era taina mea. M-am întors la Chilie plin de toate aceste simţăminte şi vise. M-am spovedit. Bătrânului, care a zâmbit.
- Înşelare, mi-a spus, scoate astea din mintea ta, şi să nu te mai gândeşti vreodată la ele, căci vei pierde şi rugăciunea din pricina lor.

Şi, precum v-am spus de multe ori, aveam un lucru tare bun. Tot ceea ce spovedeam la Bătrânul lua sfârşit chiar în acea clipă, şi simţeam înlăuntrul meu o bucurie mare. Era, se pare, binecuvântarea Bătrânului. Astfel trăiam ca ucenic în raiul pământesc al Sfântului Munte. N-aş fi vrut să plec niciodată de acolo. Dar planul lui Dumnezeu era altul.

Dumnezeu m-a izbăvit

Era o zi ploioasă. Când s-a oprit ploaia, am văzut din atelierul în care lucram mulţi părinţi de la alte Chilii mergând către Sfântul Nifon ca să adune melci. Părintele Ioanichie i-a văzut şi s-a întristat. Ar fi vrut să merg şi eu. I-am zis:
- Bătrânul mi-a spus să nu merg. Pornisem, dar m-a întors înapoi. Dar dacă vrei să merg, eu o să fac ascultare şi plec.
Atunci mi-a spus şi el:
- Du-te. Azi sunt mulţi melci. Ei, şi smulg eu o desagă şi alerg. La început nu alergam, ca să nu mă vadă Bătrânii mei. După ce mă îndepărtam, o luam la goană.

Am ajuns sus, pe nişte stânci abrupte, unde nu ajungeau mistreţii, căci porcii sălbatici, atunci când plouă, se adună şi aleargă să mănânce melci. Trei ore am adunat. Am adunat mulţi, am umplut desaga. Eram năduşit tot, şi la coborâre - era după amiază şi se răcorise atmosfera - m-a îngheţat un vânt rece care cobora de pe vârful Athonului către mare. Desaga, îmbibată cu ceea ce cursese din melci,

mi-a îngheţat şi ea spatele. Coborând prin locuri greu de străbătut, trebuia să trec şi peste un povârniş. Când am ajuns la jumătatea lui, a început avalanşa: întreg povârnişul aluneca asemenea unui râu, trăgând după sine din vârful muntelui pietre, stânci şi altele. Lăţimea era de 15-20 de metri. Picioarele mi se afundaseră până la genunchi. Era cu neputinţă să înaintez. Încărcat cum eram, în primejdie să mor, am strigat: "Preasfântă Născătoare de Dumnezeu!" Într-o clipită am fost azvârlit de o putere nevăzută 20 de metri mai departe, pe malul celălalt al râpei, deasupra unor stânci care şi ele erau gata să plece la vale.

În acea clipă prin partea de jos treceau părinţii, întorcându-se de la Sfântul Nifon, de la culesul melcilor. Au văzut avalanşa, toată primejdia, şi au început să strige: "Hei! N-a fost nimeni pe-acolo?" Eu eram în afară de orice primejdie, nu păţisem nimic. Numai pantofii mei, adică opincile, rămăseseră sub pietre, iar picioarele îmi erau pline de sânge. Părinţii au strigat din nou, dar eu nu vorbeam. Voiam, dar nu puteam. Mă speriasem rău de tot. Îi auzeam, dar nu răspundeam. Desaga din spate, care nu păţise nimic, cântărea mai mult de 80 de ocale. Când mi-am revenit, am început să mă caţăr şi să mă agăţ de stânci, până ce am ajuns jos. Îndată ce am coborât, altă primejdie: am văzut un şarpe căruia îi spune galata. M-am speriat foarte tare ...

Dumnezeu m-a izbăvit. Am ajuns la Chilie înfricoşat. M-am prăbuşit. Am povestit Bătrânilor toate câte mi se întâmplaseră. Mă îngrozisem: avalanşa, pierderea opincilor, picioarele pline de sânge, şarpele. Bătrânul s-a necăjit foarte tare şi l-a pedepsit pe părintele Ioanichie. I-a dat canon să nu mai slujească multe luni, iar el plângea pentru toate câte se peetrecuseră.

M-a sărutat pe frunte şi ne-am despărţit plângând

De la acea răceală m-am îmbolnăvit însă de pleurezie şi mă durea rău. Nu aveam poftă de nimic, nu mâncam. Bătrânii au dat de ştire şi a venit un prieten, un nevoitor sfânt; părintele Antonie. Biserica Chiliei sale era închinată Cuvioşilor Părinţi ce s-au nevoit în Sfântul Munte, care au strălucit prin nevoinţă. El făcea puţin şi pe doctorul. A venit, m-a văzut, s-a întors la el acasă şi mi-a adus un fel de piele pe care mi-a pus-o pe spate. Toată noaptea, acea piele a absorbit lichidul din mine; făcându-1 ca o perniţă sub pielea spinării mele, de care era lipită. În cealaltă zi, pe la ora zece, părintele a luat o foarfecă, a dezinfectat-a cu alcool şi a tăiat acea piele. Durerea mea din clipa aceea a fost cu neputinţă de purtat. Eram foarte istovit. Am leşinat. Şi când mi-am revenit puţin, am simţit o mare bucurie înlăuntrul meu,

căci puteam să mă rog. Am început să cânt: "Pentru păcatele mele cele multe mi se bolnăveşte trupul, slăbeşte şi sufletul meu ... "

Auzindu-mă, părintele Ioanichie a venit lângă mine, m-a îmbrăţişat, m-a sărutat pe frunte şi mi-a zis:
- Copilol meu, să mă ierţi!
Vine Bătrânul. Îi zice cu sălbăticie:
- A, omul cel rătăcit!
Eu nu aveam poftă de mâncare, nu voiam, să mănânc; mâncam foarte puţin, în fiecare zi tot mai rău; mergeam spre moarte. Bătrânii s-au înfricoşat, temându-se ca nu cumva să mor. La fel şi părintele Antonie.
- Copilul trebuie să plece, a spus părintele Antonie, n-o să reziste, e nevoie de medicamente pe care nu le avem aici. Nici nu poate mânca orice. Cu cât stă mai mult aici, cu atât va merge mai rău.

Gândiţi-vă că am luat o înghiţitură de migdale pisate şi mi-a făcut rău . Aşa de tare îmi slăbise stomacul.

Bătrânii mei mă voiau tare mult, dar s-au văzut nevoiţi să mă trimită afară, în lume, căci acolo nu se găsea nici lapte, nici carne. Şi astfel au luat aprobare de la conducerea Schitului să mă întorc în satul meu pentru vreo două luni, ca să-mi revin. Şi am plecat. M-a luat părintele Ioanichie şi m-a dus la Dafni cu barca cu vâsle. Pe atunci nu aveam în Schit nici bărci cu motor, nici mulari. Asceţii cărau pe umăr sau în spate tot ce aveau de urcat sus. Am ajuns, deci, la Dafni. Nu puteam să stau drept, aşa că m-au întins într-o cameră, unde era adăpostită poşta. În curând m-au apucat dureri înfricoşătoare de rinichi. Plângeam de durere. Plângea şi părinte le Ioanichie.

Eu am găsit, cu toată durerea, putere să-l mângâi:
- Nu plânge, părinte, o să mă fac bine, n-am nimic.
Iar el mă mângâia pe mine, printre lacrimi, zicând:
- Nu plânge, copilul meu, o să te faci bine.
A venit vaporul, m-a urcat, m-a sărutat pe frunte. Şi ne-am despărţit plângând.

Evvia (1925-1940)

"Li se înmuiau inimile şi cereau ei singuri
să postească, să se nevoiască,
să vrea a-L cunoaşte pe Hristos."

Nu-mi închipuisem niciodată
că mă voi întoarce în lume

Nu-mi închipuisem niciodată că mă voi întoarce în lume. Patria mea era Kavsokalivia. Fireşte, Îl rugasem pe Dumnezeu să-mi dea o boală. Şi mi-a dat boală. Dar zic: "Bine, Dumnezeul meu, mi-ai dat-o, dar nu să mă şi scoţi din Sfântul Munte". Însă m-a scos. Din pricina bolii am plecat. Adică m-au trimis afară. Dumnezeu a ascultat voia mea, dar nu prea bine. Adică mi-a dat şi ceva ce nu voiam, fiindcă din pricina bolii am plecat din Sfântul Munte. Şi astfel, după atâţia ani, m-am întors iarăşi la casa mea!...

Ceasuri nesfârşite pe corabie. Toate erau ciudate pentru mine. Nu văzusem de ani de zile copii, femei. Am trecut prin Halkida, prin Aliveri. Am ajuns în satul meu, Sfântul Ioan. Mai întâi am trecut pe la Perivolia. Am găsit pe cineva, anume pe cumnatul meu, pe Nicola, tatăl Elenei. Îl întreb:
- Cine mai e pe-aici?
- Ei, zice, puţin mai încolo este Leonida Bairaktaris, tatăl tău, iar mai jos alţii - le-a spus numele.

Cu inima bătându-mi cu putere, am plecat să-l întâlnesc pe tata. Nu-l văzusem de mulţi ani. Precum v-am spus, fusese mulţi ani în America. L-am recunoscut îndată. El, însă, de unde să-şi dea seama! Eram călugăr, cu barbă şi plete. Mi-era ruşine, îmi vârâsem părul sub dulamă; eram numai piele şi oase din pricina bolii !...
I-am dat bună ziua. Îmi zice:
- Cine eşti? Şi de unde?
- Sunt călugăr, i-am răspuns. Aveţi familie, copii? Câţi copii aveţi ?
-Am avut patru, dar un fiu de-al meu s-a pierdut cu mulţi ani în urmă. L-am pierdut. Muncea în Pireu şi s-a pierdut.
-În Pireu? Şi cum îl chema?
- Vangheli.
- Vangheli ? A fost prietenul meu.
- Spune-mi, ştii unde e?
-A, din nenorocire a murit...
-A murit?

Inima tatălui meu s-a frânt. A început să plângă. Atunci n-am mai putut răbda. Şi de fier dacă eram, tot m-aş fi înmuiat. Plângeam şi eu. Îmi bătea inima. N-am mai răbdat să-i văd inima de părinte sfâşiată şi i-am destăinuit:
- Eu sunt, tată! Evanghelos.
Ce-a fost în clipa aceea! Bucurie împreunată cu lacrimi. Ne-am îmbrăţişat şi, mişcaţi, am pornit spre casă, s-o găsim pe mama. Mama, însă, era aspră. Când m-a văzut, m-a certat mult. Socotea o mare jignire să ajungă copilul ei călugăr.

Lumea venea să mă vadă

A aflat lumea. Veneau feluriţi oameni să mă vadă . . Eram tânăr flăcău. Înainte de a mă îmbolnăvi eram foarte frumos, roşu. Dar faţa mea nu avea o frumuseţe lumească, ci una dumnezeiască. Venind în lume, toţi vorbeau de mine şi de pletele mele.

Din clipa când am intrat în Sfântul Munte nu-mi mai tăiasem părul. Acesta crescuse până mai jos de mijloc. S-a făcut multă zarvă în sat. De aceea şi eu, ca să nu-l tai, am fiert o oală cu apă, am băgat părul înăuntru şi l-am clocotit mult. Atunci s-a stricat şi mi-a căzut. Am făcut chelie.

Şi veneau în sat, precum v-am spus, ca să mă vadă. S-a împrăştiat vestea că băiatul lui Leonida Bairaktaris, pe care îl socoteau pierdut şi mort, s-a întors din Munte, unde fusese ascet. Şi venea lumea să mă vadă, din curiozitate. Eu nu vorbeam, mi-era foarte ruşine. M-am dus la biserica satului. Toţi mă luau peste picior. Mamei îi era ruşine, plângea şi se jeluia. Nu voia nici să mă vadă; nu mă voia, sărmana, şi m-a izgonit de acasă.

La început m-a luat la ea mătuşa mea. Acolo am început cu mâncare bună - lapte, brânză, ouă, carne, ca să-mi revin. Dar n-am putut să stau acolo, căci eu voiam aşa ... alt mediu. Ce să fac acasă? Ei, deja mă ruşinam, căci eu nu oferisem nimic alor mei ... Şi acum să vreau să-mi poarte ei de grijă?

Când m-am simţit mai bine, am alergat iarăşi în Sfântul Munte

La patru-cinci ore de mers pe jos de satul meu era o mânăstire, Sfântul Haralambie. l-am spus tatei într-o zi să mă ducă acolo, dar nu ca să rămân. Nu ştiam ce va fi acolo, dacă m-ar primi. Între timp l-am întâlnit din întâmplare în Aliveri pe părintele Ioan Papavasiliou. Acesta i-a dat telefon vlădicăi – exista atunci o linie telefonică din Aliveri la Kimi - spunându-i că a sosit un monah din Sfântul Munte.

Vlădica i-a zis:
- Părinte Ioan, să-l păzeşti, să nu plece!

Mitropolitul de Kimi, Pantelimon Fostinis, îi iubea pe călugări. Tata m-a luat, am vrut să sărut mâna mamei, dar ea, săraca, şi-a tras-o înapoi. Tata m-a luat, deci, şi am mers la Sfântul Haralambie. Egumenul m-a primit cu bucurie, m-a îndrăgit, a stat de vorbă cu mine. Când i-am spus de greutăţi, mi-a zis:
-Să rămâi aici. Avem şi ouă, şi lapte, şi carne de pui, avem de toate.

Şi am rămas acolo. Egumenul mă iubea într-atâta încât îmi gătea şi mâncare deosebită. La început nu aveam poftă de mâncare, dar încet-încet mi-am revenit. Tata a stat cu mine o vreme, ca să-mi poarte de grijă. El era cântăreţ la strană şi se învrednicise să-l cunoască pe Sfântul Nectarie. Avea multă credinţă şi evlavie.

Când m-am simţit mai bine, am alergat iarăşi spre Sfântul Munte. Ce bucurie pe Bătrânii mei! Dar în zece-douăsprezece zile m-am prăbuşit iar. Mi s-a tăiat pofta. Am devenit palid, m-am istovit, am slăbit de la fidea şi de la cele asemenea.

Vedeţi, mă îmbolnăvisem rău. Iarăşi, o nouă aprobare pentru a pleca, şi iarăşi la Sfântul Haralambie. Aici din nou ouă, brânză, unt şi celelalte, ca şi mai înainte. Mi-am revenit iarăşi, m-am întărit. Apoi iarăşi trei luni în Sfântul Munte. De trei ori m-am dus şi m-am întors, dar după câteva luni păţeam la fel.

A treia oară Bătrânii mei mi-au spus:
- Suntem răspunzători pentru sănătatea ta, nu putem să te ţinem. Te iubim, te vrem, dar Dumnezeu arată că trebuie să pleci, ca să nu mori.
Chiar au adăugat:
- Noi te iubim şi, dacă vreodată Dumnezeu te va învrednici - şi credem că te va ajuta să te faci bine şi vei voi să vii aici, să mai găseşti un copil, tot aşa ca tine. Te vrem.

Şi m-au trimis cu aprobare. Mi-au spus:
- Ne temem să nu ne judece fraţii dacă mori aici, copil tânăr. Nu ne place că te trimitem afară, dar nu putem face altfel. Cu toată iubirea noastră, nu mai avem ce să facem. De trei ori ai plecat şi te-ai întors, dar n-ai putut rămâne aici.

Mi-au dat şi o pătură pentru drum, pe care am păstrat-o şi este cea mai bună pătură a mea. O aveam în chilie, pe ea făceam metaniile, pe ea mă întindeam, pe ea aţipeam, stând în picioare. Adică dormeam iepureşte! Pe această pătură mi-am săvârşit toate nevoinţele mele duhovniceşti.

Astfel am plecat de tot din Sfântul Munte, şi am mers la Sfântul Haralambie. Aici toată lumea mă voia, mă iubeau şi s-au bucurat că m-am întors. Am început din nou să mănânc lapte, unt, ouă.

Să vă spun şi un lucru însemnat de care-mi aduc aminte. Un călugăr din Sfântul Munte, părintele Ioachim, care vieţuia la Chilia Sfântului Nil (acum trăiesc acolo ucenicii lui), a scris mamei o scrisoare care a rănit-o tare, foarte tare. I-a scris că până şi fiarele sălbatice îşi iubesc proprii copii. Multe lucruri, foarte frumoase, dar dureroase, foarte grele. Mama a fost foarte zdrobită.

Mai târziu, sărmana, s-a schimbat. S-a dăruit Bisericii. Când slujeam, ea stătea în faţă, cu mâinile încrucişate şi rugându-se. Mă privea tot timpul, nu mă slăbea deloc. "Părintele meu!", spunea cu mândrie.

Într-un sat în care am mers şi am stat o vreme după hirotonia mea, la Tsakeous, îi spuneau mama presviteră. Îi sărutau şi mâna, iar ea se mândrea, sărmana. A murit lângă mine. "Copile, de i-aş fi avut pe toţi călugări! îmi zicea. Apucasem pe căi rătăcite la început. Ce bine ar fi fost să se facă toţi copiii mei călugări! "

Porfirie al III-lea m-a făcut preot

La Sfântul Haralambie am petrecut în aceeaşi rânduială a vieţii călugăreşti. Îmi plăcea mult să citesc vieţi de sfinţi, canoane ş.a. Învăţam pe de rost din Noul Legământ, rugăciuni ... Psaltirea o ştiam de ani de zile, toţi psalmii. Ştiam să leg versetele unele de altele. Psaltirea era hrana cugetului meu.

Precum v-am spus, trăiam călugăreşte în mânăstire. Eram un călugăraş îmbrăcat în haine vechi. Pentru că nu se citea acolo la Psaltire, noaptea ieşeam afară şi mă rugam rostind psalmi. Ajutam la treburile mânăstirii, alergam în sus şi în jos. Îmi dăduseră şi cheile de la lăptăria mânăstirii, căci erau numai doi-trei călugări bătrâni şi aveau nevoie de ajutor. Îmi arătau multă încredere, săracii ...

Dar nici la treabă nu-mi lăsam mintea slobodă; o strâmtoram. Adică nu o strâmtoram, căci făceam lucrul acesta din iubire. Cum să vă zic, ca o fată care deşi este bolnavă, să spunem, de pleurezie, în mintea ei este tot cel de care e îndrăgostită. Înţelegeţi? Cel iubit. Dăruire faţă de Cel iubit, faţă de Hristos. Acolo m-au făcut preot.

Ascultaţi să vă povestesc. Vlădica Fostinis se îngrijea mult de teologi. A mers la el la Kimi un student teolog aflat în ultimul an să studieze pentru licenţă. În timp ce

şedeau la masă, vlădica şi toţi ceilalţi călugări au început să vorbească despre felurite lucruri duhovniceşti.

Adică, să vă dau un exemplu. Vlădica întreba:
- Copii, spuneţi-mi, care este cea mai mare virtute?
Apoi veneau părerile monahilor. Erau cu toţii vreo cincisprezece la masă. Temele erau diferite: din Scriptură, despre religie, despre monahism.

Într-o seară, venind vorba despre monahism, vlădica a suspinat şi a zis:
- Ah, aduceţi-mi monahi! Nu vreau nimic altceva. Monahi buni, credincioşi, răbdători. Nu vreau nimic altceva. Numai aceasta. Şi voi putea face multe.
În acea clipă a sărit teologul - era din Kokla Thivei - şi i-a zis:
- Stăpâne, ce să vă spun ... Strigaţi după călugări, iar un călugăr moare încet la Sfântul Haralambie, fără să prindeţi de ştire.
- Ce spui? întrebă vlădica.
- Da, a venit un copilandru, sărmanul, din Sfântul Munte. Este foarte bun, dar neputincios, numai piele şi oase. Iar egumenul îl pune să facă şi treburi.
A venit cu scrisoare la egumen, cerându-1 pe Nichita - atunci aşa mă chema, era numele meu de călugăr. Am mers, deci, la vlădica, şi când am ajuns lângă el mi-a pus mâna pe cap, zicând:
-Copilul meu, cum eşti?
M-a luat şi am şezut împreună.
-De unde eşti? Cum ai ajuns aici?
În scurt, i-am spus cât Îl iubeam pe Hristos şi viaţa ascetică, i-am povestit cum am mers de mic în Sfântul Munte, cum m-am îmbolnăvit, iar Bătrânii mei m-au trimis în lume, să mă fac bine.

Măi, măi, ce-a fost atunci! A adus pe cel mai bun doctor din Kimi. M-a vizitat, m-a consultat, mi-a dat o grămadă de medicamente. Voia să mă oprească acolo, dar mi-era ruşine să rămân cu vlădica. Mie îmi plăcea pădurea, tăcerea, simplitatea. M-am întors înapoi la Sfântul Haralambie.

Vlădica cerceta des mânăstirea. Era un om sfânt. Eu l-am cunoscut prin harismă. Într-o zi venise la Sfântul Haralambie. L-am ascultat cum vorbea şi mi-au plăcut mult cuvintele sale. Nu mai auzisem niciodată un predicator. Vlădica acesta întemeiase un aşezământ lângă Kimi, numit "Ordinul Sfântului Pantelimon". Câteodată vlădica venea la mânăstire cu copiii de la acest ordin.

Altă dată, vlădica a venit împreună cu Arhiepiscopul Muntelui Sinai, Porfirie al III-lea. Şi s-au pornit ei să mă facă preot. Eu nu voiam, înţelegeţi? Ştiam că este

bine să vrei să ajungi monah, dar nu să vânezi preoţia sau episcopia. Trebuie să fugi când ţi se propune. Asta ştiam eu. În cele din urmă, Porfirie m-a făcut preot şi mi-a dat numele lui. Ei, îl entuziasmasem. Ii descoperisem prin har ceva personal, în timp ce rnergeam spre munte, şi i-a spus vlădicăi:
-Să nu-l pierzi!

Aveam atunci douăzeci de ani. N-am vrut să ajung preot, dar n-a fost cu putinţă. Vlădica a stăruit mult, iar vlădica este modelul lui Hristos. Nu-l poţi refuza pe episcop la nesfârşit. Nu poţi să strici legătura cu episcopul, căci rugăciunea ta nu mai urcă la cer, rămâne fără roadă. Astfel, m-au făcut diacon în ziua praznicului Sfintei Paraschiva, şi preot în ziua praznicului Sfântului Pantelimon.

Spovedeam neîncetat ziua şi noaptea

După doi ani m-au făcut şi duhovnic. La o sărbătoare mare, fiind şi lume, mi-au citit rugăciunea de hirotesie întru duhovnic. Eram tânăr, de unde să ştiu! Eram şi prostănac ... nu ştiam încă bine carte, nici canoanele. Ce să vă spun, foarte prostănac ... Ce să fac? Am plecat capul şi am făcut ascultare. Acum o înţeleg.

Atunci n-o prea înţelegeam. Cât mă iubeau monahii şi lumea care venea pentru spovedanie! Acolo spovedeam fără încetare ziua şi noaptea. Adică începeam dis de dimineaţă, continuam toată ziua, toată noaptea, şi în ziua următoare, şi în cealaltă noapte - fără întrerupere. Adică două zile şi două nopţi fără mâncare.

Din fericire, Dumnezeu o lumina pe sora mea şi-mi aducea puţin lapte să beau. Exista către locul unde spovedeam o scară cu multe trepte, pe care oamenii urcau la spovedanie. Aşteptau toată noaptea acolo ca să prindă rând. Când plecau, ziceau unul altuia: "Ehee, un preot cunoscător de inimi!". Am rămas acolo cincisprezece ani.

Când veneau, aveam obiceiul să-i întreb. Adică întrebam: "Câţi ani ai? Cu cine stai?" Unul zicea: "Cu soţia mea". Altul spunea: "Cu părinţii mei". Altul - "Stau singur". Şi continuam: "Ce-ai studiat? Ce serviciu ai? De când nu te-ai mai spovedit? De când nu te-ai mai împărtăşit?" Ceva de felul ăsta. Apoi, în funcţie de ce-mi spusese, îi vorbeam puţin şi, întrucât afară se aştepta la coadă, îi ziceam:
- Copilul meu, ce-ţi aminteşti acum? Ce simţi că-ţi îngreuiază sufletul, conştiinţa? Ce greşeli ai făcut, ce păcate? Şi începea acesta să-şi mărturisească greşelile, iar eu îl ajutam cumva acolo unde era nevoie, deşi la început îi spusesem să le zică aşa cum poate.

Pe cei care veneau la spovedanie îi cam "opăream" la început. Aveam lângă mine cartea despre spovedanie a Sfântului Nicodim Aghioritul. De pildă, cel care se spovedea îmi descoperea un păcat greu; eu rnă uitam în carte, acolo scria: "Optsprezece ani să nu se împărtăşească". Nu ştiam, n-aveam experienţă. Îi dădeam canonul de acolo. Ce scria în carte era lege.

Veneau oamenii şi anul următor; veneau din felurite locuri, mai îndepărtate, mai apropiate. Îi întrebam:
-De cât timp nu te-ai mai spovedit?
- De anul trecut, tot pe vremea asta. M-am spovedit tot la sfinţia voastră.
-Şi ce ţi-am spus atunci?
- Să fac o sută de metanii în fiecare seară.
- Le-ai făcut?
- Nu.
- De ce?
- Ei, mi-aţi spus ;,Optsprezece ani să nu te împărtăşeşti". Eu m-am gândit "Oricum sunt pierdut", aşa că le-am lăsat pe toate.

Înţelegeţi? Apoi venea altul. Se întâmpla la fel. Mi-am zis: "Ce fac eu aici?" Atunci m-am deşteptat. Duhovnicul are puterea de a lega şi a dezlega. Îmi amintesc pe deasupra un canon de-al Sfântului Vasile cel Mare. Pe el m-am întemeiat şi am schimbat tactica la spovedanie.

Spune canonul: *"Toate acestea însă le scriem ca să se cerce rodurile pocăinţei; căci, negreşit, nu după timpul de penitenţă le judecăm pe unele ca acestea, ci ţinem seama de felul pocăinţei. Iar dacă cu greu se vor despărţi de năravurile lor, şi vor voi să slujească mai mult plăcerilor trupului decât Domnului, şi nu vor primi viaţa cea după Evanghelie, cu aceştia nu avem nici o cauză comună. Căci noi în privinţa poporului nesupus şi împotrivă grăitor, ne-am învăţat a auzi că: Mântuind, mântuieşte-ţi sufletul (1 Moise 19, 17)."*

Astfel am început să-i îndemn pe oameni să citească rugăciuni mici, canoane de-ale sfinţilor, să facă metanii, să citească Sfânta Scriptură. Şi aşa au început să dea însemnătate lucrurilor legate de religia noastră. Li se înmuiau inimile şi cereau ei singuri să postească, să se lupte, voiau să-L cunoască pe Hristos. Una am înţeles: că dacă cineva Îl cunoaşte pe Hristos, Îl iubeşte şi este iubit de El, toate sunt după aceea bune, şi sfinte, şi fericite, şi uşoare.

În faţa acelei măreţii,
am îngenuncheat ca un nevrednic

Îmi amintesc multe întâmplări din viaţa mea la Sfântul Haralambie. Să vă spun ceva frumos. V-am mai spus că-mi plăcea mult pădurea. Mă obişnuisem cu singurătatea şi-mi plăcea să fiu singur. Îmi plăcea pe afară, mai ales noaptea. Mă urcam într-un copac, la mai mult de doi metri şi jumătate. Îmi împleteam un pat de ramuri, puneam o pătură şi mă înfăşuram în ea. Era foarte frumos. Urcam pe o scară pe care mi-o făcusem singur şi când ajungeam sus, o trăgeam şi nu mă mai deranja nimeni. "Patul" era înconjurat de o viţă sălbatică, ale cărei nenumărate flori miroseau foarte frumos. Sub copacul meu, la vreo doi-trei metri mai încolo, era un arbust mare de mastic. Mă urcam în pat căţărându-mă. Acolo eram pe de-a-ntregul rugăciune.

Eram aghiorit.Voiam singurătate şi Psaltire. Dar şi "Doamne Iisuse ... ". Mă rugam acolo ceasuri în şir, în patul meu de crengi, printre florile de viţă.

Într-o seară, după ce m-am căţărat în patul meu plin de flori, îmi făceam rugăciunea. Era noapte, pustietate. Natura era scăldată de lună. Mă însoţeau privighetorile, care numai ce se deşteptaseră şi începuseră trilurile. Am zis multe din Psaltire, apoi "Doamne Iisuse ... ". La un moment dat, m-am ridicat în picioare şi am spus pe de rost pavecerniţa. Apoi, rugându-mă Maicii Domnului, mi-a apărut chipul Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, aşezată pe tron şi înconjurată de cetele îngerilor, arhanghelilor, serafimilor, mucenicilor, cuvioşilor, prorocilor. În faţa acestei măreţii, am îngenuncheat ca un nevrednic şi am început să rostesc cu putere: "Nepătată, neîntinată, nestricată, fără prihană, Preacurată Fecioară, a lui Dumnezeu Mireasă, Stăpână ... ". M-a cuprins o frică sfântă atunci când o rază luminoasă, venind de la Preasfânta, mi-a atins capul pe care-l plecasem smerit, pentru marea mea nevrednicie.

În clipa în care am sfârşit rugăciunea către Preasfânta şi am tăcut, am auzit pe cineva sub copacul meu. Era un bărbat care mi-a spus:
- Omule al lui Dumnezeu, coboară-te jos, am nevoie de tine.
Am coborât. M-a salutat şi mi-a zis:
- Mi-e foame rău.
- Alerg să-ţi aduc.
- Ascultă-mă. M-am întors din America, am omorât-o pe soţia mea. Mă urmăreau şi am luat calea munţilor ca să nu mă aresteze, dar mor de foame. M-am dus şi i-am adus trei prescuri. Mi-a explicat că femeia lui îşi luase pe altul, iar el, când a auzit, a venit şi a făcut răul. Se pocăise apoi, dar ce făcuse - făcuse.
- Te rog, omule al lui Dumnezeu, să nu spui nimic despre mine, mi-a zis şi s-a pierdut în întuneric. Când s-a luminat de ziuă, a venit poliţia şi îl căuta. Mi l-au descris.

-Nu, le-am spus, n-am văzut nimic.

A fost harul Maicii Domnului că acel om s-a spovedit la mine. Adevărat vă spun, era Născătoarea de Dumnezeu în faţa mea şi a trimis acea rază luminoasă spre mine, smeritul! Eram călugăraş, preot, în jur de douăzeci şi unu de ani.

"Hai să facem sfeştanie"

Pentru o vreme, am fost rânduit slujitor într-un sat din Evvia. Din multele întâmplări, o să vă povestesc una singură.

Într-o zi a venit la biserică o femeie călare pe măgăruşul ei. Îndată ce m-a văzut, a coborât, s-a apropiat şi mi-a zis:
- Părintele, am un copil bolnav.
- Ce are?
- I-a pierit glasul.
- De mult e aşa?
- Da. Nu vorbeşte deloc.
Era un băieţandru cam de optsprezece ani. Am luat deci epitrahilul şi am coborât cu ea în sat. Am ajuns la casa ei. Am văzut copilul care, într-adevăr, nu vorbea.
I-am zis:
-Hai să facem sfeştanie.
A aşezat pe un scaun o farfurie cu apă şi un şervet. Am început să citesc. Copilul tăcea. Deci, am isprăvit sfeştania şi am început să stropesc cu aghiazmă, zicând: "Mântuieşte, Doamne, poporul tău ... " Când l-am atins pe frunte cu crucea şi busuiocul, copilul mi-a spus:
-Îţi mulţumesc mult.
După aceasta copilul m-a iubit mult. Mai târziu a botezat un copilaş şi i-a pus numele Porfirie. A venit după aceea şi mi-a zis:
- I-am pus numele tău.
Îi zic:
-M-ai întrebat?
- Eu, zice, te iubesc şi am vrut să-i pun numele tău.

Mai ascultaţi una. S-a întâmplat şi asta tot în Evvia.

Odată m-a căutat o doamnă cu faţa ei. Copila era mută. Mama mi-a zis:
- Părintele, am mare necaz cu fata mea. Nu vorbeşte de o lună.
Îi zic:
- Ce-a păţit?

- Legasem o capră la râpă. Erau acolo mulţi mărăcini. Fata s-a dus să ia de acolo capra. Era noapte. Când s-a întors, era mută. I-am făcut sfeştanie. Mama era chiar preoteasă.
Îi zic:
-A cărui preot eşti?
-Sunt a preotului din ...
-A, eşti a părintelui Hristou?
- Da, părintele.
Am citit sfeştania şi fetiţa părintelui s-a făcut bine; fireşte, cu harul lui Dumnezeu.

Am mers la Vatheia Evviei, la Mânăstirea Sfântului Nicolae

După ani de zile, şi pe când mă aflam în Evvia, căutam un nou loc de retragere, ca o păsărică prigonită ce dorea să ajungă în sânurile lui Dumnezeu prin rugăciunea minţii. Eram singur şi stingher. Am mers la Vatheia Evviei, la Mânăstirea Sfântului Nicolae, şi am rămas acolo zece zile. Avea câteva chilii pustii, pline de şobolani.

Ce s-a întâmplat? Două zile a fost mare vijelie şi furtună. A plouat fără încetare; ploaia bătea în ziduri, în geamuri, parcă ar fi fost grindină. Vântul sufla vijelios pe deasupra marelui platan. Auzeam crengile lovindu-se unele de altele. Sfârşit de lume în această pustietate ... Toate stihiile naturii mugeau. Iar eu, săracul, în bisericuţa Sfântului Nicolae cea pictată pe dinăuntru, sfinţită de sufleţelele pe care le "vedeam" cum ani în şir se plecaseră înaintea sfinţilor şi-şi deschiseseră inimile.

Parcă eram în pustie, în plin crivăţ, ca o păsărică a cerului prigonită. Gândeşte-te, ce-ar putea face o păsărică în mijlocul unei asemenea furtuni? N-ar căuta un cuib, o peşteră în care să se vâre? Acelaşi lucru l-am făcut şi eu în mijlocul larmei şi al furtunii, înfricoşat de stihiile naturii.

Am alergat să aflu adăpost, am alergat în braţele Tatălui meu Cel ceresc. Simţeam căldura lui Hristos, unirea mea cu Dumnezeu. Am simţit mare bucurie, fericire şi uşurare adăpostindu-mă în cele dumnezeieşti. Nu-mi păsa de furtună, de vijelie, care sunt ale acestei lumi. Sufletul meu căuta ceva mai înalt, mai desăvârşit. Mă simţeam odihnit, ocrotit, în bună pază. Am petrecut zile de aur. Am tras foloase din vremea foarte rea.

Aşa trebuie să cugetăm mereu. Aşa trebuie să trecem prin greutăţi şi nenorociri. Pe toate să le socotim prilejuri bune pentru rugăciune, pentru apropiere de Dumnezeu.

Aceasta este taina: cum omul lui Dumnezeu face din toate rugăciune. Asta vrea să spună Apostolul Pavel, când zice ***"Mă bucur în pătimirile mele"*** (Col. 1, 24), pentru toate necazurile prin care trecea. Aşa se săvârşeşte sfinţirea. Să ne învrednicească Dumnezeu. Eu o cer mult în rugăciunile mele.

La Vatheia, la Sfântul Nicolae, am rămas destul - trei ani întregi. Am plecat mai înainte de a începe războiul cu Italia.

În Athena, la policlinică (1940-1973)

"Am trăit acolo treizeci şi trei de ani.
Ani binecuvântaţi, dăruiţi omului şi durerii."

Am trăit acolo treizeci şi trei de ani ca pe o singură zi

O dată cu declararea războiului am venit în Athena. Am fost rânduit preot slujitor la Sfântul Gherasim, la Paraclisul Policlinicii Athenei, exact la începutul războiului. Aveam înlăuntrul meu o mare dorinţă să lucrez la o fundaţie. Dumnezeu mi-a împlinit această dorinţă şi am fost numit la bisericuţa policlinicii, spre marea mea bucurie.

Precum m-am obişnuit să vă spun mereu câte ceva din viaţa mea, aşa cum le-am trăit şi le-am simţit, ascultaţi să vă spun acum istoria de la început.

Odată, pe când eram la Schit, la Kavsokalivia, am ascultat la biserica mare tâlcuirea lui Nichifor Theotokis la Evanghelia duminicii de rând. Spunea deci Theotokis cât de mare bine face omul care mângâie sufletele îndurerate, pe cei ce pătimesc de cancer, de lepră, de tuberculoză. Eu, când am auzit, am fost mişcat şi m-a cuprins o râvnă pornind de la cele pe care le zicea atât de viu cel ce citea, aşa cum mă însufleţeam eu din orice. Şi am început să visez.

Dacă aş fi putut şi eu, să fi studiat, să fi ştiut să vorbesc să merg la un aşezământ! Undeva unde să fie leproşi, la un sanatoriu de tuberculoşi ... Cam la astea mă gândeam. Şi, când doream ceva, voiam să şi trăiesc.

De câte ori mă apuca râvna să trăiesc la pustie, trăiam pustniceşte acolo unde mă aflam. Era osteneala zadarnică, dar o trăiam. Adică mă simţeam ca şi când aş fi fost sus, pe Carmel, la Sfântul Vasile, mai sus de Kerasia, unde este locul cel mai pustnicesc al Sfântului Munte. Simţeam că sunt pustnic, şi ziceam: "Aşa o să

citesc, aşa o să-mi aprind opaiţul, aşa o să spun noaptea «Doamne Iisuse», o să fac atâtea metanii, o să mănânc pesmeţi şi buruieni". Şi făceam visul realitate.

Osteneală zadarnică! Dar eram mulţumit, iar după aceea îmi trecea. Şi în ceasurile mele de neputinţă - de obicei, atunci când se află în neputinţă, omul primeşte gânduri nu tocmai bune - cugetam la astfel de lucruri pe care sufletul meu le dorea foarte tare şi le trăia. La fel am făcut şi atunci: visam că merg pe o insulă cu leproşi, vorbeam cu ei, le slujeam şi le purtam de grijă, îi ajutam pe cei infirmi. Am trăit, să zicem, cu cei leproşi în închipuire. Mai apoi am uitat de asta. S-a întâmplat însă să mă îmbolnăvesc, iar Bătrânii mei m-au trimis de trei ori în lume ca să mă fac bine. Dar nu mă făceam bine şi, la sfârşit, mi-au dat binecuvântarea lor să trăiesc în afara Sfântului Munte, precum v-am povestit, acolo unde aş fi avut şi lapte, şi carne, şi toate cele ce erau de trebuinţă pentru boala mea. Pentru aceasta am plecat la Sfântul Haralambie, în Evvia, şi am rămas acolo vreo cincisprezece ani.

Apoi au început iar să năvălească gândurile pe care le avusesem şi în Sfântul Munte, adică voiam să merg să lucrez la un sanatoriu. Şi m-am gândit să merg în Pendeli. Un cunoscut de-al meu îmi spusese că au nevoie de un preot. Sanatoriul din Pendeli era atunci plin de tuberculoşi. M-am dus la director şi mi-a zis:
-Am luat, părinte, am luat preot. . .
I-am vorbit despre dorul meu, iar el mi-a zis:
- A, şi eu tot dorul acesta l-am avut! Iar Dumnezeu m-a adus aici.

Am coborât apoi în Athena. Aici am întâlnit un aghiorit care slujea în Spata, la Cruce. I-am spus:
- Părinte Matei, am râvnirea asta, ce să fac.
-A îmi zice, ascultă-mă. Au voit să mă pună pe mine la un spital, la Policlinica Athenei, dar n-am vrut. Am preferat aici, la Cruce. Vrei să vorbesc cu domnul Amilkas Alivizatos să te ia acolo?
Zic:
-Mergem să vedem.
Am mers, am văzut. Măi, măi! Am văzut lume, aglomeraţie, zgomot ...
- Părinte Matei, îi spun, nu sunt eu pentru locul acesta ...
-De ce să nu fii? îmi zice.
Aşa că am mers la domnul Amilkas şi i-am vorbit. Părintele Matei a plecat, iar mie mi-a spus domnul profesor:
-Veniţi mâine.

Am mers în cealaltă zi şi l-am întâlnit pe profesor la el acasă. Slujnica m-a dus în salon şi am aşteptat, căci ieşise puţin. Am scos Dumnezeiasca Scriptură a Noului Legământ - îl aveam în format mic, şi citeam, ca să nu pierd timpul. Când a apărut domnul profesor, l-am închis. S-a apropiat, m-a salutat şi mi-a zis:
- Ce carte era aceea, părinte?
Îi spun:
-Noul Legământ, domnule profesor.
Îmi zice:
- Sunteţi teolog?
-Nu.
- Ce studii aveţi?
- Clasa întâi primară, şi nici pe aceea n-am isprăvit-o bine. Carte am învăţat în Sfântul Munte, la Kavsokalivia. Am avut doi Bătrâni cu care am trăit împreună.
-Ştiţi să cântaţi ?
- Ştiu să şi cânt.
- Am o biserică, şi n-am preot. Am tot primit, dar pleacă.
Îi spun:
- Domnule profesor, nu ştiu, cum voiţi. Eu am o dorinţă, să slujesc la o fundaţie. Această dorinţă o am de pe vremea când eram la pustie. Cu toate acestea, nu voiam să plec din Sfântul Munte. Vă spun sincer! Nu m-am gândit să ies din Sfântul Munte şi să lucrez într-o leprozerie. Numai pentru că mi-a plăcut ca idee atunci când am auzit-o, voiam să o trăiesc, şi am trăit-o astfel în închipuire. Însă m-a învrednicit Dumnezeu şi aş putea acum să prefac în faptă această închipuire după care tânjeam.

Atunci profesorul s-a dus înăuntru şi a telefonat la Mitropolie, la Kimi, căci mă întrebase:
-Ce vlădică v-a hirotonit?
l-am zis:
-Mitropolitul de Kimi.
Precum am aflat mai târziu de la protosinghelul Spiridon, care ţinea de Mitropolie şi se afla acolo când a telefonat profesorul, vlădica a spus despre mine lui Alivizatos:
-Policlinica şi-a găsit preotul!
Amilkas mi-a spus:
- Trebuie să mergem să liturghisiţi.
Îi zic:
- Domnule profesor, nu pot să slujesc, mi-e teamă. Nu pot să slujesc fă ră aprobarea Arhiepiscopiei.
Îmi zice:

- Asta-i treaba mea! Treaba dumneavoastră este să liturghisiţi.
Îi zic:
- Trebuie să avem aprobare de la Arhiepiscopie.
- Nu, zice, o să liturghisiţi. N-o să luăm aprobare.
M-a necăjit, dar în cele din urmă am ascultat. M-au pus să slujesc zilnic Dumnezeiasca Liturghie la Sfântul Gherasim, la Policlinică.
-O să vă luăm ca preot, mi-a zis la sfârşit. Şi aşa s-a şi făcut.

Dar ce s-a întâmplat? La Sfântul Gherasim voia să meargă şi un teolog, arhimandrit, care studiase la Londra, dar domnul Amilkas s-a îngrijit şi m-a pus pe mine. Acela, Veletsas, s-a mâniat. Vorbise cu protosinghelul, părintele Ghervasie Paraskevopoulos, şi fusese rânduit să meargă el. Apoi, însă, au aflat că eu liturghiseam acolo şi atunci părintele Ghervasie m-a chemat la Arhiepiscopie. Îndată ce m-a văzut, a început să strige.
-O să te trimit în surghiun, mi-a zis. Ce-ai făcut?
Eşti nătâng? Nu ştii că trebuie să ai aprobare de la rangurile înalte?
M-a certat mult timp; m-am dus la Amilkas şi i-am spus:
- M-a certat rău protosinghelul.
Îmi zice:
-Veniţi încoace.
M-a luat Amilkas şi am urcat la Arhiepiscop. Pe atunci era Hrisant al Trapezundei. Era în 1940, când a început războiul cu Albania. Preafericitul mi-a spus:
-Ce studii ai?
Îi zic:
- Preafericite, nu ştiu carte. Am învăţat în pustie să citesc.
-Cât ai mers la şcoală?
-Numai în clasa întâi primară.
L-a privit pe profesor.
- Ei, domnule profesor, acolo e Omonia, ce să facem? O să ne interpreteze lumea greşit.
-Nu, zice Amilkas, eu pe dânsul îl vreau.
-Cum o să facem?
Îmi zice Preafericitul:
- Părintele meu, ştii să cânţi ?
-Ştiu aşa, practic.
- Ascultă, copilul meu, în acel loc vrem să punem un cleric cultivat, care să poată vorbi cu oamenii, să-i înveţe, căci acolo este un centru în care oamenii sunt plini de stricăciuni . Însă domnul professor te vrea pe tine. Eu aş zice că, nefiind cultivat, măcar un cuvânt bun dacă poţi să ţii; s-ar putea ca acest cuvânt al tău să fie mai bun decât al unui teolog, care ar predica lumii cu graiuri ritoriceşti.

Îi spun:
- Preafericite, cu rugăciunile voastre!
Aşa s-a şi făcut. I-am pus metanie şi am plecat. A rămas profesorul cu Preafericitul. În ziua următoare am avut Liturghie. Mi-am găsit iar belele, căci am avut şi parastas. A aflat-o şi pe asta părintele Ghervasie şi s-a mâniat că am făcut parastasul, căci nu era voie fără hârtie scrisă. Poveste mare ... Toate astea, însă, nu mă deranjau, am trecut peste ele. Cu neputinţă de răzbit a fost altceva, o să vă povestesc mai târziu.
L-am iubit mult pe Sfântul Gherasim, dar şi pe bolnavi. Într-adevăr, nu treceam cu vederea pe nimeni. Cercetam toţi bolnavii. După Dumnezeiasca Liturghie vizitam toate saloanele. Când nu aveam Dumnezeiasca Liturghie dimineaţa, îi spovedeam pe cei ce aşteptau. Apoi mergeam să- i cercetez pe bolnavi. Am trăit acolo treizeci şi trei de ani ca pe o singură zi.

Am petrecut o viaţă plină de har. Eram atât de necunoscut şi de nebăgat în seamă în Policlinică, încât la prânz, când eram foarte ostenit, şi după amiaza aveam multă treabă şi de aceea nu plecam acasă, ci rămâneam acolo şi nimeni nu-mi dădea nici o atenţie. Mă ascundeam într-o cămăruţă, înşiruiam nişte scaune şi cădeam cu faţa în jos ca să nu răcesc, şi dormeam puţin, fără să prindă nimeni de veste. Nu prea făcusem cunoştinţă cu nimeni, şi pentru aceasta eram foarte dispreţuit. Eram prost, neînsemnat, sărac. În Biserică stăpâneau alţii; eu nu ştiam nimic. Şi totuşi am trăit acolo treizeci şi trei de ani. Ani binecuvântaţi, dăruiţi bolnavilor, durerii.

S-a împrăştiat faima că sunt duhovnic bun, astfel că veneau mulţi să se spovedească. Veneau multe suflete sfâşiate să-şi verse acolo, la Sfântul Gherasim, lacrimile. Şi cu ce credinţă se spovedeau! Precum v-am spus, spovedesc de mai bine de cincizeci de ani. Îl lăsam mai multă vreme pe cel ce se spovedea să spună ce voia el, iar la urmă spuneam şi eu ceva. În timp ce el spunea multe, şi nu numai din cele personale ale lui, eu vedeam ce fel de suflet este acela. Din întreaga lui aşezare îi înţelegeam starea, iar la sfârşit îi spuneam ceva care să-i fie spre folos. Chiar şi cele care nu erau ale sale personale, aveau şi acestea o oarecare legătură cu el, cu sufletul său. Şi toţi mă iubeau, pentru că nu le vorbeam şi îi lăsam să spună slobod tot ce voiau ei.

Iar dacă venea cineva care nu avea vreo legătură cu religia, sau îmi mărturisea vreo greşeală ceva mai însemnată, nu-i accentuam prea mult acel lucru. Când îl faci pe om să-şi simtă mult greşeala, îi vine o anume împotrivire, ca să n-o poată tăia după aceea. Şi spuneam la sfârşitul spovedaniei ceva legat de greşeala lui cea mare, pe care şi el se silise să o mărturisească. Astfel, nici eu nu mă arătam cu totul

nepăsător, dar nici nu o accentuam. Cumpăneam lucrurile. Poate mă arătam câteodată nepăsător.

Iar la sfârşit spuneam:
- Copilul meu, pe toate câte le-ai spus, Dumnezeu le-a iertat. Ei, ia aminte pe mai departe, roagă-te să te întărească Domnul, şi după atâtea zile să mergi să te împărtăşeşti . Fără să accentuez înadins acel lucru. Are mare preţ asta. De altfel, nu este numai omul acela singurul răspunzător pentru greşeala sa.

În zgomotul Omoniei trăiam ca în pustia Sfântului Munte

În aglomeraţia, în zgomotul şi între oamenii Omoniei, eu ridicam mâinile către Dumnezeu şi trăiam înlăuntrul meu ca în pustia Sfântului Munte. .,Ah, ziceam înlăuntrul meu, eu nu sunt pentru lume, eu sunt pentru pustie. Acolo, tot ce faci, nu te ştie nimeni". Şi cu toate acestea am rămas în lume. Acolo unde mă adusese Dumnezeu.

Îi iubeam pe toţi, mă durea pentru toţi, mă mişcau toate. Aceasta mi-o dăduse dumnezeiescul har. Vedeam asistentele cu ţinuta lor albă, ca nişte îngeri înveşmântaţi în alb, coborând la biserică, şi lăcrimam când le vedeam. Le iubeam mult pe asistente. Iar când vedeam o soră medicală în uniformă, mă gândeam că este soră a milei, soră a iubirii, care merge să slujească în biserica iubirii lui Dumnezeu, adică în spital, să slujească celor bolnavi, fraţilor. Îngerul, îngerul alb.

Câte lucruri trecem cu vederea! Eram mişcat, iarăşi, când vedeam o mamă alăptându-şi pruncul. Când vedeam o femeie însărcinată, lăcrimam. Vedeam învăţătoarele ducând copiii la biserică şi lăcrimam pentru lucrarea iubirii.

Cea mai mare mulţumire o simţeam, de bună seamă, în timpul Dumnezeieştii Liturghii. Când citeam în tihna bisericii. Îmi ieşeam din sine. Liturghiseam cu multă dăruire, căci îmi plăcea să liturghisesc. Dar şi oamenii se însufleţeau din felul simplu în care slujeam. Fiindcă nu ştiam carte, făceam multe strădanii.

Veneau la Sfântul Gherasim să cânte oameni foarte învăţaţi. Mulţi erau profesori la Universitate, precum fraţii Alivizatos, profesorul de religie Leonidas Filipidis ş.a. Acolo, alături de Policlinică, era Odeonul Athenei. Veneau şi de acolo profesorii cu familiile lor la biserică. La strană cântau cei de la Teatrul Regal.

Îmi era, însă, greu să mă armonizez cu glasurile şi cu toate celelalte, aşa că m-am hotărât să merg la Odeon. Nu pierdeam ceasurile care-mi rămâneau. Mergeam şi învăţam muzică ore în şir, cu râvnă şi stăruinţă. Am făcut-o ca să-i uşurez pe cântăreţi. Nu voiam să stânjenesc cântarea în biserică. Voiam să iau bine tonul, ca să nu-i obosesc şi să nu-i necăjesc. Am fost nevoit, deci, să merg la Odeon, să învăţ muzică.

Ascultaţi, însă, nebunia mea. Voiam să învăţ şi orgă, ba încă având un ţel înalt. Mă gândeam că atunci când o să fac o mânăstire, o să avem o orgă la arhondaric, astfel încât, atunci când ne-am fi aflat acolo şi am fi stat de vorbă despre multe învăţături bune şi frumoase, să fi folosit la cântări şi orgă. Dar la Odeon nu aveau orgă, aşa că m-au pus la pian. Am învăţat deci şi pian, dar ca instrument îmi plăcea mai mult orga. Cum le rânduieşte Dumnezeu pe toate! Ce să vă spun!

La Odeon m-au îndrăgit şi mi-au dat o profesoară care era sfântă.Într-o zi, deci, când liturghiseam, am luat o prescură frumoasă pe care mi-o aduseseră. Ce alt dar mai de preţ putea fi în acea vreme de foamete – eram sub ocupaţie ... I-am dus-o şi, zâmbind, i-am zis:
- Mi-au adus o prescură frumoasă.
- Nu, nu, îmi zice, nu pot, nu pot, n-o mănânc!
-Vă rog, îi zic.
- Nu, nu se cade.
Mi s-a făcut ruşine. Am isprăvit ce aveam de învăţat la clape, iar la sfârşit i-am zis:
- M-am necăjit.
Şi a luat, săraca, prescura.
Însă nu voiam nici s-o necăjesc din pricina lecţiilor. Ce m-am gândit eu? Seara, după ce-mi făceam smerita mea rugăciune, întindeam mâinile ca şi când aş fi cântat la pian şi repetam în minte lecţia: "do, si, la, sol, sol, sol, mi". Şi aşa învăţam lecţia. De ce-o făceam? Ca să n-o necăjesc pe profesoara mea.

Am învăţat lucrul acesta din Sfântul Munte. Adică nu pot să-l necăjesc pe celălalt, căci am învăţat de mic să fac ascultare. Aşa am făcut şi greşeli în viaţa mea. Când văd, adică, pe cineva necăjit care stăruie şi mă roagă să fac ceva sau să spun ceva, mi-e milă şi o fac, chiar şi atunci când nu vreau.

Când am fost rânduit acolo, la început,
am trecut printr-o mare ispită

Dar încă nu v-am spus prin ce ispită mare am trecut la început, când am fost rânduit acolo, însă m-a ajutat Dumnezeu.

În prima duminică m-am dus să slujesc cu multă bucurie. Dorinţa mea de a lucra într-o fundaţie se împlinea. Îmi dăduse Dumnezeu acest dar. Dar ce-am păţit! În ceasul în care trebuia să încep slujba la Sfântul Gherasim, am auzit afară foarte tare un gramofon cu cântece de dragoste: "Te iubesc, te iubesc. .. " ş.a. Am continuat... nimic, aceleaşi. Eu - rugăciunile, Dumnezeiasca Liturghie. Afară cântecele, înăuntru biserică plină de lume. Ieşeam să spun "Pace tuturor" din Uşile Împărăteşti, dar Liturghia era foarte tulburată. Când am isprăvit, deznădăjduit, am potrivit Sfintele Taine, am împachetat veşmintele şi am ieşit îndată afară. Peste drum de biserică era un magazin de gramofoane şi de plăci de gramofon. Am mers cu nobleţe la proprietar, la domnul Koureta, şi l-am rugat, dacă este cu putinţă, cel puţin la vremea Dumnezeieştii Liturghii, să oprească gramofonul.
Îmi zice:
- Eu vreau să-mi scot pâinea. Ce voiţi dumneavoastră nu se poate. Am copii, plătesc chirie.
- Vă rog, i-am spus, mă necăjesc, e păcat ce se petrece.
- Părinte,- tu cu treaba ta! mi-a zis.

Eu acum ce să fac? M-am gândit să plec de la biserica asta, să caut alta. Iată, însă, că făgăduisem şi mi se dăduse acest post, deşi nu aveam calităţile cerute, adică nu aveam certificat de absolvire nici măcar a unei singure clase. Ce să-i spun Preafericitului, care a fost atât de îngăduitor şi m-a aşezat acolo din dragoste? Ce să spun domnului Alivizatos, care a făcut totul ca să fiu rânduit acolo? Am căzut astfel într-o mare amărăciune. Stăteam în Sfântul Altar şi mă gândeam. Ce să fac? Socoteam că trebuie să plec, nu mai puteam rămâne. Cum să trăiesc acolo, cum să liturghisesc? Eram un om venit de la pustie, dintr-o linişte desăvârşită, în mijlocul unui tărăboi drăcesc. Pe la uşa bisericii treceau toate autobuzele din cartierele Nikeia, Peristeri, din Pireu. Treceau şi se întorceau, claxonând. M-am gândit să plec. Dar cum să le spun? M-am întors acasă întristat, nu ştiam ce să fac.

Locuiam atunci lângă Likavitos, pe strada Doxapatri. M-am întors, deci, acasă, şi mă gândeam, mă tot gândeam ... Nu voiam nici să mănânc. Eram tare necăjit. Ce-o să fac? Şi mă bucurasem că voi merge la spital, voi vedea bolnavii, îi voi îngriji, le voi vorbi, îi voi spovedi şi împărtăşi. . . Acum ce să fac?

Singur Dumnezeu mă putea scoate din situaţia asta grea. Am răspuns înlăuntrul meu acestei probleme înfricoşate aşa: "Ce va zice Dumnezeu!" Zic: *"Dumnezeul*

meu, nu vreau să-mi vorbeşti, nu vreau să-mi arăţi semne. Aşa, cu a Ta iubire, arată-mi ceva simplu din care să înţeleg că trebuie să plec sau să rămân. Ceva foarte simplu. Nu cer vreo minune, mi-e ruşine". Şi m-am hotărât să postesc trei zile, fără să pun nici apă în gură, să petrec aceste trei zile în desăvârşită tăcere şi rugăciune, aşteptând răspuns de la Dumnezeu.

Şi răspunsul a venit. În vreme ce mă aflam la Sfântul Gherasim, veneau feluriţi închinători să aprindă lumânare. La un moment dat, a intrat o doamnă cu copilul ei. Copilul părea a fi în clasa a cincea. Ţinea în mână câteva cărţi de şcoală. Una dintre ele era manualul de Fizică. I l-am cerut ca să arunc o privire. Obişnuiam să fac lucrul acesta, din dragoste de învăţătură. Răsfoind cartea, am ajuns la pagina unde era înfăţişat un experiment: dacă într-un lac liniştit arunc o piatră, apa va forma "unde" pe o întindere mică. Dacă arunc o piatră mai mare, "undele" se formează mai mari şi pe o întindere mai mare, "înglobându-le" pe celelalte. În acea clipă mi-a venit răspunsul la dilema mea. A fost o luminare de la Dumnezeu. M-am gândit aşa: " undele" mici ale cântecelor din afara bisericii pot fi absorbite de intensitatea duhovnicească a marilor rugăciuni care se fac înlăuntrul bisericii. În aceeaşi clipă mi-a venit în minte cu tărie: *"Şi dacă tu liturghiseşti aici şi ai mintea la Dumnezeu, cine te poate vătăma?"*

M-am pregătit, deci, să fac aşa. Să mă dăruiesc mult - în Liturghia mea - iubirii lui Hristos, să săvârşesc cu mare râvnă şi mare intensitate duhovnicească drama Dumnezeieştii Liturghii, înfricoşata dramă a Golgotei. Bucuria mea era foarte mare. Credeam că Dumnezeu mi-a găsit dezlegarea.

Într-adevăr, duminică dimineaţa am ajuns la biserică plin de nădejde. Am început. Mintea mea era concentrată doar la dumnezeiasca slujire. Simţeam că sunt în cer, împreună cu cei din biserică, oile cele cuvântătoare ale lui Dumnezeu. Am simţit că toţi suntem în harul dumnezeiesc. Afară gramofonul cânta furios. Nu auzeam nimic. Trăiam pentru prima dată o asemenea Dumnezeiască Liturghie. A fost cea mai frumoasă din viaţa mea. Şi de atunci toate au fost la fel.

Voiam să le învăţ pe toate,
în toată adâncimea şi lăţimea

Am trăit multe în acei ani, la Policlinică. Grecia, şi mai cu seamă Athena, suferea din pricina ticăloşiilor războiului, a ocupaţiei, a foametei şi a morţii, care îi secerau în fiecare zi pe oameni. Împărţeam cu ei prescurile şi tot ce mi se aducea. Dar şi durerea sufletească mă făcea să împreună-pătimesc, văzând adâncul sufletului lor prin harisma străvederii.

Dacă venea cineva şi-mi vorbea despre o durere trupească, făceam din ea temă de rugăciune. Acest lucru mă mişca şi spre studiu. "Văzând" o parte a trupului bolnavă, voiam să cunosc denumirea ştiinţifică a bolii, dar şi poziţia pe care o au organele în trup, fierea, pancreasul şi celelalte. Pentru aceasta am cumpărat cărţi de medicină, anatomie, fiziologie ş.a., Astfel încât să studiez şi să mă pot orienta. Pentru o mai bună instruire, am urmat pentru o vreme chiar câteva cursuri la Facultatea de Medicină. Aveam această dragoste de studiu pentru orice lucru.

Voiam să le învăţ pe toate, în toată adâncimea şi lăţimea. Vizitam o fabrică? Voiam să cunosc toate amănuntele, cum funcţionează. Vizitam un muzeu? Ore în şir examinam exponatele. Aici o să vă spun o întâmplare.

Într-o duminică, la prânz, treceam pe lângă Muzeul de Arheologie. Aveam puţin timp şi m-am gândit să intru. Am străbătut sălile, privind statuile. Într-o sală era un grup. O doamnă ghid le dădea explicaţii. Era linişte deplină. M-am apropiat puţin. Când m-a văzut, însă, ghida le-a spus şoptit:
- A venit un preot. Eu pe preoţi nu-i înghit, dar acesta nu-mi pare ca ceilalţi.
M-am apropiat mai mult. Am zis:
- Bună ziua!
- Bună ziua, a răspuns ghida.
- Pot să urmăresc ceea ce spuneţi? i-am zis.
- Bineînţeles.
Mergeam de la o statuie la alta. La un moment dat, am ajuns la statuia lui Zeus. Zeus era pe tronul său şi arunca un fulger spre oameni. După ce le-a spus câte ştia, ghida s-a întors la mine şi mi-a zis:
- Dumneavoastră ce spuneţi, părinte? Cum vi se pare statuia?
- Eu nu ştiu lucruri de felul acesta, am zis.
Numai aşa, precum văd, mă minunez atât de lucrarea artistului, cât şi de făptura lui Dumnezeu care a creat-o atât de desăvârşit. Şi înţeleg că artistul care a făcut-o avea o adâncă simţire a dumnezeiescului. Îl vedeţi pe Zeus: deşi aruncă fulgere peste oameni, faţa sa este liniştită. Nu este mânios. Este nepătimaş.
Ghida a fost foarte mulţumită de comentariul meu, ca de altfel întregul grup. Ce ne spune acest lucru ? Ce spune? Că Dumnezeu este nepătimaş, chiar şi atunci când pedepseşte.

Aveam spre toate o mare dragoste de învăţătură, precum v-am spus. Astfel, odată am mers să studiez despre creşterea păsărilor. Da, vă spun adevărul!

Altădată am mers la un profesor care preda apicultura. Profesorul era din Kerkyra. Erau feluriţi în clasă: băieţi, fete, tineri, bătrâni. Când s-a sfârşit lecţia, profesorul s-a apropiat şi mi-a zis:
- Părinte, ştiţi ce-am înţeles? Că o să reuşiţi în chip excepţional în apicultură.
Zic:
-Cum v-aţi dat seama?
V-am văzut din felul în care aţi privit, aţi urmărit, că sunteţi bun de apicultor. Veţi excela.Vă veţi înţelege cu albinele, le veţi vorbi şi ele vă vor vorbi.
Îi zic:
- Aşa este. O să merg la stup, o să vorbesc cu albinele, o să le ascult, o să le înţeleg, o să înnebunesc după ele, dar o să "pierd" rasa şi camilafca!

Voiam să mă nevoiesc, fie şi în mijlocul Athenei

În acei ani, însă, întâia mea lucrare a fost spovedania. Ceasuri nesfârşite, zile şi nopţi, câte douăzeci şi patru de ore spovedeam, fie că m-am aflat la Sfântul Haralambie în Evvia, fie la Sfântul Gherasim, fie la Sfântul Nicolae în Kallisia, ori acum, aici la mânăstire. Chiar şi când eram bolnav - multe şi îndelungate boli am avut - primeam cu iubirea lui Hristos sufletele pe care mi le trimitea Dumnezeu.

Voiam să mă nevoiesc, fie şi în mijlocul Athenei; pentru aceasta m-am ascuns la Tourkovounia. Trăiam acolo cu părinţii mei, cu sora şi nepoata mea, într-o căsuţă din plăci prefabricate. Nopţile munceam în tăcere şi rugăciune. Aveam maşini şi împleteam pulovere şi veste şi le vindeam. Cu economiile făcute doream să zidim o mânăstire.

De asemenea, făceam şi tămâie. Tămâie foarte bună. Fabricată după reţetele mele, compoziţiile mele, din cincizeci de substanţe aromate. Cunoşteam tămâia după mireasmă, dar şi după concentraţie. Umplusem un caiet întreg cu compoziţiile pe care le făcusem. Un caiet plin de reţete ale aromelor pentru tămâie. Aşezam un rând cu toate substanţele aromate pe care le aveam. Vreo cincizeci de flacoane: rutinol, rinanol, rinalil ş.a. Lucru minunat: cunoşteam toate aceste flacoane, cunoşteam mireasma şi concentraţia fiecăruia. Ştiam că, dacă din acela trebuiau zece părţi, din acesta trebuiau două, sau trei, sau una, şi făceam nişte compoziţii foarte bune, rare. Le-am avut pe toate scrise pe un caiet, precum v-am spus, dar mi l-au furat. Ştiu cine l-a furat, dar nu vreau să spun, nu se spune ...

Eram foarte simplu

Eram foarte simplu şi fără cunoaşterea celor lumeşti, a comportamentului care se cere în societate. Nu cunoşteam prea mult despre modul de a te purta, căci crescusem la munte. Ceva, puţin, dobândisem la Pireu, dar şi acolo mă îngrijisem singur de mine. Mâncare îmi puneau fetele stăpânului, mâncam singur, dormeam în pod. Astfel că nu ştiam cum se ţine la masă furculiţa, lingura şi celelalte. Ascultaţi, să vă zic ceva. Eu nu mergeam unde eram invitat.

Dar odată m-au chemat să citesc Paraclisul unei bolnave care lucra lângă Policlinică, aproape de Primărie. O doamnă foarte bună, credincioasă. Până am ajuns acasă, până i-am citit, a trecut timpul şi au început să stăruie:
- Rămâneţi să mâncăm.
-Nu, zic, nu pot. Trebuie să plec.
Bărbatul doamnei zise:
- Îl socotim un semn de mare dispreţ, de vreme ce eşti şi flămând. O să ne necăjim, părinte. Fă-ne bucuria asta. Suntem şi cu fetiţa noastră. Aveau o fetiţă, erau căsătoriţi de curând. Era o fetiţă foarte bună.
Deci, am, primit. Am făcut rugăciunea, am binecuvântat masa şi am început să mâncăm. Văzându-mă cum mănânc, fetiţa zise:
-Mamă: nu ţine bine lingura.
Iar ei:
-Taci, taci!
Peste puţin:
-Nu ţine lingura bine.
Bre, săracul de mine, ce-am păţit! M-am uitat şi-am tăcut şi eu ca ei. Apoi nu ştiu ce-au mai pus, trebuia să mănânc cu furculiţa.
Ei, sare cea mică:
-Nu ţine bine furculiţa.
Oh, ce-am păţit! Vedeţi cât de simplu eram ...

Bastonul Sfântului Gherasim

La Tourkovounia, unde locuiam, aşezarea era foarte povârnită. Mă sculam dis de dimineaţă, plecam la biserică, la Sfântul Gherasim, şi mă întorceam seara. Drumul spre casa noastră era greu şi cobora abrupt. Într-o dimineaţă am căzut şi mi-am rupt piciorul. Era duminică dimineaţa, nu se luminase bine de ziuă, era linişte. Astfel au auzit gemetele mele nişte oameni, au ieşit afară şi au chemat îndată salvarea. A venit salvarea, m-au dus la spital. Ruptura era la gamba piciorului stâng. Oasele erau sfărâmate. Durerile erau de neîndurat. Am ajuns la Policlinică, m-au coborât din salvare şi m-au aşezat pe un pat. Doctorii au hotărât să-mi pună piciorul în ghips. Lumea aştepta să liturghisesc. Au fost nevoiţi să plece.

După cincisprezece zile, fiind încă întins în pat, am aruncat o privire către piciorul meu. Am văzut, deci, prin harul lui Dumnezeu, că piciorul fusese pus strâmb în ghips. Le-am cerut doctorilor să-mi scoată ghipsul. Când a aflat, profesorul a zis râzând: să-şi vadă de biserica lui, acolo unde-şi are competenţa, vrea să ne verifice pe noi? Am făcut treaba bine, am trecut piciorul pe la raze. Ce vrea acum, să ne tot sâcâie? N-a dat nimeni nici o atenţie. Eu aşteptam să-mi vadă piciorul. Ei - nimic.
Când mi-au adus mâncarea la prânz am refuzat-o, zicând că cer să mă ducă la raze. Insist să se facă asta, căci oasele se vor suda strâmb şi piciorul va rămâne aşa pentru totdeauna. Profesorul a trimis vorbă:
-Să-şi vadă de preoţia lui! Piciorul este bine. A venit seara. Mi-au adus mâncarea, dar iarăşi n-am mâncat, stăruind să-mi vadă piciorul. În cealaltă zi, de dimineaţă, a venit profesorul şi a zis mânios:
-Ce-i asta, bre părinte? Ce ne tot sâcâi aici? Până la urmă m-au coborât la raze. Au văzut că, într-adevăr, piciorul fusese pus strâmb, şi deja începuseră oasele să se sudeze. Profesorul şi-a pus ochelarii.
- Bre părinte, zice, eşti foarte păcătos. Acum mi-am dat şi eu seama. O să vezi ce-o să tragi acum! Trebuie să-ţi rupem piciorul şi să-l punem din nou bine.
Au început să lovească cu putere ghipsul, ca să se spargă. Eu nu ziceam nimic, îmi făceam smerita mea rugăciune.
- A, acuma nu vorbeşti, îmi zice. Dar acuma o să-ţi iert eu păcatele.
La un moment dat au tras, au scos ghipsul. Mă durea tare. Doi doctori mă trăgeau de picior, iar profesorul, cu podul palmei, mă lovea peste gambă cu putere, ca să rupă oasele.

Ei, bre părinte, o să-ţi iert eu păcatele, dar lângă ale tale au să fie iertate şi ale mele. Îmi rupeau osul. Se sudase puţm şi mă durea de nesuportat. Îmi strângeam buzele. În cele din urmă l-au rupt. M-au întins iarăşi la raze, au întins piciorul şi l-au aşezat drept. Apoi mi-au pus dm nou ghipsul, cu atenţie, şi m-au trimis la pat. . .

Două-trei luni - nu-mi amintesc bine – am rămas întins la pat. După acest răstimp m-au ridicat şi mi-au dat să ţin două cârje, ca să pot păşi. Eu nu le voiam. Îmi zice profesorul: Să le iei, să te poţi ridica, fiindcă te-a istovit repausul. . .

N-am ţinut mult cârjele, căci am început să mă târăsc singur. Mă temeam de cârje, nu cumva să mă obişnuiesc cu ele şi apoi să nu le mai pot lăsa.

Atunci profesorul mi-a spus:
-Să te îngrijeşti să cumperi un baston.
- Nu, îi zic, nu-l vreau.

- Eşti preot, îmi zice, şi eşti neascultător? Să asculţi, altfel cazi şi-ţi rupi toate oasele. .. Am fost nevoit atunci să-i spun surorii mele:
-Să-mi cumpăraţi un baston. Suntem săraci , dar trebuie să-mi cumpăraţi un baston. Să pot arunca astea, căci mă strâmtorează.

Era ora unsprezece dimineaţă şi am coborât în cârje la biserica spitalului. Sora mea s-a pregătit îndată să meargă pe strada Eolou, ca să cumpere un baston. Când să plece, o doamnă cu un baston în mână a intrat în biserică.
-Sfântul Gherasim e aici?
- Da, copilul meu, aici este, i-a zis bătrâna care îngrijea biserica.
-Şi unde e icoana Sfântului?
- Uite-o, a răspuns, şi i-a arătat-o.
Atunci acea doamnă necunoscută a căzut în faţa icoanei Sfântului şi, cu lacrimi, i-a spus tare - că am auzit şi noi:
- Sfinte al meu, eu nu te cunoşteam. Nici nu auzisem vreodată de tine. Nici de numele tău nu auzisem, şi totuşi m-ai cinstit şi m-ai cercetat şi mi-ai cerut bastonul pe care l-am cumpărat de la Ierusalim, ca să îl aduc la casa ta. Şi uite, sfinte al meu, l-am adus. Mi-ai spus: "Vreau să-mi aduci bastonul mâine dimineaţă!" Eu nu ştiam unde te afli şi, întrebând, am aflat şi te-am găsit.

Eu cu sora mea şi cu paraclisera stăteam în străni, lângă pangar. S-a apropiat şi ne-a zis:
- Ce lucru e acesta? De ce mi-a cerut Sfântul bastonul? De ce-l vrea?

Şi paraclisera i-a spus:
-Ascultă să vezi de ce vrea Sfântul bastonul. Nu are nevoie el însuşi de baston, dar Sfântul îl are şi pe slujitorul său, pe părintele pe care-l vezi aici. Şi-a rupt piciorul şi a suferit luni de zile, însă astăzi s-a ridicat şi doctorii i-au spus să poarte baston. Ş i uite, sora lui era pregătită să plece pe strada Eolou, să-i cumpere bastonul. Hai, ia bastonul de la Sfântul şi adu-l aici, la slujitorul lui.

Mişcată, doamna mi-a adus bastonul şi mi-a sărutat mâna.
- Luaţi-l, părintele meu, şi iertaţi-mi păcatele. L-am cumpărat la Ierusalim. E de la Sfântul Mormânt.

Vin, îmi zice, din cartierul Prombona, din Patisia. Acolo locuiesc. Acolo l-am văzut pe Sfântul în vis. I-am mulţumit. Am luat bastonul şi l-am folosit îndată, după ce mai întâi am aruncat cârjele. Am numit acest baston "al Sfântului Gherasim", şi l-am îndrăgit mult.

Am grijă să nu-l pierd. Dar este şi făcător de minuni: dacă pe cineva îl doare ceva din trup, îl lovesc puţin cu bastonul şi se face bine. Cu adevărat, este făcător de minuni. Ce lucru! Sfântul să se îngrijească de mine, cel mai mic! S-a arătat viu doamnei, care nu auzise nici de Sfântul Gherasim, nici de mine. Tare minunate lucruri mai fac sfinţii ... Pentru aceasta trebuie să-i cinstim. Şi eu mă închin Sfântului Gherasim, care este sprijinul celor bolnavi, prin sfinţenia şi harul său.

„ Plouă peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi"

La biserica Sfântului Gherasim, la Policlinică, veneau mulţi închinători să aprindă o lumânare. Unii rămâneau pentru spovedanie, unii luau numai binecuvântare, în vreme ce alţii aprindeau o lumânare, îşi făceau cruce şi plecau. Veneau tot felul de oameni - bărbaţi, femei, mici, mari, cultivaţi, simpli. În împrejurimile Omoniei locuiau oameni de toate categoriile.

Mai demult obişnuiam ca la praznicul Botezului Domnului să sfinţim casele. Vreme de câţiva ani am mers şi eu cu botezul. Băteam la uşile apartamentelor, îmi deschideau şi intram cântând: "În Iordan botezându-te Tu, Doamne ... "

Mergând pe strada Mezonos, văd o poartă de fier. Deschid, intru în curtea plină de mandarini, portocali, lămâi, şi înaintez spre scara exterioară. Am urcat, am bătut la uşă şi a apărut o doamnă. După ce mi-a deschis, eu am început ca de obicei: "În Iordan botezându-te Tu, Doamne ... ". M –a oprit brusc. Între timp, din dreapta şi din stânga holului au ieşit, din camere, fete tinere. "Am înţeles, am nimerit într-un bordel", mi-am zis întru sine-mi. Femeia a ieşit în faţă, ca să mă oprească.
- Să plecaţi, mi-a spus. Ele nu pot să sărute crucea. Sărut eu crucea şi plecaţi, vă rog.

Eu am luat o înfăţişare serioasă şi dojenitoare, şi i-am zis:
- Nu pot să plec! Eu sunt preot, nu pot să plec! Am venit aici să botez.
- Da, dar nu se cade să sărute ele crucea.
- Nu ştim dacă se cade să sărute ele sau tu crucea. Căci, dacă mă întreabă Dumnezeu şi-mi cere să-i spun cine-i vrednic să sărute crucea, tu sau ele, aş putea să zic că ele sunt vrednice, iar nu tu, căci sufletele lor sunt mai bune decât al tău.
În acea clipă s-a înroşit puţin. Îi zic deci:
- Lasă fetele să sărute crucea.

Le-am făcut semn să se apropie. Am cântat mai melodios decât la început "În Iordan botezându-te Tu, Doamne ... ", căci mă bucuram înlăuntrul meu că Dumnezeu a iconomisit aşa lucrurile încât să merg şi la aceste suflete.

Au sărutat toate crucea. Erau îngrijite, îmbrăcate în fuste colorate. Le-am zis:
-La mulţi ani, copiii mei! Dumnezeu ne iubeşte pe toţi. Este foarte bun şi plouă şi peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi (Matei 5, 45). Toţi Îl avem ca Tată şi de toţi se îngrijeşte Dumnezeu. Numai să ne sârguim să-L cunoaştem, să-L iubim şi să ne facem mai buni. Să-L iubiţi şi o să vedeţi ce fericite o să fiţi.

Priveau nedumerite. Ceva au primit sărmanele lor suflete.
- M-am bucurat, le-am zis la sfârşit, că m-a învrednicit Dumnezeu să vin astăzi şi să vă botez. La mulţi ani!
- La mulţi ani! au spus şi ele, şi am plecat.

Rugăciunea aceasta a fost foarte înălţătoare

Câteodată în afară de Bobotează, mă chemau să fac sfeştanie pe la case, cu diferite prilejuri. Odată mi s-au întâmplat acestea: *Era pe vremea ocupaţiei, iar eu eram la Policlinică. A venit un oarecare reprezentant al Crucii Roşii ca să mă ia să facem sfeştanie.*
- A îi zic trebuie să îl luaţi pe părintele de la Sfântul Constantin - aceea era parohia lui.
- Nu zice mergeţi dumneavoastră. Există o pricină anume şi, vreţi-nu vreţi, o să mergeţi pe strada 3 Septembrie!
- Iar eu, sărmanul, l-am urmat, luând cu mine culionul şi rasa cea bună. Când am ajuns, m-am pierdut! Mă aflam în faţa unei lumi cultivate, domni, doamne, rectorul Universităţii, care preda filosofia - Veis mi se pare că se numea. Îndată ce am intrat, m-am prezentat curajos, salutându-i. Dar carte nu luasem, iar eu, cum eram prost...
-Să facem sfeştania, le-am spus.
Mă apucase tremuratul văzându-i bine îmbrăcaţi, cu platourile pline cu deserturi, şi asta în vreme de ocupaţie. Mi-am pus rasa, culionul, am luat crucea. Am început sfeştania fără carte, am prins îndrăzneală şi le rosteam pe toate limpede, cuvânt cu cuvânt. Încet-încet am început să zic mai bine, dar priveam numai în lighean.

"Pace tuturor!" "Capetele voastre Domnului să le plecaţi." "Pleacă, Doamne, urechea Ta şi ne auzi pe noi Tu, Cel ce ai primit a Te boteza în Iordan şi ai sfinţit apele; şi ne binecuvântează pe noi pe toţi, care prin plecarea capului nostru arătăm semnul supunerii. Şi ne învredniceşte a ne umple de sfinţenia Ta prin

gustarea şi stropirea cu apa aceasta. Şi să ne fie nouă, Doamne, spre sănătatea sufletului şi a trupului. Că Tu eşti sfinţirea sufletelor şi a trupurilor noastre, şi Ţie slavă şi mulţumire şi închinăciune înălţăm, împreună şi Celui fără de început al Tău Părinte, şi Preasfântului şi Bunului şi de viaţă făcătorului Tău Duh ... "

Când am isprăvit sfeştania nu m-am dus să-i stropesc cu aghiazmă - mulţi nu doresc asta - ci am luat crucea în mână şi i-am aşteptat să vină. Cel dintâi a venit ministrul, apoi ceilalţi.

I-am şi binecuvântat:
"Dumnezeu să binecuvânteze, să lumineze, să dea putere". Aveam însă neîncetat simţământul că sunt prost. Înainte de a pleca am făcut o cruce în aer, i-am binecuvântat şi le-am zis: "Bună ziua, copii!" Şi erau profesori la Universitate!

- Rugăciunea aceasta a fost foarte înălţătoare, a spus domnul rector, am fost foarte mulţumit. M-a bucurat sfeştania; le-ai spus pe toate aşa de bine, şi din minte! Eşti teolog? Ai făcut însă o greşeală la Evanghelie: ai spus să se facă sănătos, dar este se făcea.

-Vă mulţumesc, îi zic. Nu sunt cărturar. Această Evanghelie se citeşte în Duminica Slăbănogului, când prăznuim minunea legată de acesta. Evanghelia spune aşa:
În vremea aceea S-a suit Iisus la Ierusalim, iar în Ierusalim, lângă Poarta Oilor, era o scăldătoare care se numea pe evreieşte Vitezda, având cinci pridvoare. În acestea zăcea mulţime multă de bolnavi, orbi, şchiopi, uscaţi, aşteptând mişcarea apei. Căci un Înger al Domnului se cobora la vreme în scăldătoare şi tulbura apa, şi cine intra întâi, după tulburarea apei, se făcea sănătos, de orice boală era ţinut (Ioan 5, 1-3).

Vă amintesc şi condacul zilei, care zice: "Ridică, Doamne, cu dumnezeiescul Tău ajutor, sufletul meu cel slăbănogit prin tot felul de păcate şi prin fapte netrebnice, precum odinioară ai ridicat pe slăbănogul; ca mântuit fiind să strig Ţie: Slavă puterii Tale, Hristoase, Îndurate!" Este bine să ne aducem aminte de acest condac şi să-l spunem ca rugăciune.

Îl vedeam pe Hristos foarte viu

La biserică, înţeleg adică la Sfântul Gherasim eram foarte mişcat. Ascultam Evanghelia şi eram mişcat. Pătimeam asta pentru că “vedeam" icoană, pe Hristos Însuşi.

Într-o zi, în Vinerea Mare, mă aflam la slujbă. Biserica era plină de lume. Ce-am păţit! Citeam Evanghelia şi, când am ajuns la Eli, Eli, lama sabahtani? adică: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce M-ai părăsit? (Matei 24, 46), n-am putut să mai sfârşesc. N-am mai spus pentru ce M-ai părăsit? Am fost cuprins de o cutremurare sfântă. Mi s-a tăiat glasul. Dinaintea mea aveam întreaga scenă tragică. Am văzut faţa aceea. Am auzit acel glas. Îl vedeam pe Hristos foarte viu.

Lumea aştepta. Eu – nimic; îmi era cu neputinţă să continui. Am lăsat Evanghelia pe analog şi m-am întors în Sfântul Altar. Mi-am făcut cruce am sărutat Sfânta Masă. Am aşezat în mintea mea altă imagine, mai frumoasă. Adică nu mai frumoasă. Mai frumoasă decât aceea nu exista, dar mi-a venit în minte Învierea.

M-am liniştit îndată. Apoi am ieşit în Uşile Împărăteşti şi am zis:
- Iertaţi-mă, copiii mei, m-am lăsat purtat...
Am citit Evanghelia de la început. Au plâns atunci toţi cei din biserică dar n-a fost bine. Fiecare poate să gândească ce vrea. Nu e bine să ne lăsăm aşa, trebuie să ne stăpânim.

Ce face iubirea şi pronia lui Dumnezeu

Anii de după război au fost foarte grei, iar oamenii se luptau să trăiască. Eu, precum v-am spus, eram în acea vreme la Policlinică. Îmi amintesc multe întâmplări de atunci. Ascultaţi una dintre ele.

Efi avea şaptesprezece ani şi vara locuia cu părinţii şi fratele ei la Boghiati. Aveau şi livadă, şi grădină de legume, şi vindeau ceea ce scoteau din ele. Într-o seară mama a trimis-o pe Efi la un magazin, aproape de ei, să cumpere gaz pentru lampă. Gândiţi-vă că atunci nu aveau curent. Întorcându-se acasă, Efi a întâlnit un băiat, coleg de-al ei. Vorbeau despre lecţii. Se opriseră însă în spatele unui camion şi, trecând fratele ei pe acolo, i-a văzut şi s-a smintit, bănuind-o de viclenie, şi a pârât-o mamei.
- Efi ne face de ruşine, a zis, stă la taclale în drum cu un băiat.
Când Efi a ajuns acasă, mama a certat-o mult şi a şi bătut-o. Principiile erau foarte aspre atunci. Efi s-a amărât mult. S-a răzvrătit pentru nedreptatea şi bănuielile fratelui ei.
În ziua următoare s-a întors acasă şi tatăl, care lipsise. El s-a purtat însă diferit, cu înţelegere adică, şi cu bunătate.
- Eu aşa ceva nu cred, i-a spus. Hai să udăm grădina. Tu stai acolo şi, când vezi că s-a udat un rând, îmi spui, iar eu mut apa la următorul.Aşa au făcut.

Efi, însă, nu dormise toată noaptea. Necazul şi nedreptatea o înăbuşeau. Deznădăjduită, a hotărât să-şi pună capăt vieţii. Când a plecat deci cu tatăl în grădină, şi-a făcut un plan: să ia o substanţă toxică pentru stropit grădina şi seara, după udat, să o bea şi să moară. Se gândea: "O să văd atunci, or să mă iubească?"

A luat deci acea substanţă, a pus-o în buzunar şi aştepta să se însereze, să o poată lua. Ceasul cel greu n-a întârziat să vină. Fără grijă, tatăl i-a spus:
-Mergi la capătul grădinii şi închide apa.

S-a dus repede. Nu o vedea nimeni, era singură. Tatăl era destul de departe. Tremurând, a băgat mâna în buzunar. În acea clipă a auzit paşi. N-a apucat să se mişte, şi în faţa ei a apărut un preot necunoscut.

A salutat-o şi i-a zis:
- Efi, ştii cât de frumos este Raiul!. .. Lumină, bucurie, fericire. Hristos este în întregime lumină, şi răspândeşte bucurie şi fericire tuturor. Ne aşteaptă în cealaltă viaţă, să ne dăruiască Raiul. Există însă şi iadul, care este întreg întuneric, tristeţe, necaz, chin, amărăciune. Dacă iei ce ai în buzunar, o să mergi în iad. Arunc-o de îndată, ca să nu pierdem frumuseţea Raiului.

La început Efi s-a pierdut, dar peste puţin timp şi-a revenit şi, după ce a aruncat, fără să-şi dea seama, ce avea, a zis:
-Aşteptaţi puţin să-I chem şi pe tata, să vă vadă.

A alergat prin grădină, rătăcindu-se printre cocenii de porumb. În cele din urmă l-a găsit pe tata şi i-a spus:
- Tată, hai repede să vezi un preot care a venit la capătul grădinii noastre!

Însă, când au ajuns la locul unde trebuia să aştepte preotul, nu era nimeni. Pentru multă vreme Efi n-a putut să-şi explice toate câte se întâmplaseră în acea seară. Nu-şi putea explica apariţia preotului. Îşi dorea să-l întâlnească. Îi salvase viaţa.

În fiecare iarnă întreaga familie cobora în Athena. Efi mergea de multe ori la naşa ei, care era foarte credincioasă, şi rămânea multă vreme lângă ea. Naşa ei obişnuia să primească şi să găzduiască în casa ei teologi, preoţi, monahi.

Odată, deci, când Efi era la naşa ei, aceasta avea pe cineva în vizită, în salon. Efi nu ştia cine este. La un moment dat naşa a intrat în bucătărie şi i-a zis Efei:
- Efi, pregăteşte dulceaţă şi cafea pentru oaspete, şi adu-le în salon.

Efi le-a pregătit. A întârziat însă puţin şi, când era gata să le ducă, a venit naşa, care i-a spus:
- Nu tava asta. Pune-o pe cea de argint, căci avem un oaspete de seamă.
Efi s-a întors la bucătărie, a schimbat tava şi a mers în salon. Dar, ce să vadă! În faţa ei era acel preot pe care îl văzuse în acea seară grea, la ei în grădină.

-Sunt părintele Porfirie, i-am zis zâmbind.
Aşa ne-am cunoscut şi, de atunci, suntem buni prieteni. Efi are acum o familie cu mulţi copii. A binecuvântat-o Dumnezeu. Vedeţi ce căi poate meşteşugi Dumnezeu, când vrea să mântuiască un om?

În Kallisia, la Sfântul Nicolae (1955-1979)

"Câte o mare durere, sau vreo problemă, îi silea
să străbată drumul nepietruit către Sfântul Nicolae."

Ne-am aşezat, pentru mai bine de douăzeci de ani, în pustie

Dumnezeu mi-a împlinit dorinţa de a lucra la un aşezământ: am lucrat treizeci şi trei de ani la Policlinică. Aveam, însă, înlăuntrul meu şi o altă dorinţă adâncă: să găsesc o proprietate şi să înalţ o mânăstire.

Căutând, am aflat biserica Sfântului Nicolae, în Kallisia, metoc al Sfintei Mânăstiri Pendeli. Cu harul lui Dumnezeu am ajuns într-o bună zi acolo. Bisericuţa se vedea de departe. Am ajuns, am intrat înăuntru. Era veche, cu puţine icoane, şi insufla o atmosferă de străpungere. Afară erau câteva chiliuţe afumate. Între timp s-a înserat. Eram singur, nu mă puteam întoarce în Athena. M-am culcat în biserică. Peste puţină vreme am auzit o lovitură în zidul de deasupra capului meu. Acolo era

agăţată icoana Sfântului Nicolae. Lovitura era din icoană. Am simţit că Sfântul vrea să mă statornicesc acolo.

Am mers, i-am adus pe părinţii mei, pe sora şi pe nepoata mea. Eu, ca şi călugăr ce eram, mi-am dat seama că monahii care rămân singuri în "lume" , se pierd. Acolo am avut linişte. Trăiam frumos, chiar dacă în condiţii primitive. Ne-am aşezat, pentru mai bine de douăzeci de ani, în pustie. Atunci era cu adevărat pustie. Tot pământul dimprejurul Sfântului Nicolae era plantat cu pini mai bătrâni sau mai tineri, cu platani, cu arbuşti din loc în loc, cu cimbrişor care-şi răspândea bună mireasmă, cu ciclamen ce se ivea printre crăpăturile stâncilor, anemone şi alte flori sălbatice, în funcţie de anotimp. Era foarte frumos, un adevărat Rai. Acolo voiam eu să zidesc mânăstirea, dar Dumnezeu n-a îngăduit.

Sfântul Nicolae nu e departe de Pendeli, dar atunci nu exista drum. Trebuia să mergi pe jos sau cu măgăruşul vreme de un ceas pe un drum greu de străbătut, şi încă vreo douăzeci de minute pe o cărăruie folosită de capre, pentru a ajunge la Sfântul Nicolae, care era înălţat pe un deluşor stâncos. Încet-încet am deschis şi un drumeag, ca să putem să ne mişcăm şi să cărăm cele necesare traiului, ce nu puteam scoate din grădina noastră. Mi-a plăcut grădina. Am cumpărat şi un tractoraş, ca să se facă treabă cât mai bine cu putinţă.

Grădina avea de toate: roşii, vinete, dovleci, ceapă, usturoi ş.a. Marea mea iubire erau copacii. Mă bucuram văzându-i. Am plantat patru sute de copaci: nuci, corcoduşi, peri, meri, caişi, migdali, aluni, rodii. Aveam mare dor de muncă. Pentru aceasta spuneam mereu şi o spun şi acum: "Să munceşti până la moarte, şi să trăieşti ca şi când ai fi pe patul de moarte". Adică să ai nouăzeci de ani şi să plantezi nuci, smochini şi măslini. Cum să nu-ţi tresalte inima în ceasul în care îi plantezi! Dacă trece cineva şi te vede ostenindu-te, să zică “Nefericitul!”

Ca să păzim copacii de boli, îi stropeam cu pucioasă şi piatră vânătă. Căram în spate de la Pendeli sacii cu puieţi. Ii îngrijeam mult. Foloseam şi muncitori, căci nu aveam mult timp; lucram încă la policlinică şi datoria mea era să fiu la Sfântul Gherasim dis de dimineaţă, aşa că plecăm spre Athena de cu seara. Însă, atunci când venea cineva să stăm de vorbă şi mă ţinea până târziu, plecam şi la miezul nopţii de la Sfântul Nicolae.

Apă pentru grădină aveam din belşug la Sfântul Nicolae. Jos, într-o văioagă plină de platani, era un izvor; am pus acolo o pompă care împingea apa sus, pe deal, şi acolo am făcut un bazin. Apa era potabilă, bineînţeles. Vara, fiindcă voiam puţină

apă rece, iar acolo nu aveam frigider, foloseam un ulcior mare, cu gât lung, pe care îl adusesem din Eghina şi care ţinea apa rece.

Făceam şi comerţ cu pui de găină. Închiriasem o proprietate a Mânăstirii Pendeli, vizavi de Observatorul astronomic, şi am pus acolo vreo mie de găini. Nu puteam avea mai multe, căci terenul era mic. Îmi pusesem în minte să înalţ o mânăstire, precum v-am spus, şi căutam căi de a strânge bani.

La Kallisia eram izolaţi , de aceea am fi vrut să ascultăm la vreun post de radio o slujbă sau Dumnezeiasca Liturghie, vremea, ştirile, să aflăm ce se petrece în lume - ca să ne rugăm. Aşa m-am hotărât şi am făcut eu un aparat de radio, invenţia mea. Am pus şi o antenă într-un pin, la cincisprezece metri înălţime, am întins un cablu între zidul bisericii şi un par sălbatic. Acest aparat de radio improvizat nu avea buton ca să-l închizi. Funcţiona douăzeci şi patru de ore fără întrerupere, dar îl reglasem să se audă încet, ca să nu ne deranjeze.

Când nu era nevoie de mine la Sfântul Gherasim, liturghiseam la Sfântul Nicolae. Încet-încet au început să vină şi aici oameni la slujbă sau la spovedanie. Cu toţii am devenit o mare familie, familia Kallisiei.

Îl slăveau pe Dumnezeu pentru minune

Veneau oamenii. Câte o durere mare, sau vreo problemă, îi silea să străbată drumul nepietruit către Sfântul Nicolae.

Astfel într-o zi a venit o doamnă, cu soţul dânsei şi cei patru copii. Oameni tineri, căsătoriţi de puţini ani. La început nu voiau copii; după aceea s-au hotărât: "Să facem". Şi au avut la o naştere doi copii, iar mai apoi altă naştere, cu alţi doi copii, şi aşa au dobândit patru. Această familie, deci, venise la mine. Tânăra, în vârstă de treizeci de ani, mi-a zis:

- Părinte, sufăr foarte tare, nu sunt bine.

În timp ce-mi vorbea, eu o priveam cu luare aminte şi i-am pus mâna la baza gâtului.

-Aici, i-am spus, simţi o strângere aşa şi aşa.

- Da, îmi zice.

- Şi te apucă o tristeţe, care-şi face lucrarea ei. Adică, la început te apucă sufocarea, apoi îţi vine întristarea şi nu poţi să te mai mişti. Te mişti, poţi să şi râzi, dar lăuntric trăieşti această stare.

- Da, m-a încredinţat.

Deci, i le-am zugrăvit pe toate aşa de frumos! Ea era bucuroasă. Apoi i-am pus din nou mâna la gât.
- Să nu socoteşti că ai ceva. Acum nu ai nimic din toate astea.
Mâna o aveam tot acolo şi deodată i-am zis:
- Uite, au plecat toate!
Căci văzusem; gâtul ei nu avea nimic.
Mi-a zis:
- Mi s-a dus totul şi simt o bucurie lăuntrică.
Apoi îi spun:
- Îngenunchează.
A îngenuncheat, i-am pus o mână pe gât şi una la ceafă, am început cu "Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă", şi am continuat cu puţină tăcere. Apoi, aşa cum era îngenuncheată, a strigat "Ah!" de uşurare.
- Bine, mergi, mergi, ridică-te, i-am zis, căci acum aşteaptă şi alţii.
Mi-a sărutat mâna şi a plecat. S-a dus ceva mai departe şi i-a răscolit pe toţi. Şi bărbatul ei era pe de-a-ntregul numai bucurie. L-au slăvit pe Dumnezeu pentru minune.

Să vedeţi ce durere au unii oameni!

Altădată au venit de la Xilokastro părinţii lui Kostas. Să vedeţi ce durere au unii oameni! *Aceşti erau oameni buni, dar amândoi copiii, Kostas şi Mari, au devenit adepţi fanatici ai indianului Sai Baba. Kostas era student la medicină. A plecat împreună cu sora sa de acasă în ajun de Paşti. În ceasul plecării, tatăl i-a zis feţei sale:*
- Bună Înviere, Maria mea!
- Învierea a venit, tată, dar lumea nu a cunoscut-o, i-a răspuns ea.
Înainte, părinţii le dădeau mereu bani. Acum au încetat, căci copiii îi foloseau acum pentru ... dumnezeul lor. Kostas a mers la Thesalonic să facă propagandă, şi a fost şi bătut acolo. A mers să atragă nişte copii, ai căror părinţi l-au prins şi l-au lovit.

Aşadar, aceşti oameni buni mi-au adus un periodic, şi urmau să-mi aducă şi altele. Pe coperta avea o fotografie a lui Sai Baba. Acesta întocmise o nouă religie; el era noul hristos, care venise în lume să o mântuiască, să o călăuzească la adevăr. Se spunea că este "noul dumnezeu". Sai Baba trăieşte acum, este însurat şi are şi doi copii. În partea de jos a fotografiei se vedeau mulţi tineri care îl urmau, mulţi dintre ei cu studii. Cum au mers acolo aceşti copii cultivaţi? La o altă pagină, în altă fotografie, îi sărută picioarele.

"Celălalt Hristos - adică Cel adevărat- a trecut", li se spune. Altă eră. Toate se schimbă. Seamănă cu un basm. S-ar putea ca Sai Baba să fie nebun. Se spune că a adunat şi mulţi bani.

Să vă spun şi altă întâmplare, care are o legătură cu asta.

Într-o zi un comandant de vapor m-a dus în Oropos, pe ţărm. Am mers pe dig, şi acolo era cineva care pescuia. Îi zic comandantului:
- Du-te să-mi aduci un peşte din cei pe care i-a pescuit acel om.
Pescarul, însă, a răspuns:
- Coşul e gol. De azi dimineaţă mă străduiesc, dar n-am făcut nimic. Mergeţi, lăsaţi-mă în pace ...
Îi zic:
-Aruncă undiţa în mare.
- Plecaţi! ne-a zis necăjit.
Am plecat. În acea clipă, aruncând undiţa în mare, pescarul a simţit că a prins ceva. A tras, şi în undiţă se zbătea un peşte mare. Ne-a strigat:
- Nu plecaţi! Veniţi, nu plecaţi. Am prins un peşte!
Comandantul a spus:
- Ştiu, părinte, de ce s-a întâmplat asta. S-a întâmplat pentru a crede eu în dumneavoastră, care sunteţi al lui Dumnezeu, şi ca să creadă şi pescarul. Până acum am crezut în noul hristos, în Sai Baba. Acum cred în Cel adevărat.

Rămâneam ceasuri întregi în lumina dumnezeiască ...

La Sfântul Nicolae, în Kallisia, cele mai multe ceasuri le dăruiam spovedaniei. Exista, firește, şi mult timp pentru rugăciune, mai ales seara. O să vă povestesc şi o întâmplare legată de asta.

Odată - era seară - m-am înţeles cu sora mea să mergem împreună în biserică, la Sfântul Nicolae, să ne rugăm. Am zis să mâncăm mai întâi, să se liniştească toţi, apoi ne-am sculat şi am mers pe ascuns în biserică. Am închis uşa. Am început rugăciunea, "Doamne Iisuse ... ". După puţin timp ne-a inundat o lumină, o lumină dumnezeiască. Am continuat cu "Doamne Iisuse ... " şi simţeam o bucurie de negrăit. Am rămas ceasuri întregi în lumina dumnezeiască, care încet-încet a plecat; am continuat cu "Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă", apoi ne-am întors la chilie. Mama era trează şi ne aştepta.

Îndată ce am deschis uşa, a zis:

- Unde-aţi fost? De-asta m-aţi pus să mă culc! Aţi socotit că nu v-am văzut? V-am văzut de la geam am văzut tot. Am văzut o lumină care a coborât din cer şi a intrat în biserică. M-am uitat şi am plâns. Uite, ochii mei sunt plini de lacrimi. Bătrâna era necăjită. Deşi uşa era închisă, a văzut lumina care se revărsase în biserică.

Altădată, pe când locuiam în Pendeli - era o sărbătoare mare, Crăciunul sau Paştile, nu-mi mai aduc aminte - bătrâna s-a sculat şi a zis:
- Mă duc la Sfântul Nicolae, că sunt candelele stinse, aşa simt.

O oră şi jumătate de mers pe jos, o oră şi jumătate ca să se întoarcă. S-a dus şi a găsit biserica plină de lumină, iar toate candelele erau aprinse.

Milesi - Mănăstirea Schimbării la Faţă a Domnului (1979-1991)

"Aş fi vrut ca mânăstirea să fie centrul la care să caute adăpost oamenii îndureraţi şi necăjiţi, şi să afle mângâiere, întărire şi tămăduire."

Aveam dorinţa lăuntrică de a înălţa o mânăstire

Visul meu mai vechi, precum v-am spus, era să înalţ o mânăstire. Să fie un atelier duhovnicesc unde să se sfinţească şi să se cultive sufletele, şi să se slăvească necontenit numele lui Dumnezeu. Aş fi vrut ca mânăstirea să fie centrul la care să caute adăpost oamenii îndureraţi şi necăjiţi, şi să afle mângâiere, întărire şi tămăduire.

Ani de zile, deci, pe când locuiam la Tourkovounia împreună cu sora şi nepoata mea, aveam maşini şi lucram. Da, împleteam flanele. Banii îi adunam pentru acest scop. Făceam mare economie la mâncare, la haine, la toate. Astfel, primele proprietăţi aşa le-am cumpărat, cu banii ăştia. Mai apoi, au început să dea şi creştinii care au preţuit această lucrare, ajutând şi cu bani şi cu muncă personală.

Ani de zile am căutat să găsesc un loc potrivit. Niciodată n-am recurs la intermediari pentru proprietăţi. M-am dus în multe locuri. Voiam să fie adăpostit de vânturi, dar să fie şi o privelişte frumoasă.

Mă rugam, după obicei, ca să mă călăuzească Domnul. Voiam să mă încredinţeze harul lui Dumnezeu pentru asta. Ziceam neîncetat rugăciunea "Doamne Iisuse ... ". În cele din urmă, Dumnezeu ne-a înştiinţat despre locul din Milesi, sus pe deal, ca

să zidim acolo mânăstirea. Un cioban mi-a spus că locul se numeşte "Sfânta-Mântuitorul". Mi-a plăcut acest loc.

Am întrebat dacă e de vânzare.
-Da, mi-a zis, e al lui Baloka din Milesi; terenul e trecut pe numele fetelor lui, Elena şi Spiridoula. Cu ele trebuie să stai de vorbă.

M-am dus lângă acea proprietate şi m-am rugat. Doream să aflu dacă are apă. Am "văzut" că avea apă, şi încă foarte bună. Asta m-a mulţumit mult. Dar am "văzut" că era la mare adâncime şi m-am gândit: "Cum să fie scoasă apa asta?" Am "văzut" şi în alte locuri apă; era aceeaşi. Mai jos, la un kilometru şi jumătate de vârful dealului, apa nu era la aşa de mare adâncime.

Aşa că m-am gândit să cumpăr şi acolo un teren, să sap o fântână şi să aduc apa pe terenul unde voi înălţa mânăstirea. Am asigurat, deci, apa, prin luminare de la Dumnezeu.

Apoi am fost atent dacă se poate face drum, dacă se poate trage curent, telefon. M-am uitat dacă este un loc deschis, dacă este ferit de vânt, dacă nu bate crivăţul, dacă are umezeală. Voiam să văd cum bate soarele, aşa încât iarna să nu fie camere fără lumină. Luni de zile am mers şi am urmărit soarele la răsărit, la miezul zilei, la apus, aşa încât construcţia să aibă în cel mai desăvârşit chip, lumină de la soare, începând cu răsăritul şi până la ultima rază înainte de apus. Toate acestea erau favorabile, aşa că am început demersurile pentru acte. Am cumpărat terenul şi am început lucrările.

M-am aplecat şi am băut
apă ... cu mintea

Am început săpăturile şi zidirea fără apă. Nu a fost deloc uşor. Am construit un bazin mare, de şase sute patruzeci de metri cubi, şi îl umpleam cu apă de ploaie. Cu toate astea, apa nu ne ajungea. Cinci-şase ani am cumpărat din Kifisia. Dădeam în fiecare an mulţi bani pentru apă. Plantasem copaci şi îi udam cu apă de cumpărat. Trebuia, deci, să săpăm după apa pe care o "văzusem". Era nevoie, însă, de mulţi bani, fiindcă era la mare adâncime şi trebuia găsit omul potrivit pentru asta. Problema mă frământa. Trebui să se găsească soluţia, şi Dumnezeu a găsit-o. Ascultaţi ce s-a întâmplat.

Într-o zi a venit să se sfătuiască cu mine un domn. Despre familia lui, Hristos mi-a descoperit anumite lucruri. Uimit şi mişcat, mi-a zis:

-Cele pe care mi le-aţi spus nu le ştie nimeni în afară de soţia mea. Sunt lucruri de taină.
Plin de entuziasm, mi-a mai zis:
-Ce vreţi să vă aduc, părinte?
-Nimic.
-Apă aveţi la mânăstire?
-Nu, nu avem.
- Atunci o să rezolv eu. Am maşină de forat.
- Cât o să coste? îl întreb.
- Nimic, îmi răspunde. Eu o să suport toate cheltuielile forajului, o să aduc pompă şi ce mai trebuie.
- Ei, bine, îi zic, dinaintea lui Hristos ai spus.
Şi a plecat.
Peste puţine zile a adus instalaţia de forat. A săpat până la treizeci şi opt de metri adâncime, dar a dat de o stâncă dură şi nu mai voia să înainteze. L-am rugat şi a adus o instalaţie mai bună, cu care a ajuns până la optzeci de metri adâncime. Nu a găsit apă. Din nou au dat de stâncă şi nu se mai putea înainta. Mi-a spus deznădăjduit:
- Părinte, nu găsesc apă. Plec.
-Nu trebuie să plecaţi, îi zic.
-Trebuie să plec, a repetat.

Atunci şi eu, deoarece eram orb, am rugat pe o soră să mă ducă la vreo douăzeci şi cinci de metri mai departe de locul unde forau, între nişte pini, ca să nu mă vadă. Aici m-am rugat, am mers şi am aflat cu mintea izvorul. M-am închinat şi iarăşi am făcut rugăciune. De acolo am măsurat în minte la ce adâncime este apa, după cum obişnuiam. Şi altădată, când eram mai tânăr, găsisem apă pentru oamenii care îmi cereau, şi o încercam cu mintea dacă este sălcie, dulce sau sărată. Am luat un băţ de un metru şi măsuram în jos, în minte. Am măsurat: unu, doi, trei ...

Apa era la foarte mare adâncime, pentru asta am început să socotesc zece metri la un băţ: iarăşi. În minte: zece, douăzeci , treizeci, patruzeci, cincizeci, o sută ... Am simţit o mare bucurie. Am găsit apa, chiar dacă aşa de adânc! Am simţit o fericire de nespus. Îndată m-am gândit să o încerc, dacă este bună. M-am aplecat şi am băut apă ... cu mintea. Era foarte foarte bună! Mulţumit şi înflăcărat, m-am întors la chilia mea.

Peste puţin l-am chemat pe Nicolas Mitas - acesta era numele celui care avea instalaţia - şi i-am zis:
- O să mergeţi foarte adânc.

Îmi zice:
- O să fie stâncă, părinte, nu există apă. Nu am atâtea ţevi. Plec! . . . .
- N-o să plecaţi, îi zic. Să mergeţi să găsiţi ţevi.
Nu vă las să plecaţi! În ziua următoare a adus ţevi şi a forat adânc, acolo unde-i spusesem. Acolo a găsit izvor, apă bună din belşug. S-a bucurat şi el, ne-am bucurat şi noi, toţi. Era binecuvântarea Domnului, apă sfinţită.

Am făcut Paraclisul la Schimbarea la Faţă, ca să mulţumim Domnului pentru marea minune. Era minunea Schimbării la Faţă a Domnului.

La " Universitatea Bisericii"

Atunci când mă gândeam la construirea mânăstirii de maici, îmi treceau multe gânduri prin minte. Foarte multe. Cel mai important era să adun nişte maici, să fie toate lângă mine şi să le iubesc în Hristos, şi să mă iubească în Hristos. Aş fi vrut ca toate să fie monahii adevărate, să aibă duh de viaţă monahală, fără invidii, fără lucruri de felul ăsta, pe care de obicei le au femeile. Să aibă iubire între ele, şi rânduială. De asemenea, aş fi vrut să facem şi o rucodelie, să avem un meşteşug care să ţină două-trei ore pe zi, dimineaţa.

Centrul de greutate, însă, aş fi vrut să fie "Universitatea Bisericii". Mă gândesc la imne, canoane, miezonoptică, mijloceasuri, Psaltire, Octoih, Mineie, canoanele Maicii Domnului, Triod, Penticostar. Aş fi vrut să le citim pe toate, pe cât este cu putinţă, aşa cum prevede tipicul. Iar catismele să le citim înainte de prânz, pentru uşurarea programului. Să nu le citim noaptea, să nu obosească surorile.

Dăruirea, grija pentru cântări şi citiri este pentru mine lucru mare, căci îl sfinţeşte pe om fără ca acesta să-şi dea seama. Omul dobândeşte şi iubire, şi smerenie, pe toate, ascultând cuvintele sfinţilor, ale Mineielor, ale Octoihului şi ale celorlalte. Să ne adâncim în ele.

Aceasta trebuie să fie desfătarea noastră de fiecare zi în biserică. Şi iarăşi, în fiecare zi, să şedem un ceas sau un ceas şi jumătate înainte ori după masă, şi să citim din Părinţii cei mari. Înţelegeţi? După amiază, citire toţi împreună. Şi iarăşi, la chilie, la ora rânduită. Trebuie că va fi frumos.

Mulţi au un obicei: la o anumită oră sună clopotul de trei ori şi, vreme de zece minute, îngenunchează fiecare - oriunde s-ar afla - şi zice "Doamne Iisuse ... ". În faptă e greu aşa ceva, dar ia gândiţi-vă, ce frumos este să uzi grădina şi, îndată ce auzi clopotul, să îngenunchezi? Sau toţi să iasă afară şi să îngenuncheze în

rugăciune? Adică să zicem zece minute cu înflăcărare "Doamne Iisuse ... " toţi împreună, oriunde ne-am afla, ca un singur om, să ne unim în rugăciunea minţii cu Hristos, iar apoi munca să meargă mai departe. Trebuie să ne fie însă ca o şcoală, altfel nu se poate face. Şcoală, înţelegeţi ce vrea să spună şcoală?

Să avem purtare de grijă. Nu putem dormi. Şi fără carte, şi oricum ai fi, să vii acolo, la citit. Una, două, trei, cinci, zece ... te vei deştepta. Ei, încet-încet o să înveţi "Tatăl nostru", "Crezul". O să ai o altă soră să-ţi arate. Într-un an, doi, trei trebuie să înveţi. Însă aş vrea să citească toate frumos, adică limpede şi din inimă.

Cred că Domnul ar face multe minuni prin iubirea noastră

Am visat un adevărat Rai pentru mânăstire. Să se facă slujbe şi spovedanie douăzeci şi patru de ore. Să fie mulţi preoţi şi duhovnici, să se înlocuiască unii pe alţii, aşa ca la spitale, unde se fac gărzi. La orice oră din zi şi din noapte să poată afla scăpare oamenii răniţi de păcat şi de felurite necazuri, trupeşti şi sufleteşti. Să existe, de asemenea, un telefon la care să răspundă ziua şi noaptea maicile ce pot mângâia atâţia deznădăjduiţi de viaţă din pricina feluritelor traume, şi să-i călăuzească prin cuvintele lor la Mângâietorul Cel Mare, la Hristos; să se mântuiască astfel sufletele şi să primească lumină cerească de la dumnezeiescul har.

Şi eu aş vrea să spovedesc lumea care va veni. Când va veni cineva bolnav, să-l spovedesc, iar apoi să vină surorile şi să-i cânte Paraclisul cu evlavie. Adică, l-aş pune pe bolnav să îngenuncheze, iar eu, aşezat în scaun şi cu epitrahilul la gât, să-i citesc, în vreme ce toate monahiile, cu evlavie şi cu o singură gură, să cânte Paraclisul. Cred că Domnul ar face multe minuni prin iubirea aceasta a noastră. Mulţi bolnavi s-ar face bine, prin harul lui Dumnezeu.

Vine, de pildă, un tată îndurerat şi zice: "Pe copilul meu îl cuprinde ameţeala şi se prăbuşeşte". Îl ţii câteva ceasuri în mânăstire. Îngenunchează toate surorile, care sunt un duh, un suflet, o inimă cu Bătrânul, şi rugăciunea tuturor influenţează starea aceluia. Un sobor de surori care se roagă influenţează, face minuni, şi asta cer şi doresc şi eu cu ardoare.

Şi încă ceva aş mai vrea pentru mânăstire. Aş vrea să înalţ o biserică mare şi frumoasă. S-ar putea ca într-o zi să vină mulţi aici pentru spovedanie, pentru împărtăşanie, pentru rugăciune, să înveţe rugăciunea minţii.

Visul meu este ca la subsolul bisericii să se adune părinţi din Sfântul Munte, care în mijlocul pustiei s-au deprins cu tărie în cele ale teologiei mistice, ca să înveţe şi pe alţii rugăciunea minţii. Să vină fie şi numai pentru o zi. De bună seamă, sunt mulţi care nu vor nici să iasă, nici să se vădească. Îi putem aduce şi pe aceştia pentru o zi, iar în ziua următoare să plece. Câtă uşurare ar afla astfel toate sufletele chinuite de patimi şi de celelalte necazuri ale vieţii!

Mănăstirea trebuie să primească întru frica lui Dumnezeu sufletele, şi să însufle nu cu învăţătura şi cu predicile, ci cu rugăciunea, cu frica lui Dumnezeu şi cu exemplul. Acesta este un lucru foarte delicat.

De pildă: vine cineva la mânăstire? Să-l găzduim. Nu este nevoie însă să vorbim mult. Găzduirea să se facă prin Biserică; adică, să-l ducem pe oaspete la rugăciune, la vecernie, la pavecerniţă. Se va citi totul foarte limpede. Vom cânta cuviincios, va stăpâni rânduiala şi tăcerea. Vom spune şi câteva cuvinte spre zidire. Vom oferi şi materiale, vreun ceai şi celelalte; va stăpâni însă tăcerea şi va vorbi exemplul. Mai multe va învăţa din modul nostru de vieţuire. Nu e nevoie să ieşim din rânduiala noastră. Mai mult se va folosi de ea decât de cuvinte. Dacă avem o bună rânduială şi suntem dăruiţi lui Hristos, toată mânăstirea va fi sfinţită. Asta se va face însă simplu, fără siliri şi strădanii din partea maicilor. Acesta socotesc că este cel mai bun misionarism.

Foarte curând vor începe să vină la mânăstire păsărelele. Vor auzi clopoţelul şi vor veni să mănânce. Vor sta afară şi vor asculta vecernia. Ele sunt tovarăşii noştri din pădure, care vor veni să ia parte la rugăciunea noastră.

"Hristos a înviat!"

M-au cercetat astăzi la chilie nişte fii duhovniceşti de-ai mei şi am cântat împreună de trei ori “Hristos a înviat!" I-am binecuvântat aşa: *"Mă rog ca Praznicul Învierii Domnului nostru Iisus să învieze în sufletele noastre orice simţământ nobil şi frumos. Să ne călăuzească pe toţi spre sfinţenie şi să biruiască omul cel vechi, dimpreună cu patimile şi cu poftele lui (Gal. 5, 24).*

Aceasta cere Domnul. Pentru aceasta ne rugăm să ne ajute Praznicul Învierii Sale, să binevoiască a ne ajuta să omorâm pe omul nostru cel vechi (Rom. 6, 6), să devenim vrednici de Biserica Sa. Aşa ne rugăm, ca Domnul să ne ajute. Cea mai mare minune pe care a făcut-o Domnul este Învierea Lui. Să nu uităm asta niciodată. La mulţi ani!"

Cineva spunea că astăzi toate se roagă: pământul, cerul, stelele, florile care împrăştie bună mireasmă, pâraiele ce susură , apele înspumate, privighetorile care cântă, fluturii în zbor, toate cântă «Hristos a înviat! ». Şi atât de mult se însufleţise, încât striga de bucurie, cu putere - «Hristos a înviat!».

Aşa am păţit şi eu în Sfântul Munte. Erau Paştile. Am urcat singur pe munte, către vârful Athonului, pe la opt sute de metri înălţime. Aveam cu mine Scriptura Vechiului Legământ, şi priveam cerul albastru şi limpede, marea neţărmurită, fără sfârşit, copacii, păsările, fluturii, frumuseţile toate, şi am strigat cu putere, plin de însufleţire: "Hristos a înviat!" În timp ce strigam, fără să-mi dau seama, mi-am deschis braţele şi le-am ţinut aşa; încremenisem acolo. Mă cuprinsese un fel de nebunie! Peste puţin timp am deschis Vechiul Legământ la cuvintele acestea din Înţelepciunea lui Solomon:
Dumnezeule al părinţilor şi Doamne al milei, Cel ce ai făcut toate cu cuvântul Tău, şi cu înţelepciunea Ta ai rânduit pe om ca să stăpânească peste zidirile cele făcute de Tine şi să cârmuiască lumea cu cuviinţă şi cu dreptate şi cu suflet drept să facă judecată, dă-mi mie Înţelepciunea care stă aproape de scaunul Tău şi nu mă lepăda dintre slujitorii Tăi. Căci robul Tău sunt eu şi fiul roabei Tale, om slab şi cu viaţă scurtă şi puţin destoinic să înţeleg judecata şi legile (Înţ. Lui Sol. 1-5).

M-am dăruit cu tot sufletul acestor cuvinte dumnezeieşti. Am uitat de timp... Ascultaţi mai departe pe înţeleptul Solomon: ***Cu Tine este înţelepciunea care ştie faptele Tale şi care era de faţă când ai făcut lumea şi care ştie ce este plăcut înaintea ochilor Tăi şi ce este drept, potrivit poruncilor Tale. Trimite această înţelepciune, din sfintele Tale ceruri, de lângă tronul slavei Tale, ca să mă ajute în ostenelile mele şi ca să cunosc ce este bineplăcut înaintea Ta. Fiindcă înţelepciunea toate le ştie şi le înţelege, şi mă va povăţui înţelepţeşte în lucrările mele, şi prin slava sa mă va păzi*** (lnţ. Lut Sol. 9, 9-11).

Înţelegeţi ce noimă aveau acestea pentru mine? Ce este plăcut înaintea ochilor Tăi şi ce este bineplăcut înaintea Ta. Pe acestea să le cereţi, în ele să vă desfătaţi, după ele să doriţi. Fără să vă daţi seama, o să vă îndrăgostiţi de Hristos.

Kavsokalivia (1991)

"Vă rog pe toţi să mă iertaţi
pentru toate cu câte v-am necăjit."

Kavsokalivia, 4/17 iunie 1991

Iubiţii mei fii duhovniceşti, acum, când mintea-mi este încă întreagă, vreau să vă dau câteva sfaturi. De mic copil mă aflam tot în păcate. Când m-a trimis maica mea să păzesc vitele pe munte - căci tatăl meu, fiind săraci, plecase în America să lucreze la canalul Panama pentru noi, copii săi -, pe când păşteam vitele, citeam silabisind viaţa Sfântului Ioan Kalivitul. Şi l-am îndrăgit foarte mult pe Sfântul Ioan şi mă rugam îndelung, ca un copil ce eram de doisprezece-cincisprezece ani, nu-mi mai amintesc prea bine. Şi vrând să-l imit, cu foarte multă luptă am plecat de la părinţii mei pe ascuns şi am ajuns la Kafsokalivia, în Muntele Athos şi am intrat în ascultare la doi Bătrâni ce erau fraţi buni, Pantelimon şi Ioanichie. S-a întâmplat să fie foarte evlavioşi şi plini de virtuţi, aşa că i-am îndrăgit foarte şi, de aceea, cu rugăciunile lor, făceam deplină ascultare. Acest lucru m-a ajutat foarte mult; simţeam o mare iubire pentru Dumnezeu şi petreceam foarte bine. Însă, cu îngăduinţa lui Dumnezeu, pentru păcatele mele, m-am îmbolnăvit foarte rău. Atunci Bătrânii mei m-au povăţuit să mă duc la părinţii mei, în satul meu, la Sfântul Ioan din Evvia.

Şi, deşi de mic copil făcusem păcate multe, când m-am întors în lume am continuat a face păcate care, până astăzi, s-au înmulţit foarte mult. Lumea însă m-a socotit bun şi acum toţi spun că sunt sfânt. Eu însă, simt că sunt cel mai păcătos om din lume. Câte mi le-am amintit, desigur le-am mărturisit şi ştiu că Dumnezeu mi le-a iertat pe cele spovedite, însă acum simt că şi păcatele mele sufleteşti sunt foarte multe, aşa că vă rog pe voi, cei care m-aţi cunoscut, să vă rugaţi pentru mine, fiindcă şi eu, cât am trăit, m-am rugat cu multă smerenie pentru voi. ***Iar acum, că mă îndrept spre cer, cred că Dumnezeu mă va întreba: „Ce cauţi tu aici?". Iar eu Îi voi spune: „Nu sunt vrednic, Doamne, de acest loc, ci, ceea ce iubirea Ta va voi, să mi se facă mie". Mai departe nu ştiu ce va fi. Îmi doresc însă să lucreze iubirea lui Dumnezeu.***

Şi întotdeauna mă rog ca fiii mei duhovniceşti să-L iubească pe Dumnezeu, Care este totul, ca să ne învrednicească să intrăm în nezidita Sa Biserică de pe pământ. Fiindcă de aici trebuie să purcedem. Eu întotdeauna m-am străduit să citesc imnele Bisericii, Sfânta Scriptură şi Vieţile Sfinţilor noştri şi mă rog ca şi voi să faceţi acelaşi lucru. Eu m-am străduit, cu darul lui Dumnezeu, să mă apropii de Dumnezeu şi mă rog ca şi voi să faceţi acelaşi lucru.

Vă rog pe toţi să mă iertaţi pentru toată supărarea ce v-am pricinuit.

Ieromonah Porfirie

(Extras din cartea - Ne vorbeşte Părintele Porfirie)

Sfinţii zilelor noastre - Marele părinte Porfirie Kafsokalivitul

Cuviosul Porfirie Bairaktaris

Duhovnicescul părinte Porfirie a adormit întru Domnul în Chilia (Coliba) Sfântului Gheorghe, de la Sfântul Schit al Sfintei Treimi din Kafsokalivia, de la Muntele Athos, la orele patru şi treizeci dimineaţa, în ziua de 2 decembrie 1991, în al optzeci şi şaselea an al vieţii sale.

S-a născut la 7 februarie 1906, lângă satul Sfântul Ioan din Karystia (Evvia), aproape de Aliveri, din părinţi săraci, pe nume Leonidas şi Eleni Bairaktari.

Tatăl său, Leonidas, care din pricina sărăciei a fost silit să plece în lume ca să lucreze la canalul Panama, a fost şi psalt (cântăreţ la biserică) în satul său. Ca psalt l-a însoţit adesea pe Sfântul Nectarie, fiindu-i ajutor în călătoriile sale.

La Botez Părintele Porfirie a primit numele de Evanghelos. A fost al patrulea din cei cinci copii ai părinţilor săi.

A urmat cursurile şcolii din sat doar vreme de doi ani şi, din pricina sărăciei, a fost nevoit să părăsească şcoala, astfel la vârsta de opt ani a început să lucreze micile ogoare deţinute de familia sa şi să păzească animalele. Pentru a câştiga mai mulţi bani, de mic a început să lucreze la minele din zonă şi, mai apoi, la nişte băcani din Halkida şi din Pireu.

Încă de mic, părintele se dezvolta foarte repede şi, aşa cum el însuşi povestea, îşi rădea barba de la vârsta de opt ani. De mic era foarte serios, harnic şi îngrijit, arătând mult mai mare decât era în realitate.

Citind silabisit viaţa Sfântului Ioan Kalivitul, în timp ce păştea oile, dar şi pe când lucra la băcănia din Pireu, a simţit o dorinţă fierbinte de a-l imita. De aceea a pornit-o în mai multe rânduri spre Muntele Athos dar, din diferite pricini, se întorcea înapoi. În cele din urmă, pe când avea doisprezece sau paisprezece ani, a pornit, fără ştirea alor săi, hotărât să ajungă la Sfântul Munte, iar dorinţa i s-a împlinit, cu binecuvântarea Domnului nostru Iisus Hristos.

Pronia cea dumnezeiască a iconomisit astfel lucrurile încât a fost primit ca ucenic, în ciuda vârstei sale fragede, de către doi fraţi împreună nevoitori, evlavioşi şi plini de virtuţi, pe nume Pantelimon şi Ioaniche, ce vieţuiau în Chilia Sfântului Gheorghe din Kafsokalivia.

Chilia Sfântului Gheorghe din Kafsokalivia

I-a îndrăgit de îndată pe cei doi Bătrâni, cu tot entuziasmul inimii sale tinere şi s-a supus lor fără gânduri de prisos, ca lui Hristos Însuşi şi, cu multă râvnă, bunăvoinţă şi smerenie, le împlinea tot cuvântul. Singurul lui necaz era că nu îl puneau la şi mai multă nevoinţă, despre care, din puţinele lucruri pe care ni le-a spus despre acea perioadă, ştim că era o nevoinţă neîncetată, intensă, plină de bucurie şi de asprime în acelaşi timp. Mergea desculţ prin zăpadă, bătând cărări anevoioase. Dormea foarte puţin, întins pe podea, acoperit doar cu o pătură, chiar şi pe timpul iernii. Făcea multe metanii, cu trupul gol de la brâu în sus, ca să nu-l fure somnul. Sculpta lemnul, dar lucra şi în aer liber, unde aduna lemne şi melci, căra pământ cu spinarea de la mari distanţe, fiindcă voiau să facă o mică grădină în părţile stâncoase ale Chiliei Sfântului Gheorghe. Totodată se străduia să aibă atenţia îndreptată la citirile şi troparele sfintelor slujbe şi să le înveţe pe de rost. A învăţat pe de rost Sfintele Evanghelii în timpul rucodeliei şi le repeta întruna, ca să nu-i poată pătrunde în minte nici un gând. Aşa cum spunea mai târziu el însuşi, în vremea aceea era „în necontenită mişcare".

Principala caracteristică a ascezei sale nu era totuşi lupta trupească, ci deplina ascultare înaintea Bătrânilor săi, totala dependenţă de aceştia, afierosirea sa plină de iubire, încredere şi admiraţie, faţă de ei, afierosire prin intermediul căreia putea primi în viaţa sa, trăirile Bătrânilor săi. Astfel copilul neştiutor de carte, ce urmase doar două clase la şcoala din sat, urmând cu dragoste fierbinte cuvintele cele sfinte despre iubitul nostru Iisus Hristos, a izbutit în doar câţiva ani să înveţe toate lucrurile pe care noi nu suntem în stare a le învăţa, mergând la şcoală şi la universitate ani mulţi, dar lipsiţi de râvnă, şi având la dispoziţie cărţi şi profesori învăţaţi.

Când a sosit clipa , a fost tuns monah şi a primit numele de Nichita.

Datorită smereniei sale şi a ascultării ce o făcea, a primit din tinereţe darul de a vedea cu ochii duhovniceşti - atunci când lucra Harul cel dumnezeiesc - întâmplări şi fapte din lumea firii, a sufletului şi a duhului, fără oprelişti temporale sau din partea firii.

A fost îmbrăcat aşadar cu putere de Sus şi a dobândit daruri mai presus de fire.
Primul semn a fost acela că i-a putut vedea de la mare distanţă pe Bătrânii săi, când se întorceau de departe, deşi, în locul în care se aflau, nu puteau fi văzuţi de nimeni.

Au urmat apoi şi altele. ***Simţurile i s-au sensibilizat foarte mult, iar capacităţile sale umane i s-au dezvoltat foarte puternic.***

- ✓ Auzea şi cunoştea graiul păsărilor şi al animalelor, pătrunzându-le înţelesul. Simţea mirosurile de la mari distanţe.

- ✓ Recunoştea miresmele şi compoziţia lor, distingând de foarte departe parfumul florilor.
- ✓ După ce se ruga cu smerenie, avea capacitatea de „a vedea" până în adâncul pământului şi până în înaltul cerului, toate cele aflate acolo: ape, pietre, petrol, radiaţii, antichităţi îngropate, morminte ascunse, crăpături în adâncul pământului, izvoare subterane, icoane pierdute, scene petrecute cu secole în urmă, rugăciuni îndreptate spre ceruri, duhuri bune sau viclene, sufletele oamenilor şi tot felul de alte lucruri.
- ✓ Putea gusta apa aflată la mari adâncimi şi măsura adâncimea la care se găsea.
- ✓ Întreba stâncile, care îi povesteau luptele asceţilor dinaintea lui.
- ✓ Tămăduia doar privind locul bolnav. Vindeca doar prin atingere. Se ruga şi rugăciunea se împlinea.

Niciodată nu i-a trecut prin gând să folosească darurile primite de la Dumnezeu pentru folosul său personal şi nicicând n-a vrut să câştige ceva de pe urma celor ce îi erau descoperite de Harul dumnezeiesc.

Ori de câte ori lucra străvederea sa, îi dezvăluia gândurile ascunse ale oamenilor. ***Cu ajutorul dumnezeiescului Har putea cuprinde în acelaşi timp trecutul, prezentul şi viitorul, confirmând faptul că Dumnezeu este Atotştiutor şi Atotputernic.*** Ştia ce se întâmpla cu toată zidirea, la marginile lumii, în profunzimea sufletului omenesc sau tainele istoriei. ***Era un om ce „primea" Harul cel dumnezeiesc ce purcede de la Dumnezeu care, din motive doar de El ştiute, uneori nu-i dezvăluia chiar totul.***

În ce ne priveşte, viaţa trăită în Har este o mare taină, iar orice vorbă de prisos ar fi o dovadă de prea mare îndrăzneală, dacă ne-am ocupa de subiecte ce ne sunt necunoscute. Părintele spunea mereu acest lucru tuturor celor ce socoteau că priceperea să se datora altor cauze decât dumnezeiescului Har. ***Repeta adesea: „Aceasta nu e ştiinţă şi nu e nici artă. Este HAR".***

Pe când avea douăzeci de ani, s-a îmbolnăvit de pleurezie şi, la porunca Bătrânilor săi, s-a întors în satul părintesc să-şi trateze boala. Gândul îi era însă mereu la Sfântul Munte.

S-a întors la Muntele Athos, dar tot urmând porunca Bătrânilor, din pricină că se îmbolnăvise din nou, s-a aşezat la o mănăstire din afara Sfântului Munte, mai precis la Mănăstirea Lefka a Sfântului Haralambie din Evvia, lângă Avlonari.

A fost hirotonit preot la 27 iulie 1927 se către episcopul de Sinai, Porfirie al III-lea, care l-a şi numit Porfirie.

După o vreme, Mitropolitul de Karystia din acea vreme, Pantelimon, l-a făcut duhovnic, iar în anul 1938 a fost ridicat la treapta de Arhimandrit.

Până în anul 1940, Bătrânul Porfirie a fost duhovnic în Evvia.

În luna octombrie a anului 1940, în urma cererilor sale i s-a împlinit dorinţa de a-i sluji pe cei bolnavi şi a fost numit paroh la Policlinica din Atena, aflată lângă Piaţa Omonia.

A slujit acolo timp de treizeci de ani şi, după ieşirea la pensie, încă trei ani. În total a slujit ca paroh treizeci de ani şi, pe lângă aceasta, mai era şi duhovnic.

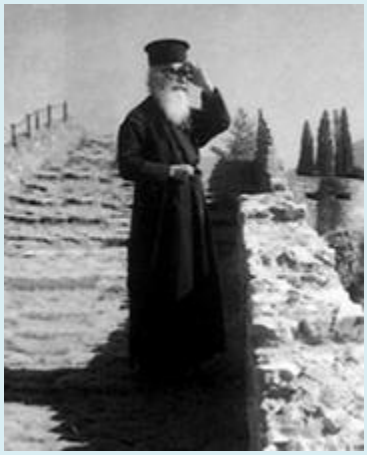

În acelaşi timp lucra şi pentru câştigarea traiului, fiindcă voia să economisească bani pentru a-şi întreţine părinţii şi alte rude, dar şi pentru a ridica o mănăstire. Din această pricină nu cunoştea odihnă. După ce s-a pensionat, a plecat de la policlinică şi s-a stabilit la Mănăstirea Sfântului Nicolae din Kallisia, ce se află pe vechiul Penteli, unde şi-a continuat lucrarea de duhovnic.

În afara pleureziei care l-a lovit în tinereţe, la răstimpuri Părintele Porfirie a fost încercat şi de alte boli. Pe când se afla la policlinică s-a îmbolnăvit de rinichi şi a fost operat cu mare întârziere, fiindcă lucra neîncetat. De aceea a intrat în comă, iar familia sa a fost înştiinţată de medicii să îi pregătească înmormântarea. Cu voia Domnului însă, părintele a revenit la viaţă, în ciuda prognozelor medicale, şi a continuat să slujească obştea Bisericii. Apoi şi-a rupt piciorul. De asemenea, din cauza efortului pe care l-a făcut în vreme când era în satul său, Turkovuni, unde a vieţuit ani la rând şi cără greutăţi mari, o hernie, care l-a chinuit până în ultimii ani ai vieţii.

În anul 1978 a făcut infarct miocardic. Când şi-a revenit, a întemeiat împreună cu câţiva dintre fiii săi duhovniceşti Sfânta Mănăstire de maici „Schimbarea la Faţă a Mântuitorului", după ce a primit trebuincioasa binecuvântare din partea Episcopului Atenei.

Mănăstirea trebuia să se afle în Atena dar, din pricina faptului că nu era spaţiu îndeajuns, împreună cu câţiva fii duhovniceşti a cumpărat câteva terenuri în Malakasa (Attika), unde au ridicat un metoc al mănăstirii şi o Sfânta Biserică, după ce au primit aprobarea legală din partea Bisericii Elene şi a Mitropoliţilor ei. S-a instalat aşadar la acest metoc, unde i-a spovedit pe toţi cei care veneau la el.

În timpul cât s-a aflat acolo a fost operat de cataractă şi şi-a pierdut vederea ochiului stâng şi, mai apoi, şi pe cea a ochiului drept.

Din cauza efectelor secundare ale unei injecţii cu cortizon ce i s-a făcut în timpul operaţiei de cataractă, a suferit mai multe hemoragii intestinale şi, de atunci, a îndurat dureri cumplite. Totuşi a continuat să-i primească pe cei ce veneau la el, pe cât îi stătea în putinţă, şi să se roage smerit pentru necazurile lor. De aceea s-a învrednicit de multe ori să vadă cu duhovnicească bucurie că Harul cel dumnezeiesc lucra, rezolvând problemele oamenilor.

La început îi povăţuia pe oameni cu uşurinţă, dar mai târziu, din pricina multelor sale boli, doar se ruga pentru ei şi foarte rar le dădea sfaturi. Se ruga în tăcere, cu multă dragoste şi smerenie pentru toţi cei care îi cereau să se roage pentru ei ca să dobândească ajutorul dumnezeiesc.

Pregătindu-se de cele veşnice, la cererea sa, în anul 1984 i s-a dat Chilia Sfântului Gheorghe din Kafsokalivia, unde fusese tuns monah, Chilie care atunci era nelocuită. Acolo a instalat câţiva ucenici, după ce s-a dus el însuşi acolo dar, tot din pricina neputinţelor sale, îşi petrecea timpul mai mult la Mănăstirea din Milesi (Oropos).

Când a simţit că i se apropie sfârşitul, s-a spovedit duhovnicului său, care era bătrân şi foarte bolnav, şi a primit iertarea păcatelor. Apoi s-a dus şi s-a statornicit în Chilia sa de le Muntele Athos, fiindcă dorea să-şi dea obştescul sfârşit în mănăstirea metaniei sale, unde îşi petrecuse viaţa duhovnicească.

În acel loc aflându-se, după ce i s-a săpat un mormânt adânc, aşa cum poruncise, a dictat unuia dintre fiii săi duhovniceşti o scrisoare de bun rămas, în care povăţuia şi îşi cerea iertare de la toţi fiii săi duhovniceşti. Această scrisoare, datată 4 (după calendarul vechi) şi 7 (după calendarul nou) iunie 1991, a fost găsită în veşmintele sale de îngropăciune, în ziua adormirii sale, dovadă a necuprinsei şi înălţătoarei sale smerenii.

Urmând poruncii sale, moartea sa a fost anunţată după ce a fost înmormântat, tocmai fiindcă nu a voit că fii săi duhovniceşti să se ostenească, venind la Muntele Athos pentru a asista la înmormântarea sa. Totodată a voit ca înmormântare sa să se desfăşoare în simplitate şi smerenie, avându-i alături doar pe fraţii săi din Kafsokalivia.

În ultima noapte a vieţii sale pământeşti s-a spovedit şi a rostit rugăciunea minţii, în timp ce lângă el, ucenicii săi, urmându-i porunca, îi citeau Psalmul 50 şi ceilalţi psalmi, precum şi „Slujba pentru cei de pe patul de moarte". Totodată spuneau rugăciunea „Doamne, Iisuse Hristoase, miluieşte-mă" până la împlinirea canonului pentru un schimonah.

Ucenicii l-au auzit şoptind cu sfintele sale buze, vreme îndelungată. ***Ultimile cuvinte rostite de cuviosul părinte au fost cuvintele rugăciunii împărăteşti a lui Iisus Hristos: „ca toţi să fie una". După acea l-au auzit repetând un singur cuvânt aflat la sfârşitul Noului Testament, mai precis la Sfârşitul Apocalipsei sfântului Ioan Teologul: „Vino!" („Da, vino, Doamne Iisuse Hristoase!").***

În cele din urmă Domnul, dulcele Iisus, a venit. ***Cuviosul suflet al Bătrânului Porfirie i-a părăsit trupul la ora patru şi jumătate dimineaţa, în ziua de 2 decembrie 1991 şi s-a îndreptat spre ceruri.***

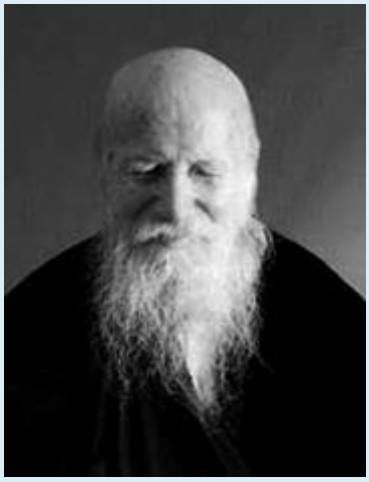

Sfintele sale moaşte au fost depuse la Kyriakonul din Kafsokalivia, unde toată ziua părinţii au citit aşa cum cere tradiţia, toate Evangheliile, iar noaptea au făcut priveghere până la ziuă.

În zorii zilei de 3 decembrie 1991 pământul a acoperit cinstitul trup al cuviosului părinte, în prezenţa câtorva părinţi de la Sfântul Schit din Kafsokalivia. Abia atunci, împlinind dorinţa Părintelui Porfirie, au vestit moartea sa.

Cât a trăit, Părintele Porfirie i-a primit pe toţi. Prin smerita sa chilie au trecut sfinţi asceţi şi criminali păcătoşi, creştini ortodocşi, dar şi oameni de alte culte sau chiar de alte credinţe, oameni neînsemnaţi şi mari personalităţi, bogaţi şi săraci, neştiutori de carte şi oameni învăţaţi, mireni şi clerici de toate gradele. Fiecăruia dintre aceştia i-a oferit iubirea lui Hristos, spre mântuirea sufletului.

Întotdeauna a arătat deplină ascultare faţă de Biserică şi nu făcea nimic fără aprobarea ei. Spunea că este preferabil să greşeşti, fiind în Biserică, decât să lucrezi în afara ei, fie şi cu îndreptăţire.

Principala caracteristică a Părintelui Porfirie, în tot timpul vieţii sale pământeşti, a fost deplina sa smerenie. Pe lângă aceasta dovedea deplină ascultare, iubire fierbinte, răbdare neclintită în dureri cumplite, discernământ înţelept, străvedere limpede. De asemenea avea o mare sete de cunoaştere, cunoscând o mulţime de subiecte variate, acestea fiind un dar al râvnei sale către Dumnezeu şi nu al studiilor sale în lume, aproape inexistente.

Avea mare râvnă în tot ce făcea şi era foarte harnic. Rugăciunea sa era neîncetată şi smerită şi, prin urmare, foarte eficientă. Gândirea sa pur Ortodoxă, dar lipsită de fanatism, era plină de viaţă şi se interesa de problemele Sfintei Biserici, deşi lucrul era aproape necunoscut celorlalţi. Sfaturile sale erau încununate de succes, iar învăţăturile sale nenumărate. Slujbele sale erau pline de măreţie, iar dimensiunea contribuţiei sale duhovniceşti, până de curând a fost ţinută în taină.

Fie să avem toţi binecuvântarea sa.

Amin.

(Extras din cartea: Anastasios Sotirios Tzavaras - Amintiri despre Bătrânul Porfirie, părintele nostru duhovnicesc, străvăzător şi înaintevăzător)

Învăţăturile duhovniceşti ale părintelui Porfirie Kavsokalivitul

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Educaţia copiilor începe din ceasul zămislirii lor

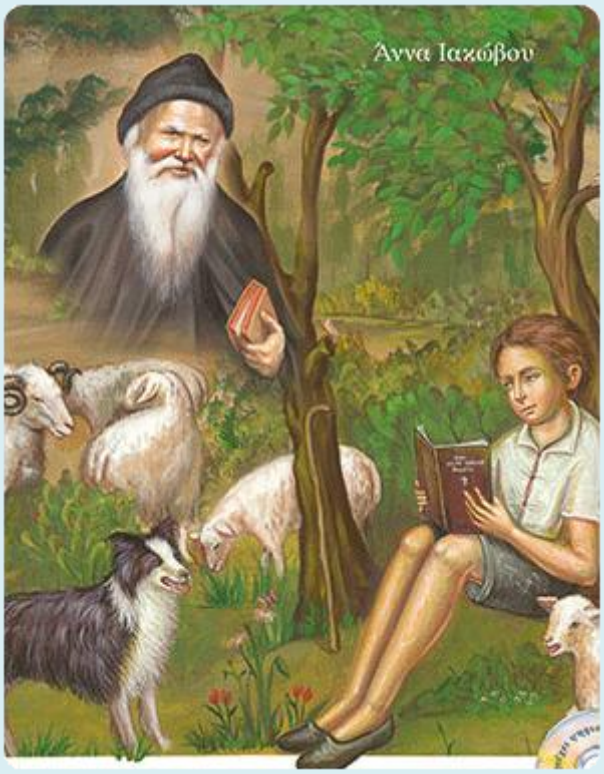

Embrionul aude şi simte în pântecele maicii lui. Da, aude şi vede cu ochii mamei. Percepe mişcările şi simţămintele ei, deşi mintea lui încă nu s-a dezvoltat. Se întunecă chipul mamei, se întunecă şi el. Se enervează mama, se enervează şi el. Tot ceea ce simte mama – tristeţe, durere, teamă, neliniște – trăieşte şi el. Dacă mama nu doreşte embrionul, dacă nu-l iubeşte, el simte şi se răneşte sufleţelul lui, iar aceste răni îl însoţesc toată viaţa. La fel se întâmplă cu simţămintele sfinte ale mamei: când are bucurie, pace, iubire pentru embrion, le transmite tainic şi acestuia, precum se întâmplă cu copiii născuţi.

De aceea ***trebuie ca mama să se roage mult în perioada sarcinii şi să iubească embrionul, să mângâie pântecele, să citească psalmi, să cânte tropare, să trăiască o viaţă sfântă. Acest lucru este aducător de folos şi pentru ea, dar este şi o jertfă de dragul embrionului, ca să devină copilul ei sfânt, să dobândească de la început trăsături sfinte.*** Aţi văzut ce lucru delicat este pentru o femeie să poarte în pântece un copil? Câtă răspundere şi câtă cinste!

O să vă spun ceva legat de alte fiinţe vii dar neraţionale, şi o să înţelegeţi puţin. În America au făcut următorul experiment: în două săli identice, cu aceleaşi

temperaturi, acelaşi pământ şi aceeaşi umezeală, se plantează flori. Există, însă, o deosebire: într-una din săli pun o muzică liniştită, odihnitoare. Rezultatul? Ce să vă spun! Florile din această sală prezintă uriaşe diferenţe faţă de celelalte. Au altă putere de viaţă, culoarea lor este mai frumoasă, iar creşterea cu mult mai grabnică.

Din cartea "Ne vorbeşte părintele Porfirie" (cap. "Despre educaţia copiilor"), Editura Bunavestire, Galaţi, 2003, trad. Ierom. Evloghie (Theofan) Munteanu

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Ceea ce-i mântuieşte şi-i înrâureşte spre bine pe copii este viaţa din casă a părinţilor

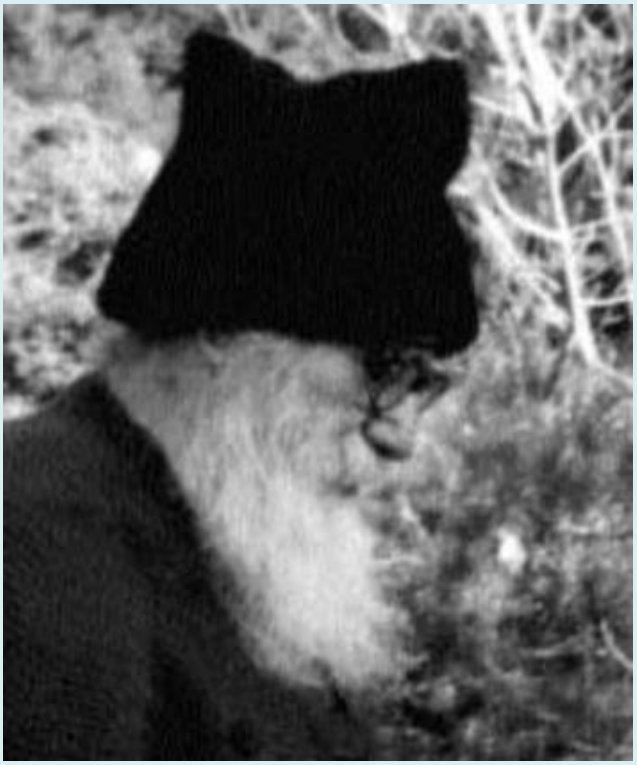

Părinţii trebuie să se dăruiască iubirii lui Dumnezeu. Lângă copii trebuie să devină sfinţi prin blândeţe, prin răbdare, prin iubire. Să pună în fiecare zi un nou început al bunei rânduieli, o nouă însufleţire, înflăcărare şi iubire pentru copii. Iar bucuria ce le va veni şi sfinţenia care îi va cerceta vor revărsa har asupra copiilor.

De obicei, pentru purtarea rea a copiilor greşesc părinţii. Nu-i mântuiesc nici sfaturile, nici autoritatea, nici asprimea. Dacă părinţii nu se sfinţesc, dacă nu luptă, fac mari greşeli şi transmit răul pe care îl au înlăuntrul lor. Dacă părinţii nu trăiesc o viaţă sfântă, dacă nu vorbesc cu iubire, diavolul îi chinuieşte pe părinţi prin împotrivirile copiilor. ***Iubirea, unirea într-un suflet, buna înţelegere dintre părinţi este tot ceea ce trebuie pentru copii.*** Mare pază şi ocrotire.

Purtările copiilor sunt legate nemijlocit de starea părinţilor. Când copiii sunt răniţi de faptul că părinţii se poartă rău unul cu altul, îşi pierd puterile şi pornirea de a lucra spre a spori. Se plămădesc rău, iar casa sufletului lor se primejduieşte să se prăbuşească clipă de clipă. Să vă dau şi două exemple.

Au venit două fete la mine, iar una dintre ele avea nişte trăiri foarte urâte, şi m-au întrebat de unde izvorăsc. Le-am zis:

- Sunt de acasă, de la părinţii voştri.

Şi, „privind” pe una dintre ele, zic:
- Tu de la mama le-ai moştenit.

- Şi totuşi, părinţii noştri sunt oameni atât de desăvârşiţi. Sunt creştini, se spovedesc, se împărtăşesc, am trăit, cum se spune, înlăuntrul religiei. Fără numai… dacă greşeşte religia, a răspuns ea.

Le zic:

- Nu cred nimic din ce-mi ziceţi. Eu un singur lucru văd, că părinţii voştri nu trăiesc bucuria lui Hristos.

Legat de aceasta, cealaltă a zis:
- Ascultă, Maria, zice bine părintele, are dreptate. Părinţii noştri merg la duhovnic, la spovedanie, la împărtăşanie, da… Dar am avut noi vreodată pace în casă? Tata se ceartă mereu cu mama. Totdeauna ba unul nu mânca, ba celălalt nu voia să meargă undeva împreună. Are dreptate, deci, părintele.

- Cum îl cheamă pe tata? întreb. Mi-a spus. Cum o cheamă pe mama? Mi-a spus. Ei, zic, înlăuntrul tău nu eşti deloc bine cu mama.

Ascultaţi-mă acum. În clipa în care îmi ziceau numele, îl vedeam pe tata, îi vedeam sufletul. În clipa în care îmi ziceau numele mamei, o vedeam pe mama şi vedeam cum privea fiica pe mama ei.

***

Într-o altă zi, m-au vizitat o mamă cu fiica ei. Era strâmtorată. Plângea în hohote. Se simţea foarte nenorocită.

- Ce ai? o întreb.

- Sunt deznădăjduită cu fata mea cea mare, care şi-a izgonit soţul de acasă şi ne-a spus multe minciuni.

- Ce minciuni? îi zic.

- L-a izgonit de mult timp de acasă pe soţul ei şi nu ne-a spus nimic. O întrebam la telefon: „Ce face Stelios?”. „Bine, ne răspundea, tocmai s-a dus să-şi ia un ziar”. De fiecare dată găsea un motiv, aşa încât să nu bănuim nimic. Asta a ţinut doi ani. Ne-a ascuns că-l izgonise. Am aflat chiar de la el, întâlnindu-l din întâmplare în urmă cu câteva zile.

Îi zic, deci:

- Tu greşeşti. Tu şi bărbatul tău. Dar mai mult tu.

- Eu! Eu, care i-am iubit atât de mult pe copiii mei, care nu ieşeam din bucătărie, care nu aveam viaţă personală, care i-am călăuzit către Dumnezeu şi către Biserică şi i-am povăţuit spre bine!? Cum greşesc eu?

Am întrebat-o pe fată, care era de faţă:

- Tu ce zici?

- Da, mamă,are dreptate părintele, noi niciodată, dar niciodată, n-am mâncat pâine „dulce” din pricina certurilor pe care le-ai avut o viaţă întreagă cu tata.

- Vezi că am dreptate? Voi greşiţi, voi îi răniţi pe copii. Ei nu greşesc, ci pătimesc de pe urma voastră.

Se naşte în sufletul copiilor o anumită stare din pricina părinţilor lor, stare care lasă urme înlăuntrul lor pentru întreaga viaţă. ***Purtarea lor în viaţă, legătura cu ceilalţi atârnă nemijlocit de trăirile pe care le poartă din anii copilăriei.*** Se măresc, se formează, dar în adâncime nu se schimbă. Asta se vede şi în cele mai mici manifestări ale vieţii.

De pildă, te apucă lăcomia şi vrei să mănânci. Ai luat, ai mâncat, vezi altceva, vrei şi din aceea, vrei şi din cealaltă. Simţi că ţi-e foame, ca şi când n-ai fi mâncat, te ia un leşin, un tremur. Ţi-e teamă c-o să slăbeşti. Este ceva psihologic, are o explicaţie. Poate, să spunem, că nu l-ai cunoscut pe tata, sau pe mama, că eşti înfometat şi sărac şi neputincios. Iar aceasta se răsfrânge din plan duhovnicesc ca o neputinţă a trupului.

În familie se află o mare parte a răspunderii pentru starea duhovnicească a omului. Pentru ca să scape copiii de feluritele probleme lăuntrice, nu sunt de-ajuns sfaturile, constrângerile, logica şi ameninţările. Mai degrabă înrăutăţesc lucrurile. Îndreptarea vine prin sfinţirea părinţilor. Deveniţi sfinţi şi nu veţi mai avea nici o problemă cu copiii voştri. Sfinţenia părinţilor îi scapă pe copii de probleme. Copiii vor creşte alături de oameni sfinţi, cu multă iubire, care nu-i înfricoşează, nici nu se mărginesc la dăscălire, ci se fac pildă de sfinţenie şi rugăciune.

Părinţilor, rugaţi-vă în tăcere, cu mâinile ridicate către Hristos, şi îmbrăţişaţi-i în taină pe copiii voştri. Şi, când fac neorânduieli, să luaţi ceva măsuri pedagogice, dar să nu-i forţaţi. În principal să vă rugaţi.

De multe ori, părinţii, şi mai ales mama, îl rănesc pe copil pentru neorânduiala pe care a făcut-o, şi îl ceartă peste măsură. Atunci acesta se răneşte. Chiar şi dacă nu-l cerţi în afară, dar îl cerţi înlăuntrul tău, şi te răzvrăteşti şi îl priveşti sălbatic, copilul îşi dă seama. Socoteşte că mama nu-l iubeşte.

O întreabă pe mama:
- Mamă, mă iubeşti?

- Da, copilul meu.

Dar el nu este convins. S-a rănit. Mama îl iubeşte, apoi vrea să-l mângâie, dar el nu primeşte mângâierea, o socoteşte făţărnicie, căci a fost rănit.

Din cartea "Ne vorbeşte părintele Porfirie" (cap. "Despre educaţia copiilor"), Editura Bunavestire, Galaţi, 2003, trad. Ierom. Evloghie (Theofan) Munteanu

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Ocrotirea peste măsură lasă copiii necopţi

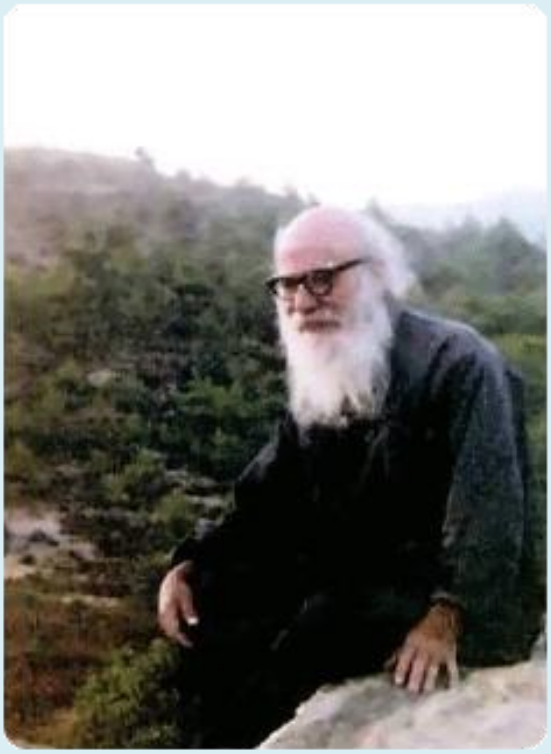

Un alt lucru care îi vatămă pe copii este ocrotirea peste măsură, adică grija exagerată, frământarea şi neliniştea părinţilor. Ascultaţi o întâmplare.

***

O mamă mi se văita că pruncul ei de cinci ani nu o ascultă. Îi spuneam „Tu greşeşti”, dar nu pricepea.

Odată am mers cu această mamă, cu maşina ei, într-o plimbare spre mare. Ajungând, copilul i-a scăpat din mână şi a alergat către mare. Era acolo un val de nisip care cobora abrupt în mare. Mama s-a îngrozit, era gata să strige, să alerge, căci îl văzuse pe micuţ cu mâinile întinse, făcând echilibristică pe vârful movilei. Eu am liniştit-o, i-am spus să se întoarcă cu spatele, iar eu mă uitam pieziş către copil. Acesta, deznădăjduind că o va putea provoca iarăşi pe mama lui, înfricoşând-o şi făcând-o să strige ca de obicei, încet-încet a coborât şi s-a apropiat de noi. Asta era! Atunci a primit şi mama lecţia unei educaţii corecte.

***

O altă mamă se văita că singurul ei fiu nu mânca toate mâncărurile, şi mai ales iaurtul. Micuţul era de trei anişori, şi o chinuia zilnic pe mama. Îi zic:

„O să faci aşa: o să goleşti frigiderul de toate mâncărurile şi o să-l umpli cu oarecare cantitate de iaurt. O să vă chinuiţi puţin şi voi, părinţii, câteva zile. A venit ora mesei? îi dai lui Petru iaurt. N-o să-l mănânce. Seara la fel, ziua următoare la fel. Ei, o să flămânzească, o să încerce el să plângă, să strige. O să răbdaţi. Apoi, o să mănânce bucuros”.

Aşa s-a întâmplat, iar iaurtul a devenit cea mai bună mâncare pentru Petru.

Nu sunt lucruri grele. Şi totuşi, multe mame nu le izbutesc şi dau o educaţie foarte proastă copiilor lor. ***Mamele care stau neîncetat pe capul copiilor şi-i strâmtorează, adică îi ocrotesc peste măsură, au dat greş în lucrarea lor. În vreme ce ar trebui să-l laşi pe copil singur să se îngrijească de sporirea lui.*** Atunci vei dobândi. Când stai tot timpul pe capul lor, copiii se împotrivesc. Dobândesc moleşeală, fragilitate, şi de obicei nu reuşesc în viaţă. Este un fel de ocrotire peste măsură, care îi lasă pe copii necopţi.

***

Înainte cu câteva zile a venit o mamă deznădăjduită pentru nereuşitele în lanţ ale fiului ei la examenele de admitere la Universitate. Strălucit elev în şcoala generală, strălucit în gimnaziu, strălucit în liceu. Apoi, nereuşite, dezinteres al copilului, împotriviri ciudate.

„Tu greşeşti, îi spun mamei, şi eşti şi cultivată! Ce să facă bietul copil? Împresurare, împresurare, împresurare toţi anii, «să fii primul, să nu ne faci de ruşine, să devii mare în societate…». Acum nu mai vrea nimic. Să pui capăt acestei împresurări şi ocrotiri peste măsură, şi o să vezi atunci că şi copilul are se aşeze. Atunci va înainta, când îl vei lăsa liber”.

Din cartea “Ne vorbeşte părintele Porfirie” (cap. “Despre educaţia copiilor”), Editura Bunavestire, Galaţi, 2003, trad. Ierom. Evloghie (Theofan) Munteanu

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Copilul vrea alături de el oameni cu o rugăciune fierbinte

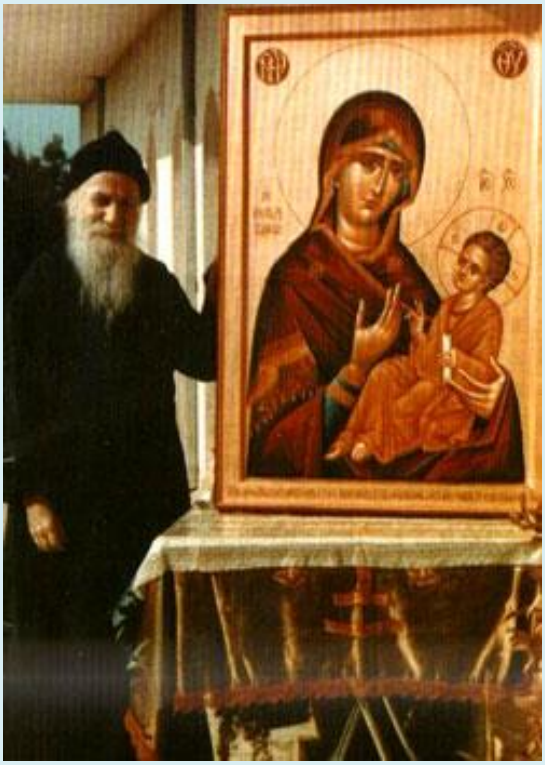

Copilul vrea alături de el oameni cu o rugăciune fierbinte. ***Mama să nu se mărginească la mângâierea simţită, ci să dăruiască în acelaşi timp şi mângâierea rugăciunii. Copilul simte în adâncul sufletului său mângâierea duhovnicească pe care i-o trimite mama lui, şi este atras către ea. Simte pază şi ocrotire atunci când mama îl îmbrăţişează în taină pe copilul ei prin neîncetata, stăruitoarea şi fierbintea ei rugăciune, şi-l eliberează de tot ceea ce-l apasă.***

Mamele ştiu să se neliniştească, să sfătuiască, să spună multe, dar să se roage n-au învăţat. Multele sfaturi şi mustrări fac foarte rău. Fără multe cuvinte copiilor. Cuvintele lovesc în urechi, în vreme ce rugăciunea merge la inimă. Este nevoie de rugăciune, cu credinţă lipsită de frământări, dar şi de exemplu bun.

***

Într-o zi a venit aici la mănăstire o mamă deznădăjduită de fiul ei, Iorgu. Era foarte încurcat. Se întorcea noaptea târziu şi cu tovărăşii nu tocmai bune. Starea lui se înrăutăţea pe zi ce trecea. Mama – plânsete şi zbucium, îi zic:

- Tu, nimic – nici un cuvânt, numai rugăciune. Am pus seara de la zece la zece şi un sfert o rugăciune comună, i-am spus să nu vorbească şi să-l lase pe fiul ei să iasă la ce oră vrea, să nu întrebe „La ce oră ai venit?" ş.a., ci să-i spună aşa, cu multă iubire: „Mănâncă, Iorgu, ţi-am lăsat mâncare în frigider". Şi să nu-i spună nimic altceva. Să se poarte cu iubire şi să nu lase rugăciunea.

Mama a început să le pună în faptă, iar după ce au trecut vreo douăzeci de zile, fiul i-a zis:

- Mamă, de ce nu-mi vorbeşti?

- Iorgu meu, eu nu-ţi vorbesc?

- Mamă, ai ceva cu mine. Nu-mi vorbeşti.

- Ciudat lucru îmi spui, Iorgu meu. Cum nu-ţi vorbesc? Uite, acum nu-ţi vorbesc? Ce vrei să-ţi spun? Şi Iorgu nu i-a răspuns. Apoi, mama a venit la mănăstire şi mi-a zis:

- Părinte, ce este aceasta pe care mi-a spus-o copilul meu?

- A reuşit metoda noastră!

- Care metodă?

- Pe care v-am spus-o: să nu-i vorbiţi, să faceţi numai rugăciune în taină, şi copilul o să-şi revină.

- Spuneţi că asta e?

- Asta e, îi zic. Vrea să-l mustri: „Unde ai fost, ce-ai făcut?"; iar el să strige, să se împotrivească şi să vină şi mai târziu.

- Măi, măi! zice. Ce taine se ascund!

- Ai înţeles? De vreme ce chiar faptele vorbesc de la sine. El te chinuia, căci voia să-l cerţi, iar el să-şi facă mofturile lui. Nu-l cerţi, se strâmtorează. În loc să te strâmtorezi tu când şi le face el pe ale lui, acum, când nu te strâmtorezi tu şi arăţi nepăsare, se strâmtorează el.

Într-o zi, acasă, Iorgu i-a anunţat că pleacă, îşi lasă lucrul şi pleacă în Canada. Îi spusese şi şefului său: „Plec, găseşte pe altul să mă înlocuiască la lucru”. Între timp, eu le-am zis părinţilor:

- Noi o să facem rugăciune.

- Dar e gata… I-arăt eu!, a spus tatăl.

- Nu, să nu-l atingi, îi zic.

- Dar pleacă copilul, părinte!

- Zic: Să plece. Voi să vă dăruiţi rugăciunii, şi eu împreună cu voi.

După două-trei zile, duminică, Iorgu le-a zis foarte de dimineaţă:

- Eu plec, mă duc cu prietenii mei.

- Bine, cum vrei, i-au zis.
A plecat. Şi-a luat prietenii – doi băieţi şi două fete, au închiriat o maşină şi au pornit spre Halkida. Au mers ici, colo… Apoi au mers la Sfântul Ioan Rusul, iar de acolo la Mantoudi, la Sfânta Ana, la Vasilika. Au mers, au făcut baie în Marea Egee, au mâncat, au băut, au chefuit. Apoi au apucat-o pe drumul de întoarcere. Se înserase, Iorgu conducea. Acolo, la Sfânta Ana, au lovit maşina de colţul unei case. Au stricat-o. Ce să facă acum? Au luat-o încet-încet şi au adus-o în Athena.

A ajuns în zori acasă. Părinţii nu i-au spus nimic. S-a culcat şi a adormit. După ce s-a sculat, le-a zis:

- Tată, asta şi asta… Acum trebuie să facem maşina şi trebuie bani mulţi.

Îi zice:

- Copilul meu, tu ştii. Eu am datorii, le am pe surorile tale… Ce-o să facem?

- Ce să fac, tată?

- Fă tot ce vrei. Eşti mare, ai minte. Du-te în Canada să faci bani, să…

- Nu pot, trebuie s-o reparăm acum.

- Nu ştiu, îi zice. Rânduieşte.

Deci, văzându-l aşa pe tata, a plecat. A mers, l-a găsit pe şeful lui. Zice:

- Şefule, am păţit asta şi asta. Nu mai plec. Nu lua pe altul.

Acela îi zice:

- Bine, bine, copilul meu.

- Da, dar vreau bani.

- Da, dar tu vrei să pleci. Trebuie să-mi semneze tatăl tău.

- Îţi semnez eu. Tata nu se amestecă. Mi-a spus-o. O să muncesc şi o să ţi-i dau înapoi.

Nu-i asta minunea lui Dumnezeu? Când a venit din nou mama, i-am spus:
- A izbutit meşteşugirea noastră şi rugăciunea a fost auzită la Dumnezeu. Şi accidentul a fost de la Dumnezeu, iar acum copilul va sta acasă şi se va înţelepţi.

Aşa s-a întâmplat prin rugăciunea noastră. S-a săvârşit o minune. Părinţii au postit cu rugăciune şi în tăcere, şi au izbutit. Mai târziu, copilul a venit la mine fără să-i vorbească despre mine nimeni dintre apropiaţii lui. Iorgu a devenit foarte bun, şi acum este la Aviaţie. Şi are şi o familie frumoasă.

Din cartea "Ne vorbeşte părintele Porfirie" (cap. "Despre educaţia copiilor"), Editura Bunavestire, Galaţi, 2003, trad. Ierom. Evloghie (Theofan) Munteanu

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Multă rugăciune şi puţine cuvinte copiilor

Toate se fac prin rugăciune, tăcere şi iubire. V-aţi dat seama de roadele rugăciunii? Iubire în rugăciune, iubire în Hristos. Aceasta foloseşte într-adevăr. Cu cât veţi iubi pe copii cu iubire omenească – şi aceasta este deseori patologică – cu atât se vor încurca mai mult, cu atât purtarea lor va fi mai rea. Însă, ***când iubirea dintre voi şi către copii va fi creştină şi sfântă, atunci nu veţi întâmpina nici o greutate. Sfinţenia părinţilor îi mântuieşte pe copii. Pentru ca asta să se întâmple, trebuie ca harul dumnezeiesc să lucreze în sufletele părinţilor.*** Nimeni nu se sfinţeşte de unul singur. Acelaşi har dumnezeiesc va lumina, va încălzi şi va da viaţă mai apoi sufletelor copiilor.

De multe ori îmi telefonează şi din străinătate şi mă întreabă despre copiii lor şi despre alte lucruri.

Astăzi, de pildă, m-a sunat o mamă din Milano şi m-a întrebat cum să se poarte cu copiii ei. I-am spus:

„Să te rogi şi, atunci când trebuie, să le vorbeşti copiilor cu iubire. Mai mult să te rogi, şi mai puţine cuvinte să le spui celorlalţi. Să nu devenim stânjenitori, ci ***să ne rugăm tainic şi apoi să vorbim, iar Dumnezeu ne va încredinţa lăuntric dacă este***

primit de ceilalţi cuvântul nostru. *Dacă nu-i primit, nu mai vorbim. Ne vom ruga, numai, în taină. Căci şi prin a vorbi devenim stânjenitori şi-i facem pe ceilalţi să se împotrivească, şi câteodată să se răzvrătească. De aceea este mai bine să le spună cineva în chip tainic, în inima celorlalţi, prin rugăciunea tainică, decât în urechile lor.*

Ascultă-mă: să te rogi, şi apoi să vorbeşti. Aşa să faci copiilor tăi. Dacă le dai necontenit sfaturi, o să devii plictisitoare, şi când vor creşte, vor simţi un fel de apăsare. Să preferi, deci, rugăciunea. Să le vorbeşti prin rugăciune. ***Să le spui pe toate lui Dumnezeu, iar Dumnezeu le va pune înlăuntrul lor.*** *Adică, nu trebuie să-i sfătuieşti pe copiii tăi aşa, cu glas tare, pe care să-l audă cu urechile lor. Poţi s-o faci şi pe asta, dar înainte de toate trebuie să-l vorbeşti despre copiii tăi lui Dumnezeu. Să spui:* ***«Doamne Iisuse Hristoase, luminează-mi copilaşii. Eu Ţie Ţi-i încredinţez. Tu mi i-ai dat, dar eu sunt neputincioasă, nu pot să-i pun pe cale. Pentru aceasta, Te rog, luminează-i».*** *Şi Dumnezeu le va vorbi, iar ei vor spune: «Oh, nu trebuia s-o necăjesc pe mama cu ce-am făcut!». Şi aceasta, cu harul lui Dumnezeu, va ieşi dinlăuntrul lor".*

Acesta este lucrul desăvârşit. Mama să-I vorbească lui Dumnezeu, iar Dumnezeu să-i vorbească copilului. Dacă nu se face asta, atunci spui, spui, spui… totul „în ureche"; la sfârşit devine un soi de asuprire. Şi, când copilul creşte, începe să se împotrivească, adică să se răzbune într-un fel pe mama şi pe tata, care l-au asuprit. În vreme ce unul este lucrul desăvârşit: să grăiască iubirea cea în Hristos şi sfinţenia tatălui şi a mamei. Iradierea sfinţeniei şi nu cea a omeneştii strădanii îi face bine pe copii.

Când copiii sunt răniţi şi traumatizaţi de vreun lucru grav, să nu vă miraţi că se împotrivesc şi vorbesc urât. De fapt, nu vor asta, dar nu pot face altfel în clipele grele. Apoi se pocăiesc. Însă, dacă voi vă enervaţi şi o să vă mâniaţi, deveniţi una cu cel viclean, iar acela îşi bate joc de toţi.

Din cartea "Ne vorbeşte părintele Porfirie" (cap. "Despre educaţia copiilor"), Editura Bunavestire, Galaţi, 2003, trad. Ierom. Evloghie (Theofan) Munteanu

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Sfinţenia părinţilor este cea mai bună educaţie în Domnul

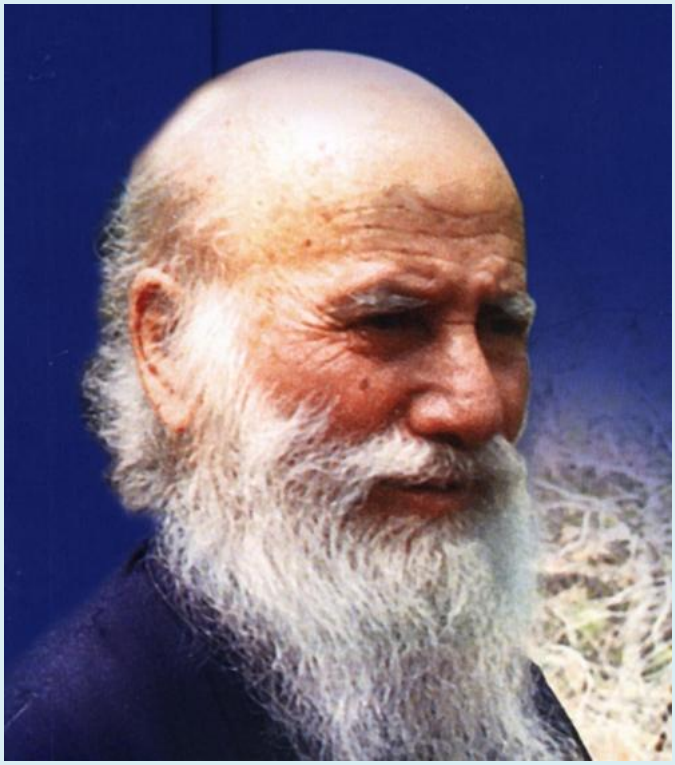

Să-L vedem pe Dumnezeu pe chipul copiilor, şi să dăm iubirea lui Dumnezeu copiilor. Să înveţe şi copiii să se roage. Pentru ca ei să se roage, trebuie să aibă sânge de copii rugători. Aici mulţi cad pe de lături şi zic: „De vreme ce părinţii se roagă, sunt binecinstitori, studiază Sfânta Scriptură şi copiii cresc întru învăţătura şi certarea Domnului (Efes. 6, 4), firesc este ca aceşti copii să se facă bine”, iată, însă, că vedem roade potrivnice din pricina asupririi.

Nu este de-ajuns să fie părinţii binecinstitori. Trebuie să nu-i asuprească pe copii, ca să facă binele cu sila. Este cu putinţă să-i alungăm pe copii de la Hristos, atunci când urmăm cele ale religiei cu egoism. Copiii nu voiesc asuprire. Nu-i siliţi să vă urmeze la biserică. Puteţi să spuneţi: „Cine vrea, poate să vină acum împreună cu mine, sau mai târziu”. Lăsaţi să vorbească în sufletele lor Dumnezeu. Pricina pentru care copiii anumitor părinţi, atunci când cresc, devin nesupuşi şi părăsesc şi Biserica şi totul, şi aleargă în altă parte pentru a fi satisfăcuţi, este tocmai această asuprire pe care o săvârşesc părinţii cei „buni”. Părinţii chipurile „binecinstitori”, care se îngrijeau ca pruncii lor să devină „buni creştini”, i-au asuprit prin această iubire omenească a lor şi s-a întâmplat contrariul. Adică, atunci când sunt mici sunt

presaţi, iar când ajung la şaisprezece, şaptesprezece sau optsprezece ani, aduc roade potrivnice. Ajung, din împotrivire, să lege tovărăşii rele şi să vorbească urât.

În vreme ce, atunci când cresc în libertate, văzând în acelaşi timp pilda celor mai mari, ajung să ne bucure în toate. ***Acesta este secretul – să fii bun, să fii sfânt, ca să insufli, să iradiezi.*** Se vede că viaţa copiilor este înrâurită de iradierea părinţilor. Părinţii stăruie: „Hai să te spovedeşti, hai să te împărtăşeşti, hai să faci aia…”. Nu se face nimic aşa. ***În vreme ce, dacă te vede pe tine… ceea ce trăieşti aceea şi iradiezi. Iradiază Hristos înlăuntrul tău? Aceasta i se împărtăşeşte şi copilului tău. Acolo se află secretul.*** Iar dacă se face asta atunci când copilul este mic de vârstă, nu va fi nevoie de multă osteneală atunci când va creşte.

Vorbind tocmai despre aceasta, înţeleptul Solomon foloseşte o imagine foarte frumoasă, stăruind asupra începutului cel bun, buna pornire, temelia bună. El spune undeva: ***Cel ce se scoală pentru ea*** [pentru înţelepciune] ***dis de dimineaţă, nu se va osteni, căci o va afla şezând în poarta lui*** (Înţ. lui Sol. 6, 14). Cel ce se scoală pentru ea este cel ce din tânără vârstă se îngrijeşte de ea, de înţelepciune. Înţelepciunea este Hristos.
Când părinţii sunt sfinţi şi transmit aceasta copilului, dându-i educaţia întru Domnul, atunci copilul nu este vătămat de orice fel de înrâuriri rele dimprejurul său, căci afară, la uşa lui, se află înţelepciunea, Hristos. Nu se va osteni ca s-o dobândească. Pare foarte greu să ajungi bun, dar de fapt este foarte uşor, atunci când ai pornit de mic cu trăiri bune. Mărindu-te, nu este nevoie de osteneală, căci porţi înlăuntrul tău binele, pe care îl păstrezi, dacă eşti cu luare aminte la întreaga ta viaţă.

Din cartea “Ne vorbeşte părintele Porfirie” (cap. “Despre educaţia copiilor”), Editura Bunavestire, Galaţi, 2003, trad. Ierom. Evloghie (Theofan) Munteanu

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Prin rugăciune şi sfinţenie puteţi să-i ajutaţi şi pe copii la şcoală

Ceea ce se face cu părinţii, se poate face şi cu educatorii. Prin rugăciune şi sfinţenie puteţi să-i ajutaţi şi pe copii la şcoală. Poate să-i adumbrească harul lui Dumnezeu şi astfel să devină buni. Nu vă străduiţi cu mijloace omeneşti să îndreptaţi lucrurile rele. Nu va fi nici o roadă. Numai prin rugăciune veţi aduce roade. ***Să chemaţi harul dumnezeiesc pentru toţi. Să pătrundă harul dumnezeiesc în sufletul lor şi să-i preschimbe. Asta înseamnă creştin.***

Voi, educatorii, fără să vă daţi seama, transmiteţi în chip tainic copiilor neliniştea şi-i influenţaţi. ***Prin credinţă se risipeşte neliniştea.*** Ce spunem? ***„…şi toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm”.***

Să răspundeţi la iubirea copiilor cu discernământ. Astfel, dacă vă iubesc, veţi putea să-i călăuziţi aproape de Hristos. Veţi deveni voi mijlocul. Iubirea voastră să fie adevărată. Să nu-i iubiţi omeneşte, precum fac de obicei părinţii; nu-i ajută asta. Iubire întru rugăciune, iubire în Hristos. Aceasta într-adevăr foloseşte. ***Să vă rugaţi pentru fiecare copil pe care îl vedeţi, iar Dumnezeu va trimite harul Său şi-l va uni cu El.*** Înainte de a intra în clasă, şi mai ales în clasele mai dificile, să spuneţi rugăciunea „Doamne Iisuse…”. ***Intrând, să îmbrăţişaţi cu privirea toţi copiii, să***

vă rugaţi şi apoi să vorbiţi, dăruindu-vă întregul vostru sine. Făcând această jertfă în Hristos, vă veţi bucura. Astfel vă veţi sfinţi şi voi, şi copiii. Veţi trăi în iubirea lui Hristos şi în Biserică, fiindcă veţi deveni buni în lucrarea voastră.

Dacă vreun elev creează probleme, faceţi mai întâi o observaţie generală, zicând:

- Copii, aici am venit pentru lecţii, pentru o muncă serioasă. Mă aflu lângă voi ca să vă ajut. Şi voi vă osteniţi, ca să reuşiţi în viaţă. Şi eu, care vă iubesc foarte mult, mă ostenesc. Pentru aceea vă rog să faceţi linişte, ca să reuşim în scopul nostru.

Să nu priviţi pe cel ce s-a purtat rău. Dacă stăruie, atunci să vă adresaţi lui însuşi nu cu mânie, ci serios şi ferm. Să luaţi aminte să vă impuneţi în clasă, ca să puteţi lucra în sufletele lor. Nu e vina copiilor că sunt dificili. Aceasta se datorează celor mari.

Copiilor să nu le spuneţi multe despre Hristos, despre Dumnezeu, ci să vă rugaţi lui Dumnezeu pentru copii. Cuvintele lovesc în urechi, în vreme ce rugăciunea merge la inimă. Ascultaţi un secret. În prima zi, când veţi intra în clasă, să nu le ţineţi lecţie. Să le vorbiţi frumos. Cuvânt cu cuvânt. Să vă purtaţi cu iubire faţă de copii. La început să nu le vorbiţi deloc despre Dumnezeu, nici despre suflet. Acestea altădată, mai târziu. Însă în ziua în care le veţi vorbi despre Dumnezeu, îi veţi pregăti bine şi le veţi zice:

- Există o temă despre care mulţi se îndoiesc. Este vorba despre Dumnezeu. Ce părere aveţi?

Apoi discuţie. Într-altă zi, despre tema suflet. – Există suflet?

Apoi să vorbiţi despre rău din perspectivă filosofică. Să le spuneţi că avem două feluri de sine - cel bun şi cel rău. Trebuie să-l cultivăm pe cel bun. Acesta tinde spre sporire, bunătate, iubire. Pe el trebuie să-l deşteptăm, ca să devenim oameni buni în societate. Să vă amintiţi de acel ***„Suflete al meu, suflete al meu, scoală, pentru ce dormi?”*** (Condacul Canonului celui mare al Sfântului Andrei Criteanul). Dar să nu le spuneţi aşa, ci cu alte cuvinte, cam aşa: *„Copii, să fiţi treji pentru studiu, pentru bine, pentru iubire. Numai iubirea le face pe toate frumoase, şi viaţa noastră se umple şi dobândeşte sens. Sinele cel rău ne trage către lenevie şi nepăsare. Dar aceasta ne face viaţa searbădă, fără sens şi frumuseţe”.*

Toate acestea însă au nevoie de pregătire. Iubirea cere jertfe, şi deseori jertfă de timp. Să daţi locul cel dintâi instruirii, ca să fiţi pregătiţi să vă dăruiţi copiilor. Să

fiţi pregătiţi şi pe toate să le spuneţi copiilor cu iubire şi, înainte de toate, cu bucurie. Să le arătaţi toată iubirea voastră şi să ştiţi ce vreţi şi ce spuneţi. Dar e nevoie şi de meşteşug ca să ştiţi cum să vă purtaţi cu copiii. Despre asta am auzit ceva minunat. Luaţi aminte.

Un învăţător, mulţumit de toţi copiii lui, suferea din pricina neorânduielilor unuia dintre elevi şi voia să-l exmatriculeze din şcoală. Între timp a venit un învăţător tânăr şi a luat el clasa respectivă. A fost înştiinţat şi despre elevul cu pricina. Învăţătorul cel nou, aflând că acel elev era împătimit de bicicletă, când a intrat în clasă a doua zi, a spus:

- Copii, am un necaz. Stau departe, şi mă dor picioarele să străbat pe jos atâta cale; vreau să folosesc o bicicletă, dar nu ştiu să merg pe ea. Ştie cineva să mă înveţe?

A sărit, deci, cel neastâmpărat.

- Eu o să vă învăţ!

- Ştii?

- Da, ştiu.

Şi de atunci au devenit prieteni foarte buni, aşa încât fostul învăţător, văzându-i, se necăjea socotind că a fost nevrednic să-l ajute pe acel elev.

Se întâmplă ca de multe ori la şcoală să fie şi copii orfani. Cel ce a fost lipsit de părinţi, şi chiar din fragedă vârstă, a devenit un nenorocit în viaţă. Însă cel care i-a dobândit drept părinţi duhovniceşti pe Hristos şi pe Preasfânta noastră Maică, a devenit sfânt. Să vă purtaţi cu copiii orfani cu iubire şi înţelegere, dar mai ales să-i uniţi cu Hristos şi cu Biserica.

Din cartea "Ne vorbeşte părintele Porfirie" (cap. "Despre educaţia copiilor"), Editura Bunavestire, Galaţi, 2003, trad. Ierom. Evloghie (Theofan) Munteanu

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Învăţaţi-i pe copii să ceară ajutorul lui Dumnezeu

Medicamentul şi marele secret pentru creşterea copiilor este smerenia. Încrederea în Dumnezeu dă o siguranţă absolută. Dumnezeu este totul. Nu poate nimeni să spună „Eu sunt totul”. Aceasta vădeşte egoismul. Dumnezeu vrea să-i călăuzim pe copii la smerenie. Este nevoie de luare aminte atunci când îi îmbărbătaţi pe copii. Copilului nu trebuie să-i spui: „Tu vei izbuti, tu eşti important, eşti tânăr, eşti curajos, eşti desăvârşit!…”. Nu-l foloşiţi astfel pe copil. Puteţi, însă, să-i spuneţi să facă rugăciune. ***Să-i spuneţi: „Copilul meu, Dumnezeu ţi-a dat darurile pe care le ai. Roagă-te să-ţi dea Dumnezeu puteri, ca să le cultivi şi să reuşeşti. Să-ţi dea Dumnezeu harul Său”. Aceasta este totul. Să înveţe copiii să ceară ajutorul lui Dumnezeu pentru orice lucru.***

Copiilor le face rău lauda. Ce spune cuvântul lui Dumnezeu? ***Poporul meu, cei ce te fericesc pe tine te rătăcesc şi te abat de la calea pe care tu mergi*** (Isaia 3,12). Cel ce ne laudă, ne înşeală şi ne strâmbă cărările vieţii. Cât de înţelepte sunt cuvintele lui Dumnezeu! Lauda nu-i pregăteşte pe copii pentru greutăţile vieţii, ci ajung inadaptabili, se pierd şi, în cele din urmă, se nenorocesc. Acum lumea s-a stricat. Copilului mic i se spun numai cuvinte de laudă. „Să nu-l certăm, să nu i ne împotrivim, să nu-l silim pe copil”. Însă copilul se învaţă aşa şi nu poate reacţiona

corect nici la cea mai mică greutate. Îndată ce i se împotriveşte cineva, se răneşte, n-are putere morală.

Părinţii sunt primii răspunzători pentru nereuşita copiilor în viaţă, apoi învăţătorii şi profesorii. Îi laudă într-una. Le spun cuvinte egoiste. Nu-i aşează în Duhul lui Dumnezeu, îi înstrăinează de Biserică. Când copiii cresc puţin şi merg la şcoală cu acest egoism, fug de religie şi o dispreţuiesc, îşi pierd respectul faţă de Dumnezeu, faţă de părinţi, faţă de toţi. Devin nesupuşi, aspri şi nemiloşi, fără respect de Dumnezeu şi de religie. Am adus în viaţă egoişti, iar nu creştini.

Din cartea "Ne vorbeşte părintele Porfirie" (cap. "Despre educaţia copiilor"), Editura Bunavestire, Galaţi, 2003, trad. Ierom. Evloghie (Theofan) Munteanu

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul - Copiii nu se zidesc prin laudele necontenite

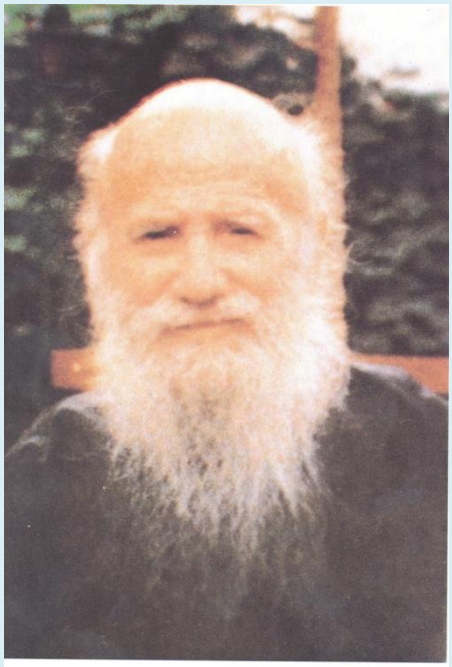

An ascetic figure, that really was accompanied by the brightness of Divine Grace.
Radio Program, Hania, 1977)

Copiii nu se zidesc prin laudele necontenite. Devin egoişti şi iubitori de slavă deşartă. Vor dori întreaga viaţă să fie lăudaţi de toţi, neîncetat, chiar dacă li se spun şi minciuni. Din nefericire, astăzi toţi s-au învăţat să mintă, iar cei iubitori de slavă deşartă primesc minciunile, acestea sunt hrana lor. „Spune orice, fie şi minciună, fie şi ironie", zic ei. Dumnezeu nu vrea asta. Dumnezeu vrea adevărul. Din nefericire, asta n-o înţeleg toţi, şi fac cu desăvârşire cele potrivnice.

Copiii, când sunt lăudaţi mereu, fără discernământ, sunt luaţi în stăpânire de cel potrivnic. Le răscoleşte egoismul şi, obişnuiţi de mici cu laudele părinţilor şi ale învăţătorilor, pot să înainteze în învăţătură, dar ce folos? În viaţă vor ieşi egoişti, iar nu creştini. Egoiştii nu pot să fie niciodată creştini. Egoiştii vor întotdeauna să fie lăudaţi de toţi, să fie iubiţi de toţi, toţi să-i vorbească de bine, lucru pe care Dumnezeul nostru, Biserica noastră, Hristosul nostru nu le voieşte.

Religia noastră nu vrea acest chip, acest fel de educaţie. Dimpotrivă, vrea ca de mici copii să înveţe adevărul. Adevărul lui Hristos întăreşte faptul că, dacă îl lauzi pe un om, îl faci egoist. Omul egoist este un rătăcit, călăuzit de diavolul, de duhul cel rău. Astfel, crescând în egoism, întâia lui îndeletnicire este să-L tăgăduiască pe Dumnezeu şi să fie un egoist inadaptabil în comunitate. Trebuie să spui adevărul,

să-l afle omul. Altfel îl întăreşti în neştiinţa lui. Când spui celuilalt adevărul, atunci el se orientează, ia aminte, îi ascultă şi pe ceilalţi, se înfrânează. Astfel, şi copilului îi vei spune adevărul, îl vei certa, ca să-şi dea seama că ceea ce face nu-i bine. Ce spune înţeleptul Solomon? ***Cine cruţă toiagul său îşi urăşte copilul, iar cel care îl iubeşte îl ceartă la vreme*** (Pildele lui Sol. 13, 24). Dar nu să-l baţi cu bâta, căci atunci sărim dincolo de hotare şi se întâmplă contrariul.

Prin lauda de mici, îi purtăm pe copiii noştri la egoism. Iar pe cel egoist poţi să-l înşeli, e de-ajuns să-i spui că este bun, să-i umfli eul. Şi aşa îţi spune: „A, acesta mă laudă, acesta este bun". Acestea nu sunt lucruri corecte. Pentru că omul creşte în egoism, încep încurcăturile înlăuntrul său, suferă, nu ştie ce să facă. Pricina frământării sufleteşti este egoismul. Chiar şi psihiatrii înşişi, dacă studiază acest lucru, vor vedea că egoistul este bolnav.

Niciodată nu trebuie să-i lăudăm şi să-i linguşim pe semenii noştri, ci să-i călăuzim către smerenie şi către iubirea lui Dumnezeu. Şi să nu căutăm noi să ne iubească, lăudându-i pe ceilalţi. Să învăţăm să iubim, iar nu să cerem să fim iubiţi. Să-i iubim pe toţi şi să facem jertfe cât putem mai mari, pentru toţi fraţii cei întru Hristos, dezinteresat, fără să aşteptăm laude şi iubire de la ei. Aceştia vor face tot ceea ce Dumnezeu le va spune. Dacă şi ei sunt creştini, vom da slavă lui Dumnezeu că ne-am întâlnit şi i-am ajutat sau le-am spus un cuvânt bun.

Aşa să-i povăţuiţi şi pe copiii de la şcoală. Acesta este adevărul. Altfel devin inadaptabili. Nu ştiu unde merg şi ce fac, iar pricina suntem noi, că i-am făcut aşa. Nu i-am călăuzit spre adevăr, spre smerenie, spre iubirea lui Dumnezeu. I-am făcut egoişti, iar acum iată roadă!

Există, însă, şi copii care provin din părinţi smeriţi, şi cărora li se vorbeşte de când sunt mici despre Dumnezeu şi despre sfânta smerenie. Aceşti copii nu creează probleme semenilor lor. Nu se mânie când le arăţi greşeala, ci se străduiesc să se îndrepte, şi se roagă lui Dumnezeu să-i ajute să nu devină egoişti.

Eu, ce să vă spun, când am ajuns în Sfântul Munte am mers la nişte Bătrâni tare sfinţi. Aceştia niciodată nu mi-au spus „Bravo!". Întotdeauna mă sfătuiau cum să-L iubesc pe Dumnezeu şi cum să fiu întotdeauna smerit. Să-L chem pe Dumnezeu să mă întărească în sufletul meu şi să-L iubesc mult. Nici n-am ştiut de acest „Bravo!", nici nu l-am căutat. Dimpotrivă, mă strâmtoram că Bătrânii mei nu mă certau. Ziceam: „Mânca-m-ar Raiul, n-am găsit Bătrâni buni!". Voiam să mă mustre, să mă certe, să se poarte aspru. Dacă aude vreun creştin ce vă spun eu

acum, se pierde cu firea şi nu le primeşte. Cu toate acestea, aşa este bine – smerit, sincer.

Nici părinţii mei nu mi-au spus niciodată „Bravo!”. Nici nu-l voiam. Pentru aceasta, tot ce făceam, făceam dezinteresat. Acum, că mă laudă oamenii, mă simt prost. Ce să vă spun… Mă atinge înăuntru când ceilalţi îmi spun „Bravo!”. Dar nu m-am vătămat, fiindcă am învăţat smerenia. Şi acum, de ce nu vreau să fiu lăudat? Pentru că ştiu că lauda îl face pe om găunos şi alungă harul lui Dumnezeu. ***Iar harul lui Dumnezeu vine numai prin sfânta smerenie. Omul smerit este omul desăvârşit.*** Nu sunt acestea frumoase? Nu sunt adevărate?

Cui îi spui asta, va zice: „Ce spui, bunule, dacă nu-l lauzi pe copil nici nu poate citi, nici, nici…”. Dar aceasta se întâmplă pentru că aşa suntem noi, şi îi facem aşa şi pe copii. Adică am rătăcit de la adevăr. Egoismul l-a scos pe om din Rai, este un mare rău. Primii oameni, Adam şi Eva, erau simpli şi smeriţi, pentru aceea trăiau în Rai. Aveau, precum se spune în limbaj teologic, cele dintru început, adică harismele pe care Dumnezeu le-a dat la început, când l-a zidit pe om, adică viaţa, nemurirea, conştiinţa, stăpânirea peste sine, iubirea, smerenia şi celelalte. Apoidiavolul a izbutit să-i înşele prin laudă. S-au umplut de egoism, însă, firescul omului, aşa cum l-a plăsmuit Dumnezeu, este smerenia. În vreme ce egoismul este ceva nefiresc, este boală, este împotriva firii.

Aşadar, când noi umflam în copil acest „super-eu” cu laudele, îi aţâţăm egoismul, îi facem mare rău. Îl facem mult mai uşor influenţabil de lucrurile diavoleşti. Astfel, crescând, îl îndepărtăm de toate lucrurile de preţ vieţii. Nu credeţi că aceasta este pricina pentru care copiii se pierd, pentru care oamenii se răzvrătesc? Este egoismul, pe care din fragedă vârstă părinţii li l-au sădit. Diavolul este marele egoist, marele luceafăr. Adică îl trăim pe diavolul înlăuntrul nostru, îl trăim pe luceafăr. Nu trăim smerenie. ***Smerenia e a lui Dumnezeu, este ceva trebuincios sufletului omului. Este ceva organic. Iar când lipseşte, este ca şi când ar lipsi inima din organism. Inima dă viaţă organismului, iar smerenia dă viaţă sufletului.*** Prin egoism, omul este de partea duhului celui rău, adică se dezvoltă cu duhul cel rău, nu cu cel bun.

Asta a izbutit diavolul să facă. A făcut pământul labirint, ca să nu ne mai putem înţelege între noi. Ce să fie toate astea pe care le-am păţit, şi nu ne dăm seama? Vedeţi cum ne-am înşelat? Am făcut pământul nostru şi epoca noastră o adevărată clinică de psihiatrie! Şi nu ne dăm seama de greşeală. Toţi ne mirăm: „Ce-am devenit, unde mergem, de ce copiii noştri au apucat-o pe un astfel de drum, de ce-au plecat de acasă, de ce au părăsit viaţa, şcoala? De ce se-ntâmplă asta?”. Diavolul

a izbutit să se facă pe sine nevăzut şi să-i facă pe oameni să-l numească în alte feluri. Doctorii, psihologii spun deseori, când un om pătimeşte: „A, ai o nevroză! A, ai o angoasă!” şi altele asemenea. Nu pot pricepe că diavolul răscoleşte şi tulbură în om egoismul. Şi totuşi diavolul există, este duhul răutăţii. Dacă spunem că nu există, este ca şi când am tăgădui Evanghelia, care vorbeşte despre el. Acesta este vrăjmaşul nostru, cel ce ne luptă toată viaţa, potrivnicul lui Hristos, de aceea se numeşte şi antihrist. Hristos a venit pe pământ ca să ne scape de diavolul şi să ne dăruiască mântuirea.

Drept aceea, trebuie să-i învăţăm pe copii să trăiască smerit şi simplu, să nu caute lauda şi pe „Bravo!”. Să-i învăţăm că există smerenia, care este sănătatea vieţii.

Concepţia societăţii contemporane face rău copiilor. Ea are altă psihologie, altă pedagogie, care se adresează copiilor ateilor. Această concepţie duce la samavolnicie. Şi vedeţi roadele la copii şi la tineri. Tinerii strigă astăzi, zicând: «Trebuie să ne înţelegeţi!». Însă nu trebuie să mergem noi la ei. Dimpotrivă, ne vom ruga pentru ei, vom spune ce-i bine, vom trăi binele, îl vom propovădui, dar nu ne vom adapta duhului lor. Să nu stricăm măreţia credinţei noastre. Nu se cuvine ca, încercând să-i ajutăm, să dobândim felul lor de a gândi. Trebuie să fim cine suntem, şi să propovăduim adevărul, lumina.

De la Părinţi vor învăţa copiii. Învăţătura Părinţilor le va arăta cele despre spovedanie, patimi, răutăţi, cum au biruit sfinţii răul înlăuntrul lor. Iar noi ne vom ruga ca Dumnezeu să Se sălăşluiască înlăuntrul lor.

Din cartea “Ne vorbeşte părintele Porfirie” (cap. “Despre educaţia copiilor”), Editura Bunavestire, Galaţi, 2003, trad. Ierom. Evloghie (Theofan) Munteanu

Părintele Porfirie Kavsokalivitul - Despre taina pocăinţei - „Pocăinţa adevărată va aduce sfinţirea”

Nu există lucru mai înalt decât cea ce se cheamă pocăinţă şi spovedanie. Această taină este darul iubirii lui Dumnezeu către om. În acest chip desăvârşit se izbăveşte omul de rău.

Mergem, ne spovedim, simţim împăcarea cu Dumnezeu, vine bucuria înlăuntrul nostru, pleacă vinovăţia. În Ortodoxie nu există piedică de netrecut. Nu există poticnire, pentru că există cel ce primeşte spovedania, cel ce are puterea de a ierta. Mare este duhovnicul!

Încă de mic copil, atunci când mi se întâmpla să păcătuiesc, o mărturiseam şi plecau toate. Zburam de bucurie. La fel şi acum. Sunt păcătos, neputincios; caut scăpare la milostivirea lui Dumnezeu, mă mântuiesc, mă liniştesc, le uit pe toate.

În fiecare zi mă gândesc că păcătuiesc, dar doresc ca tot ce mi se întâmplă să prefac în rugăciune şi să nu-l închid înlăuntrul meu. Păcatul îl încurcă pe om sufleteşte. Această încâlcire nu pleacă prin nimic. Numai prin lumina lui Hristos se face descâlcirea. Prima mişcare o face Hristos. Veniţi la Mine toţi cei osteniţi… (Matei 11, 28). Apoi noi, oamenii, primim această lumină prin buna noastră

dispoziţie, pe care o dovedim prin iubirea noastră faţă de Domnul, prin rugăciune, prin Taine.

Pentru ca sufletul să se pocăiască, trebuie să se trezească. Aici, în această trezire, se săvârşeşte minunea pocăinţei. Şi aici se află intenţia omului. Trezirea, însă, nu atârnă numai de om. Omul nu poate de unul singur. Intervine Dumnezeu. Atunci se pogoară harul dumnezeiesc. ***Fără har omul nu se poate pocăi. Iubirea lui Dumnezeu va face totul.*** Poate să rânduiască ceva – o boală sau altceva, depinde – ca să-l aducă pe om la pocăinţă. Aşadar pocăinţa se izbândeşte prin harul dumnezeiesc. Noi vom face o mişcare către Dumnezeu în chip simplu şi lin, iar de acolo mai departe vine harul. Poate o să-mi spuneţi: „Atunci prin har se fac toate".

Se întâmplă şi aici întocmai ceea ce spun. Nu putem să-L iubim pe Dumnezeu, dacă Dumnezeu nu ne iubeşte. Apostolul Pavel zice: ***Acum însă, după ce aţi cunoscut pe Dumnezeu, sau mai degrabă după ce aţi fost cunoscuţi de Dumnezeu…*** (Galateni 4, 9). La fel se întâmplă şi cu pocăinţa. Nu ne putem pocăi, dacă Domnul nu ne dă pocăinţă. Şi aceasta este valabil pentru toate. Adică se adevereşte prin cuvântul: ***Fără mine nu puteţi face nimic*** (Ioan 15, 5).

Dacă nu există temeiuri pentru a se sălăşlui Hristos înlăuntrul nostru, pocăinţa nu vine. Temeiurile sunt smerenia, iubirea, rugăciunea, metaniile, osteneala pentru Hristos. Dacă simţământul nu este curat, dacă nu este simplitate, dacă sufletul are un interes viclean, atunci nu vine harul dumnezeiesc. Se întâmplă atunci să mergem să ne spovedim, şi să nu simţim uşurare. Pocăinţa este un lucru foarte subţire. Pocăinţa adevărată va aduce sfinţirea. Pocăinţa ne sfinţeşte.

(Din „Ne vorbeşte Părintele Porfirie", Editura Bunavestire (Egumeniţa), 2003)

Stareţul Porfirie - Rugaţi–vă pentru cei care vă acuză

Roagă–te pentru cei care aduc acuzaţii împotriva ta. Spune „Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte–mă” nu „ai milă de el”, şi cei care te acuză vor fi incluşi în această rugăciune.

Spune cineva ceva care te supără? Dumnezeu o ştie. ***Ceea ce trebuie să faci este să–ţi deschizi braţele şi să spui „Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte–mă”, şi fă–l pe cel care te acuză una cu tine însuţi.*** Şi Dumnezeu ştie ce îl frământă pe acuzatorul tău şi, văzând dragostea ta, se va grăbi să ajute. El caută dorinţele inimilor.

Ce spune Sfântul Pavel în Epistola către Romani? *Cel care cercetează inimile ştie ce gândeşte un suflet, pentru că în acord cu Dumnezeu El mijloceşte pentru Sfinţi.*

Roagă–te pentru purificarea fiecărei persoane în aşa fel încât să poţi imita rugăciunea îngerilor. Da, îngerii nu se roagă pentru ei. Aşa mă rog eu pentru oameni, pentru Biserică şi pentru toţi cei din Biserică. *În clipa în care te rogi pentru Biserică, eşti eliberat de pasiunile tale. În clipa în care–l măreşti pe*

Dumnezeu, sufletul tău se linişteşte şi se sfinţeşte de harul divin. Aceasta este arta pe care aş vrea să o înveţi tu.

Stareţul Porfirie din Rănit de dragoste

Părintele Porfirie Kavsokalivitul – Boala, ca iubire a lui Hristos

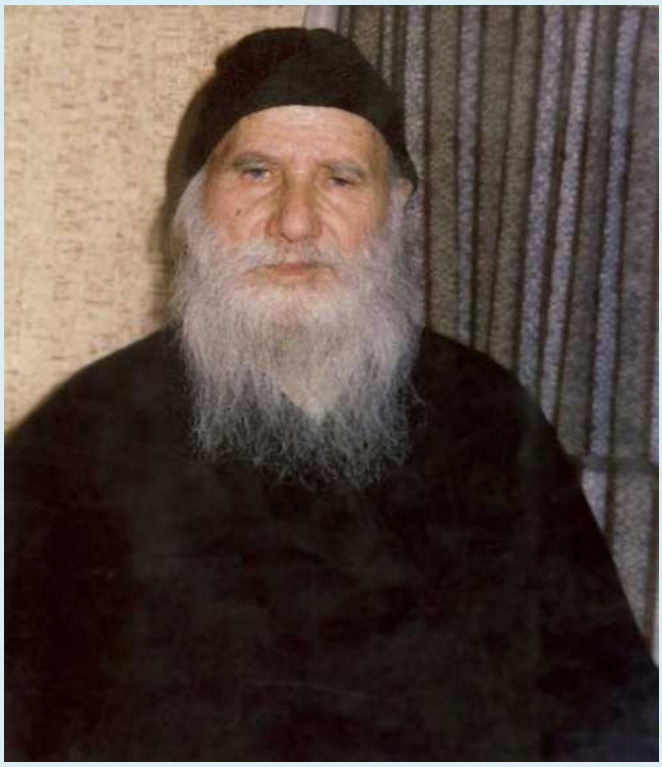

"Simt boala ca iubire a lui Hristos."

"Mulţumesc lui Dumnezeu
că mi-a dat multe boli !"

Cuviosul Bătrân Porfirie a suferit de următoarele boli: infarct miocardic, insuficienţă renală cronică, ulcer cu nişă (cu repetate gastroragii), cataractă, herpes zosterial pe faţă, dermatidă stafilococică pe mână, hernie inghinală (cu dese strangulări), guşă endemică cronică, adenom la hipofiză.

"Hristoase al meu, iubirea Ta nu are hotar!"

De multe ori îi spun: "Hristoase al meu, iubirea Ta nu are hotar!". E o minune cum de mai trăiesc. Printre alte boli ale mele, am şi cancer la hipofiză. S-a făcut acolo o tumoare care creşte şi apasă pe nervul optic. De-asta nu mai văd acum. Mă doare înfricoşător. Mă rog, însă, ridicând Crucea lui Hristos cu răbdare.

Vedeţi inima mea cum este? S-a mărit, nu mai este cum era. Este tot din pricina cancerului de la cap. Şi cu cât merg, o să se înrăutăţească. Se va mai mări, o să-mi

fie greu să vorbesc. Mă doare mult, sufăr, dar este foarte frumoasă boala mea. O simt ca iubire a lui Hristos. Mă străpung la inimă şi mulţumesc lui Dumnezeu. Este pentru păcatele mele. Sunt păcătos şi Dumnezeu Se străduieşte să mă curăţească. Atunci când eram de şaisprezece ani, îl rugam pe Dumnezeu să-mi dea o boală grea, un cancer, ca să mă doară pentru iubirea Lui şi să-L slăvesc în durere. Multă vreme m-am rugat aşa. Dar Bătrânul meu mi-a spus că asta este egoism şi astfel îl constrâng pe Dumnezeu. Dumnezeu ştie ce-o să facă. Aşa că n-am mai stăruit. Vedeţi însă că Dumnezeu n-a uitat cererea mea şi mi-a dat această binefacere după atâţia ani!

Acum nu-L rog pe Dumnezeu să-mi ia ce I-am cerut. Mă bucur că o am, ca să fiu şi eu părtaş la Patimile Lui, din multa mea iubire. Am certarea lui Dumnezeu. Căci ***"pe cine îl iubeşte, Domnul îl ceartă"*** (Evr. 12, 6). Boala mea este o deosebită bunăvoinţă a lui Dumnezeu, Care mă cheamă să pătrund în taina iubirii Lui şi prin harul Lui să mă străduiesc să-I răspund. Dar eu nu sunt vrednic.

O să-mi spuneţi: "Toate astea pe care ţi le descoperă Dumnezeu nu te fac vrednic?" Acestea mă judecă. Pentru că ele sunt ale harului lui Dumnezeu. Nu-i nimic al meu. Dumnezeu mi-a dat multe harisme, dar eu nu am răspuns, m-am dovedit nevrednic. Strădania, însă, n-am părăsit-o. Poate că Dumnezeu o să-mi dea ajutorul Lui, ca să mă dăruiesc iubirii Sale.

Pentru aceasta nu mă rog ca să mă facă Dumnezeu bine. Mă rog să mă facă bun. Sunt încredinţat că Dumnezeu ştie că mă rog. însă mă rog pentru sufletul meu, ca să-mi ierte păcatele.

Nu iau medicamente, nici n-am mers la operaţie, nici la analize. O să-L las pe Dumnezeu să rânduiască. Singurul lucru pe care îl fac este să mă străduiesc să devin bun. Asta să vă rugaţi pentru mine. Harul lui Dumnezeu mă ţine. Mă străduiesc să mă dăruiesc lui Hristos, să mă apropii de Hristos, să mă unesc cu Hristos. Asta o doresc, dar n-am izbândit-o încă – n-o spun din smerenie. Dar nu-mi pierd îndrăzneala. Stărui. Mă rog să-mi ierte Dumnezeu păcatele.

Am auzit pe mulţi spunând: "Nu pot să mă rog". Eu aşa ceva n-am păţit. Numai în ziua neascultării mele în Sfântul Munte am păţit asta.

Nu mă frământă dacă şi cât trăiesc. Asta am lăsat-o în seama iubirii lui Dumnezeu. Se întâmplă de multe ori ca cineva să nu vrea să-şi aducă aminte de moarte. Este pentru că doreşte viaţa. Aceasta este, dintr-un punct de vedere, o dovadă a nemuririi sufletului. Însă, ***"şi dacă trăim, şi dacă murim, ai Domnului suntem"***

(Rom. 14, 8). Moartea este puntea care ne va duce la Hristos. Îndată ce închidem ochii, îi vom deschide în veşnicie. Ne vom înfăţişa înaintea lui Hristos. În cealaltă viaţă vom trăi "mai întipărit" harul lui Dumnezeu.

Am simţit o mare bucurie la gândul că-L voi întâlni pe Domnul

Cândva ajunsesem pe patul de moarte. Păţisem o înfricoşătoare hemoragie gastrică datorită cortizonului pe care mi l-au dat la spital, când am făcut operaţia la ochiul pe care, în cele din urmă, l-am pierdut. Atunci locuiam într-o colibioară; încă nu zidisem mănăstirea. Din pricina istovirii, nu ştiam când e noapte şi când este zi. Am ajuns la moarte şi, totuşi, am trăit. Am slăbit mult. Mi s-a tăiat pofta de mâncare. Trei luni de zile am trăit cu trei linguri de lapte pe zi. Am fost salvat de-o capră!

Trăiam cu gândul plecării. Am simţit o mare bucurie la gândul că-L voi întâlni pe Domnul. Aveam adânc înlăuntrul meu simţământul prezenţei lui Dumnezeu. Şi Dumnezeu a voit atunci să mă întărească şi să mă mângâie cu ceva preabinecuvântat. (…)

Nu voiam să mă gândesc la iad, la vămi. Nu-mi aminteam de păcatele mele, deşi aveam multe. Le-am lăsat în urmă. Îmi aminteam numai de iubirea lui Dumnezeu şi mă bucuram. Şi mă rugam: ***"Pentru iubirea Ta, Dumnezeul meu, să fiu şi eu acolo. Însă, dacă pentru păcatele mele trebuie să merg în iad, atunci să mă aşeze iubirea Ta oriunde voieşte. Ajunge să fiu împreună cu Tine".***

Atâţia ani am trăit în pustie mângâierea lui Hristos. Ziceam întru sine: "Dacă merg sus în cer şi Dumnezeu îmi zice: Prietene, cum ai intrat aici fără haina de nuntă? (Matei 22, 12) Ce cauţi aici?, o să-I spun: Tot ce voieşti Tu, Domnul meu, tot ce voieşte iubirea Ta, unde vrea iubirea Ta să mă aşeze. Mă predau iubirii Tale. Dacă voieşti să mă aşezi în iad, aşează-mă, destul îmi este să nu pierd iubirea Ta!"

Aveam simţământul păcătoşeniei mele; de aceea rosteam neîncetat înlăuntrul meu ***rugăciunea Sfântului Simeon Noul Teolog: "Ştiu, Mântuitorule, că altul ca mine n-a greşit Ţie, nici a făcut faptele pe care le-am făcut eu. Dar şi aceasta ştiu, că mărimea greşelilor mele şi mulţimea păcatelor mele nu covârşesc răbdarea cea multă a Dumnezeului meu, nici iubirea Lui de oameni cea înaltă."***

Ceea ce spune rugăciunea nu sunt cuvintele noastre. Noi nu putem cugeta şi exprima astfel de cuvinte. Le-au scris sfinţii. Dar ceea ce au scris sfinţii trebuie să fie îmbrăţişat de către sufletul nostru, să fie simţit şi trăit. Îmi place şi altceva din rugăciune: ***"Nu se ascunde înaintea Ta, Doamne Dumnezeul meu, Făcătorul şi Izbăvitorul meu, nici picătura de lacrimi, nici din picătură vreo parte. Cele încă nesăvârşite de mine le-au cunoscut ochii Tăi, şi în cartea Ta se află scrise şi cele încă nefăcute de mine. Vezi smerenia mea, vezi-mi osteneala câtă este şi toate păcatele mi le iartă, Dumnezeule a toate." (…)***

În tot acest timp aveam dureri înfricoşătoare în tot trupul meu. Ceilalţi mă vedeau murind. Eu mă predasem iubirii lui Dumnezeu. Nu mă rugam să mă izbăvească de dureri. Dorul meu era să mă miluiască. Mă sprijinisem de El, aşteptam să lucreze harul Lui. Nu mă temeam de moarte. Mergeam la Hristos. Precum v-am spus, ziceam necontenit rugăciunea Sfântului Simeon Noul Teolog, dar nu din interes, nu ca să-mi dea sănătate. O simţeam cuvânt cu cuvânt.

Secretul în boală este să te lupţi pentru a dobândi harul lui Dumnezeu

Mult folos avem din boli, este de-ajuns să le răbdăm fără cârtire şi să-L slăvim pe Dumnezeu, cerând mila Lui. Când ne îmbolnăvim, problema nu este să nu luăm medicamente sau să mergem să ne rugăm la Sfântul Nectarie.

Trebuie să cunoaştem şi celălalt secret: să ne luptăm pentru a dobândi harul lui Dumnezeu. Acesta este secretul. Despre celelalte ne va învăţa harul, adică despre cum ne vom lăsa în voia lui Hristos.

Altfel spus, noi dispreţuim boala, nu ne gândim la ea, ne gândim la Hristos, simplu, imperceptibil, dezinteresat, iar Dumnezeu face minunea Sa pentru ceea ce este de folos sufletului nostru. Precum zicem la Dumnezeiasca Liturghie: ***"Toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!"***

Dar trebuie să vrem să dispreţuim boala. Dacă nu vrem, este greu, nu putem să spunem "o dispreţuiesc". Şi aşa, în vreme ce noi socotim că o dispreţuim şi că nu-i dăm însemnătate, de fapt îi dăm, o avem mereu în mintea noastră şi nu putem dobândi pace lăuntrică. Iar asta am să v-o dovedesc.

Zicem: "Cred că o să mă tămăduiască Dumnezeu. Nu iau medicamente. O să fac aşa: priveghez toată noaptea şi-L rog pentru asta. O să mă asculte Dumnezeu". Ne rugăm toată noaptea, cerem, implorăm, strigăm, îl silim pe Dumnezeu şi pe

toţi sfinţii să ne facă bine. Ne silim zi şi noapte. Alergăm ici şi colo. Ei, nu arătăm prin asta că n-am dispreţuit boala? Cu cât stăruim şi-i silim pe sfinţi şi pe Dumnezeu să ne facă bine, cu atâta trăim boala. Cu cât ne îngrijim s-o alungăm, cu atâta o trăim. De aceea nu se întâmplă nimic. Şi noi avem impresia că oricum se va petrece o minune; însă, de fapt, n-o credem, şi astfel nu ne facem bine.

Facem rugăciuni, nu luăm medicamente; însă nu ne potolim, şi minunea nu se întâmplă. însă vei spune: "Dar n-am luat medicament; cum n-am credinţă?" Cu toate acestea, în adâncul nostru există o îndoială, o teamă, şi ne gândim: "Oare o să se întâmple?" Aici este valabil cuvântul Scripturii: ***"Dacă veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoi, veţi face nu numai ce s-a făcut cu smochinul acesta, ci şi muntelui acestuia de veţi zice: Ridică-te şi te aruncă în mare, va fi aşa"*** (Matei 21, 21).

Când credinţa este adevărată, fie iei medicament, fie nu iei, ea va lucra. Dumnezeu lucrează şi cu doctorii şi cu medicamentele. Grăieşte înţelepciunea lui Sirah: ***"Cinsteşte pe doctor cu cinstea ce i se cuvine, că şi pe el l-a făcut Domnul. Domnul a zidit din pământ leacurile, şi omul înţelept nu se va scârbi de ele. Şi doctorului dă-i loc, că şi pe el l-a făcut Domnul; şi să nu se depărteze de la tine, că şi de el ai, trebuinţă."*** (Int. lui Isus Sirah 38, 1; 4; 12).

Tot secretul este credinţa; fără de margini, lină, simplă şi nevinovată. Întru smerenia şi nevinovăţia inimii. Să avem credinţa că Dumnezeu ne iubeşte nespus şi că voieşte să devenim ai Lui. De aceea îngăduie bolile, până ce ne vom preda Lui cu încredere.

Să-L iubim pe Hristos şi toate se vor schimba în viaţa noastră

Să nu-L iubim pentru a primi răsplata, de pildă sănătatea. Ci să-L iubim cu înflăcărare, din recunoştinţă, fără să ne gândim la nimic, numai la iubirea dumnezeiască. Nici să ne rugăm mânaţi de unt scop anume, zicând lui Dumnezeu: "Fă-l pe cutare sănătos, ca să vină aproape de tine". Asta nu e potrivit să-i arătăm noi mijloacele lui Dumnezeu.

Cum să-i spunem lui Dumnezeu: "Fă-mă bine"? Cum să-L înştiinţăm noi pe Cel ce ştie toate? Noi ne vom ruga, dar este cu putinţă ca Dumnezeu să nu vrea să ne asculte.

Un om m-a întrebat cu ceva timp în urmă:

- Când o să mă fac bine?
- Aaa, îi zic. Dacă zici: "Când o să mă fac bine?", niciodată n-o să te faci bine. Nu este cuviincios să-L rogi pe Dumnezeu pentru astfel de lucruri. Te rogi din răsputeri lui Dumnezeu să-ţi ia boala. Dar atunci aceasta te cuprinde şi te strâmtorează mai mult. Nu trebuie să ne rugăm pentru asta.
S-a înfricoşat şi a zis:
- Să nu fac rugăciune!?
- Aoleu! îi zic. Să faci chiar multă rugăciune, dar ca să îţi ierte Dumnezeu păcatele şi să-ţi dea putere ca să-L iubeşti şi să I te dăruieşti. Căci cu cât te rogi să plece boala, cu atâta se lipeşte de tine, te îmbrăţişează, te strânge şi nu se mai desparte de tine. Fireşte, dacă simţi ca om o greutate lăuntrică şi o neputinţă, atunci să-L rogi cu smerenie pe Domnul să-ţi ridice boala.

Să ne lăsăm cu încredere în seama iubirii lui Dumnezeu

Atunci când ne predăm lui Hristos, se linişteşte organismul nostru duhovnicesc, având drept rezultat funcţionarea fiziologică a tuturor organelor. Toate sunt influenţate. Ne facem bine, încetăm să suferim. Chiar şi având cancer, dacă îl lăsăm pe acesta în seama lui Dumnezeu şi astfel sufletul nostru se liniştеşte, harul dumnezeiesc poate ca prin această liniştire să lucreze tămăduirea cancerului şi a celorlalte.

Iar, dacă vreţi să ştiţi, şi ulcerul la stomac tot de la nevroză se face. Sistemul simpatic, dacă este presat, se strânge şi suferă, şi astfel se naşte ulcerul. Una, două, trei – strânsoare, strânsoare, strânsoare, strâmtorare, strâmtorare, strâmtorare, frământare, frământare, frământare, hop! – ulcer. Ulcer sau cancer, depinde. Când în sufletul nostru există încurcături, ele influenţează trupul, iar sănătatea nu merge bine.

Lucrul cel mai desăvârşit este de a nu ne ruga pentru sănătatea noastră. Să nu ne rugăm să ne facem bine, ci să ne facem buni. Şi eu pentru mine însumi aşa mă rog, vă spun. Aţi auzit? Nu buni, adică virtuoşi, "să devenim asta, asta, asta", ci să dobândim râvnă dumnezeiască; să ne lăsăm cu încredere în seama iubirii lui Dumnezeu, să ne rugăm mai degrabă pentru sufletul nostru, pe care îl înţelegem întrupat înlăuntrul Bisericii, împreună cu toţi semenii noştri şi cu toţi fraţii cei întru Hristos.

Şi eu deschid mâinile şi mă rog pentru toţi. În faţa Sfântului Potir, când mă împărtăşesc, îmi deschid sufletul să-L primească pe Domnul şi-mi plec capul şi mă

rog pentru voi, pentru acela, pentru acela, pentru întreaga Biserică. Aşa să faceţi şi voi. Aţi înţeles? Să nu vă rugaţi pentru sănătatea voastră.
Să nu spuneţi: "Doamne, fă-mă bine". Nu! Ci "Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă", cu negrijire de sine, cu iubire, fără să aşteptaţi nimic. "Doamne, tot ce voieşte iubirea Ta"; numai astfel veţi lucra de acum înainte, iubindu-L pe Hristos şi pe fraţii noştri. Iubiţi-L pe Hristos. Deveniţi sfinţi. Lăsaţi-vă numai în seama prieteniei lui Hristos, a iubirii lui, a dragostei dumnezeieşti.

Oare nu se întâmplă şi cu mine – care simt această râvnă, această adorare – acelaşi lucru, adică a nu mă lăsa biruit în boală sau în cancer, deşi îmi simt trupul putrezit? Nu trebuie să vorbesc, dar iubirea mea pentru voi şi pentru întreaga lume nu mă lasa să tac. Vorbind, plămânii mei rămân fără oxigen şi este foarte rău, căci suferă inima. Am pătimit ceva mai rău decât un infarct. Însă trăiesc. Nu-i asta lucrarea lui Dumnezeu?

Da, iar eu fac ascultare voii lui Dumnezeu, în boală. Îndur fără cârtire şi cu mustrare de sine, căci Cine ar putea să scoată ceva curat din ceea ce este necurat?. Sunt rău, suferă şi duhul meu.

Îi spun unui pustnic cu care ţin legătura:
- Roagă-te pentru mine. Eu te iubesc! Iubeşte-mă şi tu, şi miluieşte-mă – rugându-te pentru mine – ca Dumnezeu să mă miluiască.
- Ei, tu să te rogi, îmi zice.
- Eu, îi zic, încep să am lipsuri acum în toate cele pe care le-am făcut atâţia ani.
Cum spune un tropar?
"Mintea s-a rănit, trupul s-a trândăvit,
duhul boleşte; cuvântul a slăbit,
viaţa s-a omorât, sfârşitul este lângă uşi.
Pentru aceasta, ticălosul meu suflet, ce vei face
când va veni Judecătorul să cerceteze ale tale?"

Pentru mine grăieşte acest tropar, în el mă văd pe mine însumi. Mă gândesc că, dacă n-aş fi făcut aceea şi aceea, n-aş suferi acum, aş fi mai aproape de Hristos. O spun pentru mine, care sunt necugetat..

Dacă vreţi să aveţi sănătate şi să trăiţi mulţi ani, ascultaţi ce zice înţeleptul Solomon: ***"Începutul înţelepciunii este frica lui Dumnezeu, şi priceperea este ştiinţa celui sfânt. Căci prin Domnul se vor înmulţi zilele tale şi se vor adăuga ţie ani de viaţă"*** (Pilde 9, 10-11). ***Iată secretul: să dobândim această înţelepciune,***

această cunoaştere, iar atunci toate vor merge bine, toate se vor rândui şi vom trăi cu bucurie şi sănătate.

Părintele Porfirie Kavsokalivitul – Hristos este prietenul nostru

" Pe Hristos să-l privim ca pe prietenul nostru. Este prietenul nostru. O adevereşte El Însuşi când zice: ***Voi sunteţi prietenii Mei…*** (Ioan 15,14). Ca la un prieten să ne uităm şi să ne apropiem de El.

Cădem? Păcătuim? Să alergăm la El cu iubire şi încredere; nu cu teamă că o să ne pedepsească, ci cu îndrăzneala pe care ne-o va da simţirea de prieten. Să-I spunem: " Doamne, am făcut-o, am căzut, iartă-mă!". Dar în acelaşi timp să simţim că ne iubeşte, că ne primeşte cu gingăşie, cu iubire, şi ne iartă. Să nu ne despartă păcatul de Hristos. Când credem că ne iubeşte şi Îl iubim, atunci nu ne simţim străini şi despărţiţi de El nici când păcătuim. Ne-am încredinţat de iubirea Lui şi, oricum ne-am purta, ştim că ne iubeşte.

Dacă Îl iubim cu adevărat pe Hristos, nu există teamă de a pierde cinstirea pe care I-o dăm. Pe aceasta se sprijină cuvântul Apostolului Pavel: ***Cine ne va despărţi pe noi de iubirea lui Hristos? Necazul sau strâmtorarea…Căci sunt încredinţat că nici moartea, nici viaţa…nici înălţimea, nici adâncul…nu va putea să ne despartă de iubirea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru*** (Rom.8,35 şi 38-39). ***Este o legătură înaltă, unică, legătura sufletului cu Dumnezeu, pe care nu o desface nimic şi nici nu o înfricoşează, nici nu o clinteşte nimic.***

Fireşte, Evanghelia spune în cuvinte simbolice despre cel nedrept că se va afla acolo unde este plângerea şi scrâşnirea dinţilor, căci departe de Dumnezeu aşa este. Şi dintre părinţii trezvitori ai Bisericii, mulţi vorbesc despre frica morţii şi despre iad. Spun: " Să ai necontenit pomenirea morţii". Aceste cuvinte, dacă le cercetăm

adânc, nasc frica de iad. Omul, străduindu-se să fugă de păcat, cugetă la acestea, aşa încât sufletul său să fie stăpânit de frică de moarte, de iad şi de diavol.

Toate au însemnătatea, timpul şi locul lor. Înţelesul fricii este bun pentru primele trepte. Este bun pentru începători, pentru cei în care trăieşte omul cel vechi. Începătorul, care încă nu s-a subţiat, se înfrânează de la rău prin frică. Şi frica este trebuincioasă, de vreme ce suntem oameni materialnici şi ticăloşiţi. Dar aceasta este o altă măsură, o treaptă joasă a legăturii cu cele dumnezeieşti. Mergem ca la schimb, spre a câştiga Raiul sau a scăpa de iad. Asta, dacă o cercetăm bine, arată un oarecare interes personal, către un anumit avantaj. Mie nu-mi place felul acesta.

Atunci când omul înaintează şi intră în iubirea lui Dumnezeu, la ce-i mai trebuieşte frica? ***Tot ceea ce face, face din iubire, iar aceasta are o valoare cu mult mai mare.*** A deveni cineva bun din frică de Dumnezeu şi nu din iubire nu are atâta valoare.

Pe măsură ce înaintăm, ne dă şi Evanghelia să înţelegem că Hristos este bucuria, adevărul, că Hristos este Raiul. Precum spune Evanghelistul Ioan: ***În iubire nu este frică, ci iubirea desăvârşită alungă frica, pentru că frica are cu sine pedeapsa, iar cel ce se teme nu este desăvârşit în iubire*** (1 Ioan 4,18). Străduindu-ne prin frică, încet-încet intrăm în iubirea lui Dumnezeu. Se duce atunci tot iadul, se duce frica, se duce moartea. Ne îngrijim numai de iubirea lui Dumnezeu. Facem totul pentru această iubire. Tot ceea ce face mirele pentru mireasă.

Dacă vrem aceasta şi-L urmăm, vedem că această viaţă cu Hristos este bucurie, fie şi în mijlocul greutăţilor. Precum spune Apostolul Pavel: ***Mă bucur în pătimirile mele.*** ***Aceasta este religia noastră, acolo trebuie să ajungem. Nu sunt atât rânduielile, cât faptul de a trăi cu Hristos. Când izbândeşti asta, ce altceva vrei? Ai câştigat totul. Îl trăieşti pe Hristos, iar Hristos trăieşte înlăuntrul tău. Pe urmă toate sunt mai uşoare – ascultarea, smerenia, pacea…”***

Sfântul părinte Porfirie - Gânduri de lumină

Părintele Porfirie, în lume Evanghelos Bairaktaris, se trăgea din Evvia. S-a născut în anul 1906, în satul Sfântul Ioan din Karystia, din părinţi săraci. De la vârsta de zece ani a fost nevoit să lucreze la o băcănie din Piure. Pe când avea doisprezece-paisprezece ani, a citit cu mare atenţie viaţa Sfântului Ioan Kalivitul şi, fiind atras de învăţăturile sale, a încercat să le urmeze în viaţă. Astfel s-a încredinţat iubirii lui Hristos şi, părăsindu-şi pe ascuns satul, s-a dus în Kafsokalivia la Sfântul Munte, pentru a-şi pune în aplicare înaltele idealuri.

Bătrânul Porfirie a fost părintele duhovnicesc al tinerilor şi sfătuitorul familiilor într-o vreme care, aşa cum vom vedea, excelează, conform specialiştilor, prin caracterul său antipedagogic şi patologic.

Părintele Porfirie a fost un om ce a trăit în spaţiul minunii, exprimându-se prin „nebunia întru Hristos”...

Părintele Porfirie era cu adevărat un om simplu. Era slab trupeşte şi bolnăvicios. Era un om umil în privinţa originii sale, fiind totodată „un prunc” şi un om „smerit” în lume. Era un om ce se ferea să iasă în faţă.

Aşa cum însuşi povesteşte, mic fiind – adolescent, poate – a călătorit cu corabia spre Sfântul Munte. Cea mai mare parte a călătoriei şi-a petrecut-o pe punte, privind nesfârşita mare albastră şi pescăruşii ce se scufundau în valuri pentru ca,

mai apoi, să se piardă în depărtare. În jurul lui, pe punte, călătorii mâncau aşezaţi în grupuri şi stăteau de vorbă. Era ceasul prânzului. La un moment dat, o doamnă de lângă el s-a oprit din mâncat, l-a privit cu milă pe bietul ţărănuş îmbrăcat în haine şifonate ce stătea pe copastia corabiei, şi apoi a spus: „Iată un cerşetor. Sărmanul de el… Să-i dăm ceva de mâncare”. Mâncau peştişori prăjiţi.

De atunci Părintele Porfirie îşi aducea aminte mereu cu mare emoţie acea clipă însemnată din viaţa sa, spunând: „M-au luat drept cerşetor. Mi-au spus cerşetor! Într-adevăr sunt cerşetor, un cerşetor de-al lui Hristos”!.

Însă tocmai acestui om umil şi neînsemnat Dumnezeu i-a descoperit unicele şi cele mai înalte adevăruri, „căci aşa a fost bunăvoirea înaintea Sa” (Matei 11, 26). Dumnezeu i-a dat Părintelui Porfirie harul înălţării spre alte lumi duhovniceşti, dincolo de stricăciunea şi de zădărnicia celor lumeşti, acolo unde, aşa cum el însuşi spunea într-o convorbire înregistrată, trăia stări ca acelea de pe Tabor, văzând „cele ce ochiul n-a văzut şi urechea nu a auzit, şi la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El” (1 Corinteni 2, 9).

Părintele Porfirie (1906-1991) este una dintre cale mai marcante personalităţi duhovniceşti ale secolului nostru. Arareori prezenţe ca a sa apar în spaţiul teologiei, al Bisericii şi al societăţii, în general. Aşa cum vom vedea mai departe, personalitatea sa este împodobită de nenumărate harisme. Asemenea cazuri de oameni harismatici sunt rare în multiseculara istorie a Sfinţilor Bisericii, Cuviosul Bătrân Porfirie era o personalitate sfântă ce a trăit mereu în spaţiul minunii, unde se află şi acum."

„Iubiţi-L pe Hristos… Hristos este totul, este izvorul vieţii. Toate cele frumoase sălăşluiesc în Hristos. Iar departe de Hristos, tristeţea, melancolia, mânia, supărarea, amintirea rănilor ce le-am primit în viaţă, a greutăţilor şi a ceasurilor de agonie”.

„Astfel trebuie să-L vedem pe Hristos. Ca pe un prieten şi un frate al nostru, fiindcă El este tot ce e mai bun şi mai frumos. El este totul. Ne este prieten şi o proclamă: „Voi sunteţi prietenii Mei. Nu înţelegeţi? Suntem fraţi. Eu nu ţin iadul în mână şi nu vă înspăimânt, ci vă iubesc. Şi voiesc să vă bucuraţi de viaţă împreună cu Mine”. Acesta este Hristos. Nu este nici mâhnire, nici tristeţe, nici introvertire. Hristos este viaţa… este totul. El este bucuria, este Lumina cea adevărată care îl face pe om să se bucure, să zboare, să priceapă toate lucrurile, să îi înţeleagă pe toţi oamenii, să sufere pentru toţi, să vrea să fie toţi cu el şi alături de el."

“Iubiţi-l pe Hristos şi să nu vreţi nimic în locul iubirii Sale”

" Nu priviţi la ceea ce vi se întâmplă, ci la lumină, la Hristos, aşa precum pruncul priveşte către mama atunci când i se întâmplă ceva. Să le vedeţi pe toate fără frământare, fără strâmtorare, fără apăsare. Nu este nevoie să vă străduiţi şi să vă forţaţi. Întreaga voastră străduinţă să fie să priviţi spre lumină, să cuceriţi lumina. Astfel, în loc să vă predaţi strâmtorării, care nu este a Duhului lui Dumnezeu, vă veţi preda slavoslovirii lui Dumnezeu."

"Niciodată să nu ne înfăţişăm înaintea lui Dumnezeu zicând: „Am virtuţi”. Dumnezeu nu are trebuinţă de virtutea noastră. Întotdeauna să te înfăţişezi lui Dumnezeu ca păcătos, însă fără deznădejde, ci „îndrăznind la mila milostivirii Sale”. Ajunge să aflăm secretul. Secretul este iubirea lui Hristos şi smerenia. Hristos ne va da smerenia. Noi, cu neputinţele noastre, nu-L putem iubi. Să ne iubească El. Să-L rugăm mult să ne iubească El şi să ne dea râvnă să-L iubim şi noi."

"Mama să nu se mărginească la mângâierea simţită, ci să dăruiască în acelaşi timp şi mângâierea rugăciunii. Copilul simte în adâncul sufletului său mângâierea duhovnicească pe care i-o trimite mama lui şi este atras către ea. Simte pază şi ocrotire atunci când mama îl îmbrăţişează în taină pe copilul ei prin neîncetata, stăruitoarea şi fierbintea ei rugăciune, şi-l eliberează de tot ce-l apasă."

"Dacă nu există temeiuri pentru a se sălăşlui Hristos înlăuntrul nostru, pocăinţa nu vine. Temeiurile sunt smerenia, iubirea, rugăciunea, metaniile, oseneala pentru Hristos. Dacă simţământul nu este curat, dacă nu este simplitate, dacă sufletul are

un interes viclean, atunci nu vine harul dumnezeiesc. Se întâmplă atunci să mergem să ne spovedim, şi să nu simţim uşurare. Pocăinţa este un lucru foarte subţire. Pocăinţa adevărată va aduce sfinţirea. Pocăinţa ne sfinţeşte."

"Lucrurile sunt simple şi uşoare în viaţa duhovnicească, în viaţa în Hristos, ajunge să aveţi discernământ. "

"Te-ai gândit vreodată, fiule, să vorbeşti, fie şi o singură dată, cu vreunul din conducătorii patriei noastre şi să ţi se împlinească dorinţa? Dacă nu, te sfătuiesc să îndrăzneşti. Vei constata că dorinţa ta va rămâne o simplă dorinţă! Nu vor primi nicicând să vorbească cu tine. În cel mai bun caz te vor trimite la altul, ca să scape de tine. Dimpotrivă, Domnul nostru, Care este Împăratul Împăraţilor, niciodată nu te va trimite la altcineva, şi nicicând nu va refuza să vorbească cu tine, prin rugăciune."

„când Îl găsim pe Hristos, chiar dacă ne-am afla într-o peşteră, rămânem acolo şi ne temem a o părăsi, ca să nu Îl pierdem pe Hristos”

„Când vine Hristos la noi şi ni se sălăşluieşte în suflet, acesta se schimbă. Vieţuieşte liber peste tot, în stele, dar şi în lumea duhovnicească şi în tot universul. Poate vorbi la telefon cu cineva din Africa de Sud sau din Oceanul Indian, Spunându-i câte se întâmplă în casa aceluia, ce îi fac rudele şi familia, deşi se află aici”.

„Atunci când vine Hristos şi se sălăşluieşte în noi, ne aflăm pretutindeni, împreună cu Hristos”.

“Să nu te indignezi, nici măcar în tine, pentru nici o acuzaţie nedreaptă ce ţi s-ar aduce. Este un lucru rău. Şi răul începe prin gânduri rele. Când te amărăşti şi te indignezi, fie doar cu gândul, îţi strici atmosfera duhovnicească. Împiedici Sfântul Duh să lucreze şi îngădui diavolului să mărească răul. Tu trebuie să te rogi totdeauna, să iubeşti şi să ierţi, alungând de la tine orice gând rău.”

“Nu trebuie să-ţi duci lupta creştinească cu predici şi contestaţii, ci cu o adevărată iubire ascunsă. Când contestăm, ceilalţi reacţionează. Când îi iubim sunt mişcaţi şi-i câştigăm. Când iubim, credem că noi le oferim ceva celorlalţi pe când, în realitate, întâi ne oferim nouă înşine. Iubirea cere sacrificii. Să sacrificăm cu umilinţă ceva de-al nostru, care în realitate este al lui Dumnezeu.”

“Când te trezeşti noaptea, să nu te întorci pe partea cealaltă pentru a adormi la loc. Să te ridici, să îngenunchezi în faţa Celui Răstignit şi a Sfinţilor şi să te rogi smerit şi cu iubire. O jumătate de oră, un sfert, zece minute, cinci, cât poţi.”

“Să te rogi fără neliniște, în pace, cu încredere în grija şi iubirea lui Dumnezeu. Nu te osteni când te rogi.[...] Să-l rogi pe Dumnezeu să te facă vrednic de iubirea Sa.[...] Să faceţi câte metanii puteţi în rugăciune, chiar dacă asta vă oboseşte. Când rugăciunea este însoţită de sacrificiul nesilit, se face mai plăcută şi mai roditoare în faţa lui Dumnezeu.”

“Omul lui Hristos trebuie să-L iubească pe Hristos, şi când Îl iubeşte pe Hristos, scapă de diavol, iad şi moarte.”

“Să fim smeriţi, însă să nu vorbim de smerenie. Vorbirea despre smerenie este o capcană a diavolului, care aduce cu sine deznădejdea şi delăsarea, în vreme ce adevărata smerenie aduce cu sine nădejdea şi lucrarea poruncilor lui Hristos.[...] Roagă-L pe Dumnezeu să-ţi trimită sfânta smerenie. Nu pe aceea care spune ‘sunt cel din urmă, sunt nimic.’ Aceasta e smerenie diavolească. Smerenia cea sfântă e dar de la Dumnezeu. Dar. Harisma. Nu provine din strădaniile noastre. Pregăteşte-te şi cere-I lui Dumnezeu acest dar sfânt.”

“Deschide-ţi inima cu simplitate, nesilit, spontan, înaintea Domnului nostru.[...] Să fii plăcut. Să iubeşti tăcerea, pentru că doar astfel inima ta va vorbi lui Hristos. Spune vorbe puţine, dar cu miez. Să iubeşti osteneala trupului şi oboseala, fiindcă acestea întăresc trupul şi sufletul deopotrivă.[...] Tăcerea să-ţi fie tainică, adânc în inimă. Nu-ţi vădi tăcerea să o priceapă toţi. Spune două-trei cuvinte”

“Să spui mereu adevărul. Să faci totul cu calm. Să te rogi pentru a deveni mai bun.”

“Să faceţi mereu binele, fiindcă altminteri e vai de voi!”

“Şi deşi de mic copil făceam multe păcate, când m-am reîntors în lume am continuat a face păcate, care până astăzi s-au înmulţit foarte mult. Lumea însă m-a luat de bun şi toţi strigă că sunt sfânt. Eu însă simt că sunt cel mai păcătos om din lume.”

“Astăzi oamenii caută să fie iubiţi şi de aceea eşuează. Corect e să te intereseze nu dacă ei te iubesc, ci dacă tu Îl iubeşti pe Hristos şi pe oameni. Doar astfel sufletul îţi este împlinit.”

“Să-L rogi pe Dumnezeu să te facă vrednic de iubirea Sa.[...] În rugăciunea ta să-I ceri lui Dumnezeu să se facă voia Sa pentru tine. Acest lucru îţi este cel mai de folos.”

“Când te înhaţă satana şi te apasă, să nu rămâi nemişcat, aşa cum rămân unii ce devin melancolici şi cad pe gânduri ore întregi, ca şi când i-ar preocupa probleme importante, deşi nu e vorba despre aşa ceva, ci pur şi simplu sunt robiţi de satana. Să fii pregătit să reacţionezi, să te opui, să respingi asediul satanei, aşa cum pe un om pe care îl prind răufăcătorii şi-l blochează, face o mişcare bruscă şi, dând din mâini îl împinge, scapă din strângerea lor şi se îndreaptă spre altă direcţie, spre Hristos, care îl eliberează.”

“Zădărnicie e tot ce iei din egoism. Veşnicie este tot ce dai din iubire. Iar cea mai generoasă veşnicie este să primeşti cu iubire, pentru a dărui bucuria reciprocităţii aceluia ce ţi se oferă cu iubire.”

“Când te rogi pentru un om pe care îl muncesc patimi păcătoase, să nu i-o spui, fiindcă diavolul va afla şi va ridica îndârjire în sufletul tău şi astfel rugăciunea ta nu va da rod. Să te rogi pentru acel om în taină, şi astfel rugăciunea ta îl va ajuta.”

“Să nu te necăjeşti, măi, niciodată. Hristos a înviat ca să ne dea multă iubire şi bucurie, încă de pe acum. Aşadar, de acum să începem să participăm tot mai intens la ziua luminată a Împărăţiei iubirii lui Hristos, unde nu se înserează niciodată.”

- Cuvioase, spuneţi ceva despre viaţa duhovnicească.
- Oricine nu se pocăieşte, va fi pierdut.
- Acesta e un cuvânt greu, cuvioase.
- Ţi-l voi spune încă o dată: oricine nu se pocăieşte va fi pierdut.”

“Mai întâi iartă-i pe aceia care te întristează.”

“Fii atent, căci trebuie să ne luptăm până când ne vom da ultima suflare. Fii cu băgare de seamă.”

“Să nu stai în spaţii închise, ci să ieşi în mijlocul naturii.”

"Să nu vă preocupaţi de cele de pe urmă, nici de antihrist, nici de semnele sale, fiindcă să ştiţi că atâta timp cât Îl avem pe Hristos cu noi, antihristul nu ne poate vătăma cu nimic.”

“De nu vă veţi reveni şi nu veţi fi precum copiii, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor”.

“Mănăstire poate fi şi casa ta, numai să vrei. Nu e cu nimic diferită de o mănăstire. Este de-ajuns să faci ce-ţi spun. Nu locul face mănăstirea, ci felul în care vieţuieşti. Du-te acum, roagă-te şi fii răbdător în toate”.

“Să nu încerci să arunci relele din tine în exterior ci, mai bine, deschide-ţi poarta sufletului spre a primi Lumina care este Hristos, şi-atunci se vor risipi şi negurile ce s-au înstăpânit în tine”.

“Fii atent cum te nevoieşti. Nevoieşte-te cu smerenie şi nu aşa cum faci tu, cu încrâncenare. Încet-încet fiule, şi cu smerenie. Altminteri păcătuieşti”, îmi spunea Bunicuţul.

“Fiule, de Hristos trebuie să ne apropiem nu de teamă că nu ştim ce va fi după ce vom muri. Lui Hristos trebuie să-I deschidem inimile noastre şi, aşa cum tragem perdeaua, lăsând soarele să intre în casă, trebuie să-L lăsăm şi pe Hristos să vină la noi şi să-L iubim cu iubire adevărată. În felul acesta ne putem apropia cel mai bine de El”.

“Ascultarea aduce smerenia; smerenia discernământul; discernământul aduce vederea cu duhul, iar aceasta din urmă aduce inaintevederea”.

“Trebuie să-ţi spui mereu acestea: “Doamne, cei ce se îndepărtează de Tine se pierd.” Notează-ţi aceste cuvinte, ca să le ţii minte, căci sunt pline de înţeles.”

“Să fii bun şi ascultător. Să ai răbdare cu ceilalţi, să nu te necăjeşti, să nu fii prea sensibil, să fii destoinic în munca ta. Să nu vorbeşti la serviciu prea mult despre lucruri religioase, dacă nu eşti întrebat. Să fii un exemplu demn de urmat, în drumul spre Hristos.”

“Să mergi la biserică în mod regulat, să te spovedeşti şi să te împărtăşeşti des şi-atunci vei scăpa de toată frica şi ţi se vor tămădui toate rănile sufleteşti.”

“Te povăţuiesc să ai mereu dragoste pentru toţi. În primul rând dragoste apoi toate celelalte.”

“Trebuie să iubim cu inima curată şi tot astfel trebuie să ne rugăm.”

“Nu vreau să te apropii de Dumnezeu din pricină că te temi de moarte. Vreau să te apropii de El cu multă dragoste. Acesta este lucrul cel mai de seamă, fiule.”

“Când uneori începe să-ţi fie frică, aşa cum spui, aceasta se întâmplă din pricină că nu Îl iubeşti îndeajuns pe Hristos. Asta e totul.”

“Să te rogi şi să iubeşti. Să-L iubeşti pe Dumnezeu şi să-i iubeşti şi pe semenii tăi. Nu vezi câte poate face dragostea lui Hristos? Să nu te întrebi în sinea ta dacă te iubesc ceilalţi. Dacă-i iubeşti tu primul, să ştii că atunci şi ei te vor iubi deopotrivă.”

“Ca să fii iubit de ceilalţi, mai întâi trebuie să-i iubeşti tu.”

“Când se revarsă asupra noastră Harul cel dumnezeiesc, rugăciunea noastră devine cu totul curată. Să te rogi neîncetat, zi şi noapte, chiar şi când dormi în pat.”

“Nu trebuie să-i silim pe alţii să meargă la Biserică. Hristos a spus: Cine voieşte, să-Mi urmeze Mie.”

“Oricât ai fi de obosit să nu uiţi niciodată, seara înainte de culcare, să faci rugăciunile de seară.”

“Să nu te rogi lui Hristos să-ţi ia bolile, ci să dobândeşti pacea, lucrând rugăciunea minţii şi fiind răbdător. Astfel vei avea mare folos”.

“Roagă-te şi nu te supăra. Roagă-te şi fii răbdător.”

“Când citeşti Sfânta Scriptură, căci trebuie să o citeşti necontenit spre a te lumina, Vieţile Sfinţilor sau alte cărţi bisericeşti, de găseşti o propoziţie sau un cuvânt ce te-a impresionat, zăboveşte mai mult în acel loc şi vei vedea că mult te vei folosi.”

Când i-am spus că nu ţin minte tot ce citesc, Părintele Porfirie mi-a spus acestea: “Să ştii, fiule, că toate ni se depozitează în memorie, iar când Hristos socoteşte că a venit ceasul potrivit, le dezvăluie.”

“Când citeşti să încerci să citeşti limpede, astfel încât să se audă şi ultima literă a fiecărui cuvânt. La fel să procedezi şi când cânţi la biserică sau când te rogi, fiindcă astfel te obişnuieşti să fii corect şi smerit în toate, în cuget, în cuvinte şi în fapte.”

“Cu cât se află omul mai departe de Dumnezeu, cu atât mai mult este necăjit şi chinuit de felurite lucruri. Trebuie să mergem la duhovnic de fiecare dată când ne chinuie ceva.”

“Să te spovedeşti periodic şi temeinic, fiindcă, chiar de-ai fi Patriarh, dacă nu te spovedeşti, nu te mântuieşti.”

“Fii atent la mine. Şi iadul şi satana şi Raiul, toate sunt adevărate. Eu însă nu vreau să te temi de ele, sau să te gândeşti la ele aşa cum faci tu. Vreau să-L iubeşti pe Hristos, Care este Totul. Atunci, oriunde te vei afla, nu te vei mai teme de nimic din toate acestea. Vei avea toate lucrurile bune, fie că te afli aici, fie că te afli altundeva. Da, Hristos ne aşteaptă şi, îndată ce ne vom deschide inima cât de puţin, El va pătrunde în ea de îndată şi vom avea parte de toate cele bune. Este întocmai ca soarele. Când tragi fie şi puţin perdeaua, lumina pătrunde imediat în odaie, iar razele sale ne încălzesc.”

“În taină îmbrăţişează-ţi în inimă-ţi întreaga obşte şi întreaga Biserică. Nu te lupta cu ceilalţi, nici nu încerca să faci să dispară sau să corectezi cusururile celuilalt. Iubeşte-l aşa cum e, cu defectele sale. Domnul se va îngriji de acestea. Să-ţi sfinţeşti tăcerea, să nu fie neroditoare.”

“Nu mi-e frică de iad şi nu mă gândesc la Rai. Îi cer numai Domnului să fie milostiv cu toată lumea şi cu mine.”

În Ortodoxie nu există drum închis

Nu există un lucru mai înalt decât cel numit pocăință și mărturisire. Această Taină este acordarea iubirii lui Dumnezeu omului. Prin acest mijloc desăvârșit, omul scapă de rău. Mergem, ne mărturisim, simțim împăcarea cu Dumnezeu, harul vine înăuntrul nostru, vina pleacă. În Ortodoxie nu există drum închis. Nu există drum închis deoarece există duhovnicul, care are harul de a ierta.

Pentru ca sufletul să se pocăiască, trebuie să se trezească. Acolo, în cadrul acestei treziri, are loc miracolul pocăinței. Iar aici se găsește intenția omului. Însă trezirea nu ține doar de om. Omul singur nu o poate realiza. Intervine Dumnezeu. Atunci vine harul divin. Fără har, omul nu se poate pocăi. Iubirea lui Dumnezeu face totul. Iubirea lui Dumnezeu poate întrebuința ceva - o boală sau altceva, depinde - pentru a-l aduce pe om la pocăință. Deci pocăința se realizează prin harul divin. Trebuie doar ca noi să facem o mișcare înspre Dumnezeu și de aici încolo vine harul.

Mare lucru este duhovnicul! De aceea, în Ortodoxie nu există deznădejde. Nu există drum închis pentru că există duhovnicul, care are harul de a ierta.
Să vă mărturisiți des, să vă împărtășiți și să-i iubiți pe oameni.

Spovedania este o modalitate prin care omul vine la Dumnezeu. Este acordarea iubirii lui Dumnezeu omului. Nimic și nimeni nu-l poate lipsi pe om de această dragoste.

(Monahul Patapios Kavsokalivitul, Sfântul cuvios Porfirie Kavsokalivitul – Sfințenia în secolul al XXI-lea, Editura Doxologia, Iași, 2015, pp. 49-50)

Tot ceea ce omenește nu se poate realiza devine posibil cu harul lui Dumnezeu

Stresul este boala sufletului și nu depinde de lipsuri materiale. Este combătut prin încrederea în pronia lui Dumnezeu și prin lupta cea bună.

Toate cele neplăcute care rămân în sufletul vostru și provoacă stres pot să devină un pretext pentru adorarea lui Dumnezeu și să înceteze de a vă istovi. Aveți încredere în Dumnezeu. Nu spune apostolul Pavel: „Întru toate suntem necăjiți, dar nu striviți?”

Pe toate să le abordați cu dragoste, bunătate, blândețe, răbdare și smerenie. Să fiți stânci! Toate să se spargă de voi și, asemenea valurilor, să se întoarcă în larg. Voi să fiți calmi. Dar veți zice: Ei, este posibil acest lucru? Da, cu harul lui Dumnezeu, este întotdeauna posibil. Dacă le privim doar omenește, nu este posibil.

Chiar dacă ești nedreptățit, să nu contrazici, nici să nu te enervezi, ci să rabzi și să taci, preferând să îi înștiințeze Dumnezeu pe alții despre tine. Căci aceasta este spre folosul tău și nu pentru a deveni avocatul și apărătorul tău propriu.

Hristos vrea să ne unim cu El și așteaptă afară, la poarta sufletului nostru. Doar harul divin ne poate schimba. Noi nu putem face nimic singuri. Harul ni le va da pe toate, dar noi trebuie să încercăm să ne micșorăm egoismul și iubirea de sine, să fim smeriți, să ne dăruim lui Hristos, și toate cele contrare pleacă - trupești și sufletești.

(Monahul Patapios Kavsokalivitul, Sfântul cuvios Porfirie Kavsokalivitul – Sfințenia în secolul al XXI-lea, Editura Doxologia, Iași, 2015, pp. 56-57)

„Nimeni nu mă vrea, nu sunt bun de nimic. Oamenii nu mă înţeleg, nimeni nu mă iubește”

Spunea Sfântul Porfirie:

Bolile sufleteşti sunt mai uşor de tămăduit. Dacă toate simţurile tale se întorc spre Duhul Sfânt, atunci ele se sfinţesc. Cu aceeaşi putere, sfântul vindecă, iar răul ucide. Înţelegi? Despre aceasta vorbesc şi teozofii: „Dacă vrei, poţi. Întăreşte-ţi voinţa”. Numai că ei vorbesc omeneşte şi se bizuie pe puterile omeneşti. Întăresc voinţa, se silesc mai mult decât trebuie şi, la un moment dat, se pierd şi se dezechilibrează.

Modalitatea pe care o învaţă credinţa noastră - adică sfinţirea - este firească, fiindcă i se potriveşte omului prin însăşi natura lui. Toate sunt scrise în Sfânta Scriptură, dar noi nu vrem să pricepem. Trebuie să învăţăm să pricepem Sfânta Scriptură. Bolile sufleteşti se tămăduiesc prin sentimentul religios.

Cei mai mulţi spun: „Nimeni nu mă vrea, nu sunt bun de nimic. Oamenii nu mă înţeleg, nimeni nu mă iubește”. Aceasta vine din egoism. Când te întorci spre Dumnezeu, nu ceri nimic, nu eşti bosumflat, nu eşti mofturos, ci mulţumit cu toţi şi cu toate. Îi iubeşti pe ceilalţi şi te simţi pe deplin mulţumit.

(Sfântul părinte Porfirie, Antologie de sfaturi şi îndrumări, Editura Bunavestire, Bacău, pp. 450-451)

Părintele Porfirie Kavoskalivitul: Iubește simplu, fără frică

Iubește simplu, fără frică

Orice lucru, copilul meu, trebuie să-şi aibă început în iubirea pentru Dumnezeu.

De multe ori îmi spunea bătrânul:
- Să ai pururea iubirea. Mai întâi iubirea şi apoi celelalte. Trebuie să iubim cu simplitate în inimă şi tot aşa să ne şi rugăm. Nu vreau să te apropii de Dumnezeu prin frica de moarte, ci prin multă iubire pentru El. Acesta este un lucru mult mai înalt, copilul meu!

Simplitatea, experienţa întru cele duhovniceşti, smerenia, iubirea desăvârşită, toate acestea mă „răpeau" cu adevărat când mă aflam lângă părintele Porfirie. Uitam cine sunt, cu ce mă ocup şi toate celelalte. Îl vedeam ca pe unul dintre părinţii neptici ai pustiei, despre care citim în Pateric. M-a impresionat profund faptul că mereu îmi vorbea despre iubire. Îmi spunea: „Orice lucru, copilul meu, trebuie să-şi aibă început în iubirea pentru Dumnezeu".

(Părintele Porfirie Kafoskalivitul, Antologie de sfaturi şi îndrumări, Editura Bunavestire, Bacău, p. 22)

Părintele Porfirie: Pe toate să le înfruntaţi cu iubire, cu bunătate, cu răbdare şi cu smerenie

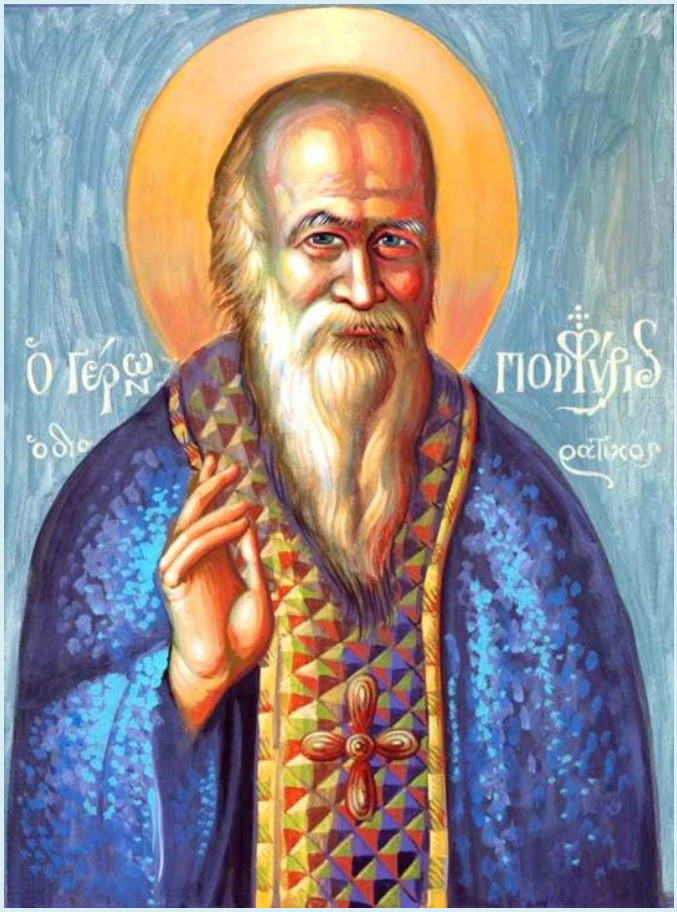

Pe toate să le înfruntaţi cu iubire, cu bunătate, cu răbdare şi cu smerenie

Se întâmplă de multe ori ca cineva să simtă un necaz peste măsură din pricina stării acestei lumi. Să sufere văzând că voia lui Dumnezeu nu se împlineşte astăzi de către oameni, şi nici de către el însuşi. Să-l doară cu durerea trupească şi sufletească a celorlalţi. Această sensibilitate este un dar de la Dumnezeu.

La femei o întâlnim mai des. Sufletele care au această subţirime sunt în chip deosebit primitoare ale vestirilor şi ale voii lui Dumnezeu. Aceste suflete sensibile au putinţa de a spori mult în viaţa cea întru Hristos, căci îl iubesc pe Dumnezeu şi nu vor să-L întristeze. Au de străbătut o primejdie. Dacă nu îi predau cu încredere lui Hristos viaţa lor, este cu putinţă ca duhul viclean să-şi tragă foloase din delicateţea lor şi să-i arunce în întristare şi deznădejde.

Această sensibilitate nu are îndreptare. Poate fi numai transformată, preschimbată în iubire, bucurie, adorare dumnezeiască. Cum? Prin întoarcerea către cele de sus. Să întoarceţi orice necaz către cunoaşterea lui Hristos, către iubirea Lui, către slăvirea Lui. Iar Hristos, care aşteaptă totdeauna cu ardoare să ne ajute, vă va da harul şi puterea Sa, şi va preface necazul în bucurie, în iubire pentru fraţi, în adorare către El Însuşi. Aşa va fugi întunericul. Să vă amintiţi de apostolul Pavel. Ce spunea? Acum mă bucur în pătimirile mele (Col. 1, 24).

Sufletul vostru să se dăruiască rugăciunii „Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă" pentru toate neliniştile voastre, pentru toate şi pentru toţi. Nu priviţi la ceea ce vi se întâmplă, ci la lumină, la Hristos, aşa precum pruncul priveşte către mama atunci când i se întâmplă ceva. Să le vedeţi pe toate fără frământare, fără strâmtorare, fără apăsare. Nu este nevoie să vă străduiţi şi să vă forţaţi. Întreaga voastră străduinţă să fie să priviţi spre lumină, să cuceriţi lumina. Astfel, în loc să vă predaţi strâmtorării, care nu este a duhului lui Dumnezeu, vă veţi preda slavoslovirii lui Dumnezeu.

Toate cele neplăcute, care locuiesc înlăuntrul sufletului vostru şi aduc nelinişte, pot deveni pricini pentru adorarea lui Dumnezeu, încetând astfel să vă mai istovească. Să aveţi încredere în Dumnezeu. Atunci scăpaţi de griji şi deveniţi organe ale Lui. Strâmtorarea arată că nu ne-am încredinţat viaţa lui Hristos. Nu spune apostolul Pavel - în toate pătimind necaz, dar nefiind striviţi (II Cor. 4,8)?

Pe toate să le înfruntaţi cu iubire, cu bunătate, cu răbdare şi cu smerenie. Să fiţi stânci. Toate să se spargă deasupra voastră şi să se întoarcă înapoi precum valurile, iar voi să rămâneţi netulburaţi. Dar veţi zice: „Ei, se poate asta?" Da, se poate întotdeauna prin harul lui Dumnezeu. Dacă le judecăm omeneşte, nu se poate. În loc să vă înrâurească spre rău, toate pot să vă facă bine, să vă întărească în răbdare, în credinţă. Căci pentru noi sunt exerciţii de încercare toate împotrivirile mediului şi greutăţile dimprejurul nostru. Ne exersăm pe noi înşine în răbdare, în stăruinţă. Ascultaţi un exemplu.

A venit unul la mine şi-mi spunea despre necazurile cu soţia lui. Îi zic, deci:
- Eşti un om atât de neghiob …
- Ce spun eu acum sunt neghiobii?
- Mari nerozii, zic. Soţia ta te iubeşte mult.
- Da, dar îmi face …
- Ţi le face ca să te sfinţească, dar pe tine nu te duce mintea. Te mânii şi, în loc să te sfinţeşti, te pierzi.
Dacă avea, însă, răbdare şi smerenie, nu pierdea prilejurile de sfinţire.

Răbdarea este mare lucru, o virtute mare. Hristos a zis: Dacă nu aveţi răbdare, o să vă pierdeţi sufletele; ca să le câştigaţi, trebuie să aveţi răbdare (Luca 21, 19). Răbdarea este iubire, şi fără iubire nu poţi avea răbdare. Este însă şi o problemă de credinţă. Într-adevăr suntem necredincioşi, căci nu ştim cum le rânduieşte Dumnezeu şi ne scapă din necazuri şi strâmtorări.

Să o rugaţi pe Preacurata: „Stăpână, întoarce-mi întru bucurie plângerea mea,
izbăveşte-mă de robia celor ce mă războiesc neîncetat
şi mă învredniceşte luminii celei neînserate”.

Dispoziţia spre a-L iubi pe Dumnezeu are în ea şi o oarecare durere. Când vrem să trăim duhovniceşte, ne doare, căci trebuie să tăiem orice legătură care ne uneşte cu materia. Însă, atunci când vrem să satisfacem sinele nostru sau pe ceilalţi, ceea ce dăruim este o iubire, o lucrare; este o putere a sufletului nostru, pe care în parte „o cheltuim” astfel. Trebuie băgare de seamă, ce rânduială vom pune în viaţa noastră, pentru cine se va face „cheltuiala”.

Necazul cel după Dumnezeu are în el bucurie. Prin el se înaintează. Nu lasă înăuntru întristrea care strică sufletul. Atunci când există smerenie, nu există întristare. Cel egoist este strâmtorat din orice. Cel smerit este liber şi independent de toţi şi de toate. Aceasta se face numai prin unirea cu Hristos. Toate simţurile să lucreze potrivit legii Domnului. Să fiţi gata să vă dezgoliţi de voi înşivă dinaintea oricui. Aceasta este libertatea. Unde este iubire, acolo este libertate. Trăind înlăuntrul iubirii lui Dumnezeu, trăiţi în libertate.

Sursa: „Ne vorbeşte Părintele Porfirie” - Viaţa şi cuvintele - Ed. Egumeniţa, pp. 247-247, Trad. Ierom. Evloghie Munteanu

Paul Siladi - Sfântul cuvios Porfirie Cavsocalivitul și harisma bucuriei

„Cel ce iubește puțin, dă puțin; cel ce iubește mai mult, dă mai mult. Iar cel ce iubește foarte mult, ce are vrednic de dat? Se dă pe sine însuși”, va spune Sfântul cuvios Porfirie Cavsocalivitul. Și aici este sursa bucuriei, harisma interpretată de cuvios drept un ingredient obligatoriu pentru o viață duhovnicească efervescentă. De altfel, aici se concentrează și principiile sale de viață: „Postiți cât puteți, faceți câte metanii puteți, desfătați-vă de câte privegheri puteți, numai să fiți bucuroși. Să aveți bucuria lui Hristos, care ține veșnic, care poartă într-însa veșnica fericire, liniștea cea neclătită… Este bucuria plină de tot harul… Hristos voiește și simte mulțumire dacă răspândește bucuria, dacă îi îmbogățește pe cei credincioși ai Săi cu bucurie. Mă rog ca bucuria noastră să fie deplină” [1].

Cuviosul Porfirie se naște pe 7 februarie 1906, în insula Evvia, satul Sfântul Ioan, din eparhia Karistia. Tatăl său, Leonid, era cântărețul bisericii, și cel care l-a inițiat în cele duhovnicești. Micul Evanghelos, cu numele său de botez, era al patrulea copil al familiei, și, din pricina sărăciei în care se aflau, este nevoit la doar șapte ani să plece la muncă în Halkida.

La vârsta de 12 ani ajunge în Sfântul Munte Athos din dorința de a-l imita în cele duhovnicești pe Sfântul Ioan Colibașul, pe care îl prețuia în chip deosebit și a cărui

[1] *Ne vorbește părintele Porfirie, Galați, Editura Bunavestire, 2003, pp. 163-164.*

viață o cunoștea în detaliu. Ajunge în Cavsocalivia și primește să intre în ascultarea a doi bătrâni aspri, Pantelimon și Ioanichie. La 14 ani va fi tuns în monahism cu numele Nichita, iar doi ani mai târziu va primi și schima mare. În această perioadă primește de la Dumnezeu și darul străvederii.

Din pricina unei boli serioase, trei ani mai târziu va fi nevoit să părăsească Sfântul Munte și se întoarce în insula natală, la Evvia, la Mănăstirea Sfântul Haralambie. Aici, în anul 1926, va fi hirotonit preot de către arhiepiscopul Sinaiului, Porfirie al III-lea, primind și numele de Porfirie. Ca duhovnic, va petrece 12 ani în această mănăstire. Pentru o scurtă perioadă va sluji și ca paroh într-unul din satele Evviei.

În 1940, la începutul Primului război mondial, se va stabili la Atena, primind slujirea de duhovnic la Policlinica Sfântul Gherasim, lângă Piața Omonia. Aici va săvârși 33 de ani de lucrare duhovnicească.

După pensionare, se va așeza la Mănăstirea Sfântului Nicolae din Kallisia, vechiul Pendeli, unde își va continua lucrarea de duhovnic. Se ostenește mult și pentru zidirea unei mănăstiri la Milesi, lucrare care se începe cu punerea pietrei de temelie în 26 februarie 1990.

Apropiindu-i-se sfârșitul, dorește să se retragă acolo unde și-a început viața monahală, în Sfântul Munte, la Cavsocalivia, pentru ca, fără zgomot și în taină, să-și dea sufletul în mâinile Domnului: „acum am îmbătrânit, vreau să merg și să mor acolo, sus”. Cu gândul la unitatea la care ne cheamă Hristos în rugăciunea arhierească, „ca toți să fie una”, trece la cele veșnice pe 2 decembrie 1991.

În ziua de 27 noiembrie 2013, cuviosul Porfirie a fost canonizat, cu data de prăznuire 2 decembrie, ziua nașterii sale la cele de sus.

Sfinții lui Dumnezeu sunt cei care înlătură distanțele și ne leagă unii de alții. Ei sunt contemporani nouă și mesajul lor este unul personal. Experiența la care ne invită cuviosul Porfirie se poate descrie prin „dobândirea minții lui Hristos” și a „harului Duhului Sfânt”, care-l deschid pe om înspre o viață a dragostei și a smereniei, a bucuriei și a sensibilității duhovnicești. Aceste patru însușiri ni se par determinative în calea duhovnicească pe care ne-o propune sfântul cuvios.

Prima remarcă importantă la început de drum ține direct de perspectiva generală asupra vieții ascetice. Spunea el mereu: „În viața duhovnicească să vă luptați simplu, lin, fără siluire”. Vorbește despre existența a două căi posibile: una crâncenă, istovitoare, cu atacuri dure împotriva răului, iar cea de-a doua, calea iubirii. Dacă

principiul celei dintâi este „dă sânge și ia Duh!”, cea de-a doua se poate descrie drept „iubește și nu te teme!”. Dintre aceste două căi o preferă pe cea de-a doua. Va spune: „Nu vă luptați să alungați întunericul din cămara sufletului vostru. Faceți o găurică pentru a intra lumina și întunericul va pleca.

Același lucru este valabil și pentru patimi. Nu vă luptați cu ele, ci sârguiți-vă să le preschimbați în putere, disprețuind răul… Strădania noastră este de a ne uni cu Hristos, de a-L iubi pe Hristos, de a trăi în Hristos, precum apostolul Pavel ne zice: Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine (Gal. 2,20). Aceasta este ținta noastră” [2].

Într-o lume extrem de pragmatică, cuviosul ne cere exact contrariul - să lucrăm totalmente dezinteresat, fără să facem vreun scop din osteneala noastră. Căci într-o astfel de atmosferă intervine Duhul Sfânt în viața credinciosului.

Pe linia Sfântului Isaac Sirul, cuviosul Porfirie va defini raiul drept simțirea lui Hristos care este iubire. Cei care trăiesc iubirea lui Hristos, anticipă Raiul în inima lor. Când Hristos este in mintea și în inima omului, în întreaga sa ființă, perspectiva se schimbă - „ce voiește iubirea Ta îmi ajunge, ca să trăiesc în dragostea Ta” [3].

În aceste condiții, nici perspectiva iadului nu îl mai înfricoșează: „Și în iad dacă mă așezi, mi-ajunge să fiu împreună cu Tine” [4].

Condiția pentru o astfel de experiență integrală rezidă în smerenie și discreție, ca și condiții obligatorii pentru a primi harul lui Dumnezeu. Dumnezeu dă daruri celor care se simt nevrednici de ele, nu din alt motiv decât pentru a se folosi de ele în această luptă și pentru a lucra bunătatea și a dobândi rugăciunea. A fi smerit te face asemenea lui Dumnezeu, iar lauda omului nu reflectă posibilele lui izbânde, ci harul lui Dumnezeu care dorește să-l atragă spre cele înalte.

Dintre consecințele unei astfel de experiențe duhovnicești, cuviosul Porfirie insistă pe sensibilitatea duhovnicească însoțită de bucurie. De altfel, acestea sunt și condițiile necesare pentru o trăire ortodoxă deplină. Obișnuia să spună: „cel ce voiește să devină creștin trebuie mai întâi să devină poet”, „sufletul creștinului trebuie să fie delicat, sensibil, să zboare în nemărginire, în stele, în mărețiile lui Dumnezeu,

---

[2] *Ibidem, pp. 228-229.*
[3] *Ibidem, p. 166.*
[4] *Ibidem, p. 167.*

în tăcere… Dumnezeu nu vrea lângă El suflete grosolane” [5]. Iar un suflet poetic, nobil, este în stare să primească și să augmenteze bucuria de a-L trăi pe Hristos în tot ceea ce-l înconjoară: „Hristos voiește cel mai mult să ne umple de bucurie, fiindcă El este izvorul bucuriei. Această bucurie este darul lui Hristos și în ea Îl vom cunoaște pe Hristos” [6].

Ca un om care a experiat iubirea dumnezeiască însoțită de sensibilitatea poetică și bucuria harică, ne lasă un testament prețios: „Atunci când iubești… ești înlăuntrul tău împreună cu persoana pe care o iubești. O trăiești, te bucuri de ea, te însufletește… Hristos în mintea ta, în inima ta, în întreaga ta ființă, pretutindeni. Hristos este viața și izvorul bucuriei… Mă rog ca bucuria noastră să fie deplină (1 Ioan 1,4)” [7].

[5] *Ibidem, pp. 180-181.*
[6] *Ibidem, p. 164.*
[7] *Ibidem, pp. 164-165*

Editoriale despre părintele Porfirie Kavsokalivitul

Anastasios Sotirios Tzavaras - Amintiri despre bătrânul Porfirie, părintele nostru

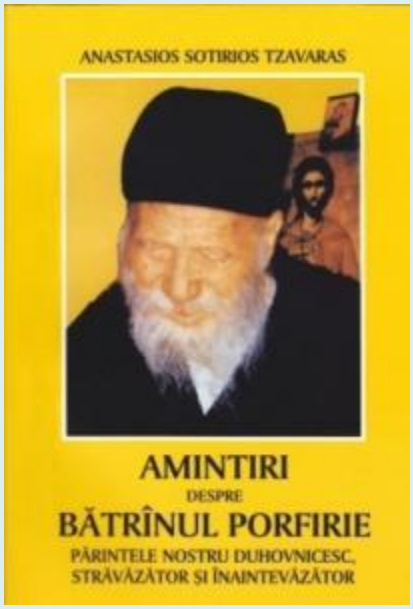

https://www.academia.edu/44688854/Anastasios_Sotirios_Tzavaras_Amintiri_despre_b%C4%83tr%C3%A2nul_Porfirie_p%C4%83rintele_nostru_duhovnicesc_str%C4%83v%C4%83z%C4%83tor_%C5%9Fi_%C3%AEnaintev%C4%83z%C4%83tor

https://archive.org/details/amintiri-despre-batranul-porfirie

https://www2.slideshare.net/steaemy1/amintiri-despre-batranul-porfirie

Pe urmele Bătrânului

„Sfârşisem Sfânta Liturghie la Biserica Sfântul Nicolae din Kallisia şi mergeam pe cărare, îndreptându-ne spre locul unde lăsasem maşina, pentru a ne întoarce în Atena. Bunicuţul mergea încet înaintea mea, iar eu veneam chiar în urma lui. Atunci mi-a venit ideea să calc şi eu exact pe urmele Bătrânului, în timp ce spuneam în gând următoarea rugăciune: „Doamne, Te rog, ajută-mi să calc pe urmele Părintelui Porfirie, în viaţa mea duhovnicească, şi să îi semăn cât se poate de mult, aşa cum acum calc întocmai pe urmele sale".

O vreme am continuat drumul astfel, călcând pe urmele părintelui şi spunând în tăcere această rugăciune. La un moment dat Bunicuţul se opri şi m-am oprit şi eu. Apoi se întoarse spre mine şi mă binecuvântă, făcând semnul Sfintei Cruci, tocmai fiindcă ştia tot ce făceam şi ziceam în sinea mea"..

Să udăm florile

Privitor la felul în care trebuie să ne tăiem patimile, Bunicuţul mi-a spus acestea: Avem, fiule, o grădină unde sunt sădite de-o parte flori şi de cealaltă ciulini. Avem şi-un izvor în partea asta, care le udă. Când îndreptăm apa izvorului spre flori, acestea vor creşte, în timp ce mărăcinii, din pricina lipsei de apă, se vor usca. Astfel trebuie să procedăm şi cu faptele noastre. Când facem necontenit binele, treptat vor pieri obiceiurile rele. Omul cel vechi, care sălăşluieşte în noi, se va piti în ascunzătoarea lui şi nu ne va mai necăji. Pentru asta însă e nevoie de rugăciune neîncetată şi de luptă pentru dobândirea virtuţii.

Să ne deschidem Luminii

„Să nu încerci să arunci relele din tine în exterior ci, mai bine, deschide-ţi poarta sufletului spre a primi Lumina care este Hristos, şi-atunci se vor risipi şi negurile ce s-au înstăpânit în tine".

De când există Biserica?

Un frate duhovnicesc era foarte preocupat de răspunsul la întrebarea „De când există Biserica lui Hristos?", fiindcă voia să-l folosească în predicile sale şi într-o carte pe care tocmai o scria.

Într-o zi s-a dus la Părintele Porfirie şi, după o vreme, a dat să plece, fără însă a-i fi spus nimic despre nedumerirea sa.

După ce l-a binecuvântat, Părintele Porfirie i-a spus:
- Acum du-te cu bine. Să ştii că Biserica este mai înainte de toţi vecii şi nezidită, aşa că lasă-i pe teologi să spună ce vor.

Fratele rămase mut, auzind felul în care Bunicuţul îi dezvăluise răspunsul la o întrebare pe care nici nu apucase să i-o pună.

Toţi sunt copiii lui Dumnezeu

Un frate mi-a povestit următoarele:
„Odată profesorul Panagopoulos a spus: „Nu toţi sunt copiii lui Dumnezeu. Copii ai lui Dumnezeu sunt doar cei care sunt fraţi întru Hristos".

La rândul meu spusesem aceasta într-o discuţie avută la serviciu cu câţiva colegi. În aceeaşi zi mă sună Bunicuţul şi îmi spuse:
- Toţi sunt copiii lui Dumnezeu. Toţi oamenii sunt fiii lui Dumnezeu.

Apoi închise telefonul.Pe mine însă toate acestea mă nedumereau.

Să citeşti

„Când citeşti Sfânta Scriptură - îmi spunea părintele -, căci trebuie să o citeşti necontenit spre a te lumina, Vieţile sfinţilor sau alte cărţi bisericeşti, de găseşti o propoziţie sau un cuvânt ce te-a impresionat, zăboveşte mai mult în acel loc şi vei vedea că mult te vei folosi".

„Să citeşti foarte mult - îmi spunea părintele altădată - ca să-ţi lumineze Dumnezeu mintea. Să ştii că eu citeam foarte mult şi, ca să nu fiu deranjat în timpul lecturii, chiar mă suiam într-un copac, cu o scară pe care o făcusem în acest scop şi pe care o trăgeam după mine, ca să nu mă vadă şi să nu mă distragă cineva în momentele de studiu".

Când i-am spus că nu ţin minte tot ce citesc, Părintele Porfirie mi-a spus acestea:
- Să ştii, fiule, că toate ni se depozitează în memorie, iar când Hristos socoteşte că a venit ceasul potrivit, le dezvăluie.

Dezvăluind un eveniment petrecut cu cincizeci de ani în urmă, părintele mi-a spus:
- Să nu uiţi că Dumnezeu vede tot şi ştie tot. Nici una dintre plăcile aparatului Său de fotografiat nu se strică.

Cum să cânt în biserică

„Când cânţi, să cânţi smerit, fără să faci grimase, fără să faci mişcări dezordonate şi fără să tot salţi psaltirea. Să priveşti mereu spre analog şi să nu discuţi cu cel de lângă tine. Să trăieşti ceea ce cânţi, fiindcă doar astfel cele cântate se transmit celor adunaţi în biserică la slujbă", îmi spunea părintele.

„Muzica bună, mare alinare aduce sufletului omenesc", obişnuia să zică Bunicuţul.

Miluieşte-mă!

Când spuneam „Doamne, Iisuse Hristoase, miluieşte-ne!", îmi zicea să spun nu „miluieşte-ne", ci „miluieşte-mă", fiindcă toţi, unul suntem, un singur suflet frăţesc, ce-L are drept cap pe Hristos.

Într-o zi i-a spus sorei S.:
- Fiica mea, când te rogi, spune această rugăciune „Doamne, Iisuse Hristoase, miluieşte-mă!".
Ea se ruga întocmai cum îi spusese Părintele Porfirie, dar adăugă câteva cuvinte, spunând „Doamne, Iisuse Hristoase, pentru rugăciunile Sfântului ..., miluieşte-mă!".
Când s-a dus iar la Părintele Porfirie, fără a-i spune nimic despre felul în care se ruga, părintele îi zise:
- Să ştii, fiica mea, că e bine şi aşa cum spui tu rugăciunea.
- Cum, părinte? L-a întrebat ea.
- Ştii bine. Adică felul în care completezi rugăciunea pe care ţi-am spus-o, cerând şi mijlocirile sfinţilor.

Aşadar Părintele Porfirie cunoştea exact felul în care se ruga sora S.

Iubire simplă, netemătoare

De multe ori Bunicuţul îmi spunea acestea:
„Te povăţuiesc să ai mereu dragoste pentru toţi. În primul rând dragoste şi apoi toate celelalte".

„Trebuie să iubim cu inimă curată şi tot astfel să ne rugăm".

„Nu vreau să te apropii de Dumnezeu, din pricină că te temi de moarte. Vreau să te apropii de El cu multă dragoste. Acesta este lucrul cel mai de seamă, fiule".

„Când uneori începe să-ţi fie frică, aşa cum spui, aceasta se întâmplă din cauză că nu Îl iubeşti îndeajuns pe Hristos. Asta e totul. Du-te acum cu bine, că nu mai pot vorbi".

Să iubeşti primul

Adesea îi spuneam Părintelui Porfirie:
- Părinte, binecuvântează-mă să-ţi semăn cât mai mult.
Bunicuţul nu mi-o lua în nume de rău, mă binecuvânta şi-mi spunea:

Să te rogi şi să iubeşti. Să-L iubeşti pe Dumnezeu şi să-i iubeşti şi pe semenii tăi. Nu vezi câte poate face dragostea lui Hristos? Să nu te întrebi în sinea ta dacă te iubesc ceilalţi. Dacă-i iubeşti tu primul, să ştii că atunci şi ei te vor iubi deopotrivă.

***

Odată o femeie i s-a plâns Bunicuţului că nu o iubeşte nimeni. Nu o iubea soţul ei, la serviciu nu o simpatiza nimeni, cunoscuţii o evitau, iar copii nici nu o băgau în seamă. De aceea se tot plângea de această situaţie. Atunci Bunicuţul a sfătuit-o să alunge aceste gânduri, ca nefiind ale ei.

A doua zi, pe când se plimba prin pădure, în apropierea mănăstirii, părintele se întâlni cu un grup de studenţi aflaţi în excursie. Aveau cu ei şi un casetofon la care ascultau muzică. Cântecul pe care tocmai îl ascultau spunea:

„Să nu îmi ceri să te iubesc,
iubirea nu se cere,
în frunzişul inimii,
răsare şi-apoi creşte".

Atunci părintele s-a gândit femeia care fusese la el cu zi înainte. Aşadar, când a întâlnit-o iar i-a spus:
- *Nu trebuie să cerem iubirea celorlalţi. Trebuie să-i iubim noi mai întâi, în loc să ne tot întrebăm dacă suntem iubiţi. Dacă îi vom iubi noi primii, cândva vor răspunde şi ei iubirii noastre, îi spuse părintele femeii, citându-i versurile de mai sus.*
„Ca să fii iubit de ceilalţi, mai întâi trebuie să-i iubeşti tu".

Când iubeşti, eşti iubit

Odată, călătorind cu părintele, am ajuns într-un loc unde s-a adunat în jurul Bunicuţului o mulţime mare de oameni. Atunci părintele îmi spuse:
- *Vezi ce poate face dragostea lui Hristos? Să nu uiţi niciodată ce putere are!*

***

Odată părintele stătea în faţa rulotei sale, privind un grup de copii, care vorbeau. Deodată, plin de o negrăită bucurie, spuse:
- *Oh, ce minunat va fi când ne vom afla toţi împreună, în viaţa ce va să vie, în Împărăţia Cerurilor!*

***

Într-o zi, văzând cum oamenii îşi manifestau dragostea faţă de sfinţia sa, Părintele Porfirie spuse:

- *Priviţi ce poate face dragostea lui Hristos! Această mare dragoste ce-mi arătaţi mă emoţionează şi mă smereşte şi mai mult înaintea lui Dumnezeu pe mine, cel ce sunt atât de nevrednic.*

Un dar mic, dăruit cu dragoste mare

Mă dusesem împreună cu Bunicuţul la o mănăstire de maici. După ce maicile ne-au primit ca nişte gazde bune, neavând noi ce le da şi, vrând totuşi să le mulţumim pentru ospeţie, am scos pe ascuns o caramelă pe care o aveam în haină şi i-am dat-o stareţei, în timp ce ne luam rămas bun.

După o vreme, Bunicuţul îmi spuse:

- *Nici nu şti ce lucru mare ai făcut, prin darul pe care l-ai dat. Nici nu-ţi poţi închipui.*

Am rămas uluit de spusele părintelui, gândind în sinea mea: „Dacă Bunicuţul le vede pe toate, oare câte vede Dumnezeu?" şi m-am închinat.

Să te iubească Dumnezeu

Odată Bunicuţul i-a spus unui frate acestea:

- *Să-i spui lui Dumnezeu să te iubească, astfel încât să-L iubeşti şi tu.*

Fratele primi cuvintele Bătrânului şi-apoi le spuse colegului său Panagopoulos şi încă unui frate, iar aceia îi ziseră:

Dar Dumnezeu îi iubeşte pe toţi oamenii care vin pe lume, aşa că ce-ţi tot spune părintele?!

Atunci fratele le răspunse:

- Din câte am priceput eu, cred că părintele spunea acestea în sensul că Dumnezeu îi iubeşte pe toţi oamenii, buni şi răi. Dumnezeu are şi o dragoste specială, părintească pentru toţi oamenii. Noi uneori spunem că îi iubim pe toţi, dar în realitate, lucrurile nu stau chiar aşa.

Eu am interpretat astfel cele spuse de Părintele Porfirie. Uneori suntem indiferenţi faţă de unii oameni sau ei sunt indiferenţi de noi. Atunci, pentru a le trezi interesul, le arătăm iubirea noastră iar ei, încet-încet, încep să ne iubească pe noi, care le-am arătat dragostea noastră. Cred că asta voia să spună părintele, şi anume că trebuie să ne rugăm lui Dumnezeu să ne iubească, astfel încât, simţind iubirea lui Dumnezeu şi mişcaţi fiind de ea, să putem răspunde iubirii Sale.

Iubirea faţă de Dumnezeu

Într-o zi, întrebându-l cum trebuie să fie iubirea noastră de Dumnezeu, Părintele Porfirie îmi spuse:
- Iubirea noastră pentru Dumnezeu, fiule, trebuie să fie foarte mare şi neîmpuţinată prin risipirea asupra altor lucruri. Îţi dau următorul exemplu. Omul pare a avea înlăuntrul său un fel de baterie ce conţine o anumită cantitate de energie. Când îşi risipeşte această energie cu alte lucruri decât iubirea pentru Dumnezeu, energia ce îi rămâne pentru dragostea faţă de Domnul este prea mică şi, uneori, aproape nulă. Când însă toată energia noastră o îndreptăm spre Dumnezeu, aceasta înseamnă că iubirea noastră pentru El este foarte mare.

Să-ţi mai spun ceva. Odată o fată se îndrăgostise foarte tare de un tânăr, pe nume Nikos. În fiece noapte fata se trezea pe-ascuns, sărea pe fereastră şi se ducea desculţă peste ţarinile pline de spini, pentru a-l întâlni pe cel drag, deşi ajungea la el cu picioarele sângerânde. Când se-ntorcea acasă, gândul îi fugea mereu la Nikos. Orice ar fi lucrat şi orice ar fi făcut, Nikos îi bântuia gândurile.

Aşa, fiule, toată puterea ta trebuie să ţintească spre Dumnezeu, iar gândul tău să fie mereu la El, fiindcă aceasta e voia Sa.

Calea de mijloc şi calea împărătească a iubirii

- De asemenea, fiule, trebuie să urmăm calea de mijloc a creştinului, fiindcă această cale este foarte grea. Trebuie să depăşim acest stadiu şi să ne ridicăm mai sus, prin dragostea pentru Hristos. Atunci devin toate uşoare. Când Îl iubim pe Hristos, nu cădem în păcat. Atunci ne aflăm pe calea de mijloc şi suntem creştini adevăraţi.
- *Cum putem, Bunicuţule, să-L iubim pe Hristos?*
- *Iubirea noastră pentru Hristos, fiule, se înfăptuieşte astfel: Ne înălţăm sufletul spre Dumnezeu şi chemăm numele Său.*
Văzând natura, copacii, florile, păsările, albinele, marea, peştii, luna, soarele, toate celelalte lucruri minunate create de Dumnezeu, ne întoarcem gândul spre Dumnezeu şi slăvindu-L pentru ele, încercăm să înţelegem cât de minunate şi de frumoase sunt şi totodată ne străduim să le iubim. Când le iubim pe toate, atunci iubirea noastră se înalţă spre Creatorul nostru şi-astfel Îl iubim cu adevărat.

Iubirea pentru cele create este o condiţie indispensabilă, dar încă mai trebuincioasă este iubirea pentru aproapele nostru. De aceea trebuie să vizităm spitale, închisori,

orfelinate, aziluri de bătrâni, toate ţintind spre această iubire. Doar atunci iubirea noastră este sinceră.

(Extras din cartea: Anastasios Sotirios Tzavaras - Amintiri despre bătrânul Porfirie, părintele nostru duhovnicesc, străvăzător şi înaintevăzător)

Bogdan Lupescu - Cuviosul Porfirie - Un mare "medic naturist" al Ortodoxiei

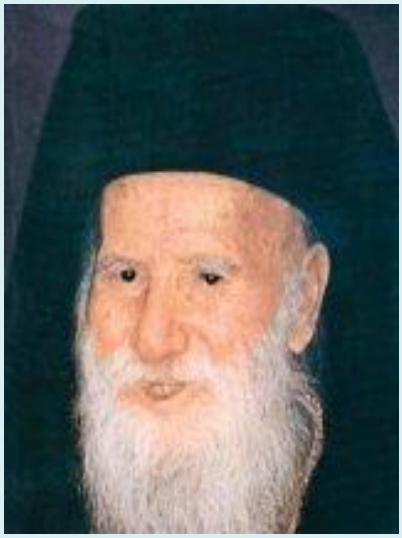

"Ca să devină cineva creştin, trebuie să aibă suflet poetic, trebuie să fie poet. Hristos nu voieşte lângă El suflete "grosolane""

În urmă cu şaisprezece ani, într-un decembrie luminos, puţin înaintea Crăciunului, se stingea din viaţă Cuviosul Bătrân Porfirie, unul din cei mai însemnaţi părinţi ai Sfântului Munte Athos din veacul trecut. Nimeni n-a ştiut în acea iarnă de moartea sa, afară de câţiva monahi athoniţi din chilia Kavsokalivia.

Iar după câţiva ani, mormântul Părintelui a fost găsit gol. Călugării i-au dezgropat osemintele şi le-au ascuns în munţi, într-un loc tainic, încă neştiut până astăzi. Însuşi Bătrânul Porfirie îi rugase să facă asta, pentru ca rămăşiţele lui pământeşti să nu devină mai târziu obiecte de închinăciune. Au rămas memorabile cuvintele sale, rostite puţin înainte de moarte: ***"Atunci când Hristos ne leagă pe unii de alţii, nu mai există distanţe. Când voi pleca din această viaţă, va fi mai bine. Voi fi mai aproape de voi".***

Cuviosul Porfirie poate fi numit "un Cleopa al Greciei". S-a născut în anul 1906, din părinţi ţărani, evlavioşi, însă foarte săraci. Copil fiind, păzea oile pe munte. A urmat numai clasa întâi primară (literele le-a învăţat citind Evanghelia), fiindcă a fost nevoit apoi să muncească din greu, încă de la vârsta de 7 ani.

La vârsta de 12 ani a plecat pe ascuns spre Athos, cu dorinţa fierbinte de a urma Sfântului Ioan Kalivitul, a cărui viaţă o citise într-o carte pe care i-o dăruise un călugăr bătrân.
La 14 ani a devenit monah, iar puţin mai târziu, Dumnezeu i-a dat darul inaintevederii - Părintele Porfirie "citea" în sufletul omului, chiar de la prima întâlnire, ştiind dinainte totul despre viaţa lui, în cele mai mici detalii, fără ca acesta să-i fi spus vreun cuvânt.

La doar 18 ani, devenise unul din cei mai renumiţi călugări athoniţi. La 19 ani s-a îmbolnăvit foarte grav, fiind silit să coboare din Muntele Sfânt. O boală grea, dureroasă, îl va urmări fără încetare întreaga viaţă.

Aşa se explică cum a ajuns să slujească ca preot la biserică Sfântul Gherasim a Policlinicii din Atena, unde - precum spunea el însuşi - a trăit "33 de ani ca pe o singură zi", străduindu-se să uşureze durerea şi neputinţele oamenilor.

Acest călugăr simplu, coborât printre oameni, din munţi, a uimit, prin cunoştinţele lui, întreaga lume academică atenianã. Savanţi din toate domeniile îl vizitau, îi cereau sfatul.

Părintele Porfirie i-a ajutat şi pe medici, cu diagnosticele sale, în vindecarea a mii şi mii de bolnavi. Pe alţi mii de bolnavi i-a vindecat singur, doar cu o simplă rugăciune sau cu un semn al crucii. Toate acestea le-a împlinit fără a avea pregătire ştiinţifică, dar având din belşug, asupra-i, harul lui Dumnezeu. "Un medic al naturii", se poate zice, pe bună dreptate. Unul din cei mai prestigioşi tămăduitori naturişti ai ortodoxiei.

"Să trăiţi în mijlocul naturii. Natura tămăduieşte. Natura este taina Evangheliei. Eu, când simt armonia naturii, plâng întruna", le zicea mereu ucenicilor. După părerea mea, cuvintele călugărului Porfirie despre armonia naturii sunt unele din cele mai frumoase pagini de literatură religioasă care s-au putut rosti pe pământ.

***

Sihăstrie în vârful muntelui Athos

(Textul care urmează este preluat din cartea "Ne vorbeşte părintele Porfirie", Editura "Cartea ortodoxă", 2003, carte tipărită cu binecuvântarea Ips Galaction, Episcopul Alexandriei şi Teleormanului.)

"Picături din iubirea lui Dumnezeu"

Toate împrejurul nostru sunt picături ce izvorăsc din iubirea lui Dumnezeu. Cele însufleţite şi cele neînsufleţite, şi plantele, şi animalele, şi păsările, şi munţii, şi mările, şi apusurile de soare, şi cerul înstelat. Sunt micile iubiri prin mijlocirea cărora ajungem la Iubirea cea mare, la Hristos.

Ca să devină cineva creştin, trebuie să aibă suflet poetic, trebuie să fie poet. Hristos nu voieşte lângă el suflete "grosolane". Creştinul, chiar şi numai când iubeşte, este poet, petrece în poezie. Inimile poetice îmbrăţişează iubirea, o aşează înăuntrul lor, o simt în adâncuri.

Să vă folosiţi de clipele frumoase. Clipele frumoase apleacă sufletul spre rugăciune, îl fac subţire, nobil, poetic. Treziţi-vă dimineaţa, să vedeţi răsăritul soarelui îmbrăcat în porfiră. (...) Toate sunt sfinte - şi marea, şi îmbăierea, şi mâncarea. Să vă bucuraţi de toate. (...)

Cel ce are Duhul lui Dumnezeu ia aminte peste tot unde trece, este tot numai ochi, numai miros. Toate simţurile lui trăiesc, dar trăiesc în Duhul lui Dumnezeu. El se osebeşte de ceilalţi. Pe toate le vede, pe toate le aude; vede păsările, pietrele, fluturii... Trece pe undeva, simte totul, o mireasmă, de pildă. Trăieşte în mijlocul tuturor; în fluturi, în albine, în toate celelalte. Harul îl face să fie cu luare aminte. Vrea să fie împreună cu toate.

A, ce să vă spun! Am trăit asta când m-a cercetat harul dumnezeiesc în Sfântul Munte. *Mi-aduc aminte de privighetoarea triluind prin copaci, cu aripile date pe spate ca să aibă putere. Măi, măi! Să fi avut un păhăruţ de apă, să-i fi dat să bea, să-şi ostoiască setea... De ce să triluiască aşa privighetoarea, de ce? Însă şi ea îşi simte trilul, se bucura de el, de aceea triluieşte.*

Mă însufleţeau mult păsărelele în pădure. Să mergeţi odată la Kallisia, să ascultaţi privighetorile. Inimă de piatră să ai, şi tot eşti mişcat! Cum să nu simţi că eşti împreună cu toate? (...)

***

Cândva, când eram la Kallisia, mă întorceam la mănăstire după o boală, şi Kira Maria, ciobăniţa, a venit să mă ia cu măgăruşul. Pe drum, am întrebat-o:
- Kira Maria, cum vi se par frumuseţile astea care ne înconjoară, livezile, culorile, fluturii, miresmele, privighetorile?
- Nu văd nimic, zice ea. Nimic.
Peste puţin, am întâlnit de toate în jurul nostru - flori, miresme, fluturi.

- Ei, Kira Maria, acum ce ziceţi?
- Nu le-am băgat în seamă, îmi pare rău!
Înaintând, am ajuns la platani. Privighetorile cântau.
- Nu se poate, Kira Maria, mi-aţi spus minciuni!
- Nu, a răspuns. Pur şi simplu n-am fost atentă la ele! Nu le-am văzut.
Şi eu la început eram "grosolan", nu-mi dădeam seama. Apoi, Dumnezeu mi-a dat harul. Atunci toate s-au schimbat.

"Şi păsările vor să se roage. Le place citirea"

Sălbăticia naturii pe Sfântul Munte

Rugăciune este să te apropii de fiecare făptură a lui Dumnezeu cu iubire şi să trăieşti împreună cu toate, chiar şi cu cele sălbatice, în armonie. Asta doresc şi mă străduiesc să pun în faptă.

Ascultaţi, să vă spun ceva care are legătură cu asta. *Cu câtva timp în urmă, cineva mi-a dăruit un papagal. În primele zile era foarte nesupus şi sălbatic. Nu te puteai apropia de el, era gata să-ţi taie mâna cu ciocul. Voiam, deci, să-l îmblânzesc cu harul lui Dumnezeu şi cu rugăciunea. Ziceam: "Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă!", lăuntric sau cu voce tare, şi cu o vărguţa îl atingeam pe spate, în vreme ce papagalul se afla în colivia lui. Am făcut această mişcare de trei ori, cu atenţie. În după-amiaza aceleiaşi zile, am făcut la fel. În ziua următoare, de asemenea, la fel. După puţine zile, îl atingeam lin cu vărguţa pe cap, zicând: "Doamne, Iisuse...". Tot timpul cu atenţie, să nu se mânie pasărea. Apoi am prins îndrăzneală, am lăsat vărguţa, am luat un creion şi am făcut aceleaşi mişcări. În cele din urmă, am lăsat creionul şi am început să folosesc mâna. Se ivise deja familiaritatea, aşa că l-am scos afară din colivie şi se urca pe umărul meu. Ne plimbăm pe hol împreună. Dar l-am pierdut. Într-o zi, a venit un preot cu mulţi copii, iar aceştia au deschis colivia şi papagalul a fugit.*

După ceva timp, ne-au adus alt papagal, acesta pe care îl avem acum. Sălbatic şi acesta, ca şi cel dintâi. În acelaşi fel lin, cu rugăciune, l-am îmblânzit şi pe acesta. A început încet-încet să spună diferite cuvinte, să strige nume, să iasă din colivia lui, să se urce pe mine, să mănânce împreună cu mine. Când iese afară, îi pun zăvorul şi el stă pe colivie. Când vreau să intre iar înăuntru, îi arăt printr-un semn să coboare şi să intre. Atunci merge, trage zăvorul şi intră. Este însă egoist, vrea să fii atent doar la el, să-i vorbeşti cu dulceaţă, să nu-l dispreţuieşti. Este mai cu seamă gelos, şi de aceea nu vrea să-i vorbeşti altuia, nici să iubeşti pe altcineva. Altfel se mânie rău. Acum, că am dobândit mare prietenie cu el, a învăţat nu numai

câteva cuvinte şi nume, ci zice şi rugăciunea: "Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă". Spune, de asemenea, "Dumnezeu este bun", "Dumnezeu este foarte bun", cântă şi "Doamne miluieşte" ş. a.

***

Acum vreau să îmblânzesc un vultur. L-am găsit în nordul Evviei. Acolo unde mă duc şi mă odihnesc, un pic mai sus, am găsit un loc pe care l-am numit "cuib de vultur". Nu i-am dat acest nume întâmplător. Este foarte greu să ajungi acolo. Este o prăpastie stâncoasă, iar jos - Egeea. Când văzduhul e limpede, de acolo se vede Kavsokalivia din Sfântul Munte.

Într-o zi, am văzut acolo un vultur cu aripile deschise. Doi metri şi jumătate! Fiară! Trecea pe deasupra noastră fără să bată deloc din aripi, liniştit. Am urzit un plan: precum am îmblânzit papagalul, să îmblânzesc şi vulturul. Şi cred că, dacă ajută Dumnezeu, vom deveni prieteni şi cu vulturul. O s-o facem intru sfinţenie. Şi păsările vor să se roage. Le place citirea. Ascultă nemişcate pe crengi.

***

Să vă mai spun ceva. A venit odată o femeie, Kira Leni, acolo unde mă duc eu în pustie, în nordul Evviei, şi mi-a adus căpriţele ei. Mi-a spus:
- Poţi să faci o rugăciune şi pentru caprele mele, că nu le merge bine?
M-am ridicat şi caprele au venit singure. N-a fost nevoie să mi le aducă. Mi-am întins mâinile şi am citit o rugăciune. Au venit lângă mine, au ridicat căpşoarele şi mă priveau. Un ţap s-a apropiat mai mult, s-a aplecat şi mi-a sărutat mâna. Voia să-l mângâi. L-am mângâiat, a fost mulţumit. M-au incojurat toate şi mă priveau în faţă. Le-am binecuvântat. Eu vorbeam, mă rugam.

Toate cele ce ţin de natura ne ajută mult în viaţă duhovnicească, atunci când sunt cu harul lui Dumnezeu. Eu, când simt armonia naturii, plâng întruna. De ce să nu avem poftă de viaţă? ***Cel ce are Duhul lui Dumnezeu, cel ce are înţelepciunea cea dumnezeiască le priveşte pe toate cu iubirea lui Dumnezeu şi ia aminte la toate. Înţelepciunea lui Dumnezeu îl face să le stăpânească pe toate şi să se bucure de toate.***

Părintele Porfirie, zis şi "Bunicuţul"

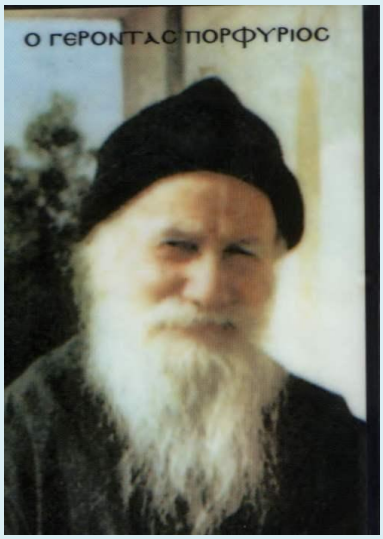

"După cum pe pământ fiind te rugai pentru tămăduirea neputinţelor şi pentru iertarea păcatelor noastre, tot astfel şi acum roagă-te în ceruri, părinte Porfirie, şi roagă-L pe Hristos, Dumnezeul nostru, să mântuiască sufletele noastre."

(Troparul părintelui Porfirie)

Ieri, 2 decembrie, s-au împlinit 17 ani de la ziua trecerii de la moarte la viaţă a părintelui Porfirie, cel cu viaţă sfântă şi inimă bună, cel în care s-a sălăşluit Hristos şi în care a lucrat harul Duhului Sfânt, care s-a făcut pe sine "toate tuturor", vindecând suflete şi trupuri, tămăduind neputinţe şi boli, alinând orice suferinţă şi durere cu puterea lui Hristos care sălăşluia în el.

Pentru blândeţea şi bunătatea sa, cei care l-au cunoscut l-au numit "Bunicuţul", şi aşa l-au simţit şi îl simt toţi cei care l-au cunoscut, direct sau indirect, prin cărţile care dau mărturie despre viaţa sa şi prin ajutorul pe care-l dă tuturor celor care i-l cer, prin rugăciune.

Pentru cei care aud pentru prima oară de Părintele Porfirie, iată o scurtă biografie:
"Cuviosul Bătrân Porfirie, pe numele său din lume Evanghelos Bairaktaris, s-a născut la 7 februarie 1906, în Evvia, în satul Sfântul Ioan din Eparhia Karistia. Părinţii săi, Leonid şi Elena, din neamul lui Antonie Lambrou, erau oameni binecinstitori şi iubitori de Dumnezeu. Tatăl său era cântăreţ la biserica satului şi-l cunoscuse personal pe Sfântul Nectarie. Familia sa a fost numeroasă, iar părinţii, ţărani săraci, întâmpinau greutăţi în a o întreţine. Pentru aceasta, tatăl a fost nevoit să plece în America, unde a lucrat la construcţia Canalului Panama.

Micul Evanghelos era al patrulea copil al familiei. Păzea oile pe munte, şi urmase numai clasa întâi, după care a fost nevoit şi el, din pricina marii sărăcii, să meargă în Halkida, pentru a munci. Avea numai 7 ani. A lucrat vreme de 2 sau 3 ani într-un magazin, după care a mers la Pireu, unde a muncit 2 ani la băcănia unei rude.

La vârsta de 12 ani a plecat pe ascuns către Sfântul Munte, cu dorinţa de a urma Sfântului Ioan Colibaşul, pe care îl iubea în chip deosebit şi a cărui viaţă o citise mai demult. Harul lui Dumnezeu l-a călăuzit la coliba Sfântului Gheorghe din Kavsokalivia, unde a rămas sub ascultarea a doi Bătrâni, fraţi după trup, Pantelimon – care era şi duhovnic – şi Ioanichie. S-a încredinţat cu mare iubire şi cu duh de ascultare desăvârşită celor doi Bătrâni care, după cum mărturiseau mulţi, erau deosebit de aspri.

A devenit monah la vârsta de 14 ani, primind numele de Nichita. După 2 ani a luat şi marea schimă. Puţin mai târziu, Dumnezeu i-a dat darul străvederii.

La vârsta de 19 ani Părintele s-a îmbolnăvit foarte rău, fapt care l-a silit să părăsească pentru totdeauna Sfântul Munte. S-a întors în Evvia, închinoviindu-se la Mănăstirea Sfântului Haralambie.

Un an mai târziu, în 1926, la vârsta de 20 de ani, a fost hirotonit preot în biserica Sfântului Haralambie din Kimi, de către Porfirie al III-lea, Arhiepiscopul Sinaiului, care i-a dat numele de Porfirie. La 22 de ani a fost hirotesit duhovnic, iar puţin mai târziu arhimandrit. A slujit pentru o vreme şi ca paroh într-unul din satele Evviei.

La Mănăstirea Sfântului Haralambie a vieţuit 12 ani, slujind oamenilor ca părinte duhovnicesc, iar trei ani i-a petrecut în mănăstirea părăsită a Sfântului Nicolae din Ano Vathia.

În 1940, la începutul celui de-al doilea război mondial, Bătrânul Porfirie s-a stabilit în Atena, primind sarcina de paroh şi duhovnic la Policlinica Sfântului Gherasim, lângă Piaţa Omonia. Precum spunea el însuşi, a trăit acolo 33 de ani ca pe o singură zi, nevoindu-se fără odihnă în lucrarea duhovnicească şi uşurând durerea şi neputinţele oamenilor.

Din 1955 s-a aşezat la Kallisia, primind de la Mănăstirea Pendeli bisericuţa părăsită a Sfântului Nicolae, având de jur împrejurul ei puţin pământ, pe care îl cultiva cu mare sârguinţă. În acelaşi timp, Părintele şi-a îmbogăţit aici şi lucrarea duhovnicească.

În vara anului 1979 s-a aşezat în Milesi, cu visul de a zidi o mănăstire. Aici a trăit la început într-o rulotă, în condiţii potrivnice, iar mai apoi într-o chilioară simplă, din plăci de ciment, unde a răbdat fără cârtire multele încercări ale bolii.

În 1984, s-a mutat într-o clădire a nou-începutei mănăstiri pentru a cărei ridicare, deşi era foarte bolnav şi orb, se ostenea neîncetat şi fără preget. Prin punerea temeliei bisericii Mănăstirii Schimbării la Faţă, la 26 februarie 1990, s-a învrednicit să-şi vadă visul aievea.

În ultimii ani ai vieţii sale pământeşti, a început să se pregătească pentru trecerea la cele veşnice. Dorea să se retragă la Sfântul Munte, în iubitul său schit Kavsokalivia, unde, în taină şi fără zgomot, aşa precum a şi trăit, să-şi dea sufletul Mirelui său. Îl auzeai adesea zicând: "Acum, că am îmbătrânit, vreau să merg şi să mor acolo sus."

Într-adevăr, şi-a aflat cuviosul sfârşit la Kavsokalivia, în coliba sa, în dimineaţa zilei de 2 decembrie 1991. Ultimele cuvinte care s-au auzit din gura sa au fost acelea ale rugăciunii arhiereşti a Domnului, pe care atât de mult le iubea şi pe care le repeta adeseori:

Ca toţi să fie una."

(Ne vorbeşte părintele Porfirie, Editura Cartea Ortodoxă, Egumeniţa, 2003)

Când ştiinţa este contrazisă: harul lui Dumnezeu suflă unde voieşte - o mărturie a mitropolitului Nicolae al Mesoghiei -

Părintele Porfirie

Un cuplu tânăr, fericit, de oameni cu adevărat dăruiţi Bisericii, dăruiţi în curăţenie, cu simplitate existenţială, îşi lasă viaţa în mâinile lui Dumnezeu. Iar Acesta îi binecuvântează cu amândouă mâinile Sale. Îl întâlnesc pe Părintele Porfirie, cunoscutul şi luminatul sfânt al zilelor noastre, care le îmbrăţişează viaţa, cu fiecare amănunt al ei. Acest Părinte li se face scut de apărare în faţa oricărei primejdii, pavăză în faţa oricărei ameninţări; rugăciunea sa le zădărniceşte orice piedică. Dumnezeu le dăruieşte cinci prunci plini de har şi de bucuria vieţii: două fete şi trei băieţi.

Cea mai mare dintre aceştia este o fată, Eva – o fiinţă plină de talent şi înţelepciune, cu o inteligenţă de om matur. Avea trăsături cereşti şi un comportament plină de dulceaţă. Era iubită de toţi cei din jur. A ajuns la vârsta de doisprezece ani – un adevărat înger! „Cu cei ce Îl iubesc, Dumnezeu împreună lucrează spre bine” – aşa credeau, în chip tainic, părinţii şi Îl slăveau pe Dumnezeu: „Doamne, ce binecuvântare!”

Brusc, într-o zi, cum traversa Eva fără de grijă strada din faţa biroului tatălui său, un autovehicul scăpat de şofer de sub control aduce neaşteptatul în drumul netulburat până acum al familiei: trimite copila la spital, iar de acolo în lumea unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci doar viaţă fără de sfârşit!

Eva, fără să înţeleagă cineva cum şi de ce, în doar câteva clipe, s-a aflat în Raiul lui Dumnezeu, scufundându-şi însă părinţii cei nepregătiţi în iadul durerii şi al insuportabilei răsturnări a vieţii… Era ca şi cum ar fi dispărut Dumnezeu din faţa lor! Părintele Porfirie s-a făcut părtaş cu multă dragoste la durerea lor, stăruind cu multă discreţie asupra marii dragoste a lui Dumnezeu, pe care el însuşi o exprima şi o trăia cu multă bunătate, credinţă şi iubire – împrăştiind orice fel de îndoială şi gând greşit despre Dumnezeu…

Timpul curge. Ceilalţi copii cresc şi, prin creşterea şi darurile lor, umplu viaţa îndureratei mame cu o fericire umbrită de durere, iar viaţa tatălui cu smerenia acceptării voii dumnezeieşti. Sprijinul lor este a doua fată, Despina. O fiinţă cu totul diferită de Eva. În continuă mişcare, plină de viaţă, totdeauna cu zâmbetul pe buze. Răspândeşte în jurul ei doar bucurie, nădejde, fericire, strălucirea nevinovăţiei celei lipsită de griji şi probleme. Ai impresia că astfel de fiinţe nu au nici o legătură cu păcatul, cu bolile, cu moartea. Când vii în contact cu ele, uiţi tot ce este negativ, orice primejdie, orice este întunecat.

Într-o zi de primăvară, familia întreagă se află la o mănăstire din Epir, lângă graniţă. Un prieten de familie se făcea monah. Era un pic jucăuş şi şugubăţ, prieten bun al copiilor, om simplu şi inimos. Toată atmosfera este o mare bucurie, încărcată de un şi mai mare har. Despina se bucura şi ea. Toate sunt atât de frumoase, atât de dumnezeieşti, încât nimic nu poate păta această bucurie! Ar părea cu neputinţă!

Iată, însă, că nimic nu este cu neputinţă! La patru zile după tunderea în monahism, eram în Atena, când primesc un telefon incredibil din partea unui prieten dentist.

- Ţine-te bine, părinte, n-o să crezi ce vei auzi!

- Ce se întâmplă, ia zi?, răspund eu.

- Despina are de câteva zile o durere la o măsea, în partea dreaptă. Nimic neobişnuit; am zis să facem investigaţii după întoarcerea lor din Epir. Am făcut şi o actinografie şi sunt aproape sigur că e vorba de o formă de cancer al osului mandibulei! Nu-mi vine să cred!

Eu ştiam ce înseamnă acest lucru: eliminarea mandibulei, înlocuirea ei cu un os de la bazin, terapii dureroase, bunăstarea vieţii distrusă în mod tragic – iar, dincolo de toate, procentul de supravieţuire era de 10% şi de maxim cinci ani!

Neputând să mă împac cu o asemenea curgere a lucrurilor – Dumnezeul acela în care credeam eu nu trebuia să îngăduie asemenea lucruri! – îl întreb cu sfială pe prietenul meu dentist:

- Nu cumva ai făcut vreo mică greşeală? Nu cumva ar trebui să refaci analizele?

- Formele de cancer ale osului mandibulei inferioare au, din păcate, cel mai uşor mod de diagnosticare şi cea mai grea şi urâtă prognoză medicală, îmi răspunse. Te-am sunat, poate poţi s-o ajuţi să plece imediat în America. Nu trebuie să piardă nici un minut!

Nu trecuse mult timp de când fusesem în America, unde întâlnisem o situaţie similară, în care am ajutat şi eu, ca traducător pentru doctorii de acolo. De fiecare dată când urma să mă întâlnesc cu copilul în cauză – un băieţel blonduţ de şapte ani – mi se strângea inima din pricina imaginii înfricoşătoare! Băieţelul acela nu a reuşit să treacă prin toată procedura. A petrecut un răstimp chinuitor de luni de zile, într-o aşa-zisă viaţă – vederea lui rănea sângeros sufletele părinţilor săi şi dădea mărturie că nici cea mai bună ştiinţă, la nivel mondial, nu putea să-l ajute cumva…

Ar fi însemnat să se reia tot acest scenariu încă o dată! Părinţii ar fi mers în America plini de speranţe, la centrul cel mai bun, cu probabil cei mai străluciţi medici ai lumii, şi s-ar fi întors în Grecia cu probabilităţi. Ar fi plecat cu un copil bolnav, dar sănătos la înfăţişare, şi s-ar fi întors cu cineva ce nu poate fi privit, cu cineva cu care nu rezistă nimeni să trăiască. Iar toate acestea, în cazul cel mai fericit….

Tatăl, acest erou, a aflat tot adevărul; mama, nu prea multe amănunte. Au mers imediat la „părinţelul" lor, cum îi spuneau Părintelui Porfirie, pentru a lua binecuvântare. Acesta, mâhnindu-se împreună cu ei, şi-a arătat deosebita durere şi o intensă nelinişte sufletească. Singura ferestruică prin care să se reverse un strop de lumină şi de nădejde s-a arătat a fi faptul că şi Părintele a încuviinţat să plece degrabă. După cum se vede, în inima sa, împreună cu agonia negrăită a iubirii, exista şi o mică scânteie a nădejdii că toate vor merge bine.

Într-o săptămână, părinţii şi-au luat copilul şi au plecat în America, undeva în Ohio. Cât de neobişnuită a fost această călătorie! Se amestecau agonia cu aşteptarea, disperarea cu nădejdea. Însoţitor de nădejde şi adevărat mângâietor duhovnicesc în această călătorie a fost Părintele Porfirie, cu rugăciunile sale şi, mai ales, cu nădejdea lui – greu de întrezărit de noi, cei neputincioşi…

Lucrurile au decurs cu o viteză uimitoare. În trei zile de la sosirea lor, s-au hotărât ziua şi ora intervenţiei chirurgicale. Au fost reluate analizele şi a fost certificată boala.

Ziua operaţiei. Ora 16:10, în Grecia. Îmi sună telefonul. La celălalt capăt al firului, glasul mamei fetei:

- Ce faci, părinte? Nu mai pot îndura! Au luat-o pe Despina puţin mai-nainte. Mi-au spus că va dura vreo şapte ore. Mai am puţin şi-mi pierd minţile! Ieri m-au învăţat cum s-o hrănesc după operaţie. Mi-au dat o valijoară cu tot instrumentarul necesar, deoarece va trebui să-i deschid eu gura, mecanic! Mi-au arătat şi un alt copil ce fusese operat săptămâna trecută, pentru a mă obişnui cu situaţia, iar eu mai aveam puţin şi leşinam… Nu mai pot îndura, părinte, nu mai pot! Spune o rugăciune! Tot încerc la Părintele Porfirie, dar nu răspunde la telefon. Măcar de s-ar ruga pentru noi!

Eu amuţisem. Am închis telefonul. Ora Americii, în Ohio: aproximativ 8:15, dimineaţa. Mi-a cerut femeia să fac rugăciune! Ce rugăciune să fac, de vreme ce eu nu nădăjduiesc, de vreme ce eu nu cred, de vreme ce rugăciune, cu adevărat, face doar Părintele Porfirie? Mi-e ruşine…

În sfârşit, am rostit şi eu, acolo, două vorbe ce semănau a rugăciune. Am luat metanierul şi I-am cerut să ne miluiască pe toţi… Dacă, însă, aş fi fost în locul lui Dumnezeu şi aş fi văzut un părinţel atât de chinuit şi sărac duhovniceşte încât să facă o asemenea rugăciune, mi s-ar fi făcut milă de el şi de biserica lui, ce a ajuns să aibă în rândurile ei asemenea liturghisitori săraci şi vrednici de toată mila…

Timpul trecu fără să-mi dau seama. La 16:20 sună din nou telefonul. La celălalt capăt al firului, mama din America:

- Părinte, în puţin timp o scot din operaţie – nu era de fapt nimic! A scăpat doar cu o simplă extracţie de măsea! Mi-au spus că era o rădăcină multiplă, ce se dezvoltase ca nişte ghimpi. Ce înseamnă asta, părinte? Cred că-mi spun adevărul…

Dacă poţi, mai încearcă la Părintele Porfirie, căci noi nu reuşim să dăm de dânsul. El trebuie să ştie adevărul…

Am exprimat cu gura un fel de bucurie, am ţinut însă înlăuntru îndoiala absolută şi am închis telefonul. Este absolut cu neputinţă, mă gândeam! În nici un caz nu se poate aşa ceva!

De îndată îi dau telefon prietenului dentist din Grecia şi-i spun veştile. Discutăm câteva minute, ne mărturisim amândoi gândurile şi suspiciunea, iar acela îmi spune, ca specialist: diagnosticul de cancer la osul mandibulei inferioare era clar, mai ales că fusese întărit şi de specialiştii americani, iar diferenţa faţă de o rădăcină de tip ghimpat este mare şi evidentă – cel mai probabil, în cursul operaţiei, medicii au constatat că situaţia este atât de avansată încât au hotărât să nu continue cu intervenţii radicale. Mama, atât de traumatizată, nu putea duce adevărul, aşa că cineva de acolo trebuie că i-a spus această poveste frumoasă, pentru a nu se prăbuşi cu totul!

Am hotărât ca prietenul meu dentist să-l sune pe Părintele Porfirie – poate că, între timp, acesta comunicase deja cu tatăl Despinei şi avea o imagine mai obiectivă asupra situaţiei. Dentistul sună. Părintele Porfirie ridică telefonul şi îi spuse:

- ***„Trecut-am prin foc şi apă, şi ne-ai scos întru odihnă”!*** (Ps. 65:12) De fapt nu era ceva grav. I-au scos un dinţişor, şi s-a liniştit şi ea şi noi. Acum trebuie să înceapă cântarea de slavă! Nimic altceva!

- Ce s-a întâmplat, Părinte, aţi vorbit cu tatăl Despinei?

- Nu, n-am vorbit cu nimeni… Mi-am făcut rugăciunea. Tocmai deschisesem telefonul şi s-a umplut sufletul meu de mângâiere. Despina acum este foarte bine! Dacă vorbeşti cu ei, spune-le să nu se grăbească să se întoarcă, ci să mai rămână vreo săptămână, ca să vadă şi ei America…

În loc de ţesut cancerigen, au găsit un mic chist. În loc de eliminarea osului mandibular, au scos doar un dinte. În loc de gustul morţii, toţi ne-am împărtăşit de trăirea unei minuni unice, a unei minuni săvârşite de Dumnezeu – a unei minuni ce, însă, nu s-ar fi săvârşit dacă nu era Părintele Porfirie…

Despina a terminat liceul şi s-a măritat. Astăzi are mulţi copii, şi se remarcă prin inima sa larg deschisă tuturor. Este plină de viaţă şi de credinţă. Viaţa ei este o minune. Le are pe toate. Singurul lucru care-i lipseşte este, pur şi simplu, …un

dinte, o măsea ce nu se vede. Dacă s-ar fi văzut, ar fi arătat nu ceea ce este, ci acel lucru pe care-l reflectă: că „Harul lui Dumnezeu suflă unde voieşte”.

Din Εκεί που δεν φαίνεται ο Θεός
(Editura ‘Εν Πλῷ, Atena, 2009)

Traducere din lb. greacă de Pr. Dr. Constantin Petrache
Material apărut în nr. 30 al revistei “Familia Ortodoxă”

O frumoasă mărturie despre stareţul Porfirie - Convorbire cu Xenia Giannopoulou, fiica duhovnicească a părintelui Porfirie

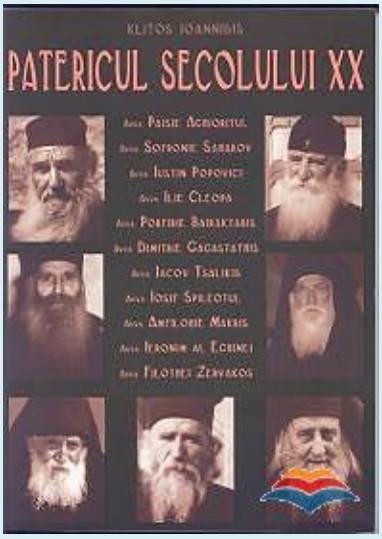

"Nu trebuie să-ţi duci lupta creştinească cu predici şi contestaţii, ci cu o adevărată iubire ascunsă. Când contestăm, ceilalţi reacţionează. Când îi iubim sunt mişcaţi şi-i câştigăm. Când iubim, credem că noi le oferim ceva celorlalţi pe când, în realitate, întâi ne oferim nouă înşine. Iubirea cere sacrificii. Să sacrificăm cu umilinţă ceva de-al nostru, care în realitate este al lui Dumnezeu." (Părintele Porfirie)

K.I.: ***Doamnă Xenia, aţi fost binecuvântată de Dumnezeu să-l cunoaşteţi pe unul dintre cei mai mari Părinţi ai secolului nostru. Noi, care l-am cunoscut pe părintele Porfirie mai puţin, îl considerăm un mare dar al lui Dumnezeu către Biserică şi dorim să beneficiem de mărturia dvs. legată de experienţa pe care aţi avut-o alături de acest mare părinte. Pentru început, cum l-aţi cunoscut?***

X.G.: Am auzit despre el încă din 1974, dar atunci abia ajunsesem în Grecia şi nu ştiam despre ce era vorba. Mi-am zis că trebuie să fie vreun stareţ şi mi-am pus în gând să mă duc să-l văd.

Însă după aceea… se pare că a fost de la Dumnezeu, pentru că mereu m-am rugat să cunosc un om care să simt că are duh. Şi, cu adevărat, ceea ce spunea părintele era de la Dumnezeu, de parcă L-ai fi văzut pe Creator dinaintea ta. Aveam deplină încredere în vorbele sale. Nu m-am îndoit niciodată.

Prima dată când m-a primit, era ora şase dimineaţa. Mi s-a spus că ora aceea este cea mai bună pentru asemenea vizite, sau poate şi mai bună este ora cinci, pentru că monahii se trezesc şi se roagă şi, astfel, dimineaţa au mai mult har. Fiecare priveşte lucrurile acestea aşa cum crede de cuviinţă. Aşadar, am vorbit cu cumnata mea şi i-am zis să mergem să-l vedem pe părintele, iar ea a fost de acord.

Ne-am trezit dis de dimineaţă şi am plecat. Părintele stătea într-o rulotă. Ne-a venit şi nouă rândul şi am intrat înăuntru. Părintele mi-a spus cum sunt copiii mei, prin ce greutăţi vor trece şi multe altele.

K.I.: ***Lucrurile erau aşa cum le descria părintele?***

X.G.: Întocmai. Nu mă ştia şi nici nu mă mai văzuse vreodată. Mi-a spus: „Cheam-o şi pe doamna Hristalla să vină înăuntru. Pentru că eram atât de absorbită de ceea ce mi se întâmpla, am uitat cine era doamna Hristalla şi l-am întrebat: „Cine este, părinte, doamna Hristalla?“, iar el a răspuns: „Cea care te-a adus până aici“.

M-am dus şi am adus-o. Părintele ne-a descris copiii amândurora şi ne-a spus cum să ne comportăm cu ei. Părintele Porfirie avea o sensibilitate deosebită faţă de copii.

K.I.: ***Şi ce v-a zis?***

X.G.: Să ne purtăm cu dragoste şi bunătate faţă de copiii noştri şi să ne rugăm pentru ei. Fiindcă ai mei sunt băieţi şi pe vremea aceea stăteau singuri în Atena, mereu aveam cu ei mici probleme.

K.I.: ***Câţi copii aveţi?***
X.G.: Trei băieţi.

Mă duceam la părintele şi îi spuneam: „Am probleme cu copiii“. Iar el îmi răspundea: „Or să se rezolve. Va veni şi vremea să se rezolve, dar tu să te rogi, pentru ca Dumnezeu să le vorbească, şi o să vezi că din fiecare va ieşi ceva bun“.

K.I.: ***Ce fel de rugăciune vă recomanda?***

X.G.: Îmi spunea: „Să te rogi“. Iar eu îl întrebam: „În ce fel să mă rog?“ „Cu propriile tale cuvinte; aşa cum vei vrea. Spune-I Domnului ce ai pe suflet şi El va şti cum să-ţi rezolve problemele. Nu vrea să faci rugăciuni speciale“.

Altădată, m-am dus din nou la părintele, care mi-a spus: „Acum, o să ne rugăm“. L-am întrebat: „Ce să spun? Doamne Iisuse…?“ „Da, asta. Acum îngenunchează. O să ne rugăm fiecare în sinea noastră…“

Am rămas aşa, în genunchi, destulă vreme şi aşteptam să-l aud spunând: „Gata, ajunge“. La un moment dat, a zis: „Gata. Acum du-te cu bine şi o să ne mai rugăm şi altădată“.

K.I.: ***Atunci când vă rugaţi cu părintele, simţeaţi ceva deosebit?***

X.G.: Da. Întotdeauna. De fiecare dată mă duceam la el supărată şi plecam veselă. Ca şi cum n-aş mai fi avut nici o problemă.

K.I.: ***Părintele lua greutatea asupra sa.***

X.G.: Aşa este. Şi să ştiţi că a făcut multe minuni în familia mea.

K.I.: ***Ce minuni? Puteţi să ne prezentaţi câteva?***

X.G.: Era anul 1982 şi mă simţeam excelent. Fratele meu chiar mi-a spus: „Te apropii de cincizeci de ani şi nu ai păr alb în cap“. Am râs împreună şi i-am răspuns: „Mă simt foarte bine. Nu am absolut nimic“.

Următoarea dată când m-am dus la părintele Porfirie – căci mă duceam pe la el chiar şi de două ori pe săptămână, parcă ceva mă atrăgea spre locul acela – i-am spus: „Părinte, uite că am venit din nou“. El a răspuns: „Duhul Sfânt te-a adus. Ca să vezi ce înseamnă Duhul Sfânt… Cum îi uneşte pe oameni… Ia zi-mi: cum stai cu sănătatea?“ I-am răspuns: „Chiar despre asta vorbeam ieri cu fratele meu şi-i ziceam că n-am nimic şi că mă simt excelent“. Iar părintele mi-a spus: „Ai şi prea ai. Du-te la doctor să vadă ce e cu tine“. Lucrul acesta m-a descumpănit, pentru că nu mă simţeam rău deloc. Dar nu a trecut o săptămână şi mi-am pierdut vederea. M-am dus imediat la oftalmolog, care mi-a spus: „Ai glaucom de 30 de grade la un ochi şi de 28 la celălalt. Şi mai văd încă ceva. Trebuie să facem nişte investigaţii speciale“. Din ziua aceea, au început problemele. Medicul oftalmolog mi-a spus să mă operez, iar eu l-am întrebat pe părintele Porfirie ce să fac.

El mi-a răspuns: „Ce pot să-ţi zic eu? Eu sunt preot, nu doctor. Fă ce-ţi spun doctorii, dar să le zici să nu-ţi dea cortizon“. „Şi ce… credeţi c-or să mă asculte?“ „Să le zici că ţi-a spus părintele tău duhovnic să nu-ţi dea cortizon, că o să-ţi facă

rău. Şi părintele tău tot de la cortizon s-a îmbolnăvit“. Medicul nu-l cunoştea pe părintele Porfirie şi nici nu ştia că el se îmbolnăvise din cauza cortizonului.

K.I.: ***Cu adevărat, s-a îmbolnăvit de la cortizon?***

X.G.: Da.

K.I.: ***Ce s-a întâmplat în continuare, doamnă Xenia?***

X.G.: I-am spus doctorului ce-mi zisese părintele, iar el mi-a răspuns: „Este exclus. Nu putem să nu vă administrăm cortizon. Nu operăm pe ochi fără cortizon“.

M-am dus la părintele să-i spun că nu se putea altfel. Trebuia să-mi dea cortizon. Ce-aş fi putut să fac… Iar părintele mi-a zis: „Du-te şi te roagă şi nădăjduiesc să nu-ţi facă rău“. Nu mi-au dat o doză de cortizon, ci două, pentru că se rupseseră cusăturile, şi ca să mă coasă din nou trebuia să-mi mai administreze o doză. Mi-au vătămat şi ochiul. Părintele Porfirie mi-a spus că şi el făcuse operaţie cu un an în urmă şi a adăugat: „Uite, suferinţa mea de acum se trage de la cortizon. Iar medicii nu vor să înţeleagă. Nu-i interesează decât să-şi facă treaba lor“.

K.I.: ***S-au adeverit spusele părintelui în legătură cu cortizonul?***

X.G.: Da. Şi mi-a mai spus: „Acum, că ţi s-a făcut cortizon, va trebui să nu mai mănânci sare, miel şi mult dulce, pentru că o să-ţi facă rău“.

K.I.: ***Ce s-a întâmplat, mai exact?***

X.G.: Părintele mi-a zis că voi păţi ca şi el, adică voi face hemoragie gastrică şi mi se va subţia sângele.

K.I.: ***Din aceste cauze a murit părintele?***

X.G.: Da. A făcut transfuzii timp de 7-8 ani.

K.I.: ***Şi dvs. aţi făcut hemoragie gastrică?***

X.G.: Nu am păţit nimic, pentru că am avut rugăciunea părintelui. Însă am fost vătămată la ochi.

K.I.: ***Părintele spunea că i s-a dat cortizon împotriva voinţei sale?***

X.G.: Da. I-am zis că nu se putea să nu-mi dea cortizon, iar el a răspuns că trebuie să ne rugăm. Adevărul este că pe tot parcursul operaţiei l-am simţit aproape de mine.

Altădată m-am dus la el cu unul dintre fiii mei. Voiam astfel să-i obişnuiesc pe copii să vină în contact cu Biserica.

Aşadar, i-am spus fiului meu: „Vreau să mă duc la părintele, pentru că nu mă simt bine“. „Bine, te duc eu“, mi-a răspuns el. Ne-am dus împreună, dar părintele nu ne deschidea. Am aşteptat timp de două ore ca să intrăm înăuntru, iar afară era un frig usturător. În faţa noastră mai erau două fete. Una dintre ele venea acolo prima dată şi, pentru că nu ştia prea multe despre părintele, a spus: „Părintele acesta a adormit şi ne-a lăsat să stăm afară, în frig“. Dar eu i-am răspuns: „Nu ne-a chemat el să venim. Am venit singure şi, dacă nu vrem să aşteptăm, putem să plecăm“. Îmi era teamă să nu-mi zică şi fiul meu aceleaşi lucruri. Peste două ore şi jumătate, părintele ne-a deschis.

Ne-a chemat şi ne-am dus la el. Când au ieşit fetele, ne-au spus: „Nu ne-a zis nimic. Ce fel de părinte mai este şi acesta?“ Le-am răspuns: „O să vă spună altădată“. Mulţi oameni nu ştiau ce înseamnă părinte duhovnic şi credeau că este un fel de vrăjitor care face minuni. Astfel credeau fetele acelea. Am intrat prima înăuntru, iar părintele mi-a spus: „Aţi stat în frig, nu-i aşa?“ „Nu-i nimic, părinte“, i-am răspuns eu. „Nu dormeam. Lucrurile acestea nu le spun tuturor, ci numai celor care mă înţeleg. Eram în oraşul Alexandroupoli. Unul din fiii mei duhovniceşti a făcut o operaţie. A avut la stomac o tumoare cât o portocală. Bietul de el, mă tot chema. Chiar şi în momentele când îl băgau în sala de operaţii mă chema. Nu puteam să nu mă duc“.

K.I.: ***S-a dus acolo cu duhul?***
X.G.: Da. Şi părintele a continuat astfel: „Am fost în Alexandroupoli şi i-am luminat pe doctori să vadă mai bine. Când l-au deschis, au găsit mai încolo încă o tumoare, mult mai mică, şi le-au scos pe amândouă. Este foarte bolnav. Nădăjduiesc în Dumnezeu să trăiască. Dar ce tot spun că nădăjduiesc în Dumnezeu să trăiască… Acum se simte bine. Iată că îl văd. Se simte foarte bine. Tot greul a trecut şi acum se simte excelent“.

K.I.: ***Îl vedea în viitor…***

X.G.: Da, da. Vedea orice.

K.I.: ***Cât de minunat este lucrul acesta! Fratele dvs., Mihalache, mi-a povestit de întâmplarea cu şarpele, cu laptele şi cu pruncul.***

X.G.: Da. Se întâmpla cu 3-4 ani în urmă. Mă dusesem din nou la părintele cu un copil ce era rudă cu mine. Nu putuse să doarmă noaptea, pentru că avea o problemă, aşa că i-am spus să mergem la părintele dis de dimineaţă. Zis şi făcut. Am început să aşteptăm afară. Nu ne deschidea nimeni. Ştiam că, adesea, părintele se trezea şi se ducea în pădure să se roage. De multe ori trimitea pe cineva care-mi spunea: „Hai să mergem în pădure. Vrea părintele să vă vorbească“. Făcea lucrul acesta ca să nu stau şi să aştept la coadă. Între noi era o legătură puternică. Îl iubeam pentru că înţelegeam ce înseamnă Duhul Sfânt. După ce îşi termina rugăciunea, ne duceam la el.

K.I.: ***Chiar şi în momentul de faţă, când stăm şi discutăm, tot Duhul Sfânt ne-a adus laolaltă. Eu aşa cred.***

X.G.: Da. Aşadar, stăteam afară şi aşteptam. Între timp, trecuseră 1-2 ore. Copilul s-a dus să se plimbe puţin. Mi-a spus: „Se poate ca părintele să fie în pădure, să se roage. Mă duc să-l caut“. După ce a mai trecut o vreme, mi s-a făcut frică să nu fi adormit de oboseală pe sub vreun copac şi să-l fi muşcat vreun şarpe. Am intrat în pădure şi am început să strig. Se auzea ecoul vocii mele, dar nici urmă de el. M-am întors înapoi supărată şi plângeam. Atunci am văzut că se deschide fereastra şi că sunt chemată înăuntru: „Ce faci acolo? Vrea să vorbească părintele cu dumneata. Hai, urcă“. Am urcat sus, iar părintele m-a întrebat: „De ce plângi?“ Iar eu i-am spus: „Părinte, copilul este obosit, că n-a dormit toată noaptea…“ „Şi ţi-e frică să nu-l fi muşcat vreun şarpe…“ Orice spuneam eu, el mă completa. „Da“, i-am răspuns. Atunci, sora părintelui s-a întors către mine şi mi-a zis: „Şi ce dacă-l muşcă vreun şarpe? Părintele e aici“.
Atunci, părintele mi-a spus: „O să-ţi povestesc o întâmplare. Vrei să-ţi povestesc o întâmplare?“ (când îţi zicea că vrea să-ţi povestească ceva, mereu te întreba dacă vrei să-l asculţi).

K.I.: ***Avea un stil pedagogic.***

X.G.: Mi-a spus: „Când eram sus, la Kallisia, o fată şi-a luat copilul în seră, l-a adormit şi şi-a văzut de treabă. Atunci, un şarpe care era pe acolo a intrat în stomacul pruncului, pentru că tocmai băuse lapte. Când mama s-a întors la copil, a zărit coada şarpelui ieşindu-i din gură“.

Sunt sigură de faptul că părintele a văzut întâmplarea aceasta, pentru că avea harul de a vedea şi trecutul şi viitorul… Atunci, părintele Porfirie le-a spus surorii şi nepoatei sale: „Duceţi-vă la sera lui cutare unde s-a întâmplat asta şi asta. Puneţi-i copilului dinainte un pahar cu lapte, ca să se întoarcă şarpele înapoi să bea laptele“. Cele două s-au dus, au făcut aşa cum le-a zis părintele, şarpele s-a întors înapoi şi aşa a scăpat copilul fără să păţească nimic.

K.I.: ***Era o viperă?***

X.G.: Da. Să vă spun ce s-a întâmplat şi cu unul din băieţii mei.

Într-o zi, a venit fiul meu la mine şi mi-a spus: „Am o crescătură de carne aici“. Şi cu adevărat, avea ceva tare după ureche. M-am speriat, dar nu i-am arătat lucrul acesta. La rândul lui, nici el nu a vrut să-mi arate că îi era frică. I-am spus: „Nu te teme, îţi fac cruce peste crescătură cu ulei de la Maica Domnului din Malevis“.

În seara aceea, trebuia să iasă în oraş cu nişte prieteni, pentru că era ziua lui de naştere. Iar când s-a dus să se bărbierească, a descoperit o crescătură suspectă. I-am făcut cruce cu ulei sfinţit peste locul acela, având intenţia de a merge la părintele ca să-i spun ce se întâmplase.

A doua zi, credeam că se va duce la doctor, dar nu s-a dus. A treia zi l-am întrebat de ce nu se duce, iar el mi-a răspuns că era ocupat. Eu i-am spus: „Mai întâi sănătatea şi apoi munca. Nu zic c-ai avea ceva. Totuşi, du-te să te vadă un doctor“.

Am mers la policlinică împreună. Medicul l-a consultat cu atenţie şi ne-a spus: „Este un caz clasic de tumoare la carotidă“. Mi-a recomandat în particular 2–3 medici foarte buni şi a adăugat: „Doamnă, starea fiului dvs. este foarte gravă. Trebuie să fie operat de urgenţă“.
M-am dus la părintele Porfirie şi i-am zis: „Părinte, uite ce s-a întâmplat…“ „O să ne rugăm“, mi-a răspuns el. „Părinte, doctorii mi-au spus că trebuie să se opereze de urgenţă, pentru că dacă tumoarea creşte, atunci va fi şi mai rău“. „Să meargă la operaţie, iar unde vezi om, cere-i să se roage pentru fiul tău. Este nevoie de multă rugăciune“. Atunci am intrat în panică. „Trimite-l să se opereze în străinătate. În Anglia, sau chiar în America“. L-am trimis în Anglia, iar doctorul i-a spus: „E posibil să rămâi paralizat sau chiar să mori în timpul operaţiei. Este o operaţie foarte dificilă“. Fiul meu îmi zicea să nu mă îngrijorez. Jucam amândoi teatru.

Am postit amândoi şi ne-am rugat, pentru că situaţia era foarte grea. Copilul meu avea doar 28 de ani.

După aceea, am mers la părintele Porfirie, care mi-a spus să mă duc la trei doctori, să nu mă opresc la unul singur.

K.I.: ***În Anglia?***

X.G.: Da. M-am dus şi la al doilea şi la al treilea. Doi dintre ei erau de 45-50 de ani, iar al treilea, de 60. Între timp, am fost din nou la părintele şi l-am rugat să facă slujbe. După aceea, am mers pe la toate mănăstirile. Cel de-al treilea medic l-a întrebat pe fiul meu: „Când ţi-a apărut tumoarea aceasta?“ Iar el i-a răspuns: „În urmă cu o săptămână şi jumătate“. Răspunsul medicului aceluia a fost identic cu al celorlalţi. În fine, a mai adăugat: „Pentru că este Săptămâna Mare, cred că ar fi mai bine să lăsăm să treacă Paştele, după care să vii din nou“. I-a explicat şi acesta că putea să moară, sau să fie afectat vreun nerv şi să nu mai vorbească etc.

K.I.: ***O operaţie periculoasă.***

X.G.: Foarte periculoasă. Eu intrasem în panică. Medicul l-a trimis înapoi să facă Paştele. În fiecare zi ne duceam la părintele Porfirie. Înainte de operaţie, s-a făcut Liturghie, am postit şi, după aceea, iar am fost la părintele. Surorile de acolo mi-au spus: „Xenia, este lume la părintele, aşa că nu vă poate primi acum. Dar îl anunţ că sunteţi aici“. Le-am zis că voiam să-i cerem să se roage pentru noi. Mi-au răspuns că şi părintele Fotie era înăuntru, iar eu le-am spus că vreau să-l văd şi pe el. „Îl ai pe părintele cel mare şi tu îl vrei pe cel mic?“ „Nu contează. Este nevoie şi de rugăciunea celui mic“.

În fine, au plecat şi ne-au anunţat prezenţa. Am fost chemaţi imediat înăuntru. Am urcat sus, am primit binecuvântarea, după care s-a întâmplat ceva ce nu poate fi explicat de nimeni.

K.I.: ***Spuneţi-ne, doamnă Xenia.***

X.G.: Părintele l-a prins pe fiul meu ce cap şi l-a întrebat dacă îl doare. Îl apăsa pe cap şi pe gât şi tot îl întreba dacă îl doare. Fiul meu stătea în genunchi dinaintea părintelui Porfirie, iar părintele Fotie stătea ceva mai încolo. Mai erau câţiva oameni, dar părintele le-a cerut să iasă afară, împreună cu maicile. Am mai rămas eu, părintele Fotie, fiul meu şi părintele Porfirie. Părintele Fotie se ruga împreună cu părintele Porfirie, iar noi stăteam în genunchi. După aceea, părintele Porfirie mi-a spus: „Ieşi şi tu afară“. În momentele acelea se săvârşea minunea. Înţelegeţi?

K.I.: ***Da, da.***

X.G.: Am ieşit afară, iar înăuntru au rămas părintele Fotie, părintele Porfirie şi fiul meu. Se rugau încontinuu.

După aceea, ne-am dus din nou în Anglia în ziua de joi, iar luni eram gata de operaţie. Am intrat la doctor, care l-a mai consultat o dată pe fiul meu înainte să-l opereze.

K.I.: ***La doctorul de 60 de ani?***

X.G.: Da, da. De asemenea, am fost şi la un profesor german, care ne-a spus acelaşi lucru: că băiatul meu nu mai avea aproape nimic.

K.I.: ***Minunea s-a înfăptuit.***

X.G.: Doctorul i-a spus fiului meu: „Văd că totul este în regulă. Tumoarea s-a micşorat şi o să dispară cu totul. Nu mai are rost să o operăm“.

Am uitat să vă spun ceva: Când fiul meu s-a dus prima dată în Anglia şi trebuia să se întoarcă înapoi, i-am zis să meargă şi la Essex, la părintele Sofronie, ca să-i ceară şi lui să se roage. S-a dus împreună cu unul din fraţii săi, iar părintele Sofronie i-a făcut sfântul Maslu, l-a miruit şi i-a dat ulei sfinţit să se ungă cu el. După aceea, am vrut la un moment dat să-l ung pe băiatul meu cu ulei sfinţit. Am căutat în geantă, dar în sticluţă nu mai era ulei deloc. Aşa că i-am făcut fiului meu cruce peste locul bolnav prefăcându-mă doar că îl ung cu ulei. Părintele s-a supărat când a aflat lucrul acesta şi m-a certat, spunând să nu mai fac, pentru ca să nu trădez cât de disperată eram.

După aceea, părintele Porfirie mi-a mai zis: „În fiecare zi mă duc eu însumi şi-i fac cruce peste tumoare“. Iar maica Elenitsa, care era de faţă, mi-a confirmat: „Este adevărat ce a spus părintele. În fiecare zi lipseşte din pat. Eu îl întreb: «Unde-aţi fost, părinte?» Iar el îmi răspunde: «M-am dus să fac cruce peste locul bolnav al fiului doamnei Xenia şi m-am întors»“.

K.I.: ***Lipsea din pat, adică pleca cu trupul.***

X.G.: Da. Cu trupul.

K.I.: ***Aşa v-a spus maica Elenitsa?***

X.G.: Dinaintea părintelui.

Părintele mi-a mai spus ce făceam în casă la mine şi cum vorbeam cu fiul meu. Apoi m-a întrebat: „De ce plângi? Unde ţi-e credinţa?“ Iar eu i-am răspuns: „Ce să fac, părinte, sunt mamă…“ „Roagă-te şi ai răbdare“. „Dar să ştiţi că nu plâng dinaintea lui“.

Mi-a spus lucruri cutremurătoare. Nu a venit niciodată acasă la mine, şi totuşi mi-a zis: „Când vine de la birou şi intră în casă, îl vezi cum plânge?“ „Da, părinte. Mă uit la expresia feţei, la felul cum se mişcă şi înţeleg“. „Într-adevăr, plânge. Cum se întoarce acasă, încearcă să-şi dea seama ce ţi-am spus şi când te vede că ai plâns… imaginează-ţi. Hai să te văd că te rogi“.

K.I.: ***Acestea s-au întâmplat înainte să plecaţi în Anglia pentru operaţie.***

X.G.: Da. Toate au fost înainte de a se săvârşi minunea. După minune, n-a mai fost nevoie de operaţie. Slavă lui Dumnezeu!

K.I.: ***Ce lucru deosebit. Îmi imaginez ce a simţit şi părintele Fotie. Cu cât timp în urmă s-a întâmplat minunea?***

X.G.: În 1987.

K.I.: ***Şi de atunci, băiatul se simte bine?***

X.G.: Foarte bine. S-a căsătorit. Are copii… Atunci când doctorul i-a spus că nu mai este nici un motiv să se opereze, a venit alergând la mine şi mi-a spus: „Hai să mergem! Hai să mergem!“ Pe doctorul englez l-a întrebat: „Domnule doctor, credeţi în minuni?“ Iar el i-a răspuns: „Desigur, înainte de a intra în sala de operaţie, ne rugăm lui Dumnezeu“. După aceea, am plecat din Anglia zburând parcă de fericire.

Când ne-am întors înapoi în Grecia, ne-am dus la părintele, ca să-i mulţumim pentru minune. I-am spus: „Părinte, ce sfânt a făcut minunea asta, pentru că eu m-am rugat la toţi sfinţii şi nu ştiu căruia să-i mulţumesc acum?“ Iar el mi-a răspuns: „Să-I mulţumeşti lui Hristos. Îţi aminteşti când îl atingeam pe băiat peste tot? Ei, bine, atunci nu am făcut eu minunea, ci Însuşi Domnul nostru Iisus Hristos“.

K.I.: ***Este extraordinar faptul că a recunoscut că a fost o minune.***

X.G.: Desigur că a recunoscut. Mi-a spus chiar: „Mult te-a iubit Hristos ca să-ţi facă o asemenea minune“.

K.I.: ***Vă mai amintiţi vreo altă minune?***

X.G.: Odată, m-am dus la părintele cu o femeie care avea probleme cu copiii. Părintele i-a spus tot ce se putea spune despre copii, după care a adăugat: „Cutare dintre copii este bolnav“. (Era, cu adevărat, bolnav de mai mulţi ani şi urma un tratament).

Era prima dată când mergea la părintele şi se temea să intre singură, aşa că m-a rugat pe mine să intru cu ea.

Părintele i-a spus: „Boala provine din faptul că nu sunteţi buni creştini şi nu aveţi legături cu Biserica. Vă e teamă să nu slăbească copiii, să nu se chinuiască şi să nu se trezească dimineaţa devreme ca să meargă la biserică“. I-a descris boala copilului şi i-a spus ce să facă. Până să ajungă acasă, boala s-a vindecat definitiv.

K.I.: ***Era o boală gravă?***

X.G.: Avea astm. Şi era de 17 ani. Lua medicamente foarte scumpe, dar de atunci, n-a mai fost nevoie de ele. Părintele i-a spus: „Rugăciune“.

Altădată, m-a sunat părintele.

K.I.: ***V-a sunat el însuşi?***

X.G.: Da. De foarte multe ori. M-a sunat dis de dimineaţă şi mi-a spus: „Sunt părintele. Am nevoie să vii până aici“. M-am mirat, pentru că dacă aveam vreo problemă îmi spunea, simplu, să mă rog.

K.I.: Atunci ţi-a spus că va muri? În ce fel?

X.G.: Mi-a zis să mă îndepărtez de el. Să-mi caut alt duhovnic.

K.I.: V-aţi mărturisit?

X.G.: Doar era duhovnicul meu, al copiilor şi al bărbatului meu…

Într-o zi, de Sâmbăta Mare, m-am dus la el să mă mărturisesc. Bărbatul meu se spovedea la el pentru prima dată, aşa că i-am spus: „N-o să intrăm împreună, pentru că la mărturisire fiecare trebuie să fie singur“. Am intrat mai întâi eu. Bărbatul meu era în spate. Am îngenuncheat dinaintea părintelui şi i-am zis:

„Binecuvântaţi, părinte“. Iar părintele m-a întrebat: „Mai e cineva cu tine?“ „Da. Bărbatul meu“.

K.I.: ***Îl văzuse?***

X.G.: Nu. I-a spus: „Hai, vino aici. Poţi să te mărturiseşti înaintea ei?“ „Da“. După care mi s-a adresat: „Hai, ieşi tu afară să-l mărturisesc pe el mai întâi“.

Părintele Porfirie este şi duhovnicul copiilor mei. La un moment dat, mi-a zis: „Aveţi grijă că eu o să mor. Şi nu vreau să vă las aşa. Să mergeţi să vă spovediţi la părintele Fotie“.

Mie nu-mi plăceau aceste cuvinte pe care tot le repeta: „Eu o să mor… Să mergeţi să vă mărturisiţi la părintele Fotie“, dar s-a întâmplat exact aşa cum a spus părintele.

K.I.: ***Nu v-a lăsat orfani.***

X.G.: Pe alţii nu i-a trimis nicăieri, dar pe noi şi pe copiii noştri ne-a trimis direct la părintele Fotie.

K.I.: ***Cum era în timpul spovedaniei? Sever?***

X.G.: Deloc. Deloc.
Eu posteam mereu. Dar procedam la fel ca toate mamele care vor ca fiilor să nu le lipsească nimic, adică îi puneam să postească numai trei zile. De asemenea, când făceam cremă, băgam degetul şi gustam. Mă cam chinuia lucrul acesta, pentru că ştiam că este păcat. Într-o zi, pe 15 august, de Sfânta Maria, am avut invitaţi la masă şi îmi era ruşine să spun: „Eu nu mănânc. O să pregătesc numai pentru dvs.“.

Aşa că am adus cotlete şi cartofi şi am fost nevoită să mănânc alături de ei. După aceea, m-am dus la părintele, care mi-a spus: „Haide, bre, ce păcat mai e şi ăsta să guşti din mâncare să vezi dacă e sărată sau dulce… Însă în privinţa zilei de 15 august, trebuia să te abţii. Altădată să nu mai faci“.

K.I.: ***Spuneţi-mi, doamnă Xenia, vă amintiţi anumite cuvinte de folos rostite de părintele Porfirie, care să vă fi ajutat în viaţă?***

X.G.: Ne spunea că trebui să fim oameni ai lui Dumnezeu şi să-i spunem celuilalt ce avem pe suflet numai după ce ne rugăm. Părintele Porfirie ne zicea multe…

Mi-a spus şi lucruri care mi s-au întâmplat în trecut. Mai concret, mi-a vorbit despre boala pe care a avut-o unul dintre copiii mei când era de 2 ani; pe atunci, părintele nu ne cunoştea încă.

K.I.: ***Despre relaţiile dintre soţi ce vă spunea?***

X.G.: Foarte multe. Că trebuie să ne înţelegem şi să ne rugăm împreună. Chiar insista că rugăciunea soţilor trebuie să fie comună. Când copiii mei erau studenţi, îi spuneam că mă rog pentru ca să treacă examenele. Odată, chiar dacă era un student bun, unul din fiii mei avea greutăţi la o materie. Atunci, părintele mi-a spus: „N-o să treacă". Şi, cu adevărat, n-a trecut.

Când m-am dus din nou la el, mi-a spus: „N-o să treacă pentru că ţipi la el şi faci voia diavolului, care vrea să nu fie linişte în casa voastră. Să nu-i mai zici nimic".

Altădată mi-a spus: „Atunci când rugăciunea se face în comun, să vezi cât de repede se înfăptuieşte minunea…" „Şi ce, să-i spun bărbatului meu: hai să îngenunchem şi să ne rugăm ca să treacă problemele?" „Ţi-am zis eu una ca asta? Eu v-am spus numai să vă rugaţi. Cum o veţi face, e treaba voastră".

K.I.: ***Vă cerea numai în timpul examenelor să nu ţipaţi la copii?***

X.G.: Nu numai. Ci tot timpul. Iar în legătură cu postul, rugăciunea şi faptul că ieşeau pe afară, nu făcea nici o observaţie.

K.I.: ***Spuneţi-mi, doamnă Xenia: l-aţi întrebat ce a vrut să zică prin faptul că faceţi voia diavolului?***

X.G.: Spunea că diavolul nu suferă să vadă că familiile sunt unite, că o duc bine şi că se înţeleg. Aşa că găseşte pe unul dintre membrii săi care să-i aducă dezbinarea.

K.I.: ***Unul care cedează uşor, să spunem.***

X.G.: Iar în cazul familiei mele: „Tu eşti", mi-a zis părintele. Eu îi spuneam: „Cum să nu ţip dacă văd că lasă totul şi pleacă?" „Vezi ce face satana? Te pune pe tine să faci scandal ca să fie el mulţumit".

După aceea, când fiul meu se apropia de absolvire, părintele mi-a zis: „Acum o să treacă. Acum o să treacă. Vezi dacă nu ţipi? Acum o să treacă".

K.I.: ***Prin urmare, tăcere şi rugăciune.***

X.G.: Cu toţii împreună.

K.I.: ***Şi Biserica cere rugăciune comună. Suntem cu toţii un trup. Ne-aţi povestit foarte frumos, doamnă Xenia. Foarte frumos şi cu expresivitate. Iar când vă vedeam uneori că lăcrimaţi, mă gândeam că aceste lacrimi sunt cea mai bună mărturie a veridicităţii gândurilor şi faptelor pe care ni le-aţi împărtăşit.***

Patericul secolului XX, Ioannidis Klitos, Egumeniţa

O frumoasă mărturie despre stareţul Porfirie - Convorbire cu H.M.P., fiu duhovnicesc al părintelui Porfirie timp de cincisprezece ani

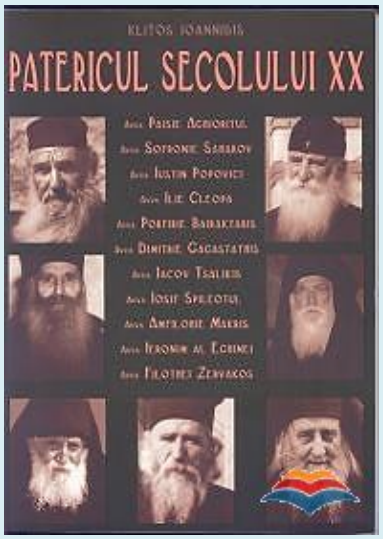

K.I.: ***A te afla timp de cincisprezece ani „la picioarele“ – ca să folosesc o expresie plastică – unui Părinte cum se iveşte din sânul Bisericii o dată la două sute de ani este un mare dar de la Dumnezeu. Dar şi pentru noi este o binecuvântare să aflăm fie şi o parte din foarte multele întâmplări pe care domnul H.M.P., fiul duhovnicesc al părintelui Porfirie, le-a adunat în memoria sa timp de cincisprezece ani.***

Folosirea doar a iniţialelor numelui său se datorează dorinţei sale de a rămâne anonim din motive duhovniceşti. Îi respectăm alegerea şi îi mulţumim din suflet pentru lucrurile pe care s-a hotărât să ni le împărtăşească.

H.M.P.: Părintele Porfirie era un om mic de statură, cu ochi albaştri, plin de voioşie şi cu un zâmbet plăcut. Era o persoană în prezenţa căreia te simţeai atât de bine, încât puteai să-i pui orice fel de întrebare.

Recunoştea că avea darul străvederii. Într-o zi mi-a spus: „Darul acesta mi l-a dat Dumnezeu ca să mă fac mai bun“. Fiind foarte sporit duhovniceşte, îşi simţea păcătoşenia pe deplin, lucru care se întâmplă cu toţi sfinţii.

Se duceau la el să-l vadă profesori universitari, care îşi dădeau seama imediat cu ce fel de om aveau de-a face. Stăteau şi-l ascultau aşa cum îl ascultă elevul pe profesor. Am fost şi eu martor la asemenea întâlniri, când am însoţit nişte academicieni şi profesori universitari până la părintele Porfirie. Deşi nu făcuse

decât patru clase, nu numai că atrăgea înspre el figuri ilustre de intelectuali, dar uneori chiar îi corecta când aceştia făceau vreo greşeală, iar ei îl priveau cu foarte mult respect.

Vorbind odată despre sfinţenie, mi-a spus:
– Există trei grade ale sfinţeniei. Pe treapta mai de jos se află sfântul care, după ce se roagă un sfert de oră, este vizitat de harul sfânt. La sfinţii mai avansaţi, harul vine imediat ce ridică mâinile spre rugăciune; şi mai există o categorie de sfinţi – cei deasupra cărora harul sălăşluieşte în permanenţă.

Vorbindu-mi altădată despre sfinţenie, mi-a spus că sfântul este acela care nu face păcate şi se roagă zi şi noapte cu mâinile ridicate spre Dumnezeu, putând să influenţeze anumite situaţii în mod radical. Ca să înţeleg mai bine, mi-a dat următorul exemplu:
– Imaginează-ţi un oraş cu cinci sute de mii de locuitori care păcătuiesc. Într-o mănăstire de acolo trăieşte un călugăr nevoitor, care-şi ridică mâinile curate către Dumnezeu şi-L roagă să nu pedepsească mulţimea aceea de oameni care au păcătuit. Te pot asigura că, de dragul acestui pustnic, Dumnezeu nu pedepseşte cinci sute de mii de oameni.

K.I.: ***Ceea ce ne povestiţi este uimitor.***

H.M.P.: Mi-a mai spus: *„Să ştii că nimic nu le este cu neputinţă sfinţilor lui Dumnezeu. Ei pot cere ceva de la Creator şi să primească întocmai ce au cerut. Puterea sfinţilor este foarte mare“.*

Este deosebit faptul că părintele Porfirie comunica cu cealaltă lume.

K.I.: ***Cu Biserica triumfătoare.***

H.M.P.: Da. O să vă povestesc un episod care m-a impresionat extraordinar de mult.

Odată l-am vizitat pe părintele Porfirie împreună cu o rudă de-a mea ca să-i spunem că în săptămâna care trecuse murise un om care era neam cu amândoi, iar la mai puţin de 48 de ore a mai murit cineva din familia noastră. Aşa că l-am rugat pe părintele Porfirie să se roage pentru sufletele celor două persoane, fără să-i dăm vreo informaţie despre ele.
Patru zile mai târziu, am fost din nou pe la părintele Porfirie, care ne-a spus:
– Mi-aţi zis să mă rog pentru cutare femeie.

– Da, părinte.
– Era călugăriţă?
– Da.
– Mi-aţi spus cumva voi lucrul acesta?
– Nu.
– Această maică a fost mai înainte căsătorită. S-a călugărit după ce a murit bărbatul ei. Şi bărbatul ei era bun. Dar una e să fii călugăr şi alta e să fii mirean. Însă pentru cea de-a doua persoană despre care mi-aţi spus trebuie să ne rugăm.

K.I.: ***Cutremurător! Părintele a văzut sufletele celor trei şi a cunoscut în ce stare se afla fiecare. Lucrul acesta dovedeşte că vedea nu numai ce se întâmpla în această lume, dar şi în cealaltă.***
H.M.P.: Odată l-am dus pe un călugăr nevoitor de la Sfântul Munte la părintele Porfirie cu maşina mea. Convorbirea lor, la care am asistat şi eu, s-a învârtit în jurul rugăciunii.

Călugărul l-a întrebat pe părintele Porfirie cum trebuie să ne rugăm. Iar părintele l-a întrebat la rândul său pe călugărul acela cum se ruga el. Călugărul i-a răspuns: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul“. M-a întrebat şi pe mine cum mă rog. „La fel mă rog şi eu“, am răspuns. Apoi, părintele ne-a spus:
– Atunci când mă rog şi rostesc aceste cuvinte, adaug mereu un pic de culoare. Spun cuvintele unul câte unul, le pronunţ rar şi accentuez pe „miluieşte-mă“. De ce? Pentru că Hristos este şi El o persoană. Şi când vorbeşti cu El, eşti dator să ştii că nu vorbeşti la pereţi, adică unui înţeles abstract sau unei situaţii. Vorbeşti cu Hristos, Care te ascultă.

Şi a continuat:
– Când vorbeşti cu părintele tău după trup, nu-i strigi, de exemplu, „Dă-mi şi mie, măi, atâţia bani“, pentru că o asemenea exprimare nu-i va plăcea şi-ţi va spune: „De ce-mi vorbeşti pe tonul acesta?“ Dar dacă fiul îi spune „Te rog, tată, dă-mi şi mie cutare sumă, pentru că am nevoie“, tatăl îi va răspunde: „De ce să-ţi dau numai atât? Pentru că eşti un copil atât de bun, îţi voi da de cinci ori mai mult“.

K.I.: ***Exemplul acesta este foarte bun.***

H.M.P.: Părintele Porfirie lega mereu lupta duhovnicească de problema lăcomiei pântecelui. Spunea că, dacă omul reuşeşte să mănânce cu măsură şi în mod raţional, Dumnezeu îi completează lipsurile pe care le are. Mai zicea că diavolul a reuşit să-l scoată pe om din Paradis tot din cauza lăcomiei pântecelui, iar acum,

Dumnezeu îl cheamă pe om ca să se lupte şi să ia înapoi împărăţia pe care a pierdut-o, zicând: „Războieşte-te cu el ca să iei înapoi puterea pe care ţi-a luat-o“.

Atunci i-am zis părintelui Porfirie:
– Aşadar, lupta cu lăcomia pântecelui este foarte importantă. Iar el mi-a răspuns astfel:
– Lupta aceasta este atât de importantă pentru urcuşul duhovnicesc, încât Părinţii Bisericii noastre obişnuiau ca, atunci când îşi făceau de mâncare, să pună peste ea un pahar de zeamă amară, ca să nu simtă plăcerea mâncării.
– Şi ce iese de aici?
– Ce iese? Ascultă să-ţi explic: atunci când omul se nevoieşte astfel, nu apucă să ridice mâinile spre cer, şi asupra lui coboară harul lui Dumnezeu.
K.I.: Mai există, însă, şi un alt capitol, care se referă la marea majoritate a oamenilor, şi anume viaţa în familie, cu multele sale probleme şi dificultăţi. Din proprie experienţă, cunosc faptul că părintele Porfirie se interesa foarte mult de menţinerea unor legături corecte între soţi şi de instituţia sfântă a familiei. Grija lui permanentă era îndreptată spre creşterea copiilor într-o atmosferă sănătoasă, plină de pace şi de iubire.

H.M.P.: Aveţi perfectă dreptate. Părintele Porfirie se ocupa mai ales de legăturile dintre soţi şi de cele dintre părinţi şi copii.

Când se ducea la el vreun om însurat, care nu avea o soţie bună, sau o femeie căsătorită ce nu avea un soţ bun, dar şi în primul caz şi în al doilea, aceşti oameni îşi purtau crucea cu răbdare, părintele îi numea sfinţi.

Odată a venit la el un om căsătorit, care nu era deloc un soţ bun, dar ridica o biserică. Acesta i-a spus părintelui:
– Părinte, eu ridic o biserică frumoasă!
– De ce ridici, binecuvântate, această biserică mică, după ce ai stricat-o pe cea mare, care este casa ta?

K.I.: ***Cât de frumos i-a spus…***

H.M.P.: Mereu le zicea părinţilor să nu se certe niciodată dinaintea copiilor lor, căci copiii, atunci când îi aud pe părinţii lor certându-se, simt că se surpă casa pe ei.

K.I.: ***Aşa este.***

H.M.P.: El spunea astfel: *„Copiii trebuie să crească având parte de mângâierea ambilor părinţi, iar tatăl nu trebuie să fie foarte dur. Iar dacă vreodată este nevoie să aplice copilului vreo pedeapsă, să o facă cu foarte mare atenţie şi cu măsură, ca să nu-l traumatizeze pe copil“.*

Odată ne-a povestit următoarea întâmplare:
– Odată am luat foarte multe bomboane şi m-am dus la un orfelinat. Am împărţit bomboanele copiilor orfani, dar sufletele lor erau flămânde şi inhibate, aşa că nu aveau puterea să zâmbească. Am plecat de acolo şi m-am dus să iau autobuzul. Când am intrat în autobuz, am văzut că nişte pasageri se certau între ei: „Scoală-te de aici… Aşază-te mai încolo! Strânge-ţi picioarele…“ Strigau unul la altul şi se înjurau. Atunci m-am gândit: „Copiii aceia sunt orfani de tatăl pământesc, iar aceşti copii sunt orfani de Tatăl ceresc“.

Şi părintele Porfirie a continuat:
– Pentru că oamenii sunt orfani de Dumnezeu, Care înseamnă bucurie, ei nu mai ştiu ce fac şi îşi ies din fire. Dar dacă omul reintră pe drumul lui Dumnezeu şi al Bisericii şi-L cunoaşte pe Tatăl său ceresc, atunci el nu se mai poartă ca un orfan şi este tot timpul plin de bucurie. Ce este stresul, dacă nu tocmai starea de orfan faţă de Părintele ceresc?

Odată mi-a spus:
– Tu eşti un om cucernic şi vrei să-ţi impui cucernicia şi credinţa şi celor din jur. Dar crezi că în felul acesta obţii ceva? Procedezi greşit, pentru că oamenii au însuşirea de a se opune. Îi spui unuia ceva, iar el nu face lucrul acela tocmai pentru că i l-ai spus tu. Dar dacă te vede pe tine că faci un lucru bun, poate că-l va face şi el, căci va gândi: „Dacă omul acesta face aşa, o să fac şi eu la fel“.

În schimb, dacă te rogi mereu lui Hristos şi spui: „Doamne Iisuse Hristoase, Te rog, luminează-l şi îndrumă-l pe omul acela“, atunci El va începe să-i trimită gânduri bune.

De fiecare dată când tu spui, de exemplu: „Doamne, miluieşte-l pe copilul meu“, copilul tău primeşte un gând bun de la Hristos. Şi cu cât te rogi mai mult, cu atât copilul tău va primi mai multe gânduri bune. Iar dacă acum copilul tău este ca o portocală necoaptă, încet, încet se va maturiza şi va deveni aşa cum vrei tu.

Îţi spun din propria mea experienţă că acesta este cel mai bun mod pentru om de a-şi rezolva problemele, indiferent de ce natură ar fi acestea. Celelalte metode pe care oamenii le folosesc din instinct eşuează de cele mai multe ori.

K.I.: ***Presupun că aveţi să ne povestiţi şi o întâmplare concretă, care să certifice spusele părintelui Porfirie.***

H.M.P.: Da. Eu însumi îi ceream să-mi dea diferite exemple ca să înţeleg mai bine cuvintele sale. Legat de ceea ce spuneam mai înainte, mi-a povestit cazul unui cuplu a cărui fiică se îndepărtase de drumul lui Dumnezeu. Comportamentul şi modul de viaţă al acestei fete crease o asemenea situaţie, încât tatăl îşi ieşise din minţi. Era foc şi pară împotriva ei, voia să o omoare şi alte asemenea exagerări. În cele din urmă, a acceptat să meargă împreună cu soţia sa la părintele Porfirie.

Părintele i-a spus tatălui:
– Chiar nu înţelegi ce se întâmplă aici? Diavolul i-a urcat fiicei tale în spinare. Acum face din ea ce vrea şi o duce unde vrea. Nimic bun nu iese dacă te comporţi aşa cu ea. Este nevoie de rugăciune. Tu şi femeia ta să începeţi să vă rugaţi împreună pentru fiica voastră şi să nu o mai dojeniţi în nici un fel.

Când se întoarce acasă seara târziu, aşa cum vine de obicei, să-i spuneţi: *„Mâncarea este în frigider. Stai şi mănâncă“. Atunci, fata voastră va avea un şoc şi se va gândi: „De unde atâta politeţe la părinţii mei cei barbari?...“ Între timp, voi să nu încetaţi să vă rugaţi. Şi să ştiţi că fata voastră se va certa cu persoana care o duce spre rele. Iar când va veni să vă spună că a întrerupt relaţiile cu anturajul acela, să-i ziceţi: „Bravo, bravo, bine-ai făcut“, dar încercaţi să fiţi indiferenţi, ca şi cum i-aţi spune: „Pe noi ne depăşeşte situaţia. Tu ştii mai bine“.*

Şi, cu adevărat, aşa s-au desfăşurat lucrurile. Într-o zi, fata i-a anunţat pe părinţi că s-a despărţit de prietenii ei. De atunci, a luat-o pe drumul cel bun şi s-a izbăvit.

K.I.: ***Iată cum, cu harul Duhului Sfânt, părintele Porfirie reuşea să-i ajute pe oameni şi să-i ducă spre mântuire.***

H.M.P.: Cât priveşte harisma străvederii, o să vă mai povestesc o întâmplare legată de un căpitan de vas militar pe care-l întâlneam des la părintele Porfirie şi cu care a devenit bun prieten.

Odată, după ce căpitanul acesta nu se mai dusese destulă vreme pe la părintele Porfirie, în fine a ajuns la el şi i-a povestit că fusese într-o misiune şi că acostaseră într-un loc secret, adică nimeni nu ştia unde se aflau. Atunci părintele Porfirie i-a spus:
– Să te întreb ceva: acolo unde aţi stat ascunşi, cum priveaţi spre vârful muntelui, nu era o bisericuţă?

Căpitanul de vas a rămas uluit, văzând că Duhului Sfânt nu Îi este nimic ascuns.

Altădată, un cunoscut de-al meu, care se afla într-un orăşel european, l-a sunat pe părinte şi i-a cerut sfatul într-o problemă pe care o întâmpina. Atunci părintele i-a spus:
– Eu te văd în momentul acesta. Acolo unde eşti, este marea, iar de jur-împrejur sunt multe blocuri mici. Între blocurile acelea se află un bloc mare, iar în spatele lui este un munte înalt.
K.I.: ***Pentru cineva care nu l-a cunoscut pe părintele Porfirie, este greu de crezut un lucru ca acesta.***

H.M.P.: Odată, cineva l-a sunat dintr-o regiune muntoasă a Ciprului. În timp ce discutau, domnul acela i-a spus părintelui că fusese în aceeaşi zi în excursie la o bisericuţă de lângă un râu. Atunci a avut loc următorul dialog:
– Foarte bine. Uită-te spre Apus, sus, pe munte. Ce este lucrul acela înconjurat de un zid?
– Vă referiţi la biserica Sfântului Gheorghe?
– Aşa, bravo. Acum să mergem pe drumuşorul ce pleacă de la această biserică şi pe dreapta, ce frumuseţe vedem?
– Vorbiţi despre bisericuţa Sfintei Parascheva?
– Aşa…

K.I.: ***Lucrurile acestea sunt unice. Ele ne aduc aminte de cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos: Eu sunt viţa, voi sunteţi mlădiţele. Cel ce rămâne întru Mine şi Eu în el, acela aduce roadă multă (Ioan 15, 5 [n.t.].).***

Patericul secolului XX, Ioannidis Klitos, Egumeniţa

Cuvioşii Paisie Aghioritul şi Porfirie Kafsokalivitul în amintirea ÎPS Ierotheos Vlahos

Fragment dintr-un interviu. Răspuns la întrebarea: ***De multe ori ne întreabă lumea, mai există astăzi personalităţi ca Părinţii Paisie şi Porfirie?***

Din fericire, am cunoscut într-adevăr pe luminaţii Părinţi Paisie şi Porfirie, şi alte chipuri patristice contemporane, care ne-au arătat ce este Biserica şi cum se descoperă Dumnezeu prin Biserică prietenilor Săi. Mulţi dintre noi au simţit de aproape iubirea lui Dumnezeu. ***Aceşti bătrâni au mângâiat mii de oameni, liniştind în multe situaţii şi pe copii cei mai neascultători ai lui Dumnezeu.*** Trebuie, însă, să ne arătăm vrednici de aceste daruri.

În orice caz, atâta timp cât există Dumnezeu şi Biserica, există şi astfel de chipuri sfinte. Aşa cum am spus mai înainte, ***Sfinţii sunt urmaşii Bisericii, care au participat la Crucea şi Învierea lui Hristos, la Pogorârea Duhului Sfânt, dând mărturie de viaţa cea nouă, pe care Dumnezeu a adus-o în lume.***

Vai, dacă nu ar exista astăzi astfel de chipuri! E ca şi cum am considera că Biserica a încetat să mai existe sau că este neroditoare şi nu naşte. Adevărul este că, atunci când vor înceta să mai existe Sfinţi, va fi a Doua Venire a lui Hristos.

În Sfântul Munte există şi astăzi mulţi monahi binecuvântaţi, care slăvesc pe Dumnezeu şi sunt slăviţi de El. Sfântul Munte continuă să fie o mare lumină, pe care atunci când o văd, cei care nu au o vedere duhovnicească, orbesc şi cred că greşesc monahii care locuiesc acolo. Dar, nu numai în Sfântul Munte, ci şi în mănăstiri şi în enorii există fii binecuvântaţi ai lui Dumnezeu şi ai Bisericii, care îi luminează pe toţi care înţeleg şi au nevoie.

Problema este că noi nu-i vedem pe Sfinţi, nu îi simţim, nu le mirosim prezenţa, pentru că nu avem căutări înalte, nu avem simţ duhovnicesc pentru a-i recunoaşte şi dibui. Se aplică în acest caz cuvântul lui Hristos: ***«Că oricine cere, ia; cel ce caută, află; şi celui care bate i se va deschide»*** (Matei 7,8).

Oricine caută cu adevărat pe Dumnezeu şi pe Sfinţi, sigur îi va întâlni sau poate chiar înşişi Sfinţii contemporani în viaţă vor merge să-i întâmpine şi să-i umple de dumnezeieştile daruri. Acesta este Dumnezeul nostru. Vine tainic, Îi place să anuleze toate planificările raţionale, Îşi arată puternic, inopinat şi surprinzător iubirea faţă de toţi care suferă şi Îl caută. Îi îmbată cumpătat pe cei care caută «vin bun», «vin tare».

Thanásis Papathanasíou - Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991), un pustnic în inima oraşului - 1. Plecare sau sosire?

Intrarea în paraclisul Sfântului Gherasim din Kefalonia, aparţinând Policlinicii din Piaţa Omonia. Paraclisul a fost închis în anul 2013

Studiul teologic al vieţii şi al învăţăturii personalităţilor contemporane ale vieţii bisericeşti este un exerciţiu deosebit [8]. Aş numi acest lucru ,,exerciţiu al întâlnirii cu lumea de astăzi", în sensul de a te strădui să înţelegi ce curente compun conjunctura actuală, să observi cu atenţie ce anume aduce cu sine fiecare prezenţă, să analizezi punctele comune, dar şi diferenţele fiecăruia, să înţelegi teologia din fapte. Toate acestea implică efortul exercitării slujirii, dar şi al dreptei judecăţi,

[8] *Fragmente din textul introducerii la cea de-a XXVIII-a Conferinţă Internaţională Ecumenică de Spiritualitate Ortodoxă cu tema ,,Lumea şi pustia", Mănăstirea Bose (Italia), 10 septembrie 2010.*

efort la care sunt obligaţi, pe de-o parte, toţi cei botezaţi, dar, căruia i se opune aspectul unilateralităţii şi al îndreptăţirii de sine.

Trebuie să mărturisesc că am primit-o cu reţinere provocarea acestui subiect: dintr-un punct de vedere, acest subiect mi se pare extrem de interesant, în măsura în care poate fi corelat cu chestiuni comune, specifice propovăduirii din toate timpurile. Din alt punct de vedere, o simt ca o primejdie, ca o tatonare a lucrurilor care mă depăşesc, pe care nu le stăpânesc bine. Are legătură, desigur, cu încă un amănunt.

Cuviosul Porfirie nu a făcut public aproape nici un text scris de-al său [9]. Avem la dispoziţie doar mărturiile celor care l-au văzut şi l-au ascultat vorbind, dar, şi relatările acestora sunt destul de confuze şi variate. O scurtă trecere în revistă a lor lasă impresia că, într-adevăr, câteva [mărturii] dintre acestea relatează despre harisma înainte-vederii a părintelui, potrivit altora, însă, sunt generalizate, fără deosebire, păreri pe care el le-a exprimat cu diferite ocazii sau (cu atât mai rău), sunt folosite cuvintele pe care el le-a rostit pentru a da credibilitate celui care povesteşte.

În momentul de faţă nu se poate face nimic în privinţa aceasta, în afara unei cercetări teologice laborioase care ar putea, în timp, să arate ce este autentic şi ce nu.

Aşadar, din nou, avem de-a face cu o încercare, şi ne rugăm să nu eşuăm în mod dramatic.

Plecare sau sosire?

Mulţi sunt sfinţii despre care vorbea Sfântul cuvios Porfirie atunci când se ivea ocazia să vorbească despre sfinți. Cred, însă, că putem să ne oprim la trei dintre ei: Sfântul Ioan Colibaşul, din secolul al V-lea, Sfântul Porfirie al Gazei, tot din secolul al V-lea, şi Sfântul Andrei Criteanul (secolul al VIII-lea).

În legătura sfântului cu aceştia, se descoperă, poate, această fragilă luptă a convergenţelor, dar şi a deosebirilor, care, aşa cum am spus, contribuie la formarea imaginii pe care o avem astăzi despre el. Recapitulând, trebuie să spunem că părintele Porfirie îşi mărturisea dragostea sa profundă pentru Sfântul Ioan Colibaşul, care i-a aprins inima atunci când, pe la vârsta de 12 ani, a citit pentru prima oară viaţa

---

[9] *După cât se cunoaşte până în prezent, singurul său text este testamentul său duhovnicesc, adică 2 pagini de însemnări, pe care l-a redactat cu aproximativ şase luni înainte de apleca la Domnul. Vezi Gheronda Porfirie Kafsokalivitul, Viaţa şi Învăţăturile, Edit. Sfintei Mănăstiri Hrysopigís, Haniá, 2008, 185-187.*

sfântului. S-a dus la Sfântul Munte, la o vârstă destul de fragedă, având în el dorinţa de a se face următor sfântului său iubit [10].

Dar în ce mediu trăise Sfântul Ioan Colibaşul? Conform sinaxarului său [11], Sfântul Ioan era de doar 12 ani atunci când a refuzat perspectiva unei strălucite cariere în Constantinopol, şi, părăsind casa părintească, s-a dus şi s-a făcut monah la cunoscuta Mănăstire „Akimíton”(a „celor ce nu dorm niciodată”, sau „a celor ce priveghează neîncetat”)[12]. Acolo, diavolul îl îndemna să părăsească viaţa îngerească, folosindu-se de sentimentele de dragoste profundă pe care le nutrea faţă de părinţii săi. Ca să treacă peste această încercare, s-a întors la părinţii săi, dar fără ca aceştia să-l cunoască, dându-se drept un oarecare monah cerşetor. Părinţii săi nu l-au recunoscut şi i-au permis să-şi construiască o colibă sărăcăcioasă aproape de casa lor. Acolo a vieţuit timp de trei ani, şi, înainte de a muri, i-a spus mamei sale cine era cu adevărat.

Aici trebuie să semnalăm un amănunt demn de a fi luat în seamă. Ceea ce au comun cei doi sfinţi, Sfântul Ioan Colibaşul şi cuviosul Porfirie, este, pe de-o parte, dorinţa aprinsă pentru viaţa în pustie, iar pe de altă parte, rămânerea lor în lume, după ce, mai înainte, hotărâseră se plece. Sfântul Ioan a rămas un pustnic până la sfârşitul vieţii sale, chiar dacă s-a reîntors în lumea pe care o părăsise. La fel, cuviosul Porfirie a păstrat până la sfârşitul vieţii sale dragostea pentru chilia sa de la Sfântul Munte, părăsind-o, însă, înainte de a împlini 20 de ani. Şaizeci şi cinci de ani din cei optzeci şi cinci, atât cât a trăit, i-a petrecut în lume.

---

[10] *„Viaţa şi Învăţăturile”, ibidem, p. 72, 185, 227, 289*

[11] *Simeon Metafrastul, Viaţa şi petrecerea Sfântului părintelui nostru Ioan Colibaşul, PG 114, 567A-582D. De aici s-a inspirat şi Sfântul Nicodim Aghioritul în Sinaxar pe toate cele 12 luni ale anului, Edit. Dómos (prima ediţie, Veneţia, 1819), vol. al II-lea, Atena, 2005, p. 69-70.*

[12] *Este vorba despre comunitatea monastică pe care a înfiinţat-o în Constantinopol, în 450, arhimandritul Alexandru. Vezi Robert F. Taft, “Akoimetoi, Monastery of”, în: The Oxford Dictionary of Byzantium (ediţie îngrijită de Alexander P. Kazhdan ş. a), Edit. Oxford University Press, 1, New York – Oxford 1991, p. 46. La mijlocul secolului al V-lea, mănăstirea fusese mutată pe ţărmul răsăritean al Vosporului, lucru pe care, în mod evident, nu este amintit în sinaxar, fiindcă, pentru a ajunge la mănăstire era nevoie de corabie. Conform sinaxarului, Sfântul Ioan s-a născut în anul 460.*

Policlinica din Piaţa Omonia

Cu toate acestea, Sfântul Porfirie are ceva în plus ce depăşeşte măsura duhovnicească a Sfântului Ioan. El singur povestea că, atunci când se afla la Sfântul Munte, l-a cuprins neliniştea şi îngrijorarea pentru părinţii săi şi pentru un văr de-al său, de dragul căruia se gândea să meargă în lume şi să-l aducă şi pe el la Sfântul Munte [13]. Gândurile acestea, şi Porfirie, dar şi duhovnicul lui, le-au văzut ca fiind ispite şi le-au respins. Nu a mai plecat în lume. Şi totuşi, ceea ce se întâmplă în continuare (la iniţiativa lui Dumnezeu, după cum povesteşte sfântul însuşi), era gândul că niciodată nu ar putea să părăsească Sfântul Munte şi să se reîntoarcă în lume pentru totdeauna [14]. Nu, însă, de dragul rudelor sale, ci din dragoste pentru toţi oamenii, de care se simte legat (nu la nivel biologic, datorită rudeniei de sânge), ci ca pe un „salt" în libertate: dragostea.

Cuviosului Porfirie îi aparţine acel sfat cutremurător adresat tuturor dascălilor şi educatorilor, adică acelora care se îngrijesc de creşterea spirituală a mulţime de copii: „Dragostea voastră [pentru ei] să fie adevărată. Să nu-i iubiţi cu dragoste omenească, aşa cum fac, de obicei, părinţii, pentru că, astfel, nu îi veţi ajuta [15].

---

[13] *Viaţa şi Învăţăturile, p. 52.*
[14] *Ibidem., pp., 37, 54. De la Sfântul Munte a plecat din pricina bolii de care suferea.*
[15] *Ibidem., p. 433.*

Spaţiul în care a vieţuit şi şi-a desfăşurat activitatea cuviosul Porfirie a fost centrul Atenei şi împrejurimile, un adevărat furnicar uman, a cărui principală caracteristică era diversitatea la toate nivelurile [16]. Trebuie să fim atenţi la următorul aspect: plecarea lui din Sfântul Munte şi instalarea în oraş nu a fost o dovadă de „neputinţă", nu a fost o „abatere" de la hotărârea iniţială. Aceasta a fost chiar menirea şi misiunea lui. Spunea: „Am rămas acolo unde m-a trimis Dumnezeu" [17]. Aşadar, nu avem de-a face cu părăsirea Sfântului Munte, cu plecarea sa de acolo, ci, cu sosirea, venirea în oraş, acolo unde Dumnezeu l-a trimis.

În istoria Bisericii întâlnim numeroase situaţii în care asceţii şi-au părăsit locurile lor de nevoinţă şi au mers în locuri unde existau foarte multe probleme, tocmai pentru a le găsi rezolvare. Întâlnim, de exemplu, pustnici care mergeau în pustie, dar nu ca să-şi găsească acolo liniştea (aşa cum făceau cei mai mulţi), ci pentru a-l înfrunta pe diavol faţă în faţă, care, conform tradiţiei vechi evreieşti, acolo îşi avea sălaşul şi de acolo îşi „lansa" atacurile sale asupra oamenilor. În acelaşi mod trebuie înţeleasă şi venirea-plecarea pustnicului în lume, pentru a putea înfrunta pe diavol şi a elibera oraşele şi satele de puterea celui viclean [18]. Aşadar, principala caracteristică a acestei „plecări" este izgonirea, înlăturarea şi înfruntarea răului din lume.

Un exemplu în acest sens, de înfruntare a răului, este Sfântul Porfirie, episcopul Gazei. Acest Porfirie, când cu ajutorul rugăciunii, când cu ajutorul armatelor imperiale, a surpat idolii şi credinţa în aceştia, şi, prin această metodă „violentă" (după gândirea contemporană), L-a arătat pe Hristos mai puternic decât zeul local Zeus-Márna [19].

Cuviosul Porfirie purta numele acelui sfânt episcop din vechime. Piatra de temelie a bisericii pe care a ridicat-o la sihăstria de la Mílesi (la mai puţin de 50 de kilo-

---

[16] *În perioada 1925-1940 a vieţuit în diferite părţi ale Evviei, iar mai apoi a plecat la Atena. În perioada 1940-1973, a slujit la „Policlinia din Atena", chiar în centrul capitalei. Începând cu 1973 şi până în 1979 a locuit în Kallísia (acolo unde venise prima dată în 1955), iar în perioada 1979- 2 decembrie 1991, a locuit în satul Mílesi (Oropós), la aproximativ 50 de kilometri distanţă de Atena*

[17] *Viaţa şi Învăţăturile, p. 128.*

[18] *Vezi Thanásis N. Papathanasíou, Biserica creşte atunci când se deschide. Popovăduirea credinţei în lume – perspective şi dezamăgiri, Edit. En Plo, Atena, 2009, pp. 186-216.*

[19] *Marc le Diacre, Viaţa lui Porfirie, episcopul Gazei (ediţie îngrijită de H. Grégoire – M.-A. Kugener), Edit. Les Belles Lettres, Paris 1930, pp. 47-49.Vezi Thanásis N. Papathanasíou, op. cit., pp. 219-223. Εκεί αναλύω τη λογική αυτής της βίας κατά την ύστερη αρχαιότητα και την υποβάλλω σε κριτική.*

metri depărtare de Atena), a fost pusă la privegherea în cinstea prăznuirii Sfântului Porfirie [20].

Totuşi, este bine de ştiut faptul că, Gheronda Porfirie, atunci când îl pomenea pe Sfântul Porfirie al Gazei, îl pomenea ca pustnic (care a potolit şi a smerit patimile cu cumpătarea) şi nu ca luptător al credinţei, care a surpat înşelăciunea idolilor [21]. „Tactica" Bătrânului Porfirie, în ceea ce priveşte lupta cu răul, a fost, însă, total diferita faţă de acea a sfântului său protector, al cărui nume îl purta. Gheronda Porfirie era total împotriva înfruntării pe faţă a diavolului. Avea credinţa că cel către care îţi concentrezi atenţia şi toate puterile tale, acela îţi va influenţa existenţa ta, în continuare, fie că este vorba despre ceva ce iubeşti, sau de ceva ce urăşti [22]. Credea, desigur, că viaţa creştinului trebuie să fie model, spre deosebire de lucrările diavolului; insista, însă, categoric, spunând că soluţia este ca omul să-şi întoarcă faţa spre Hristos, spre dragostea şi spre luminarea Lui. Această lumină, transmisă mai departe, alungă întunericul, şi nu lupta împotriva întunericului prin propriile puteri. Lupta făţişă împotriva întunericului face ca întunericul [şi nu Hristos] să fie centrul vieţii celui care duce această luptă. Aşadar, şi Gheronda Porfirie şi-a făcut „intrarea" în lume, în societatea de astăzi, aşa cum altoim un copac, punând un altoi nou într-un trunchi neroditor,pentru a altoi şi a „infuza" lumea cu iubire.

---

[20] *Noaptea dinspre 25 spre 26 februarie 1990. Vezi Kleítis Ioannídis, Bătrânul Porfirie. Mărturii şi experienţe, Edit. Sfintei Mănăstiri a Sfinţilor Marina şi Rafail, Xilotímpou, Lefkosía, 1992, p. 24.*

[21] *Viaţa şi învăţăturile, p. 242.*

[22] *Ibidem, pp. 242, 287, 290, 309-314. Cât priveşte exorcismele, nu era de acord ca preotul să se adreseze diavolului, şi cu puterea preoţiei, să îi dea poruncă să plece. Prefera să ceară de la Dumnezeu, în cadrul slujbelor obişnuite, ca mila Domnului să se pogoare asupra celui aflat sub puterea demonului. Vezi Sotírios Tzaváras, Amintiri despre gheronda Porfirie, părintele nostru cel văzător cu duhul, Atena, 1992, p. 72.*

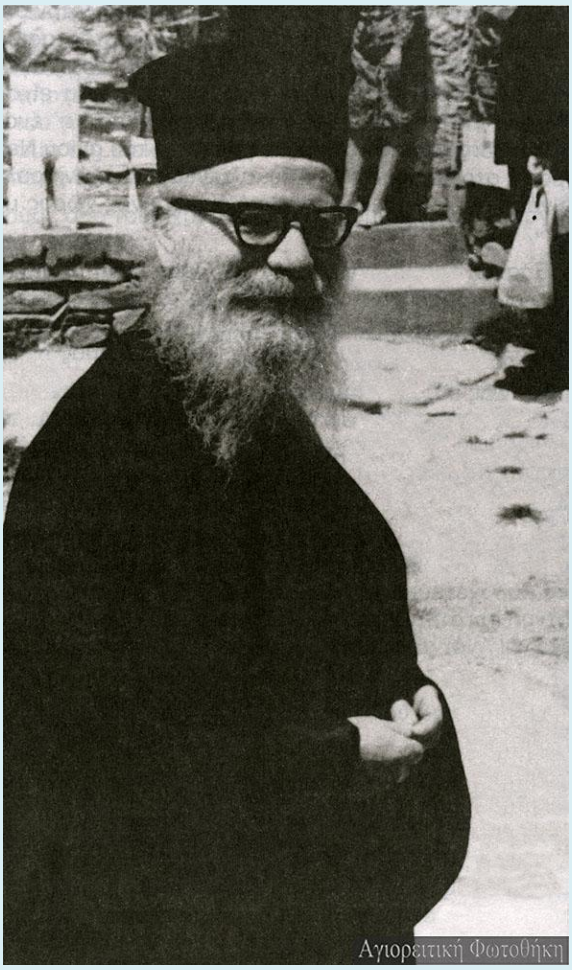

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991)

Este demn de amintit şi atitudinea sa faţă de o altă mare problemă, mult discutată şi disputată, care a creat multora motive de îngrijorare, în zilele noastre: problema numărului 666 şi a venirii lui antihrist. Insista, spunând că nu putem vorbi despre ,,pecetluire" prin folosirea numerelor şi a simbolurilor respective, ci, din contră, importanţă are doar pe cine primeşte omul în inima sa ca stăpân [23], ceea ce îl diferenţiază total pe Gheronda Porfirie de mulţi duhovnici din zilele noastre.

---

[23] *Gheronda Porfirie, Ieromonahul, Antologie de sfaturi duhovniceşti, (ediţie îngrijită de Konstantínos Hr. Karakólis), Edit. Schimbarea la Faţă, Mílesi, Attica, 2010, pp. 72-75. (fragmente din Klítos Ioannídis, Patericul secolului al XX-lea, Atena, 2002, pp. 118. Este demn de remarcat modul în care gheronda înţelegea în profunzime pe Părinţi şi îi ,,supunea" celor mai înalte criterii teologice şi bisericeşti. În exemplul despre care e vorba, gheronda sublinia faptul că Părinţii consideră că semiluna este simbolul lui antihrist, însă, cu toate acestea, el însuşi spunea că, în ciuda celor de mai sus, nu se poate trage concluzia că Patriarhul Ecumenic este ,,pecetluit" doar fiindcă paşaportul său, emis de autorităţile turceşti, are întipărit pe el semiluna, care este emblema statului turc. Vezi şi Stareţa Ecaterina, Cuviosul Porfirie, Părintele*

În mod evident, Gheronda Porfirie nu a fost teologul ,,spaţiului public". A fost, însă, aşa cum am spus, cel care îi ,,injecta" continuu cu dragostea sa, pe toţi cei din jurul său. Caracterul său cumpătat diferă mult de tendinţele zelotiste duse până la limita decenţei, care, se înmulţesc, din păcate, în zilele noastre, în numele apărării credinţei. Spunea: ,,În încercarea noastră de a propovădui credinţa, să fim cumpătaţi şi delicaţi… Puţine cuvinte… Întotdeauna, cel mai bun exemplu este propriul nostru exemplu, dragostea noastră, blândeţea noastră [24]". El însuşi îşi făcea autocritica pentru vremea când, apărător fanatic al credinţei, pe când se afla în casa părintească, a smuls din mâinile tatălui său o ,,evanghelie cu comentarii" şi a făcut-o bucăţi [25].

Mărturiile arată că Gheronda Porfirie, cu răbdare şi bunăvoinţă, discuta ore întregi cu oameni care aveau şi ei deschidere, şi niciodată nu încerca să-şi impună părerea, niciodată nu intra în ,,spaţiul" celuilalt. Nu vorbea despre Dumnezeu decât dacă era întrebat şi nu obişnuia să stropească cu agheasmă pe toţi care erau de faţă, decât dacă era încredinţat că şi ei doresc acest lucru [26].

În acest sens, este de reţinut mărturia episcopului sârb Irineu Bulovici. Acesta a fost ucenic al Sfântului Iustin Popovici (1894-1979), care, de curând (2 mai 2010), a fost canonizat şi aşezat în rândul sfinţilor de către Patriarhia Serbiei. Porfirie ştia că părintele Iustin intra frecvent în confruntări verbale cu liderii comunişti în timpul conducerii Iugoslaviei de către Tito. Era firesc, aşadar, ca şi ucenicii săi să facă la fel. Deci, ce ar fi avut de spus ucenicii Sfântului Iustin cuiva care l-ar fi înţeles în mod diferit pe ,,învăţătorul" lor, deşi el însuşi nu le ceruse acest lucru? Aici avem de-a face cu un fenomen pe care l-aş numi ,,adulare a vieţii duhovnicului". Acest lucru înseamnă absolutizarea cunoaşterii personale, sau, mai bine zis, a modului de vieţuire sau de gândire ale cuiva, într-un grad aşa de mare, încât, la un moment dat, experienţa personală capătă întâietate în faţa criteriilor teologice, alimentând, astfel, dependenţa (până la identificarea cu acesta) de un duhovnic sau altul.

Părintele Porfirie cunoştea, aşadar, că părintele Iustin Popovici nu putea să nu intre în conflict în mod direct cu ceilalţi, însă, nu putea fi de acord ca această atitudine a lui să devină model pentru toţi ceilalţi. Este vorba despre declaraţii de felul: ,,Eu

---

nostru, o inimă iubitoare, Sfânta Mănăstire ,,Sfântul Efrem Sirul", Kontarkiótisa, Katerini, (2007), pp. 329-330.

[24] *Viaţa şi Învăţăturile, p. 396.*

[25] *Tzaváras, op. cit. p. 25.*

[26] *Viaţa şi Învăţăturile, p. 148. Vezi şi Antologie de sfaturi duhovniceşti, pp. 156, 322.*

am să rămân statornic în credinţă, chiar dacă ar fi să mă ardă de viu". Aceste vorbe, părintele Porfirie le comenta în felul următor: „Şi lucrul acesta este bun, dar nu aşa se săvârşeşte lucrarea lui Hristos […] Te sfătuiesc, părinte Irineu, să schimbi cumva felul în care vezi lucrurile. Pentru a putea să împlinim lucrarea lui Hristos, pentru a-i ajuta să se mântuiască chiar şi pe atei, pe cei care nu cred în Dumnezeu, comuniştii şi cei asemenea lor, să nu îi înfrunţi, să nu te pui împotriva lor şi să nu îi provoci [27]. Chiar şi dacă, vreunul dintre aceştia ar scuipa icoana lui Hristos în faţa ta, tu să nu zici nimic. Nu încerca să îl aperi pe Hristos. Nu are nevoie Hristos ca să îl aperi tu. Tu ce crezi, Hristos vrea să se mântuiască şi comuniştii şi ateii, sau nu? [28]".

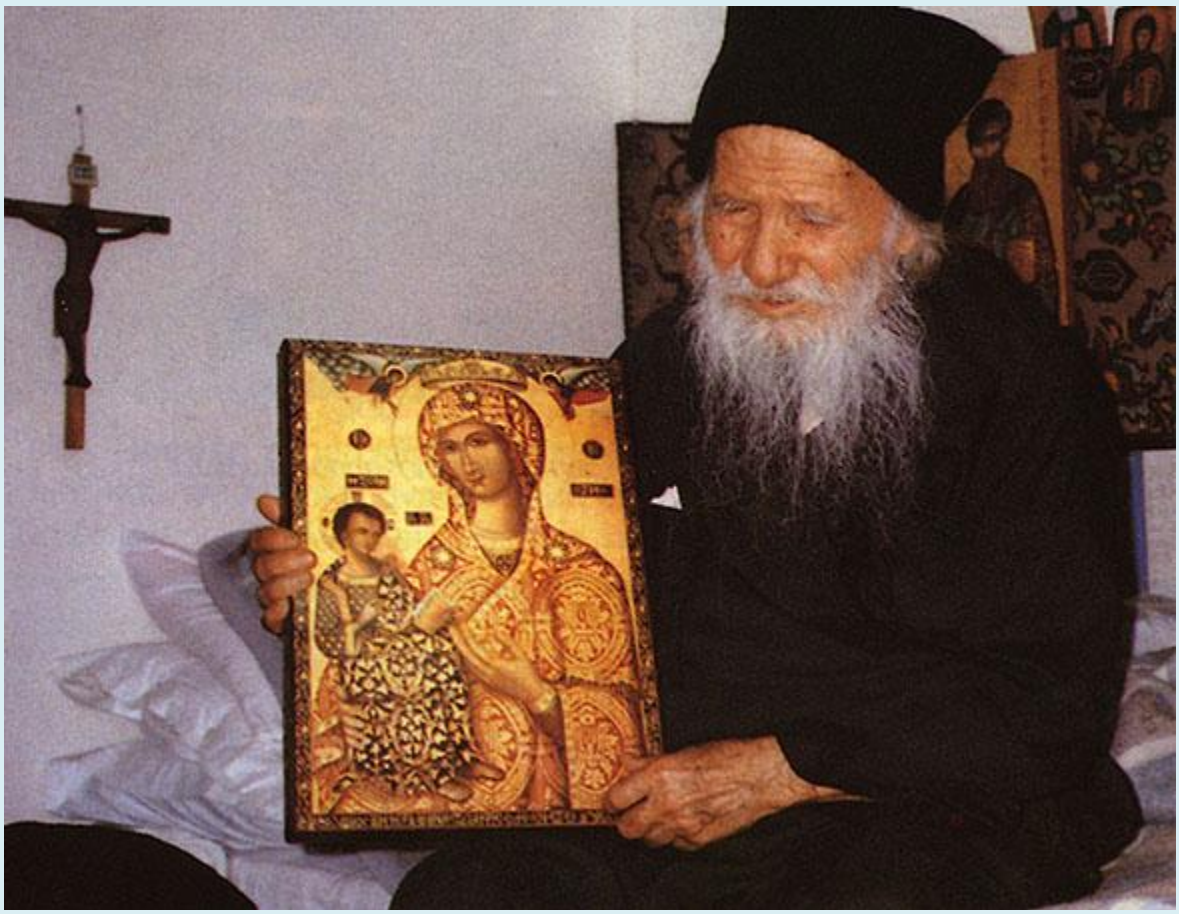

Aceste vorbe (sau, mai bine zis, această atitudine) mi se par de-a dreptul tulburătoare, dar, în acelaşi timp, greu de acceptat. Faptul că Biserica trebuie să se dife-

[27] *Irineu, Mitropolit de Neofit şi Batska, Legătura duhovnicească a părintelui Porfirie cu poporul sârb ortodox, în: Gheronda Porfirie Kafsokalivitul. Pildă de sfinţenie în zilele noastre. (Edit. Sfânta Mănăstire Hrysopigís, Haniá, 2008, p. 286.*

[28] *Irineu, Mitropolit de Neofit şi Batska, Pildă de sfinţenie, p. 287.*

renţieze de diferitele regimuri autoritare este şi o datorie a ei, însă, cuvintele părintelui Porfirie, evident, nu se referă la obedienţa absolută faţă de orice regim politic, ci „invită” la o altă formă de rezistenţă.

Ca să fac o paranteză, aş spune că, în perioada ocupaţiei turceşti [în Grecia], părintele Porfirie ar fi fost de partea Sfântului Cosma Etolianul, şi nu ar fi fost de acord cu armatoloi, cei care susţineau lupta armată împotriva cotropitorilor [29]. Mai exact, consider că această părere a părintelui Porfirie în legătură cu regimul lui Tito din fosta Iugoslavie, are o deosebită importanţă, pentru că oferă rezolvare unei probleme ce a tulburat şi tulbură viaţa bisericească: atitudinea belicoasă faţă de ceilalţi, în numele apărării credinţei. Şi mută, în acelaşi timp, centrul de greutate, din a-L apăra pe Hristos, în a sluji oamenilor, şi nu doar ortodocşilor, ci tuturor oamenilor.

Permiteţi-mi, aici, să-mi exprim interesul faţă de o anumită chestiune, din pur interes de cercetare. Diferite mărturii certifică faptul că părintele Porfirie discuta, printre alţii, şi cu oameni care aveau simpatii politice de stânga, marxişti, atei comunişti ş.a. [30]. Cu toate acestea, nu am reuşit să găsesc ceva concret în acest sens. Cred că aceste mărturii ar fi fost extrem de interesante, mai ales dacă ne gândim că, de-a lungul anilor în care el a slujit în centrul Atenei, a avut loc războiul civil fratricid (1946-1949) şi cea mai mare parte a dictaturii militare (1967-1974), perioade care au provocat multă durere şi care au arătat o oarecare lipsă a prezenţei Bisericii în acele momente de cumpănă (în acest sens, trebuie ştiut că, în timpul dictaturii militare [Grecia, 1967-1974], familiile studenţilor arestaţi au cerut ajutorul Sfântului Sinod, dar nu au primit nici un răspuns) [31]. Este un fapt real, însă, că părintele Porfirie, în omiliile sale, nu avea un discurs naţionalist, aşa cum întâlnim, de obicei, în spaţiul bisericesc. În legătură cu această chestiune, am găsit o însemnare care are legătură cu războiul civil fratricid.

Se spune acolo că, într-o călătorie pe care a făcut-o la Ámfissa (Grecia centrală), Gheronda „a văzut” (i s-a descoperit) o luptă care se desfăşurase acolo cu multe decenii înainte, între trupele armatei guvernamentale şi partizanii comunişti, şi a remarcat cât de sălbăticite şi fioroase a simţit sufletele celor care luptaseră acolo, şi

---

[29] *Trebuie spus, în acest sens, că Sfântul Cosma Etolianul le-a cerut celor robiţi să predea armele autorităţilor militare otomane locale. Vezi Ioánnis V. Menoúnos, Cosma Etolianul, didahii şi viaţa sa, Edit. Tínos, Atena, 1979, pp. 86-88, 271-272.*

[30] *Antologie de sfaturi duhovniceşti, pp. 60, 234.*

[31] *Vezi Iórgos A. Verníkos, Când am vrut să înnoim Ellada , Edit. Kastanióti, Atena, 2003, p. 469.*

de-o parte, şi de alta [32]. Acest lucru nu face decât să arate grija sa pentru om, dincolo de orice fel de adeziuni ideologice, iar aceste mărturii din acea perioadă de tristă amintire ar trebui să ne dea de gândit. Poate că va arunca mai multă lumină asupra singurei aderări cu care creştinii pot fi de acord: împărtăşirea de durerea celor care suferă peste tot în lume.

Chilia cuviosului Porfirie

Gheronda Porfirie nu era atât de naiv încât să creadă că nu există potrivnici ai credinţei creştine, nici nu ignora faptul că există deosebiri esenţiale între credinţa ortodoxă şi celelalte religii, în special răsăritene şi neopăgâne. Dar, nici nu ascundea faptul că dorea ca toţi să Îl întâlnească pe Hristos. În acelaşi timp, însă, arăta respect şi bună înţelegere pentru toţi: „Acolo […] aveţi şi oameni de altă religie. Să vă purtaţi cu toţi cu mare grijă, cu dragoste. Să nu provocaţi pe nimeni. Pe toţi să-i simţi ca fiind fraţii tăi, chiar şi pe cei care sunt de altă religie. Cu toţii suntem fiii aceluiaşi Tată. Să nu faci observaţii legate de religia lor, celor de altă credinţă [33]. Fanatismul nu are legătură cu Hristos. Să existe respect pentru libertatea celuilalt [34]”.

Continuare:

---

[32] *Gheórghios Kroustalákis, Gheron Porfirie, părinte duhovnicesc şi pedagog, Edit. En Plo, Atena, 2006, pp. 87-88. Există şi o mărturie asemănătoare despre gheronda care vedea ciocnirile care au avut loc în România în 1989 între poporul revoltat şi forţele guvernamentale. Reacţia lui a fost aceeaşi. A izbucnit în lacrimi pentru suferinţa pe care o „vedea”. Vezi Ioannídis, Bătrânul Porfirie, p. 172 (mărturia lui G. Papazáhou).*

[33] *Viaţa şi Învăţăturile, pp. 197, 206, 216.*

[34] *Irineu, Mitropolit de Neofit şi Batska, Pildă de sfinţenie, p. 297.*

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991), un pustnic în inima oraşului - 2. Cele două iubiri - **http://www.pemptousia.ro/2014/07/cuviosul-porfirie-kavsokalivitul-1906-1991-un-pustnic-in-inima-orasului-2-cele-doua-iubiri/**

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991), un pustnic în inima oraşului - 3. Kavsokalivit şi aghiorit până la sfârşitul vieţii - **http://www.pemptousia.ro/2014/07/cuviosul-porfirie-kavsokalivitul-1906-1991-un-pustnic-in-inima-orasului-3-kavsokalivit-si-aghiorit-pana-la-sfarsitul-vietii/**

Sursa:
https://www.pemptousia.ro/2014/07/cuviosul-porfirie-kavsokalivitul-1906-1991-un-pustnic-in-inima-orasului-1-plecare-sau-sosire/

Thanásis Papathanasíou - Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991), un pustnic în inima oraşului - 2. Cele două iubiri

După cum am spus mai devreme, Gheronda Porfirie era pe deplin încredinţat că focul luminează, iar lumina face să dispară întunericul. Cu alte cuvinte, esenţa vieţii creştine este lucrarea dragostei. Dragostea este elementul de bază al vieţii creştine, pe când, celelalte componente ale ei (oricât de minunate şi excepţionale ar fi), capătă valoare doar atunci când există dragostea ca element de bază [35]. După umila mea părere, consider că este vizibil cu ochiul liber, că dragostea constituia coloana vertebrală a vieţii şi a teologiei părintelui Porfirie, şi, în sprijinul acestei idei (dacă îmi este permis) impresionante sunt mărturiile şi povestirile celor care l-au cunoscut îndeaproape, care depăşesc mulţimea minunilor de tot felul, a vederii-înainte, nu însă şi pe cea a dragostei! Sau, în mod asemănător, mărturiile care, pe de-o parte, vorbesc despre dragostea sa, dar care o enumeră ca [fiind], cât se poate

[35] *Viaţa şi Învăţăturile, p. 208.*

de simplu, una dintre virtuţile sale, având, ca punct culminant, harisma vederii-înainte!

O întâmplare neobişnuită pe care a povestit-o Gherontisa Eufimia din Kerkira, arată tocmai această orientare dominantă a părintelui către dragoste. Cuviosul Porfirie nutrea un respect deosebit pentru viaţa liturgică şi pentru puterea sfinţitoare a Tainelor. Cu toate acestea, cu un tertip de-a dreptul copilăresc, şi-a exprimat cândva dezacordul faţă de Sfântul Andrei Criteanul şi opera sa imnografică principală, Canonul cel mare, fiindcă, în acest text predomină un anumit sentiment de tristeţe, de jale şi de amărăciune, singura perspectivă imediată fiind cea a iadului şi a morţii, pe când, părintele Porfirie prefera să „privească" spre dragostea Lui Hristos.

Atunci când interlocutoarea sa [Gherontisa Eufimia] i-a menţionat un exemplu de canon opus celui pe care l-a scris Sfântul Andrei Criteanul pentru Sfântul Ignatie Teoforul, atunci, Gheronda Porfirie, cu mult entuziasm a spus: „O, acesta nu este canon, este foc! La canonul acesta, imnograful n-a mai ştiut de el! L-a făcut Sfântul Ignatie să se piardă cu totul! [36]". Reamintesc că Sfântul Ignatie Teoforul a spus acele cutremurătoare cuvinte: „Pentru dragostea noastră se jertfeşte […]. Pâine din cer doresc, care este trupul Lui Iisus Hristos […], şi băutură vreau sângele Lui, care este dragoste nestricată [37]".

Pentru Gheronda Porfirie, dragostea este una şi aceeaşi: dragostea de Dumnezeu nu poate fi despărţită de dragostea pentru oameni.

---

[36] *Gherondisa Eufimia, Grija duhovnicească a părintelui Porfirie pentru mănăstirile de maici, în: Pildă de sfinţenie, p. 328. Porfirie atrăgea atenţia, de asemenea, că, îndemnul multor părinţi niptici, „adu-ţi aminte, neîncetat, că vei muri", care naşte frica de iad, nu trebuie absolutizat şi generalizat, ci înţeles ca un punct de plecare ce ne va conduce, mai târziu, de la frică, la dragoste. Vezi Viaţa şi Învăţăturile, pp. 229-230. De asemenea, este de prisos să spunem că nici părerile părintelui Porfirie nu trebuie să fie luate ca literă de lege. De exemplu, într-un anumit loc vorbeşte despre pedeapsa lipsită de noimă din partea lui Dumnezeu… (Viaţa şi Învăţăturile, p.136), iar în altă parte spune că Dumnezeu nu pedepseşte (Antologie de Sfaturi Duhovniceşti, p. 66. Hristos este totul. Interviu cu gheronda Porfirie, Edit. Sfintei Sihăstrii „Schimbarea la Faţă a Domnului", Kifisia, p. 6). De asemenea, ţine să sublinieze importanţa ascultării, iar, altă dată, vorbeşte despre rolul negativ al unor anumiţi duhovnici în viaţa omului (Antologie de sfaturi duhovniceşti, pp. 337-344).*

[37] *Ignatie al Antiohiei, Epistola către Romani, 7, 1, PG 813B-816A.*

„Dragostea pentru Hristos nu are limită, la fel şi dragostea pentru aproapele [38]”. „Dragostea pentru Hristos este dragostea pentru aproapele, pentru toţi, chiar şi pentru vrăjmaşi […] Iubind pe aproapele vom putea să-L iubim şi pe Dumnezeu. Atunci când dorim acest lucru, atunci când vrem, atunci când suntem vrednici, dumnezeiescul har vine prin intermediul semenului nostru. Când îl iubim pe fratele nostru, iubim şi Biserica, şi avem dragoste şi faţă de noi înşine [39]”. „Un singur lucru trebuie să căutăm în viaţa noastră: dragostea, slăvirea lui Hristos-Dumnezeu şi dragostea faţă de semenii noştri […]. Nimeni nu poate să ajungă la Dumnezeu, dacă nu iubeşte, întâi de toate, pe fraţii săi. Căci, cel care nu iubeşte pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe care nu L-a văzut, cum poate să-L iubească? [40]”.

În teologia părintelui Porfirie, „aproapele” este un element determinant în lucrarea de mântuire a fiecăruia. În fiecare Sfântă Taină a Bisericii regăsim, ca un leitmotiv, tema aproapelui, a fratelui nostru, fără de care, Taina respectivă se goleşte, parcă, îşi pierde din valoare, se înăbuşă, am putea spune, se goleşte de conţinut şi sfârşeşte în ritualism.

„Chiar şi cel mai neînsemnat gest sau gând de nemulţumire faţă de aproapele are influenţă asupra sufletului vostru şi nu veţi putea să vă mai rugaţi. Duhul Sfânt, când vede că sufletul se găseşte în starea aceasta, nu îndrăzneşte să se apropie [41]”. „Rugăciunile noastre nu sunt ascultate, fiindcă nu suntem vrednici de aceasta. Trebuie să fii vrednic înaintea Lui Dumnezeu ca să poţi să te rogi”.

Ce ne-am putea aştepta, aşadar, să auzim, în continuarea spuselor de mai sus? Să constituie, oare, vrednicia noastră, un element hotărâtor, pentru curăţirea şi luminarea noastră interioară? Părintele Porfirie continuă astfel: „Nu suntem vrednici, fiindcă nu îl iubim pe aproapele nostru ca pe noi înşine. Însuşi Hristos spune lucrul acesta: «Dacă îţi vei aduce darul tău la altar şi acolo îţi vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta…» [42]”.

---

[38] *Viaţa şi învăţăturile, p. 398.*
[39] *Ibidem p. 216· vezi şi 386-387.*
[40] *Ibidem, p. 383 (vezi 1 Ioan 4, 20). Ecaterina stareţa, op. cit., pp. 61-63, redă un text al Sfântului Simeon Noul Teolog, pe care îl iubea foarte mult gheronda Porfirie, şi care aminteşte textul evanghelic de la Ioan: “Dacă nu-l iubeşti pe fratele tău, pe care îl vezi, cum poţi să-L iubeşti pe Dumnezeu, pe Care nu-L vezi?” (I Ioan 4, 20). Acest text, completat cu un scurt comentariu din partea sa, îl împărţea celor care veneau să-L vadă (vezi Viaţa şi învăţăturile, pp. 390-391).*
[41] *Ibidem, p. 250. Vezi şi 328.*
[42] *Ibidem p.250-251.*

Această tradiţie evanghelică este susţinută şi de o mărturie, conform căreia, părintele Porfirie înţelege care este cauza neputinţei cuiva de a se împărtăşi cu Dumnezeieştile Taine, fiindcă săvârşise o nedreptate împotriva unui lucrător, pe care trebuia să o îndrepte [43]. În acest, sens, este revelator faptul că Gheronda considera că rugăciunea minţii („rugăciunea Lui Iisus"), este foarte importantă şi foarte cuprinzătoare, totuşi, considera că la baza ei se află, în mod direct, dragostea pentru Hristos a celui care se roagă, şi nu era de acord cu toate acele „tehnici" (aşezarea pe un scăunel, controlarea respiraţiei etc.), care transformă relaţia vie şi personală cu Hristos, într-un proces foarte complicat [44].

Prioritatea faţă de „taina aproapelui" recapitulează un lung şir de mărturii: părintele repovestea, cândva, un episod din ‚Everghetinos care făcea referire la Pilda Samarineanului, aplicată, însă, în viaţa monahală. Povestirea vorbeşte despre doi monahi tineri care nu au câştigat Împărăţia, fiindcă au lăsat neajutat un om rănit pentru a nu se abate de la ascultările pe care le primiseră de la duhovnicul lor [45].

Dacă vom citi cu atenţie învăţăturile părintelui Porfirie, ne vom încredinţa, cred, că dragostea este rodul vieţii duhovniceşti, însă, într-un oarecare fel, este şi condiţie a ei. Dragostea cea adevărată este dar de la Hristos. Fără har, nu poate exista, iar omul nu se poate bucura de ea. Şi totuşi, Hristos nu ia iniţiativa dacă nu există „ceva" din partea omului. Acest „ceva", părintele Porfirie îl exprimă simbolic, prin exprimări nuanţate. Este smerenia, deschiderea omului, dorinţa ca Dumnezeu să vină aproape de el [46]. Există, în acest sens, o hotărâre fermă care trebuie luată. De exemplu, smerenia, undeva este văzută ca condiţie, iar altundeva, însă, ca dar [47]. Aproximativ acelaşi lucru se întâmplă şi în cazul rugăciunii. Spunea Gheronda: „Rugăciunea nu se poate face decât cu Duhul Sfânt. El învaţă sufletul cum să se roage […]. Înainte de a se ruga, sufletul trebuie să se pregătească cu rugăciune. Rugăciune pentru rugăciune [48]". Cu alte cuvinte, omul, nu poate de unul singur să reuşească să iubească aşa cum trebuie; ceea ce poate, însă, este să se orienteze pe sine însuşi, cu hotărâre, în această direcţie, având ca ţel dragostea. Ceea ce cere Dumnezeu de la om este să vrea să iubească, să accepte faptul că, de unul singur

---

[43] *Ioannídis, Gheronda Porfirie, p. 152 (mărturia lui G. Dimitríou).*
[44] *Viaţa şi învăţăturile, pp. 254-269. Vezi şi Antologie de sfaturi duhovniceşti, pp. 359, 379.*
[45] *Ibidem, pp. 399-400.*
[46] *‚Hristos nu lasă să se arate dragostea Sa, dacă sufletul omului nu are ceva care să-L atragă" (Viaţa şi învăţăturile, p. 218). Despre smerenie, vezi pg. 238, 241, 489-490. Cu toate acestea, smerenia se oferă în dar: pg. 528, 409. Despre deschiderea omului către harul Lui Dumnezeu, vezi pg. 239. Despre chemarea milei Domnului asupra omului, vezi pg. 264.*
[47] *Viaţa şi învăţăturile, pp. 238, 241, 489-490, dar şi pp. 528, 409.*
[48] *Ibidem, p. 246. Vezi şi p. 247.*

nu poate reuşi nimic. Acesta este sălaşul dragostei. De aceea, fără acestea, omul rămâne nedesăvârşit şi dezorientat, însă, are foarte mare importanţă auto-orientarea lui: spre ce orizont se deschide pe sine însuşi şi pe cine primeşte în viaţa sa.

Dragostea înseamnă participare la durerea celuilalt

Putem spune că părintele Porfirie simţea dragostea aşa cum s-a revelat ea odată cu Întruparea Lui Hristos: nu ca pe un sentiment obişnuit, ci ca participare la durerea şi suferinţa celuilalt, a aproapelui nostru. „Să iubeşti şi să te doară sufletul pentru celălalt", spunea el. „Să suferi pentru cel pe care îl iubeşti. Dragostea înseamnă sacrificiu pentru cel care iubeşte [49]".

În limbajul de astăzi, prof. Gheórghios Kroustalákis identifica la Gheronda Porfirie ceea ce ştiinţa numeşte empatie [50], adică capacitatea de a te pune în locul celuilalt. Dar şi propria sa suferinţă o socotea ca participare la suferinţa lui Hristos, ca un altfel de mod de a avea acces la dragostea Lui [51]. Părintele Porfirie era „orientat" spre bucuria Împărăţiei, cu toate acestea, nu trecea peste suferinţa Crucii. Aici, se găseşte, cred un adevăr destul de „dureros". Dintr-un anumit punct de vedere, odată cu Răstignirea Mântuitorului, se încheie şi procesul Întrupării Sale. Dacă Hristos nu ar fi murit în felul în care a murit (prin suferinţă şi umilire), nu S-ar fi întrupat pe deplin, nu ar fi surprins toate aspectele existenţiale ale vieţii omeneşti. Ar fi făcut doar o „plimbare" prin viaţa oamenilor, ar fi surprins anumite aspecte ale ei, dar nu toate aspectele, şi, astfel, nu ar fi condus-o la Înviere.

La Policlinică, în inima oraşului, la „graniţa" dintre cele două lumi, a celor demni şi a celor umili, Gheronda Porfirie a slujit timp de 33 de ani (1940-1973), după propria sa dorinţă [52]. Mai târziu îşi va aminti de perioada aceea: „ani binecuvântaţi, în slujba celor bolnavi şi a celor suferinzi [53]". Şi astfel, pune la îndoială părerile

---

[49] *Ibidem, p. 234. La fel, spunea că în Biserica cea necreată, adică în viaţa Sfintei Treimi, putem participa prin Taine şi prin dragostea noastră pentru „fiecare om păcătos nefericit care suferă" (Viaţa şi învăţăturile, p. 196). Consider că această logică a asumării durerii celuilalt l-a făcut să ceară de la Preasfânta să ia el asupra lui cancerul cu care fusese diagnosticat un tată care avea de crescut doi copii mici. Vezi arhim. Porfírios Maheriótis, Evlavia poporului cipriot faţă de Gheronda Porfirie Kafsokalivitul, în: Pildă de sfinţenie, p. 427.*

[50] *Gheórghis Kroustalákis, „Gheronda Porfirie, pedagogul ", în: Pildă de sfinţenie, p. 196.*

[51] *Viaţa şi învăţăturile, pp. 474. Ioannídis, Gheronda Porfirie, p. 171 (mărturia lui G. Papazáhou).*

[52] *Ibidem, p. 49. Avea dorinţa aceasta încă de când se afla la Kafsokalívia, când a auzit citindu-se comentariul lui Nichifor Theotókos la Evanghelia duminicii respective, şi îndemnul ce se face acolo pentru mângâierea celor bolnavi. Vezi Viaţa şi învăţăturile, p. 49.*

[53] *Ibidem, p. 126*

care separă viaţa liturgică a Bisericii de filantropia socială, cu toate că el nu aparţinea vreunui curent teologic care exercita critici la adresa sistemului social şi a domeniilor sale ineficiente. Şi în acest caz, s-a dovedit a fi un înainte-văzător. Este relevant, credem, să ne aplecăm asupra vedeniei pe care a avut-o, în care i s-a revelat că trebuie să ridice o mănăstire osebită faţă de celelalte.

După cum am spus, mănăstirea unde fusese închinoviat Sfântul Ioan Kavsokalivitul (sfântul său cel iubit), era numită a „celor neadormiţi, a celor treji" (în greacă, των Ακοιμήτων), mănăstire ce se afla în Constantinopol, şi unde se săvârşea dumnezeiasca Liturghie şi celelalte slujbe în mod neîntrerupt, timp de 24 de ore [54]. Mănăstirea pe care Gheronda o „visa", era asemeni aceleia, dar nu conform cuvintelor Sfântului apostol Pavel, „rugaţi-vă neîncetat"(I Tes. 5, 17), ci datorită dragostei faţă de oameni. Gheronda visa să ridice o mănăstire care să fie refugiu pentru toţi cei suferinzi şi întristaţi, care să fie deschisă tot timpul, 24 de ore din 24 [55]. Tot ritmul vieţii mănăstireşti ar fi urmat să fie timp liturgic, orientat în acelaşi timp spre slujire şi rugăciune pentru cei năpăstuiţi [56]. În această viziune a sa, cu alte cuvinte, cei îndureraţi nu vor constitui nici o greutate pentru viaţa monahilor, dar nici „obiecte" care să suscite interesul celorlalţi. Pur şi simplu, ei sunt însuşi motivul existenţei mănăstirii. În paranteză, trebuie semnalat faptul că, cel care a ridicat mănăstirea „Akoimíton", Aléxandros, considera că munca manuală pentru câştigarea celor necesare traiului zilnic te abate de la scopul tău, lucru cu care Porfirie nu era de acord, el apreciind şi practicând munca fizică [57].

Toţi oamenii sunt fraţi

Am impresia că antropologia părintelui Porfirie creează posibilităţi pentru recunoaşterea sfinţeniei nevăzute, a acelei sfinţenii pe care nu o poate bănui în nici un fel religiozitatea „clasică".

---

[54] *Vezi Ioánnis Foundoúlis, Rugăciunea neîncetată timp de 24 de ceasuri, Edit. Astír, Atena, 1963.*

[55] *Viaţa şi învăţătura, pp. 157, 169, 176-178. Vezi şi Antologie de sfaturi duhovniceşti, pp. 283-284. În acelaşi timp, mănăstirea trebuia să devină şi centru de studii teologice. Vezi Kroustalákis, op. cit. p. 46.*

[56] *„Desigur, acest lucru se va face cât mai simplu, fără constrângere şi prea mult efort din partea monahiilor. Consider că acesta este cel mai bun mod de a propovădui credinţa". Viaţa şi învăţăturile, p. 178. În acelaşi timp, avea convingerea că rugăciunea monahului la chilie este mai bine primită decât rugăciunea celui mai de seamă cleric. Viaţa şi învăţăturile, p. 361*

[57] *Foundoúlis, p. 45.*

„Sufletele cele îndurerate, chinuite, care suferă din pricina patimilor lor, acestea câştigă mult dragostea şi harul lui Dumnezeu. Unii ca aceştia se sfinţesc, iar noi, de foarte multe ori, îi învinuim pe nedrept [58]".

Această deschidere cu privire la lucrarea tainică a Lui Dumnezeu şi a existenţei locuitorilor Împărăţiei, surprinzătoare pentru creştinii obişnuiţi, lărgeşte excepţional comunitatea umană. Pentru părintele Porfirie, Biserica este însăşi viaţa (intra) Trinitară, şi, în acelaşi timp, posibilitatea omului de a fi părtaş la această viaţă. De aceea, insista ca Biserica să fie numită necreată şi veşnică [59]. Toate creaturile participă la aceasta, potenţial, din moment ce, dintotdeauna, erau cuprinse în „mintea" lui Dumnezeu, ca şi creaţii ale Lui. Cât de mult seamănă această teorie cu teologia Sfântului Maxim Mărturisitorul despre raţiunile fiinţelor, este inutil să subliniem aici. Aşadar, cu lucrarea Lui Hristos, s-a început crearea „societăţii" cereşti [60]. Pentru cuviosul Porfirie, Biserica este izvor de viaţă. Acest lucru, însă, nu neagă lucrarea tainică a lui Hristos. Spunea că „harul lui Dumnezeu, fără să încalce libertatea nimănui, are diferite moduri de a salva şi pe cei rătăciţi. Şi noi trebuie să ajutăm în această încercare [61]". Potrivit acestui punct de vedere, creştinii nu sunt tocmai apostoli ai creştinismului, ci slujitori ai lui Dumnezeu, care este „Apostolul" prin excelenţă. Prin analogie, aici avem de-a face cu o viziune asemănătoare cu aceea care, în spaţiul ecumenic a fost denumită missio Dei, şi care subliniază faptul că apostolia este însăşi lucrarea lui Dumnezeu, iar creştinii sunt chemaţi să fie participanţi la această lucrare [62].

Aceste reflecţii denotă o foarte mare libertate. Părintele Porfirie spunea mereu că toţi oamenii sunt fraţi: absolut toţi, nu doar cei care sunt botezaţi [63]. El avea puterea

---

[58] *Viaţa şi învăţăturile, pp. 59-60, 158, 169. Vezi şi Ecaterina stareţa, pp. 146-148.*

[59] *Ibidem, p. 393. Vezi şi disensiunea părintelui cu „responsabila" unei case de toleranţă, care susţinea că desfrânatelor nu le este permis să sărute crucea pe care o ţinea Gheronda. El nu era de acord cu ceea ce zicea femeia şi a concluzionat: „Sărmanele, sufletul lor simte ceva". Viaţa şi învăţăturile, pp. 145-147.*

[60] *Ibidem, p. 193-196.*

[61] *Irineu, Mitropolit de Neofit şi Batska, Pildă de sfinţenie, p. 289.*

[62] *Vezi Tom Stransky, "Missio Dei", în: Dictionary of the Ecumenical Movement (ediţie îngrijită de Nicholas Lossky), Edit WCC Publications, Geneva 2002, pp. 780-781.*

[63] *Unul dintre fiii săi duhovniceşti a auzit din gura unui cleric spunând că doar creştinii sunt fraţi între ei. Când acesta a spus unor apropiaţi ceea ce auzise, în aceeaşi zi i-a telefonat gheronda şi i-a spus: „Toţi sunt copiii lui Dumnezeu. Toţi oamenii sunt copiii lui Dumnezeu ". Apoi i-a închis telefonul. Tzaváras, op. cit., p.118. Vezi şi Irineu, Mitropolit de Neofit şi Batska, Pildă de sfinţenie, p. 297.*

să distingă prezenţa reală a lui Dumnezeu şi în lucrările vechii lumi păgâne [64]. Astfel, el a dus mai departe teologia ioaneică, ce afirmă că Hristos este ,,lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul care vine în lume [65], precum şi sensibilitatea Sfântului Iustin martirul, pe care Porfirie o împărtăşea dinainte de a auzi despre învăţătura acestuia despre raţiunile seminal [66]. Când cineva spune că toţi oamenii sunt fraţi, nu spune decât un adevăr creştin de la sine înţeles. Cu toate acestea, Gheronda Porfirie a ţinut să reamintească şi să sublinieze acest lucru. Era nevoie să spargă această mentalitate religioasă îngustă de care se tot lovea. De aceea, cu alt prilej, a fost nevoit să spună un alt adevăr, cunoscut de toată lumea, dar căruia nu i se dă importanţă: toţi cei care săvârşesc o crimă nu înseamnă, neapărat, că sunt răi, ci sunt doar nişte suflete bune care au o suferinţă foarte mare [67].

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991), un pustnic în inima oraşului - 1. Plecare sau sosire? - **http://www.pemptousia.ro/2014/07/cuviosul-porfirie-kavsokalivitul-1906-1991-un-pustnic-in-inima-orasului-1-plecare-sau-sosire/**

Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991), un pustnic în inima oraşului - 3. Kavsokalivit şi aghiorit până la sfârşitul vieţii - **http://www.pemptousia.ro/2014/07/cuviosul-porfirie-kavsokalivitul-1906-1991-un-pustnic-in-inima-orasului-3-kavsokalivit-si-aghiorit-pana-la-sfarsitul-vietii/**

Sursa:
https://www.pemptousia.ro/2014/07/cuviosul-porfirie-kavsokalivitul-1906-1991-un-pustnic-in-inima-orasului-2-cele-doua-iubiri/

---

[64] *Într-o vizită pe care a făcut-o la Muzeul de Arheologie din Atena, văzând statuia lui Zeus, a comentat în felul următor: ,,Mă minunez de opera artistului, dar şi creatura lui Dumnezeu, pe care a realizat-o impecabil. Şi, totodată, înţeleg că artistul care a creat-o avea simţul sacrului. Îl vedeţi pe Zeus? Deşi trimite un fulger asupra muritorilor, faţa lui este senină, nu este furios. Viaţa şi învăţătura, p. 136. În alt loc, însă, vorbea despre bacantele din cultele dionisiace ca fiind slujitoarele diavolului, Viaţa şi învăţătura, pp. 559.*

[65] *Ioan, 1, 9.*

[66] *Protopresbiter Konstantínos Papadópoulos, Antropologia şi învăţătura părintelui Porfirie Kafsokalivitul, în: Pildă de sfinţenie p. 211. Vezi Iustin, Apologia a doua, 13, P. G. 6, 465B.*

[67] *Antologie de sfaturi duhovniceşti p. 232-233.*

Thanásis Papathanasíou - Cuviosul Porfirie Kavsokalivitul (1906-1991), un pustnic în inima oraşului - 3. Kavsokalivit şi aghiorit până la sfârşitul vieţii

Părintele Gheorghie Kavsokalivitul aducând Patriarhului Ecumenic Bartholomeu puțin pământ de pe mormântul cuviosului Porfirie - decembrie 2013

Consider că este demn de semnalat încă un aspect din activitatea cuviosului Porfirie, care nu e exclus să fi fost perceput greşit. Sunt puse pe seama părintelui o mulţime de minuni şi de vindecări, dar, totuşi, consider că, dacă Gheronda este văzut [doar] ca un tămăduitor, înseamnă că nu a fost înţeles aşa cum trebuie. Ce vreau să spun cu aceasta? Există mărturii despre vindecări pe care le-a săvârşit, mărturii care creează impresia că sănătatea trebuie preţuită, iar principala responsabilitate a Bisericii este grija pentru sănătatea membrilor săi. Din această perspectivă, cine are o legătură trainică cu Dumnezeu, se va vindeca. Pe cel pe care îl

cercetează, Dumnezeu îl şi vindecă. Atunci când auzim despre toate vindecările pe care le-a săvârşit, uităm un lucru esenţial, anume faptul că Gheronda Porfirie însuşi era foarte bolnav şi a rămas nevindecat până la sfârşitul vieţii sale. După umila mea părere, este cât se poate de evident că, pentru majoritatea oamenilor religioşi din zilele noastre, lipsa eficacităţii, în general, constituie un motiv de dezamăgire. Din acest motiv, vindecarea este atât de apreciată şi, împreună cu aceasta, abundă informaţiile despre zămislirea de prunci, reuşita la examene, rezolvarea problemelor economice, bogăţie sau succes profesional! După umila mea părere, Evanghelia sănătăţii şi a bogăţiei (The Gospel of Health and Wealth) şi-a făcut loc, din păcate, şi în mentalitatea ortodoxă.

Părintele Gheorghie Kavsokalivitul aducând Patriarhului Ecumenic Bartholomeu puţin pământ de pe mormântul cuviosului Porfirie - decembrie 2013

Cum reuşea părintele Porfirie să gestioneze asemenea percepţii? În ce măsură tolera, îndrepta, sau îngăduia asemenea lucruri? Nu pot să ştiu eu acest lucru. Cred, însă, că părintele Porfirie nu punea atât de mult preţ pe sănătate. Preţuia, însă, mult mai mult, dragostea. Acesta era mesajul său: vindecările erau doar un mijloc, nu un scop în viaţa omului. El însuşi a rămas nevindecat, asemeni apostolului Pavel care nu a fost uşurat de boala sa, şi asemenea lui Moise, nu a ajuns în Pământul Făgă-

duinţei, deşi amândoi au proorocit! Sunt sfinţi care se găsesc la apogeul legăturii lor cu Dumnezeu, cărora le este de ajuns dragostea celui iubit, fără să aştepte vreo binefacere din partea Lui.

Întâlnim în viaţa părintelui Porfirie un element care denotă o uşoară contradicţie: se ruga pentru problemele curente ale miilor de oameni, şi, cu toate acestea, considera că îi forţăm mâna lui Dumnezeu atunci când Îi cerem să ne uşureze de greutăţile care au venit asupra noastră! Spunea: ,,Cel mai bine este să nu ne rugăm pentru sănătatea noastră. Să nu ne rugăm ca să ne facem bine, ci să ne facem buni [68][i].

Ceea ce pot eu înţelege, este faptul că Gheronda Porfirie nu ignora problemele omeneşti, nu fiindcă înţelegea rezolvarea lor ca autoapreciere sau ca ,,validare religioasă", ci fiindcă înţelegea pericolul ca cel care ar fi fost imobilizat (la pat) din cauza suferinţei să sufere psihic mai apoi. Însă, vizavi de această problemă, părerea sa era, aşa cum am spus şi mai sus, ,,să nu ne rugăm ca să ne facem bine, ci să ne facem buni".

Este un punct de vedere care poate fi considerat extrem, de parcă uităm amănuntul că însuşi apostolul Pavel a cerut de la Dumnezeu de trei ori să fie vindecat. În mod evident, ceea ce a vrut să spună părintele prin această expresie dragă lui, a fost să aşeze în mod corect centrul de greutate în sistemul de valori al creştinului. Fiindcă, problema nu stă în faptul că viaţa omului este alcătuită din diferite bunuri şi diferite elemente, ci în ce anume constă cu adevărat centrul de greutate al ei! Am impresia că absolutizarea sănătăţii şi a bunurilor materiale creează un fel de ,,rai pământesc", care trece cu vederea faptul că istoria este un război neîntrerupt între viaţă şi moarte şi că sfârşitul său se găseşte în Împărăţia eshatologică, care, însă, are drept criteriu dragostea - iar nu longevitatea ori succesul social etc. Acest bizar ,,anarhism ascetic" le corelează pe toate şi dă importanţă hotărâtoare orientării existenţei omeneşti. Şi astfel, precum boala nevindecată a cuviosului Porfirie în mod normal nu devine sursă de teologie, la fel şi în mărturisirile lăudăroase care relatează vindecări, taina nu mai are însemnătate: pentru multele situaţii când cre-

---

[68] *[i] Viaţa şi învăţătura, p. 483. Vezi şi pp. 252, 475, 479-480. Compară şi Anárgyros I. Kalliátsos, părintele Porfirie, văzătorul înainte, profetul şi tămăduitorul, Edit. Presa Ortodoxă, Atena, 1993, pp. 103-107.*

dinţa înflorea fără să mai vină boala, fără să fie dusă la bun sfârşit nenaşterea de prunci ori fără să fie evitată moartea cea neaşteptată [69][ii].

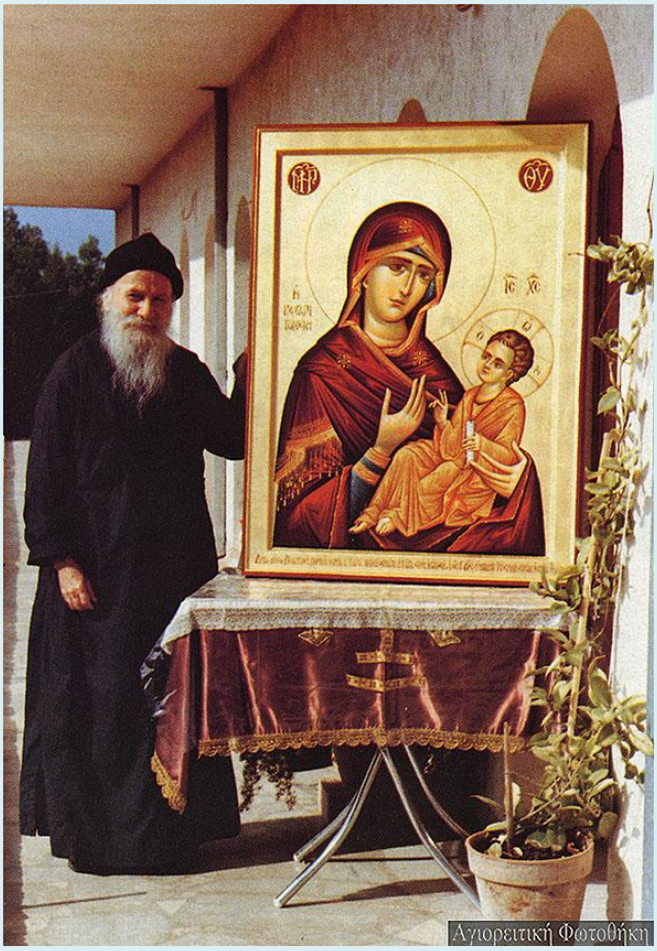

Părintele Porfirie este numit Kavsokalivitul după locul unde a stat în Sfântul Munte (Kavsokalívia [70][iii]). După ascultarea pe care a avut-o în timpul vieţii, ar putea fi numit „omoniát" (de la Piaţa Omónia din centrul Atenei, acolo unde a trăit şi a slujit timp de 30 de ani), sau „attiko-kalivit" (de la Attikí, prefectura de care aparţine capitala Atena). Cu toate acestea, a rămas kavsokalivit toată viaţa, nu doar fiindcă

---

[69] *[ii] Dintre multele mărturii care circulau, despre vindecări miraculoase, una cu adevărat emoţionantă a fost relatarea lui Iórgos Papazáchos despre durerea sufletească pe care a simţit-o Gheronda la înmormântarea unei fetiţe. Vezi Antologie de sfaturi duhovniceşti pp. 201-202.*

[70] *[iii] Kavsokalívia este, cel mai probabil, printre primele locuri de la Atos (sec. al IX-lea) unde monahii practicau asceza. Numele provine de la obiceiul Sfântului Maxim (Kavsokalivitul), care ardea colibele unde locuia, apoi părăsea locul şi mergea în altă parte. Vezi Monahul Patápios Kavsokalivitul, Chipuri sfinte din Kafsokalivia, de la Sfântul Maxim până la Gheronda Porfirie, Edit. Sfânta Sihăstrie „Sfântul Acachie", Sfântul Munte, 2007, pp. 23-30.*

întotdeauna şi-a exprimat dorinţa de a muri la Sfântul Munte, la locul său de metanie, ci judecând după modul său de vieţuire în lume. Cât timp a trăit, a ,,ars" orice fel de comoditate pe care ţi-o poate oferi locuinţa din mediul urban, orice valoare şi orice titlu care tinde să se transforme în autoapreciere. Dar chiar şi în ultimele clipe ale vieţii sale, a ,,îndrăznit" să ,,ardă" chiar şi propriul său trup: a avut grijă ca nimeni să nu ştie locul unde i se odihnesc osemintele.

,,A cerut să fie înmormântat în locul unde fusese îngropat un monah care, în timpul vieţii fusese gras şi vesel tot timpul, ca să ia ceva din sfinţenia lui. După îngroparea părintelui Porfirie, a fost înmormântat exact în acelaşi loc şi părintele Nikanor. Aşadar, a fost înmormântat şi acesta tot acolo. Acum nu poţi să găseşti mormântul părintelui Porfirie. I s-au rătăcit şi osemintele în pădurea de la Kerasiá [71][iv].

Mărturiile care dovedesc faptul că el a împărtăşit viziunea şi tradiţia kavso-kaliviţilor, după umila mea părere, sunt două:

Pe de-o parte, propria sa mărturisire în legătură cu preocuparea că mulţime de oameni, care au propovăduit şi au tămăduit în numele lui Hristos, vor accepta la sfârşit că nu au lucrat în numele lui Hristos şi vor auzi acele înfricoşătoare cuvinte: ,,Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtaţi-vă de la mine cei ce lucraţi fără-delegea"(Matei 7,23). Această preţioasă grijă loveşte în percepţia birocratică asupra Bisericii, înlătură orice exerciţiu narcisist al teologiei, loveşte în siguranţa luciferică că orice poartă supranume bisericesc constituie un fapt inevitabil plăcut lui Dumnezeu. Dimpotrivă, toate sunt lăsate pentru Judecata din urmă a lui Hristos. Acestei nesiguranţe evanghelice, cuviosul Porfirie îi opunea tot ceea ce este mai evanghelic: credinţa în dragostea şi mila lui Dumnezeu [72][v].

---

[71] *[iv] Arhim. Vasílios, fost stareţ al Sfintei Mănăstiri Ivir, Sfântul Porfirie, aghiorit, în : Pildă de sfinţenie, p. 78.*

[72] *[v] Viaţa şi învăţătura, pp. 186, 508-509. De asemenea, vezi Ioannídis, Gheronda Porfirie, p. 111 (mărturia lui Nikólaos Sotirópoulos).*

Cea de-a doua mărturie (în realitate, o manifestare a cunoaşterii conştiente a lui, la care ne-am referit mai sus) este de-a dreptul cutremurătoare şi ne-a lăsat-o medicul Iórgos Papazáhos, care a trecut şi el la Domnul. O mărturie care constituie o adevărată pagină de Evanghelie şi care ar fi fost de ajuns, chiar dacă toate celelalte mărturii s-ar fi pierdut, ca să ne facă să înţelegem cât de greu este drumul care duce la sfinţenie. Este mărturia în care Gheronda descoperă faptul că marea primejdie nu este doar lipsa virtuţilor, dar şi virtuţile însele, care, într-un mod contradictoriu, se pot interpune între om şi Dumnezeu:

„Într-o seară mi-a telefonat la cabinet, exact după ce primisem vizita unor pacienţi, soţ şi soţie, care veniseră să-mi mulţumească pentru tratament. Redau exact cuvintele bătrânului: „Gheorghe, sunt părintele. Noi amândoi o să ajungem în iad, iar acolo vom auzi: Nebune, nebune! În această noapte voi cere sufletul tău de la tine… Bunurile de care te-ai bucurat în viaţă şi cele ce-ai pregătit, ale cui vor fi?”

L-am întrerupt: „De ce anume ne-am bucurat în această viaţă, Gheronda? De vechitura de maşină, de lipsa banilor, de nopţile nedormite?” Mi-a răspuns: „Ce tot spui acolo? Nu îţi spune lumea: Ce medic bun eşti! Ne iubeşti, ai grijă de noi, nu ne cerţi? Iar tu accepţi bucuros toate laudele, le înfuleci. Ei, ai pierdut răsplata! La fel păţesc şi eu. Spune lumea că am harisme, că doar îi ating şi se vindecă, că aş fi sfânt… Şi înghit şi eu toate acestea, om fără minte ce sunt… De aceea ţi-am spus că vom merge împreună în iad!”

I-am răspuns: „Dacă e să fim împreună, mergem şi în iad!” A închis telefonul, dar nu înainte de a-mi spune: „Eu îţi vorbesc serios şi tu mereu ai chef de glume. Eu zic să ne pocăim, să ne pocăim amândoi!” [73][vi].

Sursa: revista Sinaxa nr. 117 (2011), pp. 50-67.

Sursa:
http://www.pemptousia.ro/2014/07/cuviosul-porfirie-kavsokalivitul-1906-1991-un-pustnic-in-inima-orasului-3-kavsokalivit-si-aghiorit-pana-la-sfarsitul-vietii/

[73] *[vi] Iórgos Papazáchos, „Paisprezece ani alături de el” în Sinaxa nr. 41, (1992), p. 96. Republicat în : Ioannídis, Gheronda Porfirie, p. 174.*

Cuv. Porfirie Kavsokalivitul: Muzica bizantină este foarte folositoare de suflet, vindecătoare a deprimării

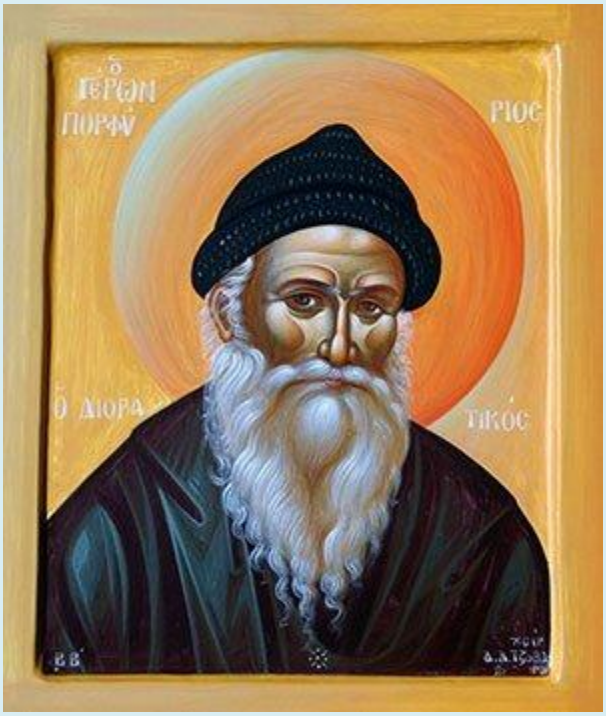

Cuv. Porfirie Kavsokalivitul: Muzica bizantină este foarte folositoare de suflet, vindecătoare a deprimării

Muzica bizantină îl sfințește pe om fără jertfă. Un mijloc însemnat de vindecare a sufletului chinuit al omului căzut, al celui pătimaș, este cu adevărat muzica bizantină. De aceea înțeleptul doctor al sufletului, cuviosul Porfirie, spune: „Muzica bizantină este foarte folositoare de suflet. Nu trebuie să existe nici un creștin care să nu cunoască muzica bizantină. Toți trebuie s-o învățăm. Ea are o legătură directă cu sufletul. Muzica îl sfințește pe om fără jertfă. Fără osteneală, veselindu-te, devii sfânt”.

Mai ales pentru vindecarea deprimării, muzica bizantină este un mijloc foarte eficient. Muzica bizantină vindecă deprimarea.

„Într-o vreme, povestește bătrânul, regele Saul fusese cuprins de un demon, iar David mergea și-i cânta, după care demonul pleca. Mergea cu psaltirea și-i cânta. Când era cuprins de demonul deprimării, David mergea la el și-i cânta din psaltire și așa fugea demonul. Unde sunt cei care aleargă peste tot să afle vindecare pentru deprimarea lor?

Când vom învăța muzica bizantină și vom vedea întunericul venind, vom cânta o Slavă și întunericul care vine să ne cuprindă, ca un fel de melancolie sufletească, se va preface în cântare pentru Dumnezeu. Eu cred aceasta, și încă cu toată tăria. Vă spun că un muzician care iubește muzica și este evlavios, poate preface o greutate a sa într-o lucrare muzicală sau o lucrare gata alcătuită s-o cânte, s-o redea. Astfel, în loc să plângă și să fie împovărat, al aduce o doxologie lui Dumnezeu".

Omul sănătos trăiește în armonie. Iar armonia este virtutea. Starețul spunea: „Muzica bizantină este foarte ușoară, atunci când sufletul o îndrăgește. Mare este folosul armoniei ce-l aduce în suflet! Cel care cunoaște muzică și are smerenie, are harul lui Dumnezeu. E gata să se înfurie, să izbucnească, dar se teme să nu strice armonia, pentru că furia și toate aceste stări păcătoase nu se potrivesc cu armonia. Și astfel, încetul cu încetul, urăște răutatea și-și însușește virtutea, care este armonie". (Cuviosul Porfirie Cavsocalivitul)

Părintele Porfirie Kafsokalivitul (video)

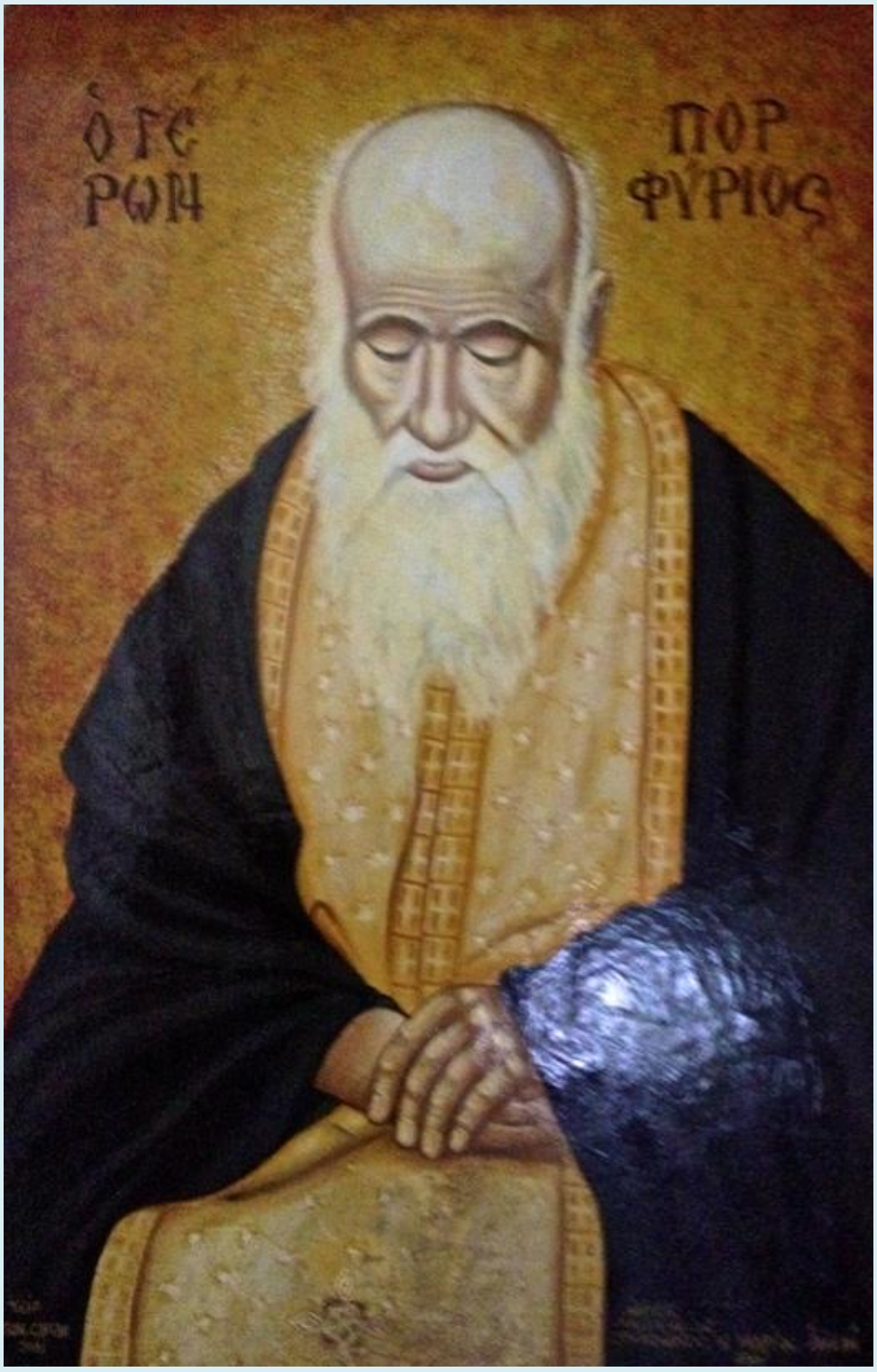

http://www.impantokratoros.gr/cuviosii-paisie-porfirie.ro.aspx

Gheorghios S. Kroustalakis - Bătrânul Porfirie, părinte duhovnicesc şi pedagog

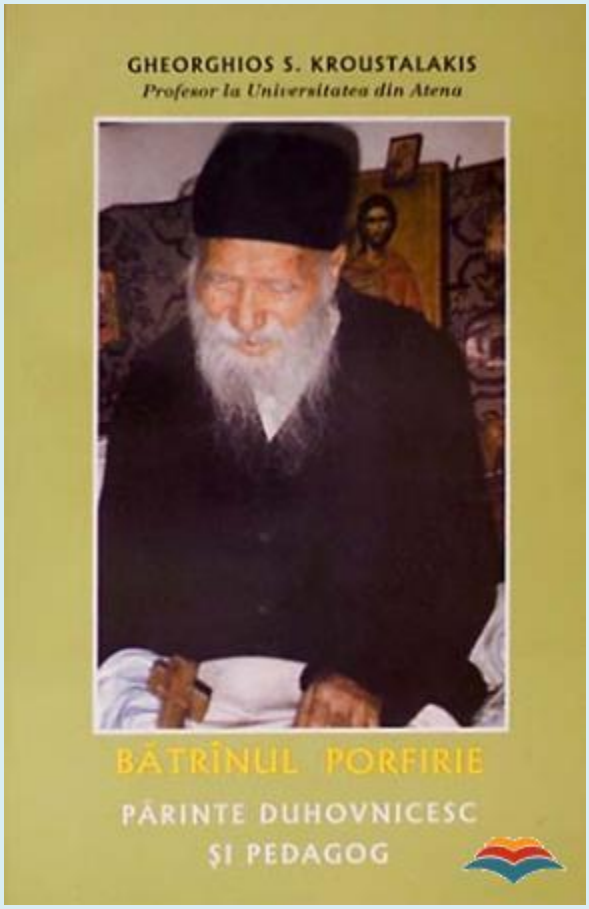

https://archive.org/details/batranul-porfirie

https://www2.slideshare.net/steaemy1/batranul-porfirie

https://www.academia.edu/44690633/Gheorghios_S_Kroustalakis_B%C4%83tr%C3%A2nul_Porfirie_P%C4%83rinte_duhovnicesc_%C5%9Fi_pedagog

Dedic această carte oamenilor îndureraţi dar plini de nădejde.

… căci nu doar învăţând sau vorbind, ci chiar prin simpla sa prezenţă era în stare să sădească toată învăţătura virtuţii în sufletele celor ce îl vedeau

(Ioan Gură de Aur „Cuvânt de laudă la Sfântul Meletie, arhiepiscopul Antiohiei”, 1,P.G.B.37,28).

Cărţi despre Părintele Porfirie Kavsokalivitul în limba română

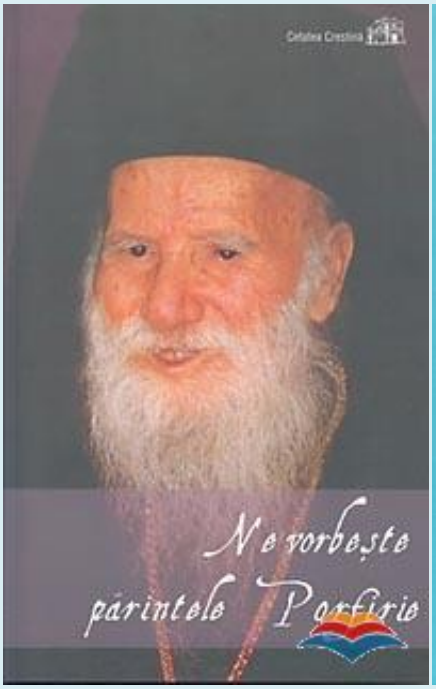

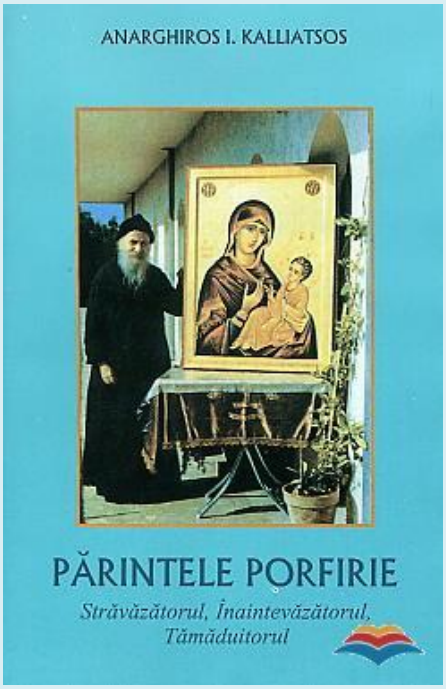

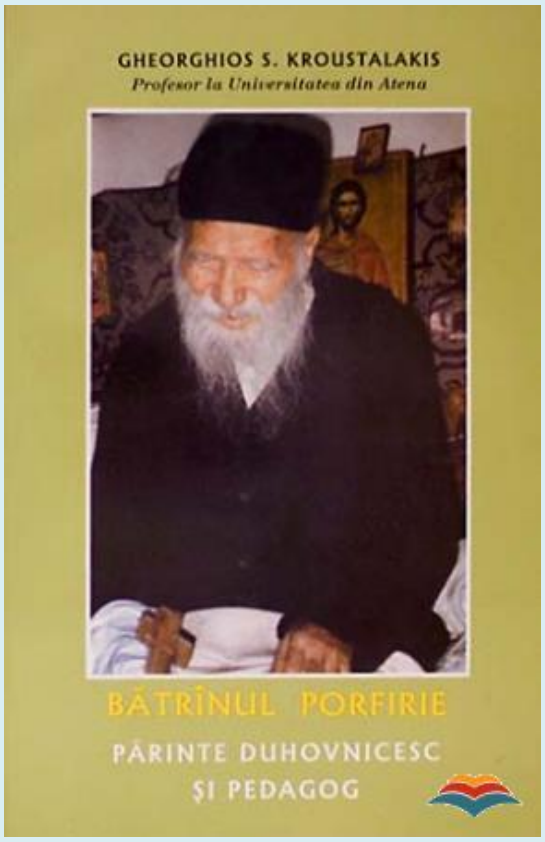
GHEORGHIOS S. KROUSTALAKIS
Profesor la Universitatea din Atena
BĂTRÂNUL PORFIRIE
PĂRINTE DUHOVNICESC
ȘI PEDAGOG

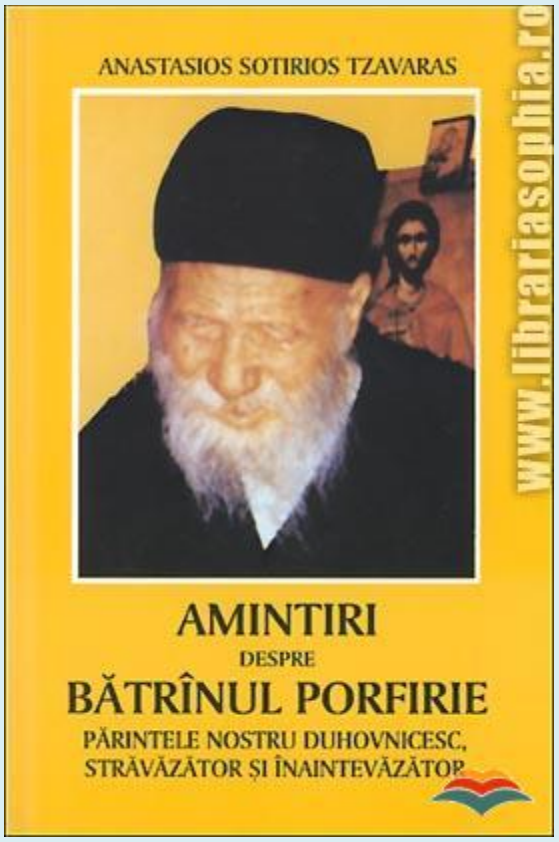
ANASTASIOS SOTIRIOS TZAVARAS
AMINTIRI
DESPRE
BĂTRÂNUL PORFIRIE
PĂRINTELE NOSTRU DUHOVNICESC,
STRĂVĂZĂTOR ȘI ÎNAINTEVĂZĂTOR
www.librariasophia.ro

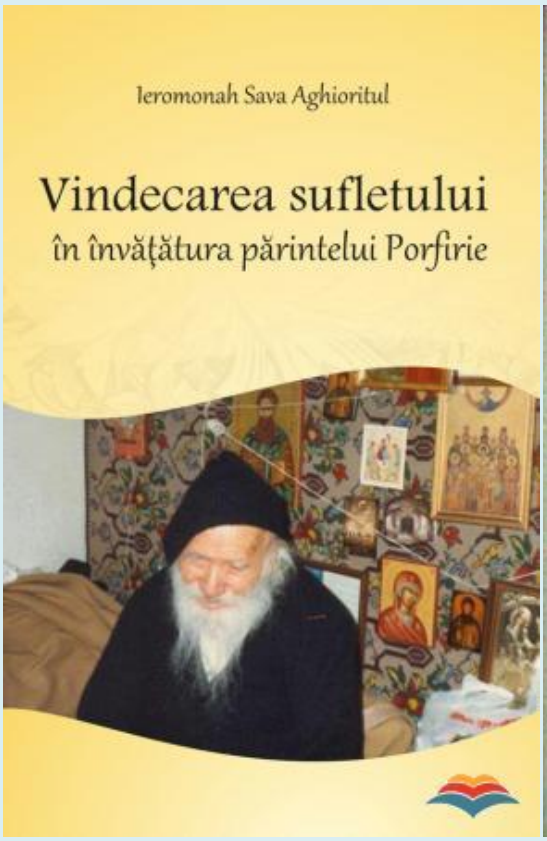
Ieromonah Sava Aghioritul
Vindecarea sufletului
în învățătura părintelui Porfirie

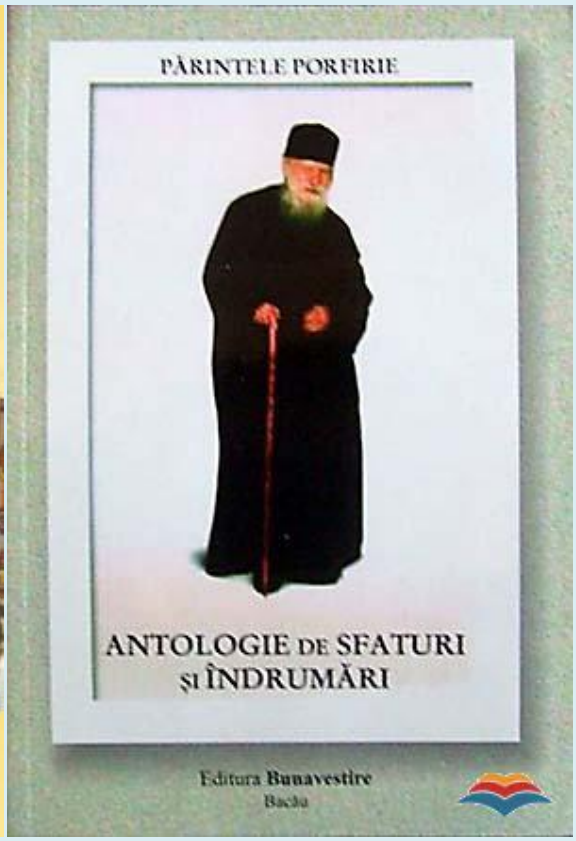
PĂRINTELE PORFIRIE
ANTOLOGIE DE SFATURI
ȘI ÎNDRUMĂRI
Editura Bunavestire
Bacău

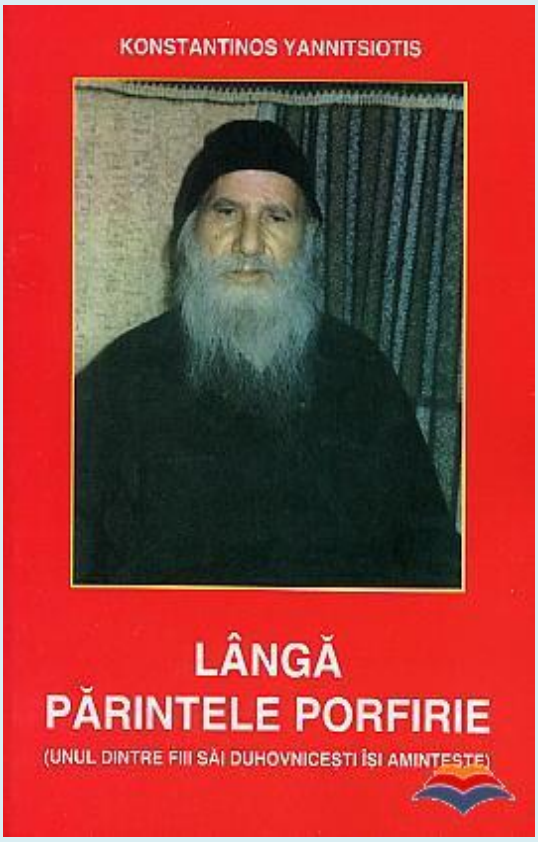
KONSTANTINOS YANNITSIOTIS
LÂNGĂ
PĂRINTELE PORFIRIE
(UNUL DINTRE FII SĂI DUHOVNICEȘTI ÎȘI AMINTEȘTE)

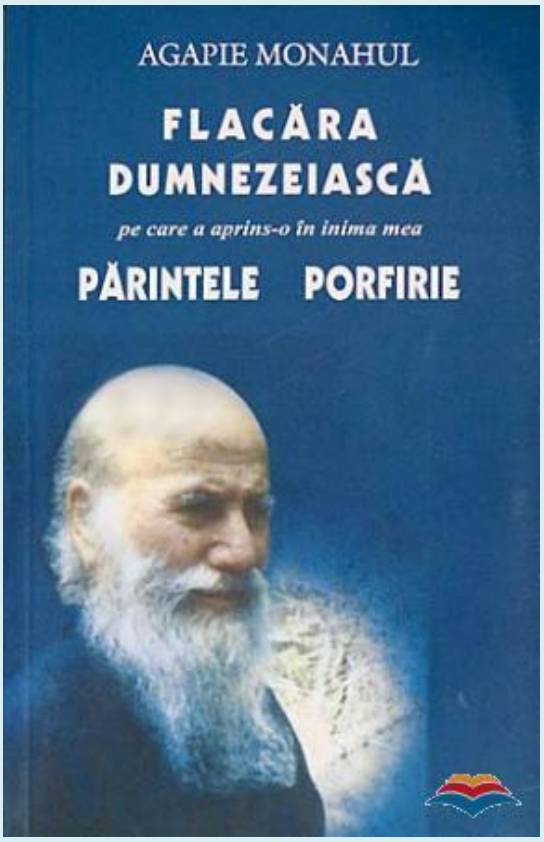
AGAPIE MONAHUL
FLACĂRA
DUMNEZEIASCĂ
pe care a aprins-o în inima mea
PĂRINTELE PORFIRIE

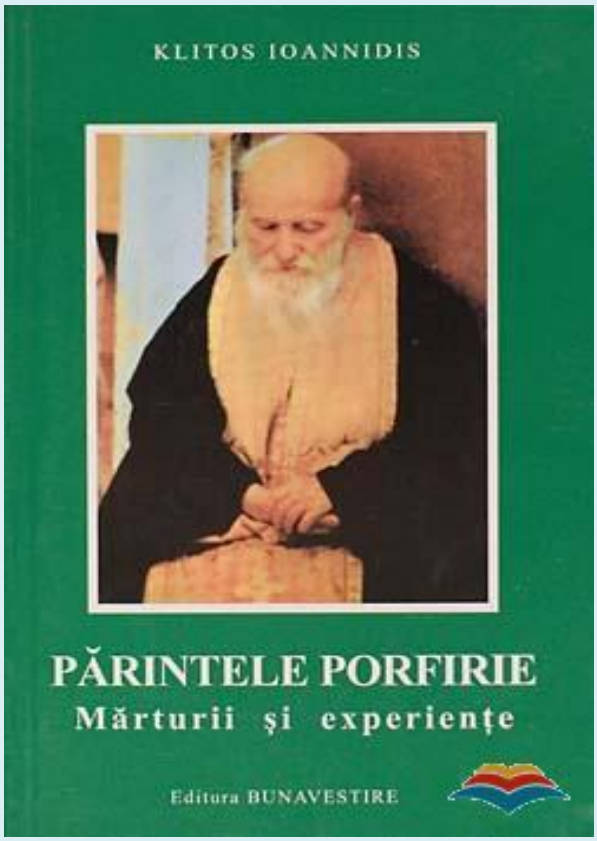
KLITOS IOANNIDIS
PĂRINTELE PORFIRIE
Mărturii și experiențe
Editura BUNAVESTIRE

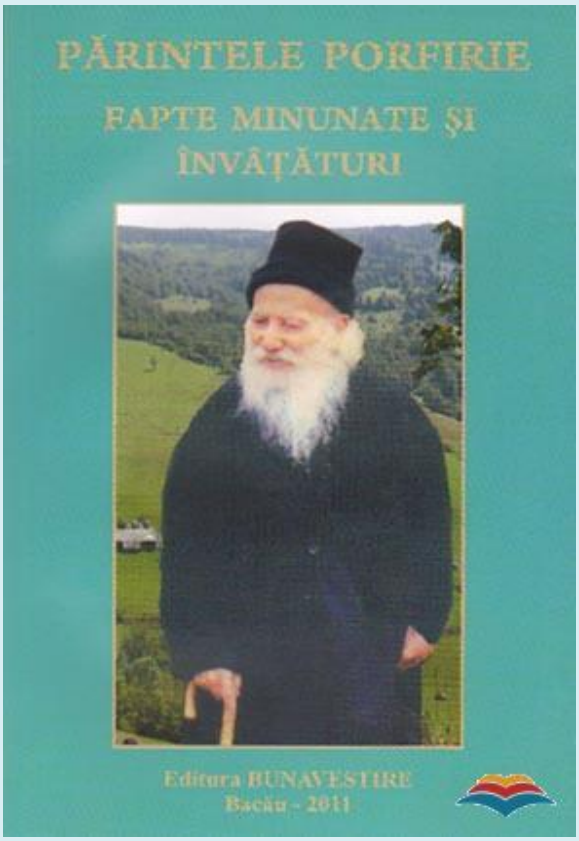
PĂRINTELE PORFIRIE
FAPTE MINUNATE ȘI
ÎNVĂȚĂTURI
Editura BUNAVESTIRE
Bacău - 2011

(Foto) Mănăstirea „Schimbarea la Față” din Milesi

foto: Magda Buftea, Pr. Silviu Cluci

Mănăstirea „Schimbarea la Față” din Milesi (Grecia) este ctitorie a Sfântului Porfirie Kafsokalivitul.

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

ΔΑΝΙΗΛ ΓΕΒΑΗΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΕΚΟΙΜΗΘΗ ΕΝ ΚΥΡΙΩ
Η 11Η ΙΟΥΛΙΟΥ 2009
ΜΕΤΑΒΕΒΗΚΕΝ
ΕΚ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ
ΠΟΡΦΥΡΙΑ ΜΟΝΑΧΗ ΗΓΟΥΜΕΝΗ
ΕΚΟΙΜΗΘΗ ΕΝ ΚΥΡΙΩ
Η 22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1996
ΠΡΟΣΔΟΚΩ ΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΝΕΚΡΩΝ
©doxologia.ro

© doxologia.ro

ΜΡ
ΘΥ
ΠΑΤΩΝ
ΧΑΡΑ
©doxologia.ro

©doxologia.ro

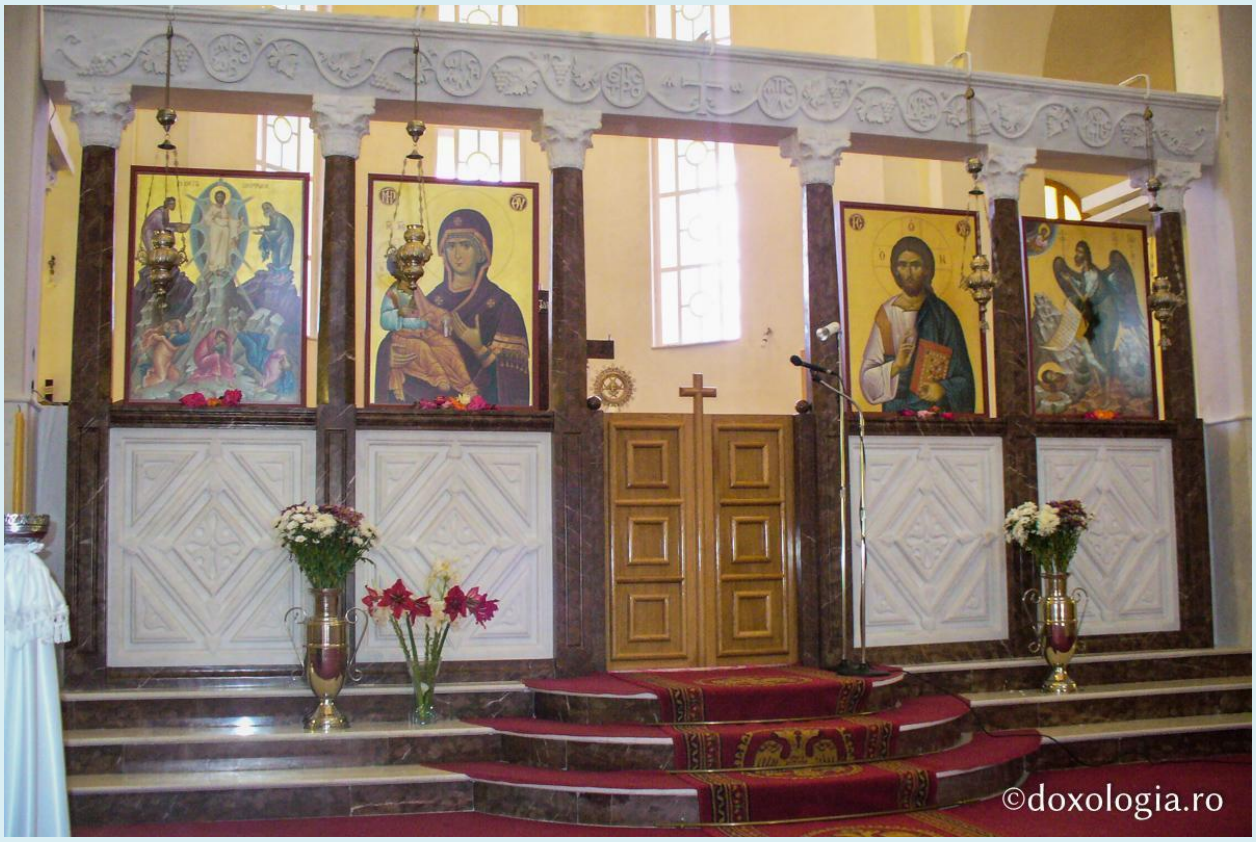
©doxologia.ro

Η ΣΤΑΥΡΩΣΙΣ
ΕΥΗΓΟΡΑΣΑΣ ΗΜΑΣ ΕΚ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΤΟ ΤΙΜΙΟ ΣΟΥ ΑΙΜΑΤΙ ΤΟ ΣΤΑΥΡΩ ΠΡΟΣΗΛΩΘΕΙΣ
ΚΑΙ ΤΗ ΔΟΞΗ ΚΕΝΤΗΘΕΙΣ ΤΗΝ ΔΟΥΛΑΣΙΑΝ
ΕΘΝΙΣΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΙΣ ΣΩΤΗΡ ΗΜΩΝ ΔΟΞΑ ΣΟΙ
Η ΑΝΑ ΤΟ ΑΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ ΕΚ ΝΕΚΡΩΝ ΘΑΝΑΤΩ
ΘΑΝΑΤΟΝ ΠΑΤΗΣΑΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΕΝ ΤΟΙΣ
ΜΝΗΜΑΣΙ ΖΩΗΝ ΧΑΡΙΣΑΜΕΝΟΣ
©doxologia.ro

(Video) Mănăstirea Sfântului Porfirie („Schimbarea la Față”) - Milesi, Grecia

video: Ștefan Cojocariu,
Alina-Nicoleta Atudori,
Constantin Comici

Mănăstirea „Schimbarea la Faţă” din Milesi este mănăstire de maici. Aceasta se află în apropierea Atenei. Aşezământul a fost întemeiat de cuviosului Porfirie Kafsokalivitul împreună cu ucenicii săi.

Încă din anul 1978, cuviosul Porfirie a profeţit că aici se va ridica un loc de pelerinaj. Construcția diferitelor clădiri ale aşezământului a început în 1981. Fundația bisericii a fost pusă în noaptea dintre 25 și 26 februarie 1990. Atunci, s-a făcut priveghere de toată noaptea în cinstea Sfântului Porfirie, episcopul Gazei.

Din cauza suferinţei trupești, cuviosul Porfirie nu a putut participa la acest moment, însă s-a rugat fierbinte pentru ridicarea aşezământului. Apoi, venea adesea să petreacă timp aici, povățuind și ajutând pe cei care îl căutau.

Tot aici, pe 1 și 2 decembrie 2013, s-a prăznuit canonizarea cuviosului Porfirie Kavsokalivitul (†2.12.1991).

Astăzi, mulţime de pelerini vin la Mănăstirea Milesi şi chilia Sfântului cuvios Porfirie.

Pentru rugăciunile Sfântului cuvios Porfirie, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-te pe noi!

https://doxologia.ro/sfinti/video-manastirea-sfantului-porfirie-schimbarea-la-fata-milesi-grecia

Chilia părintelui Porfirie din Milesi - Mănăstirea Schimbării la Faţă a Domnului, Grecia

Chilia Parintelui Porfirie Bairaktaris din Grecia

Acesta este un patul bătrânului Porfirie din camera sa de la Mănăstirea "Schimbarea la faţă ", din Atena, unde a fost părinte spiritual

Chilia Parintelui Porfirie Bairaktaris din Grecia

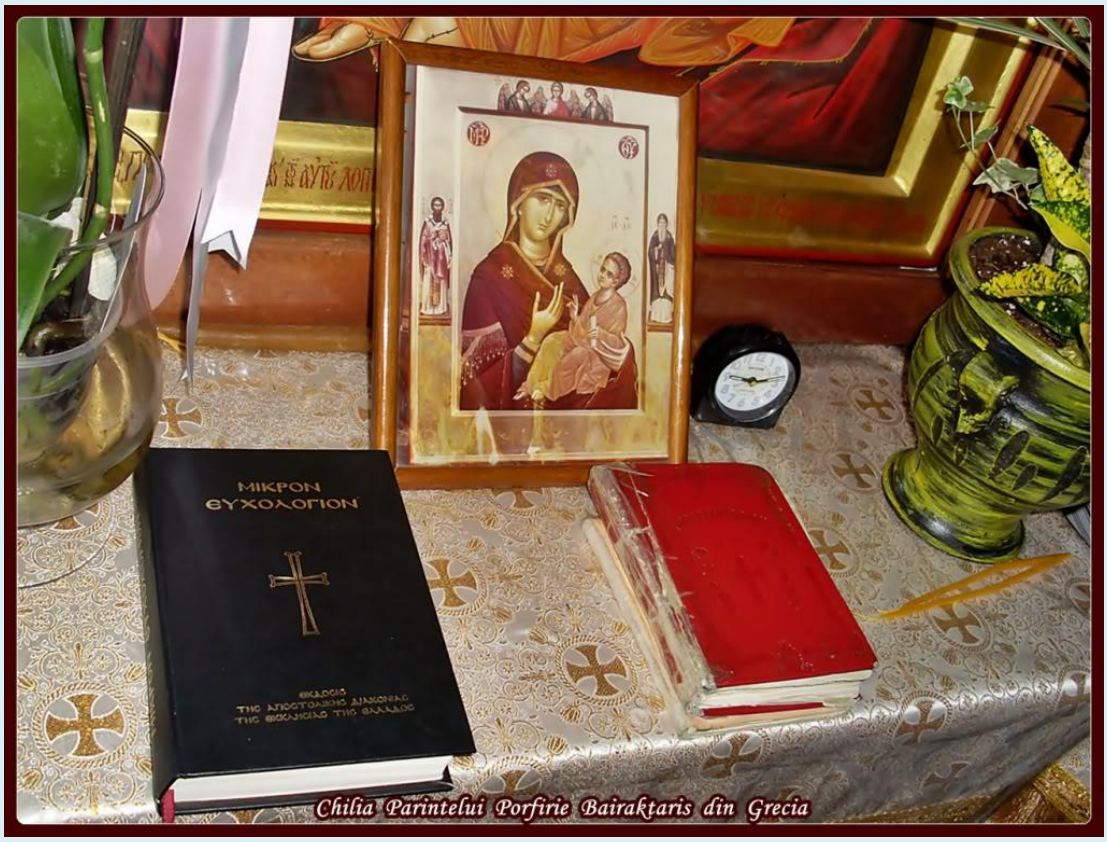

Chilia Parintelui Porfirie Bairaktaris din Grecia

Icoana Maicii Domnului
din chilia parintelui Porfirie Bairaktaris din Grecia

Η ΚΕΧΑΡΙ ΤΩΜΕΝΗ
ΙΣ ΧΣ
Ο Σ
Μ

Icoana Maicii Domnului din
chilia Parintelui Porfirie Bairaktaris din Grecia

Icoana Sfântului Ioan Botezătorul din Mănăstirea Milesi, Grecia (unde se află chilia părintelui Porfirie)

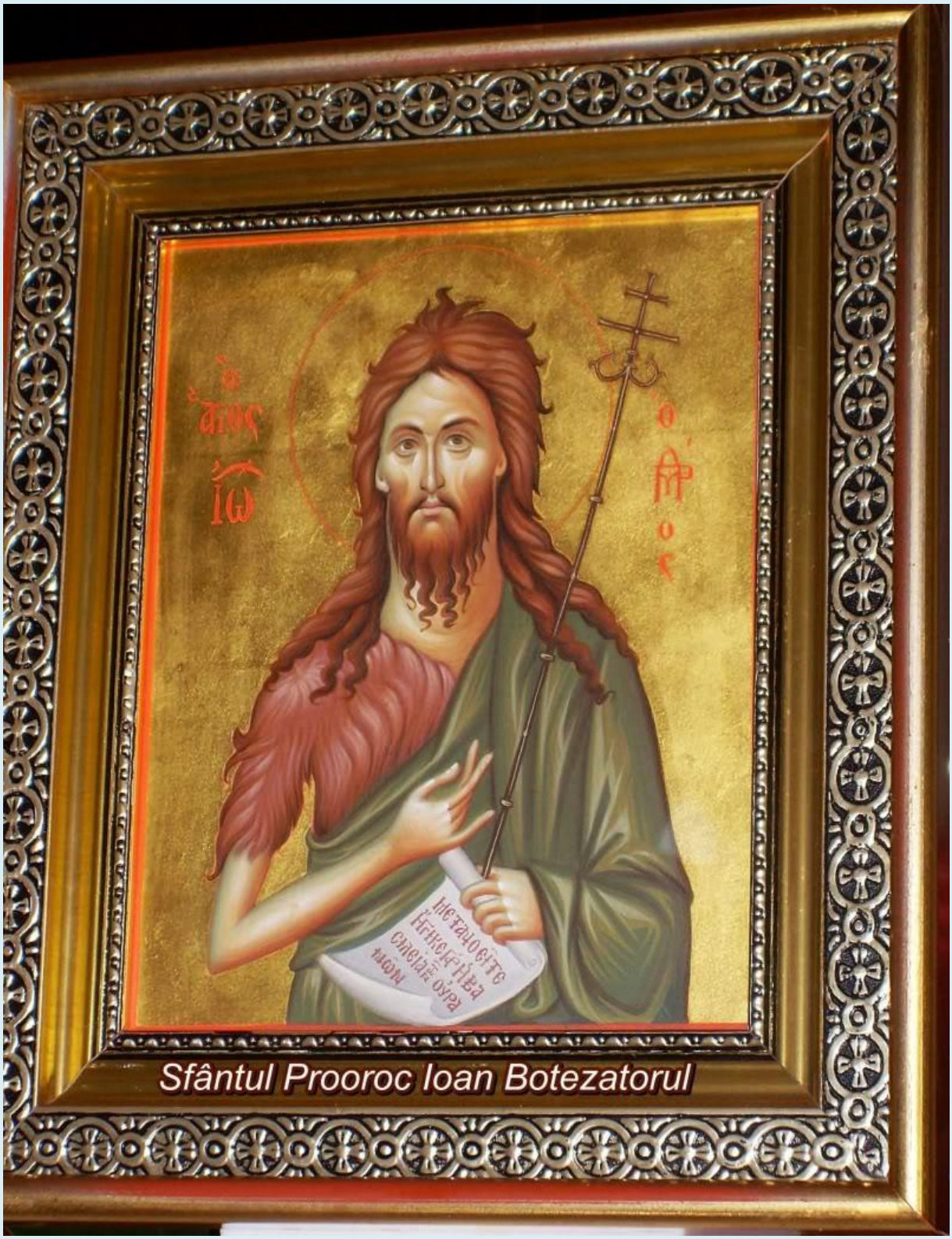

Icoana Sfântului Ioan Botezătorul din Mănăstirea Milesi, Grecia (unde se află chilia părintelui Porfirie)

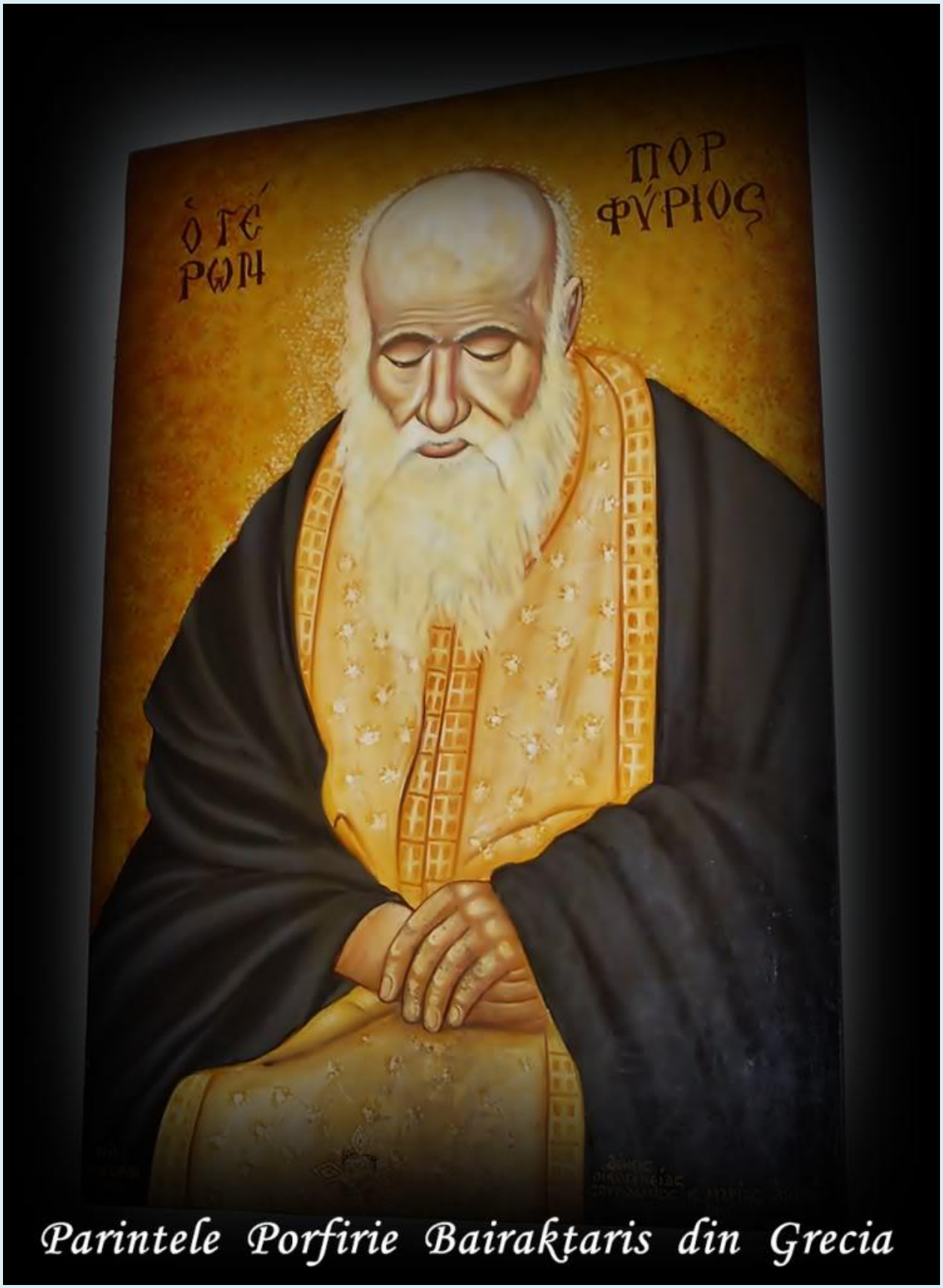

Parintele Porfirie Bairaktaris din Grecia

(Video) În chilie la Sfântul Porfirie Kafsokalivitul

video: Ștefan Cojocariu, Magda Buftea

Chilia Sfântului Porfirie Kafsokalivitul se află la Mănăstirea „Schimbarea la Față a Domnului” din Milesi, Grecia.

https://doxologia.ro/sfinti/video-chilie-la-sfantul-porfirie-kafsokalivitul

Pr. Silviu Cluci - Schitul Kavsokalivia - Athos

În extremitatea sud-estică a Muntelui Athos, exact la jumătatea ei, se află Schitul Kavsokalivia. Denumirea acestui schit vine de la renumitul isihast Maxim Kavsokalivitul.

Schitul Kavsokalivia (Foto: pr. Silviu Cluci)

Schitul Kavsokalivia (Foto: pr. Silviu Cluci)

Schitul Kavsokalivia - Vedere de pe vârful Athon (Foto: pr. Silviu Cluci)

Schitul a fost întemeiat în secolul al XVIII-lea de către cuviosul Acachie (†12 aprilie 1730). Acesta s-a stabilit aici şi s-a nevoit într-o peşteră. Călugării care s-au adunat în jurul lui sufereau din pricina lipsei de apă. El însă s-a rugat şi îndată a ieşit un izvor de apă deasupra bisericii de azi a schitului. Izvorul se numeşte Agheasma cuviosului Acachie şi iese din trei locuri „întru slava Dumnezeirii Celei în trei Ipostasuri".

Deasupra peşterii Sfântului Maxim Kavsokalivitul, unde mai apoi s-a nevoit şi Sfântul Acachie se află Chilia Adormirii Maicii Domnului, cunoscută mai bine sub numele de Chilia Sfântului Acachie.

Vechea biserică a schitului era în locul unde astăzi se află biserica cimitirului. Acolo a fost tuns monah cuviosul mucenic Romano din Karpenisia, care a suferit mucenicia în Constantinopol (†1694), el fiind primul dintr-o serie de Noi mucenici care s-au nevoit la Kavsokalivia: Nicodim (†1722), Pahomie (†1730), Constantin (1819).

Biserica actuală a schitului, cu hramul Sfânta Treime, a fost zidită în anul 1745. Clopotniţa a fost ridicată în 1897 cu cheltuiala patriarhului Ioachim al III-lea care adeseori se retrăgea la Kavsokalivia, în vremea când locuia în Sfântul Munte (Milopotamu).

Astăzi schitul are 30 de chilii şi 5 colibe, iar părinţii din schit se ocupă cu scrierea de vieţi de sfinţi, sculptura în lemn şi împletirea de metaniere.

În partea stângă a schitului, într-o stâncă, se afla peşteră unde s-a nevoit Sfântul Nifon (1315-1411), împreună-nevoitor cu Sfântul Maxim şi primul său biograf. În aceeaşi zonă a schitului se afla Chilia Sfântului Metodie al Constantinopolului. Aici s-a nevoit învăţatul monah şi scriitor Metodie Bizantinul (†1811).

Tot aici, la Kavsokalivia, la Chilia „Sfântul Gheorghe" şi-a început nevoinţa călugărească cuviosul Porfirie (†1991).

(Foto) Paşi de pelerin la Schitul Kavsokalivia - Athos:
https://doxologia.ro/locuri-sfinte/pasi-de-pelerin-la-schitul-kavsokalivia-athos-galerie-foto

(Foto) Paşi de pelerin la Schitul Kavsokalivia – Athos

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

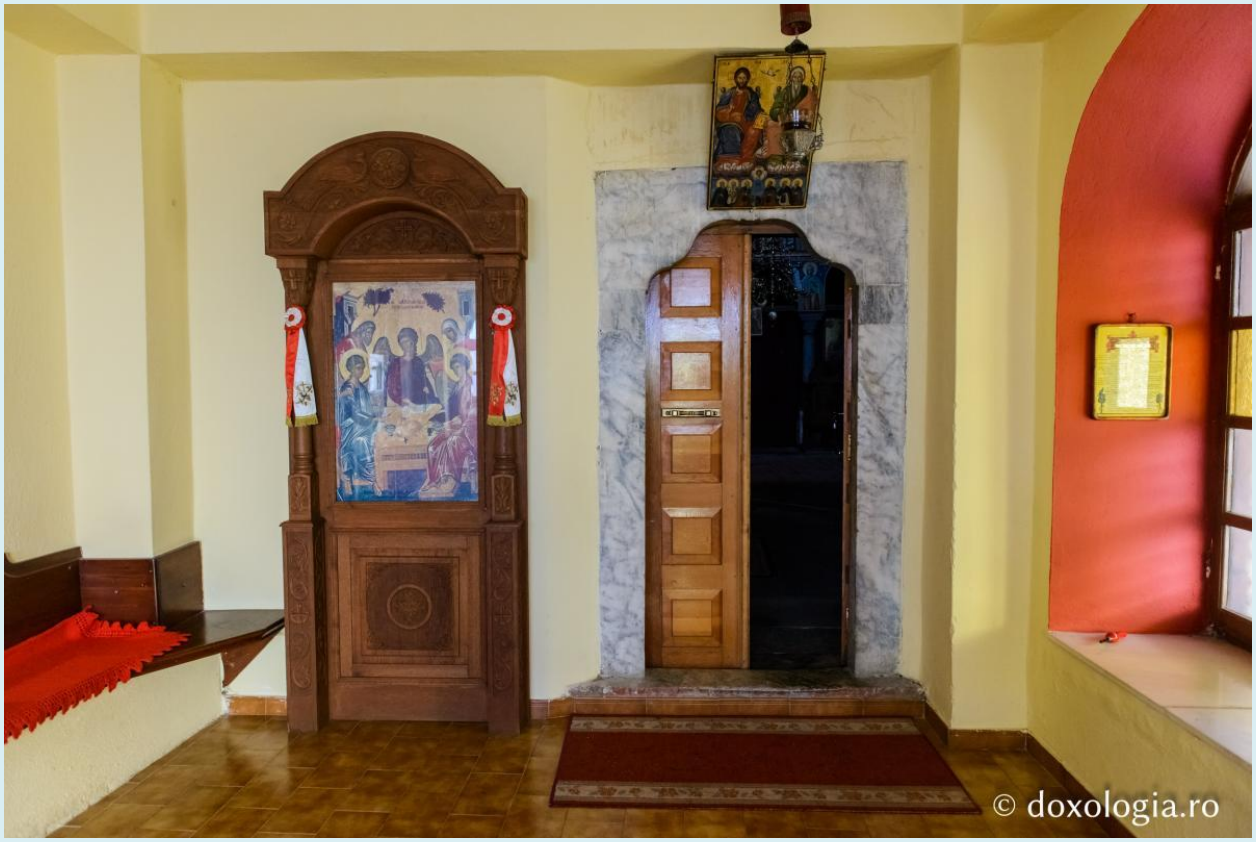
© doxologia.ro

© doxologia.ro

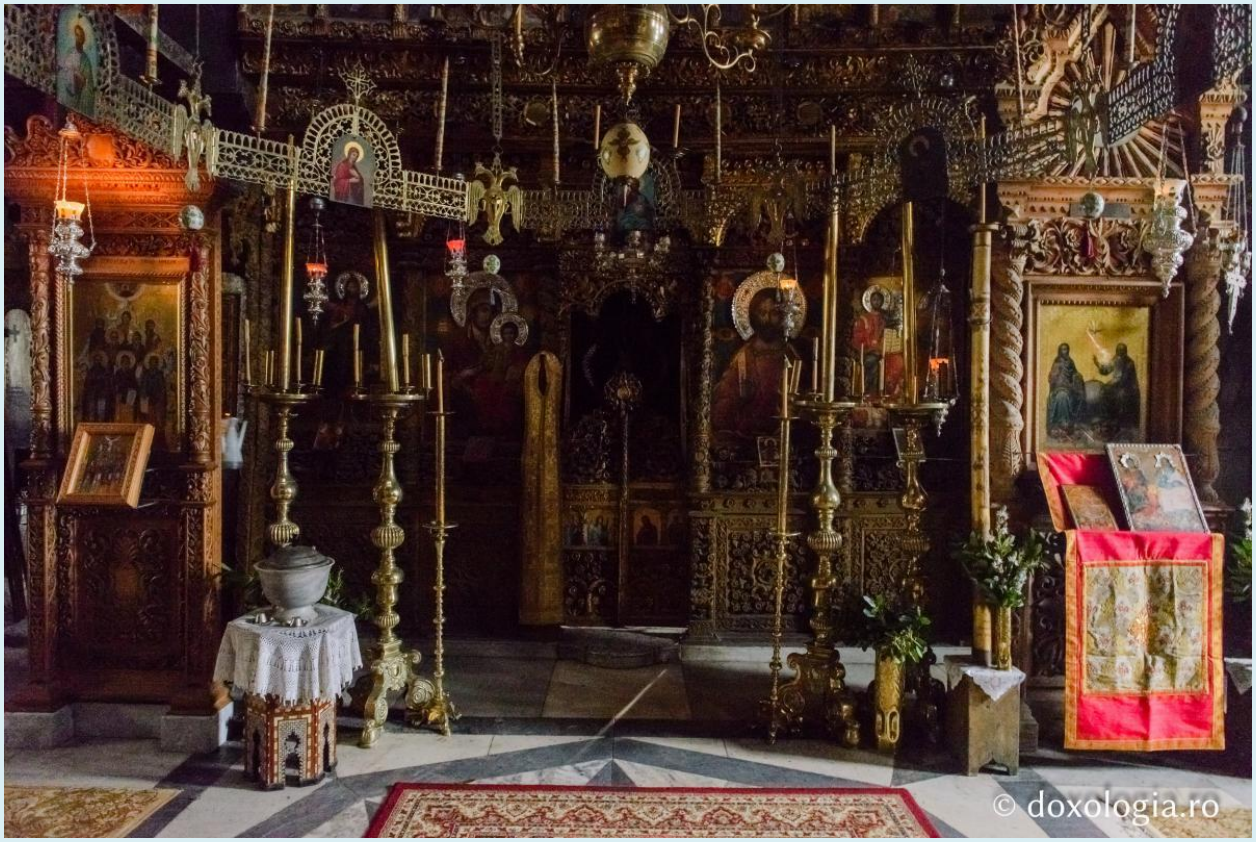
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

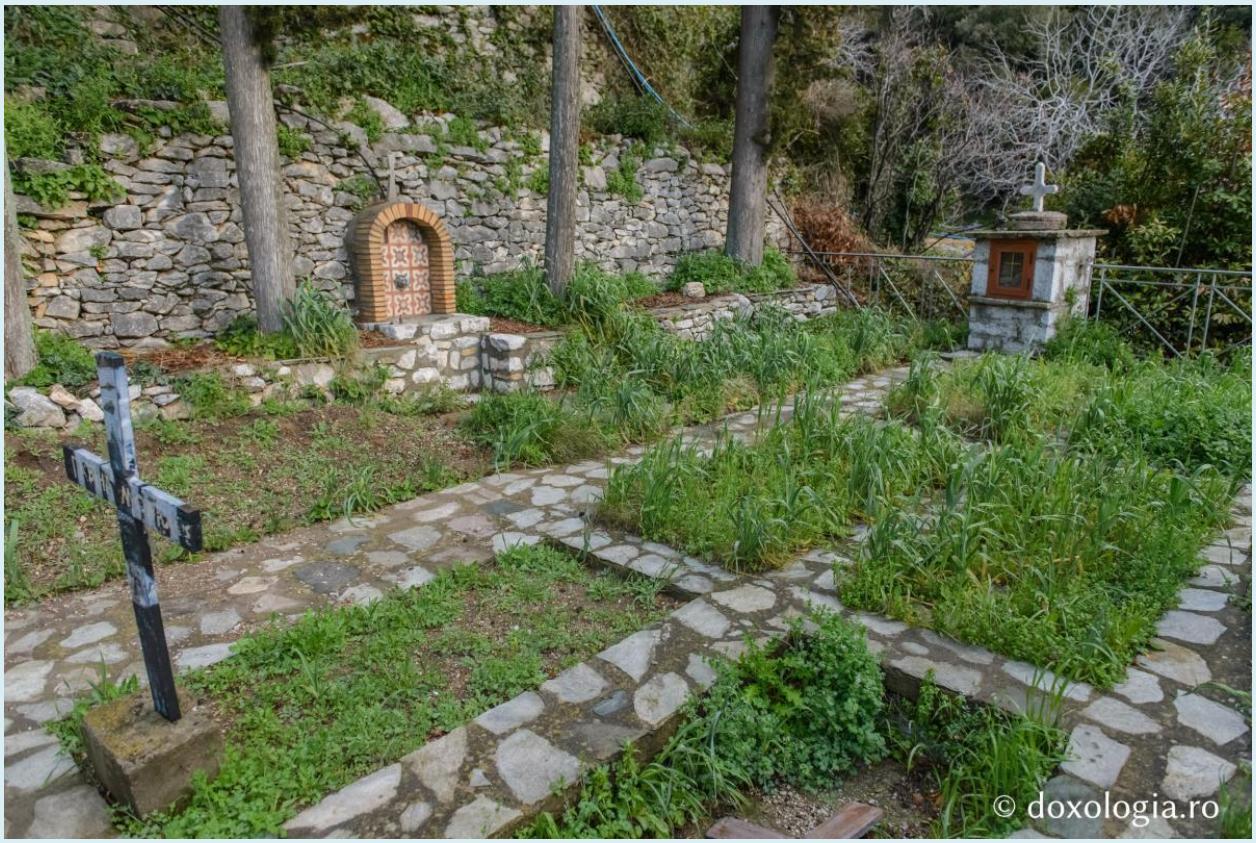
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Icoane

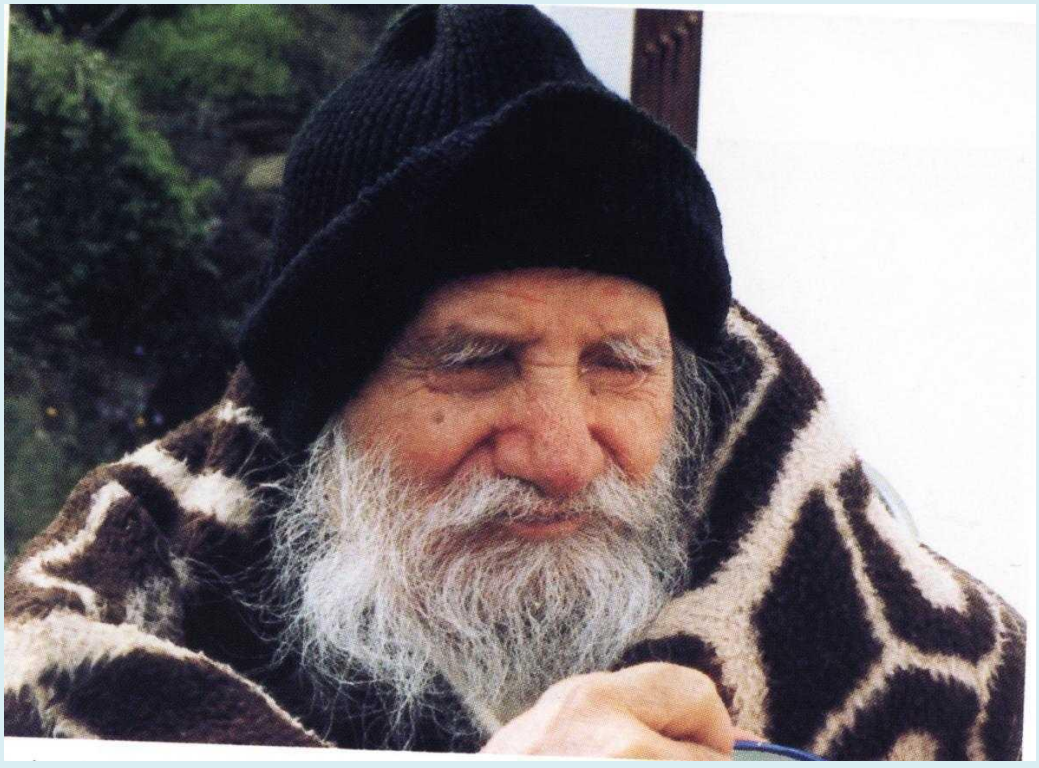

" I found a Father for the Polyclinic. That is to say there are perfect Fathers, just the way Christ wants them."

Amilkas Alivizatos, 1953.

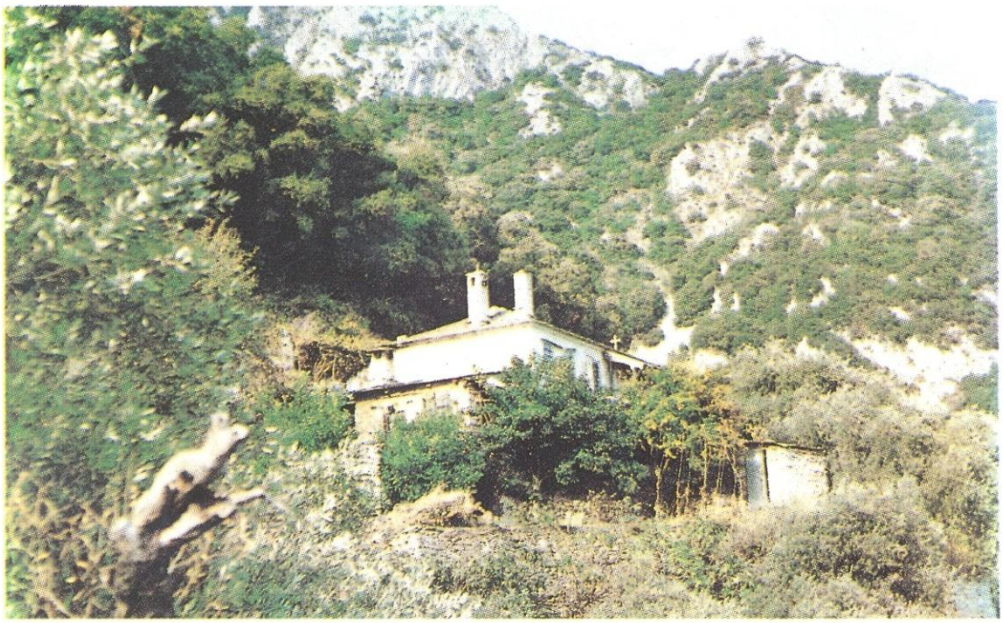

The hut of Elder Porphyrios at the Holy Skete of Kavsokalyvia on the Holy Mountain. It was here that he was tonsured a monk and here that he passed away.

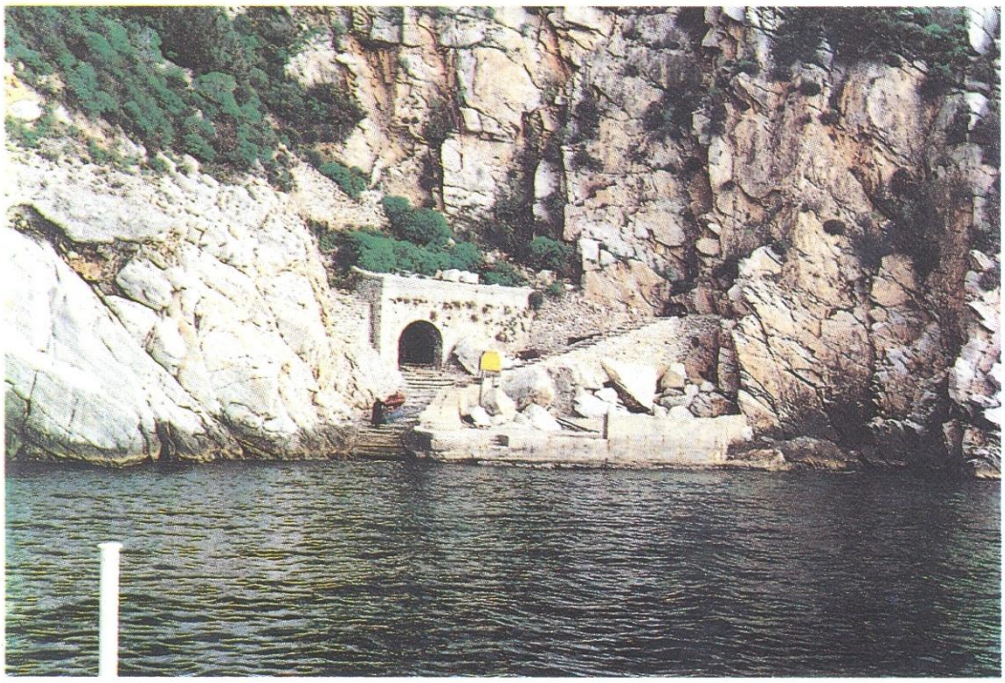

"This great and spacious sea..." Ps.103(104):25
The harbor of Kavsokalyvia, Summer 1992

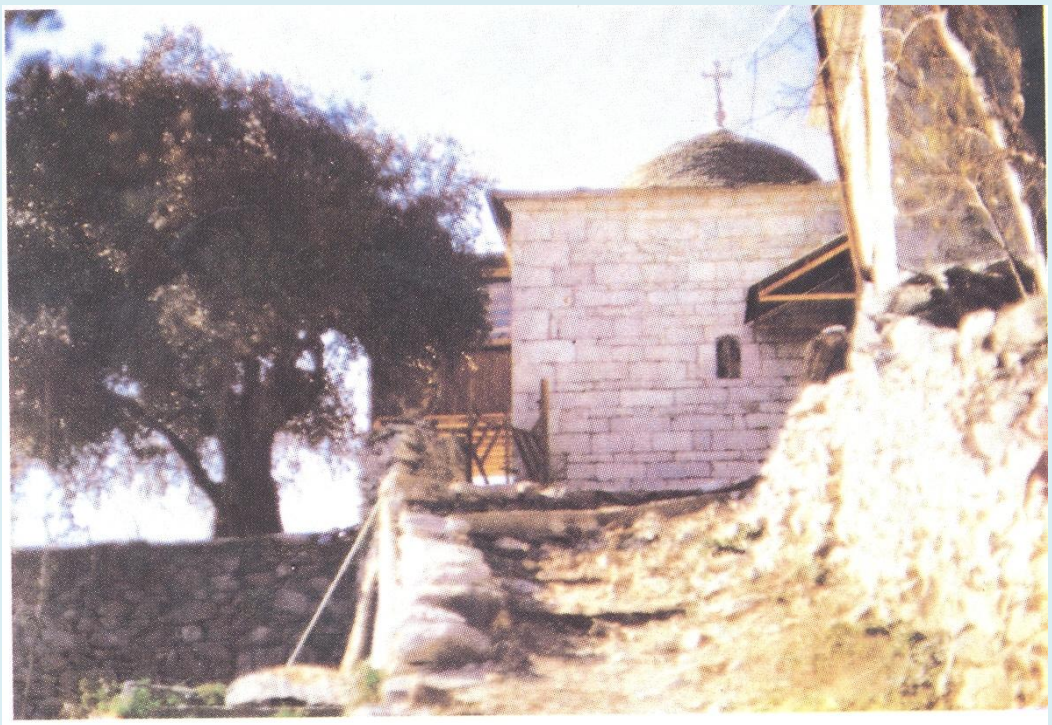

The entrance to the grounds of Elder Porphyrios' hut, at Kavsokalyvia, with the chapel of St. George.

Partial view of Elder Porphyrios' hut at Kavsokalyvia (4/12/91)

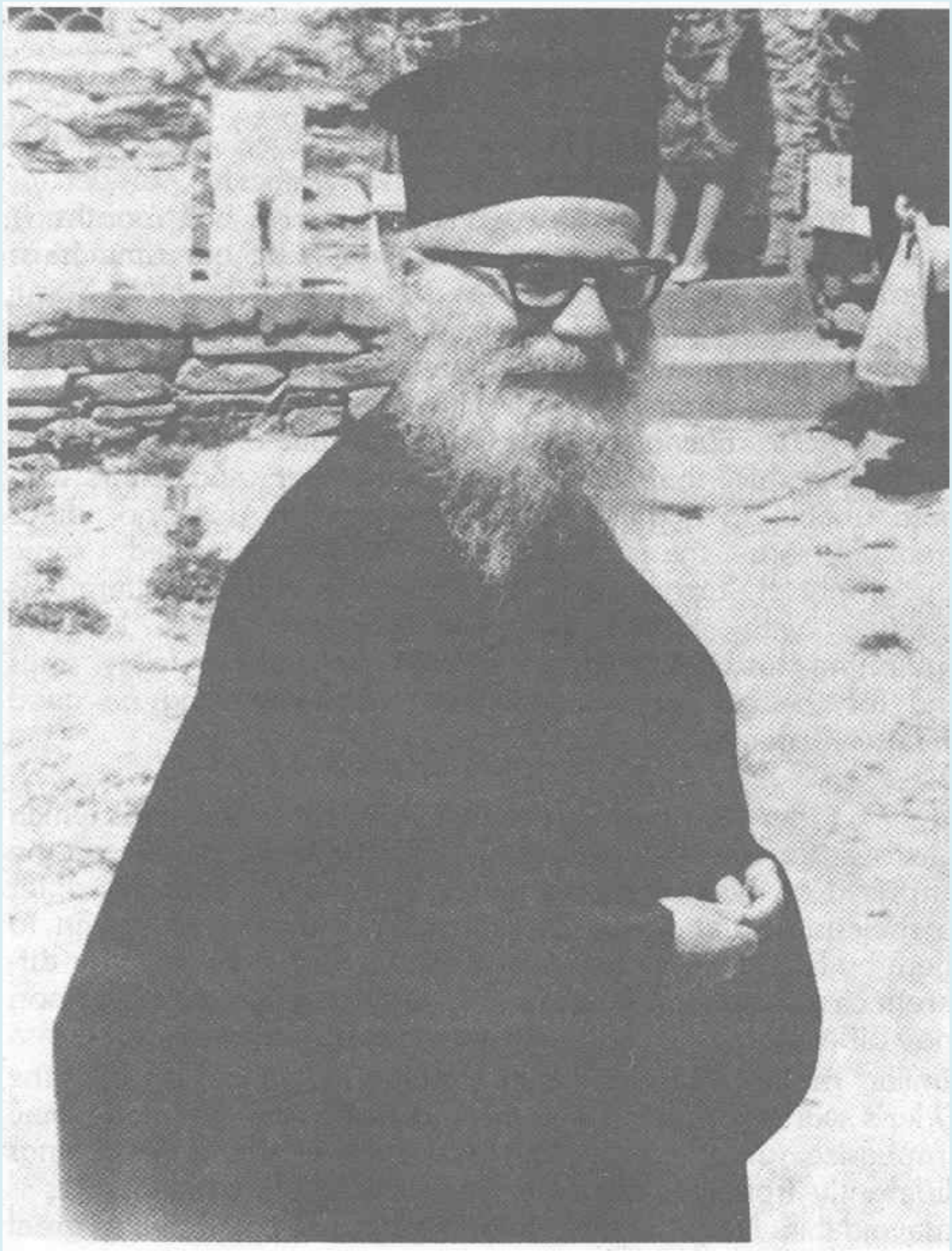

And whoever of you desires to be first, shall be slave of all.
Mark 10:44

(This photograph was taken at Kallisia)

Through my boundless wealth I am poor, and having nothing to give
I have much, and I tell you that I thirst amidst plentiful water.
St. Symeon the New Theologian.

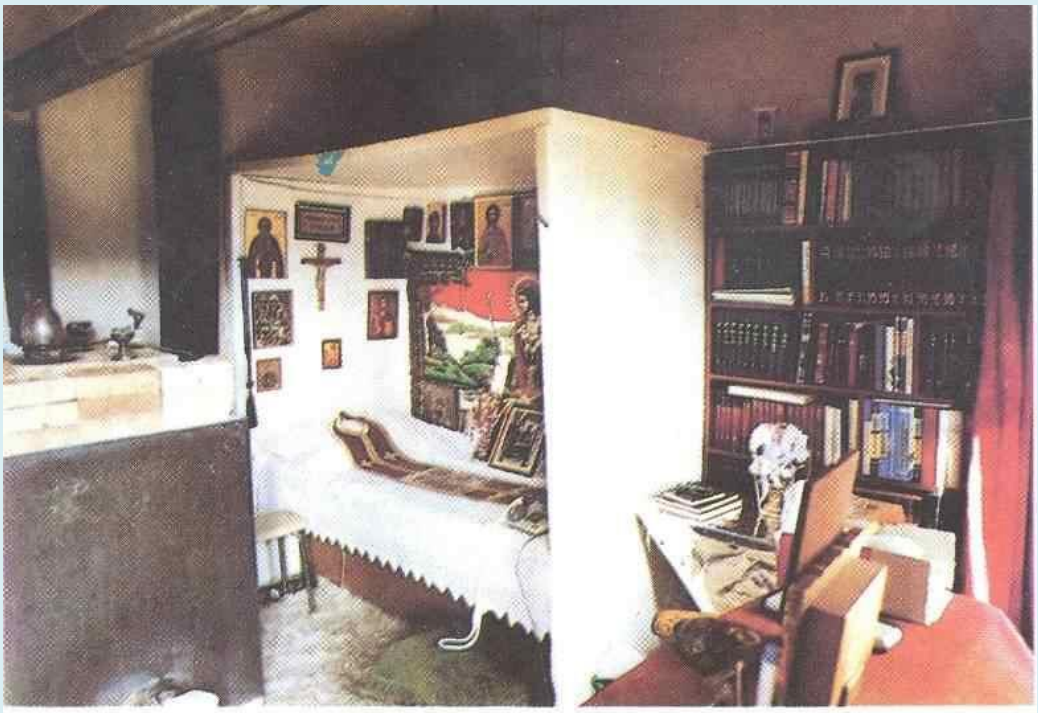

The interior of the Elder Porphyrios' monastic cell,
at the Convent in Milesi.
(The picture was taken after his death)

A mobile home. The first shelter of the elder in Milesi.
On the right is the first makeshift kitchen (taken in 1992).

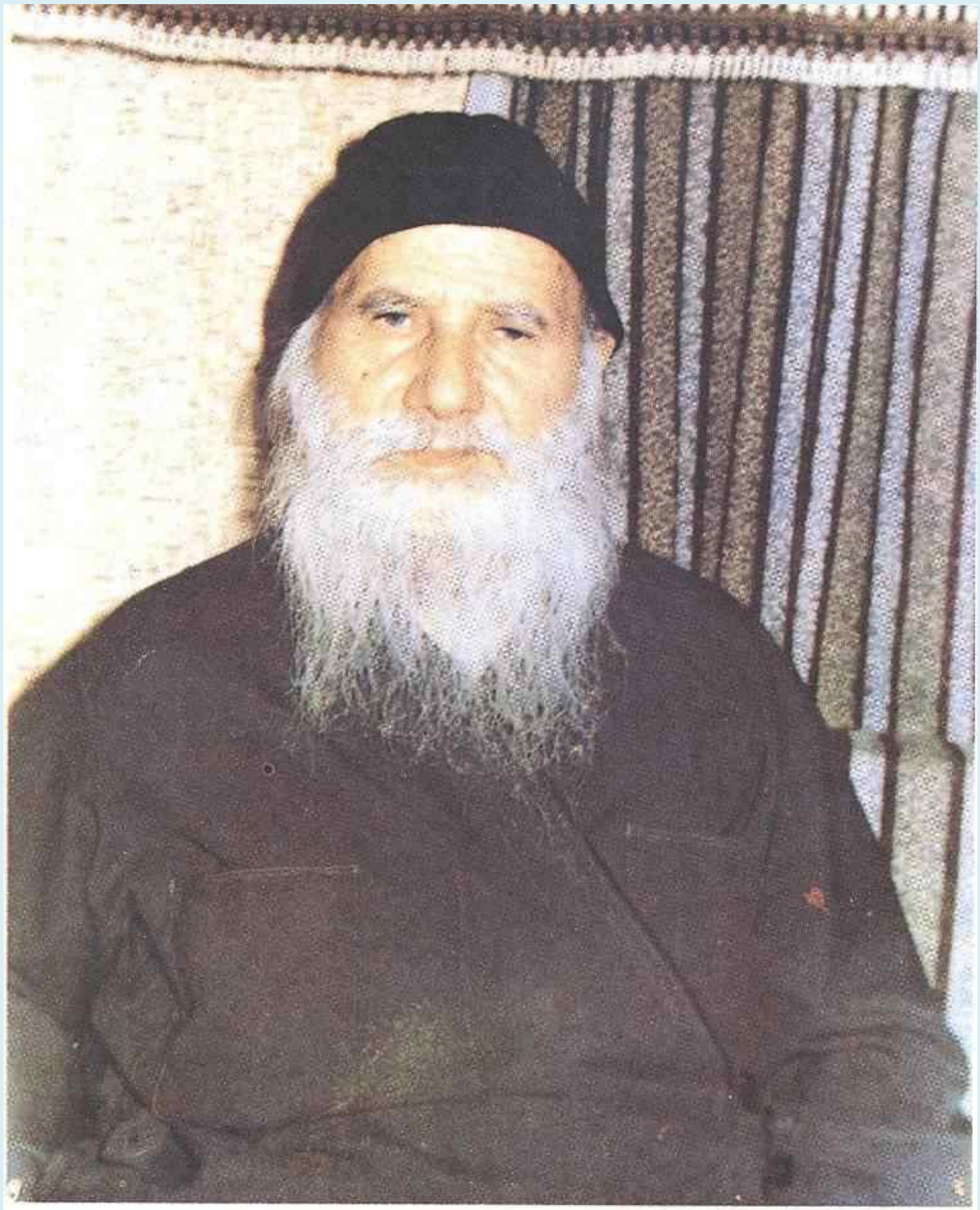

Father, it is enough for me just to see you.
(Photo. His Eminence Elias of Beirut, 1979)

On December 31, 1979 a group of his spiritual children sang Christmas carols for Elder Porphyrios at his hut in Milesi and took this photo.

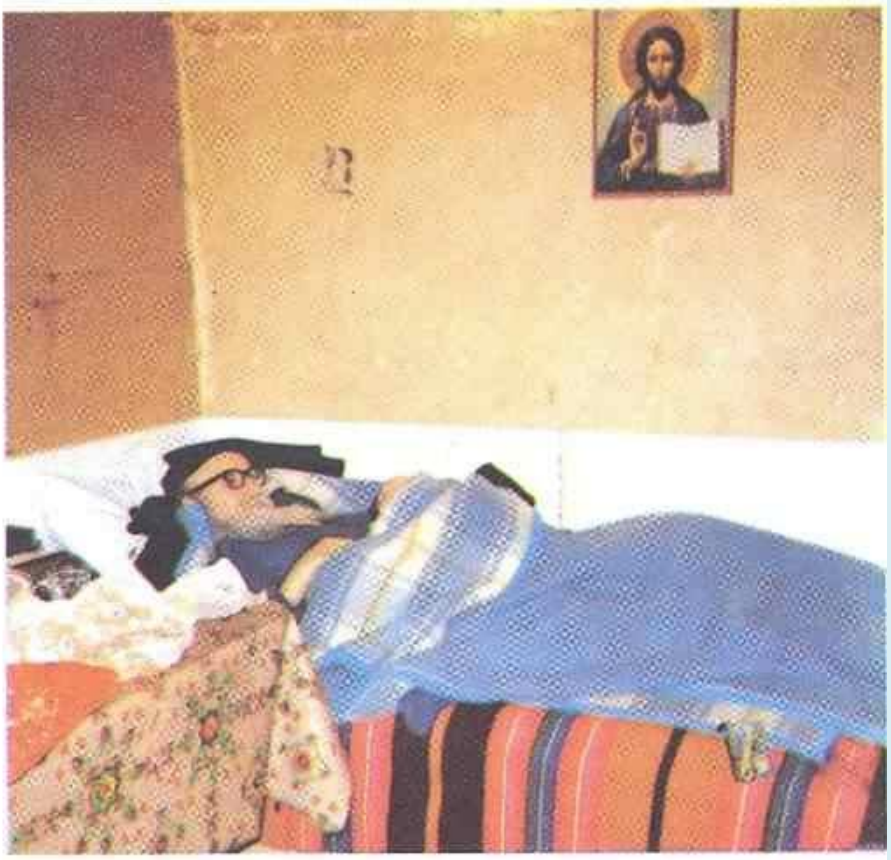

This is the interior of the first dwelling of Elder Porphyrios at Milesi, as it looks today. The following can be seen

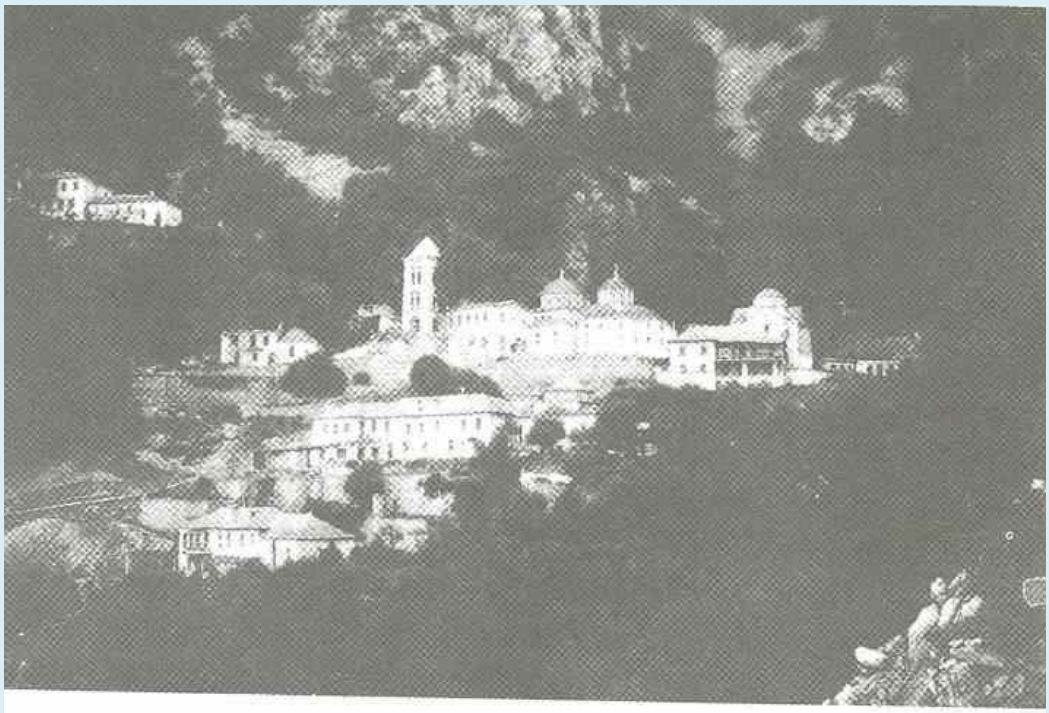

A view of the Holy Skete of Kavsokalyvia

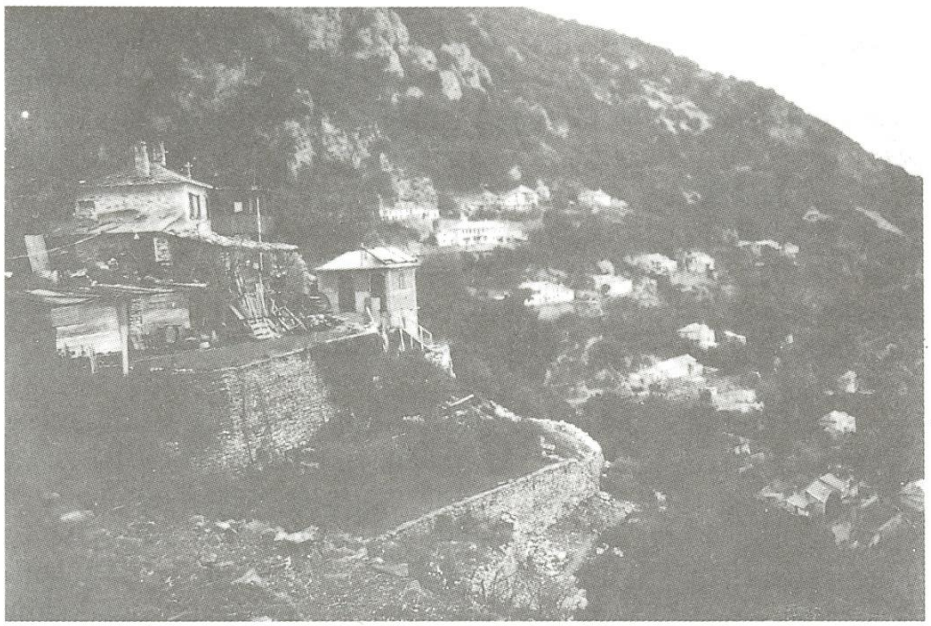

The hut of Elder Porphyrios at the Holy Skete of Kavsokalyvia, Mt. Athos.

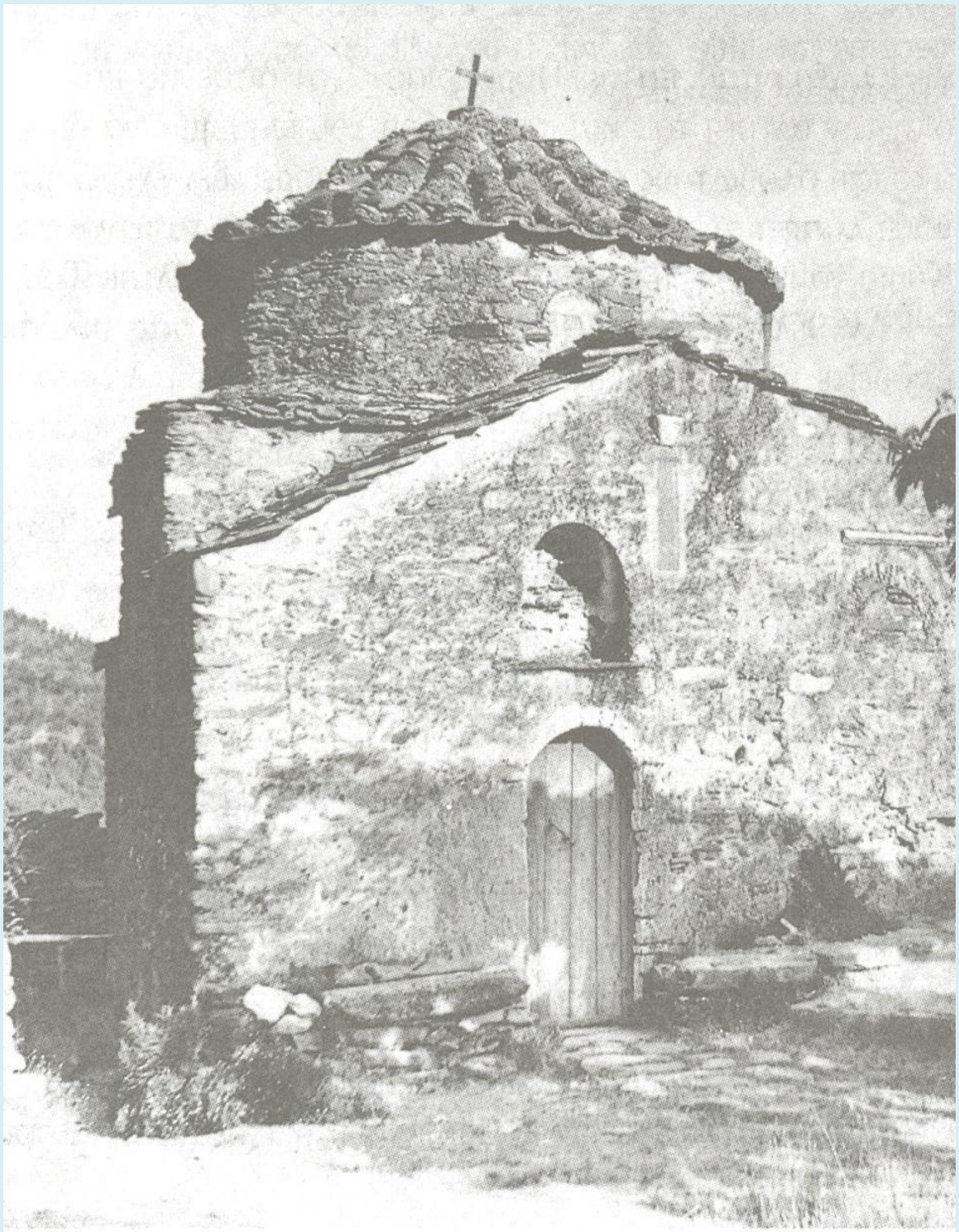

The small church of Saint Nicholas, Kallisia

Elder Porphyrios went up this path to his hut at Kavsokalyvia.

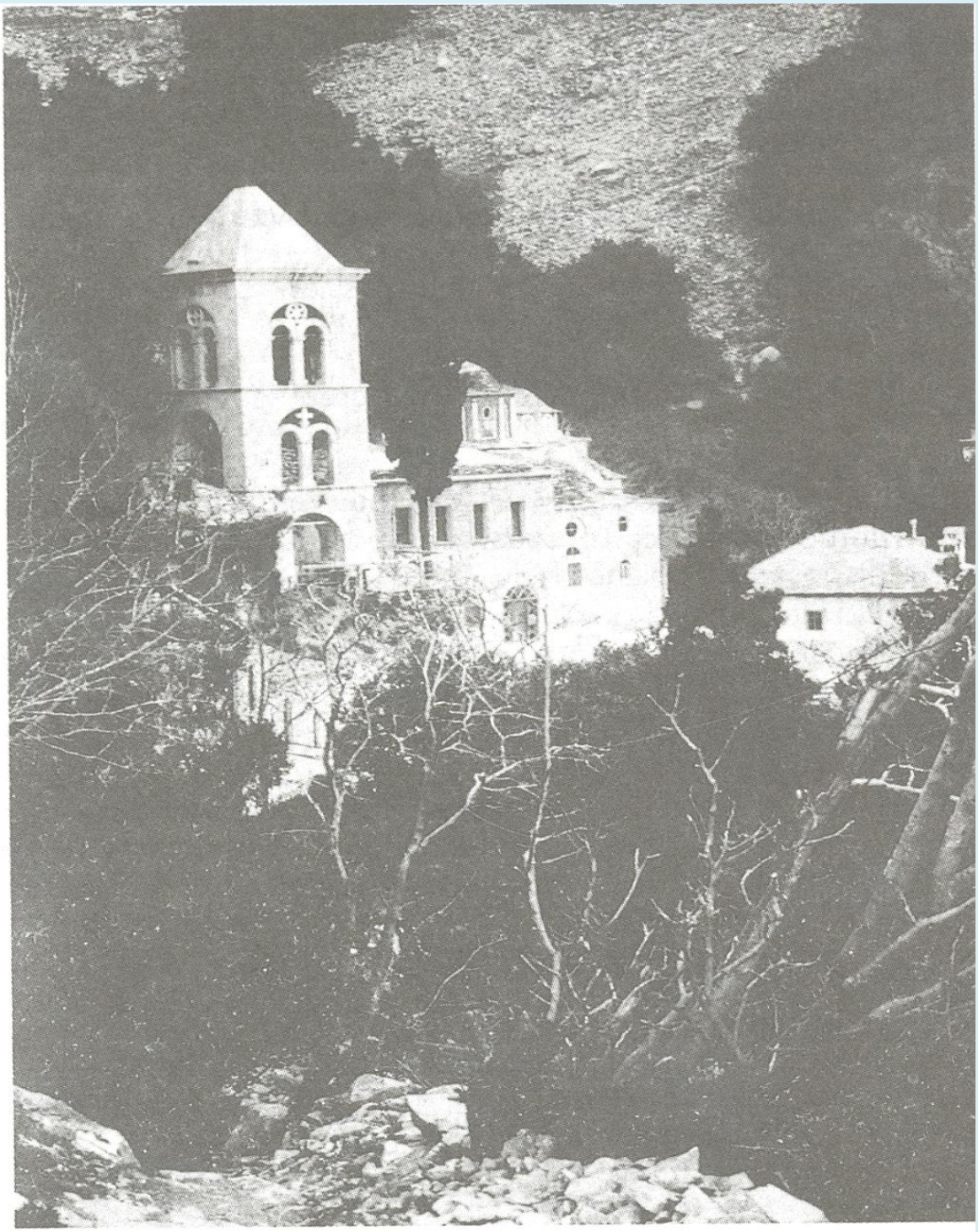

The main Church of the Holy Skete of Kavsokalyvia, in which the revered body of Elder Porphyrios was placed after his death until his burial.

During the last few years of the Elder's life, thousands of people travelled this road that led to him. They unburdened whatever weighed upon their souls to receive his prayer and blessing and to hear his divinely inspired advice.

A view of the area around the Holy Convent of "The Transfiguration of the Saviour" in Oropos, which was sanctified by the presence of the Elder Porphyrios.

In this forest many people walked with Elder Porphyrios, while others -the majority- hid themselves here, hiding their tears of emotion, their amazement and their praises to the Most High, after a conversation with the late Elder Porphyrios.

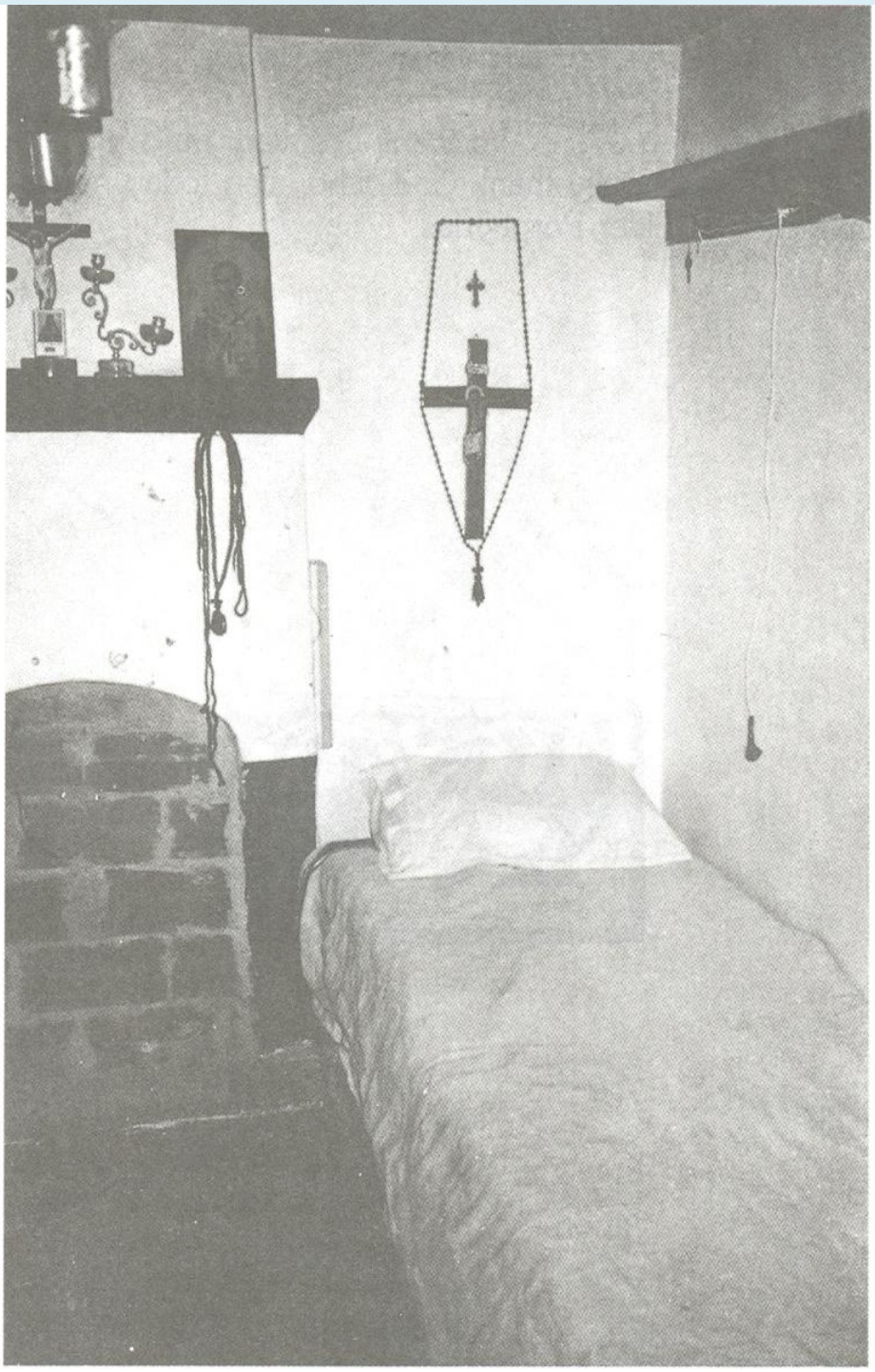

The bed on which Elder Porphyrios passed away on 2 December 1991, in the hut of St. George, at the Holy Skete of Kavsokalyvia, Mt. Athos, where he was tonsured a monk and where he returned, for the end of his earthly life.

You feel that you are with a true, redeemed, free, young man,
unaging in his old age, enlightened and wholesome.
When you are with him, you feel the joy remaining for hours,
it is like being in eternity.
(Radio broadcast Hania, 1977)

A city set on a hill cannot be hidden. (Mt. 5:14)
Milesi 1992

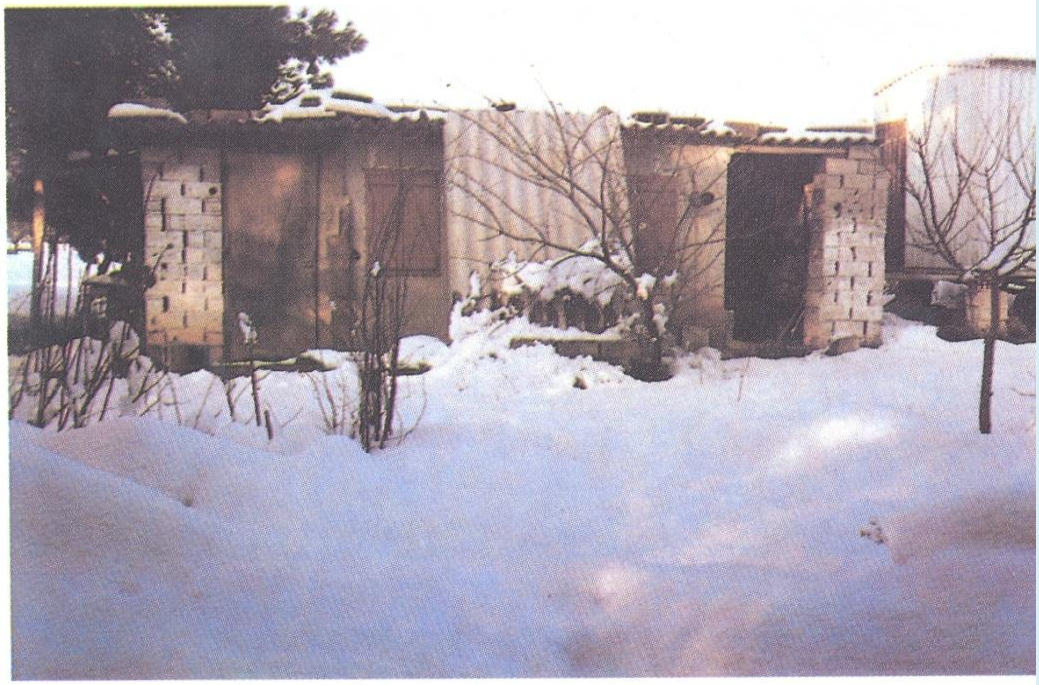

Milesi, 1992
Bless the Lord, frost and snow, lightning and clouds.
Praise Him and lift Him up to the ages.
(Hymn of the three young men)

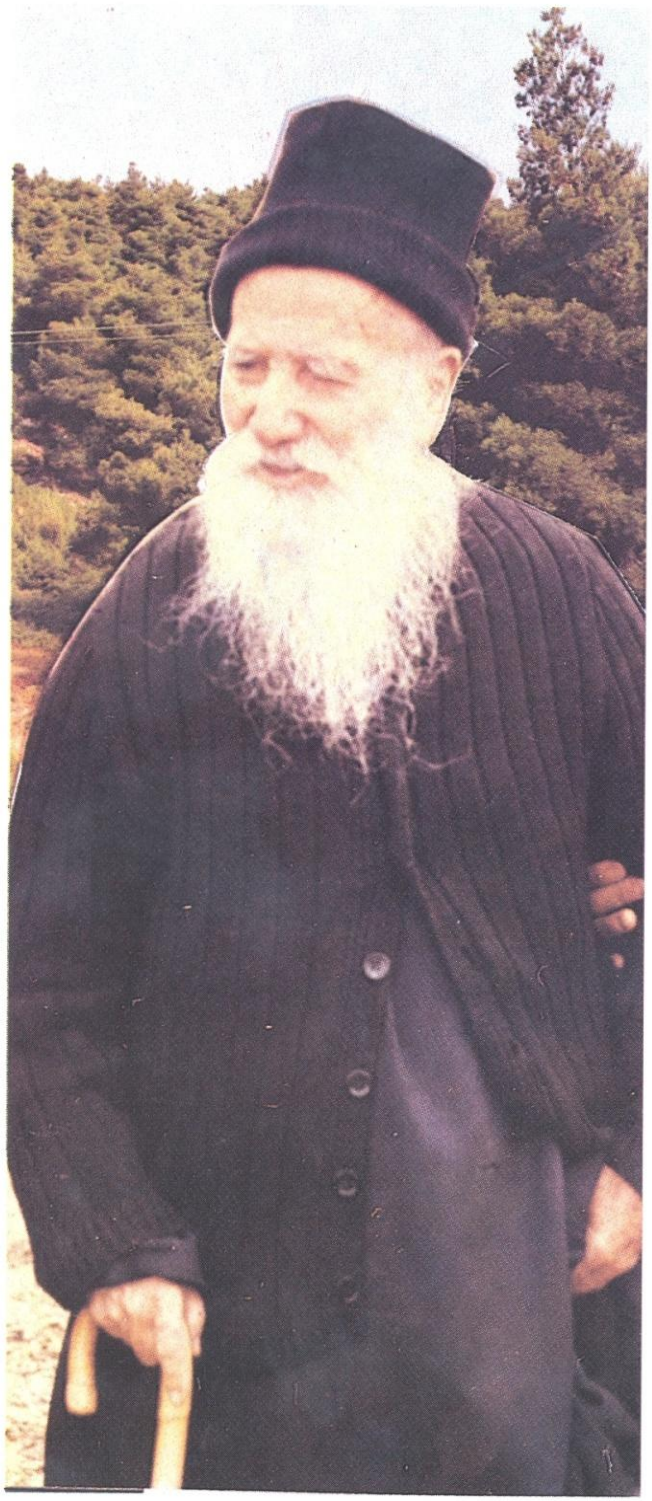

Simple, calm and, at the same time, humble in his greetings, it makes every one feel ecstatic before such a figure.
(Radio broadcast Hania, 1977)

Those living the eremitic life are blessed, flying with divine love.
Kallisia, 1993.

Ancient stones, infused with the grace of so many prayers.
St. Nicholas, Kallissia, 1993.

The door of the Elder Porphyrios' first cell in Oropos through which passed thousands of people, like an infirmary for soul and body.

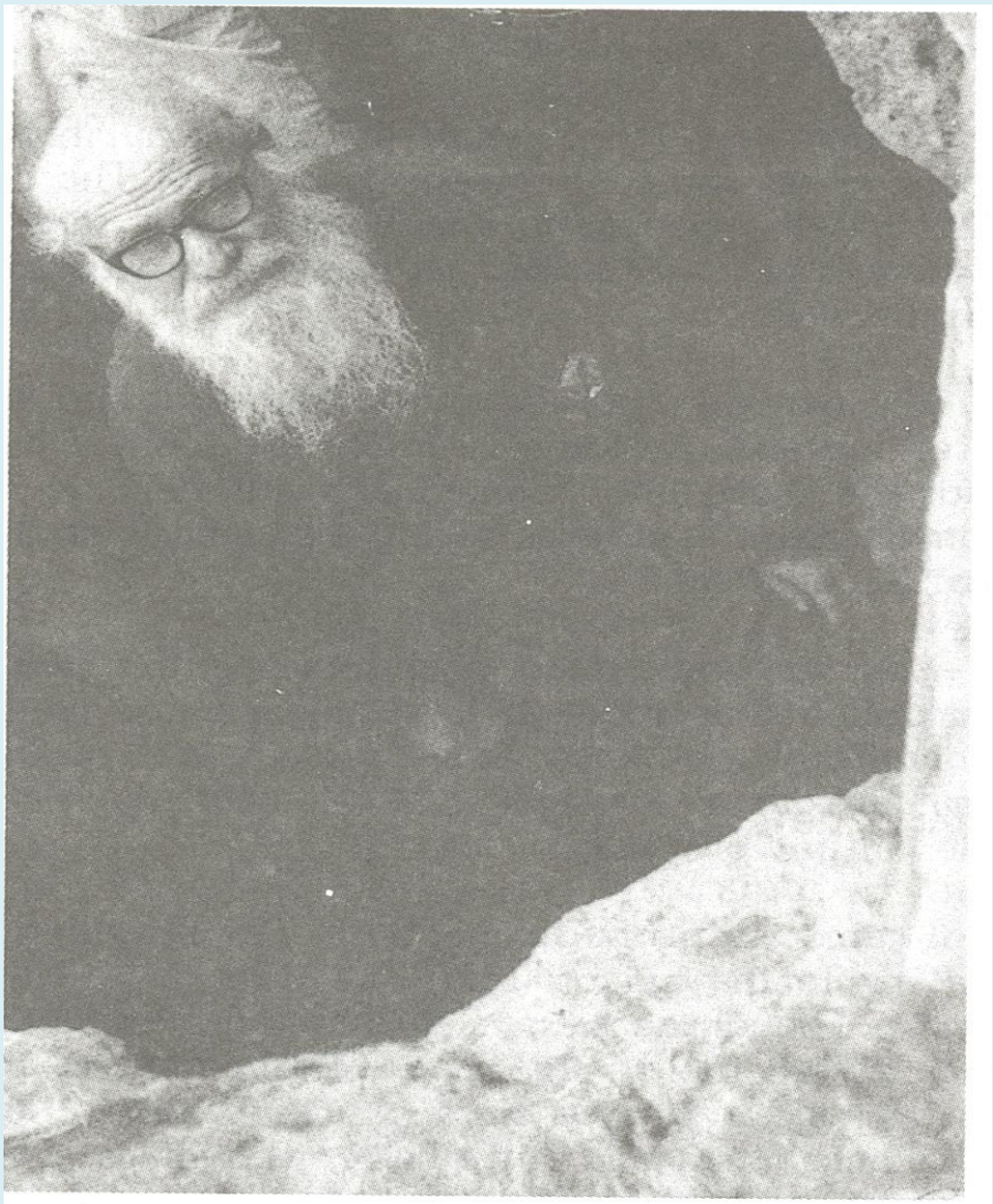

Coming out the ruins of Hades
into Lake Aherousia of Epirus.
Having seen all of the things
that had taken place there in the past.

"...Apollo has neither shelter, nor laurels from the oracle..."
July, 1974

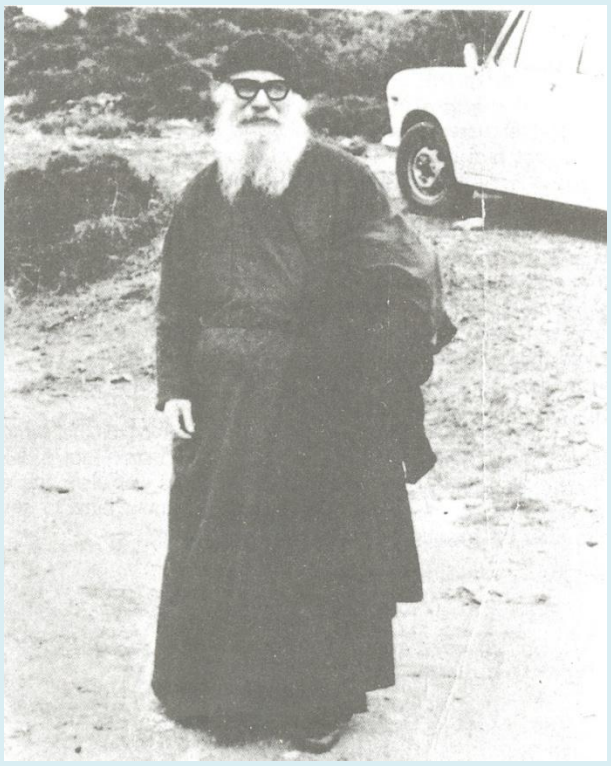

Elder Porphyrios sitting on his bed in his room in which he lived the last years of his life in the Convent "The Transfiguration of the Saviour" in Milesi, Malakasa. On the left hand side, above the bed covers, the telephone through which he helped and supported thousands of people throughout the universe, can be seen.

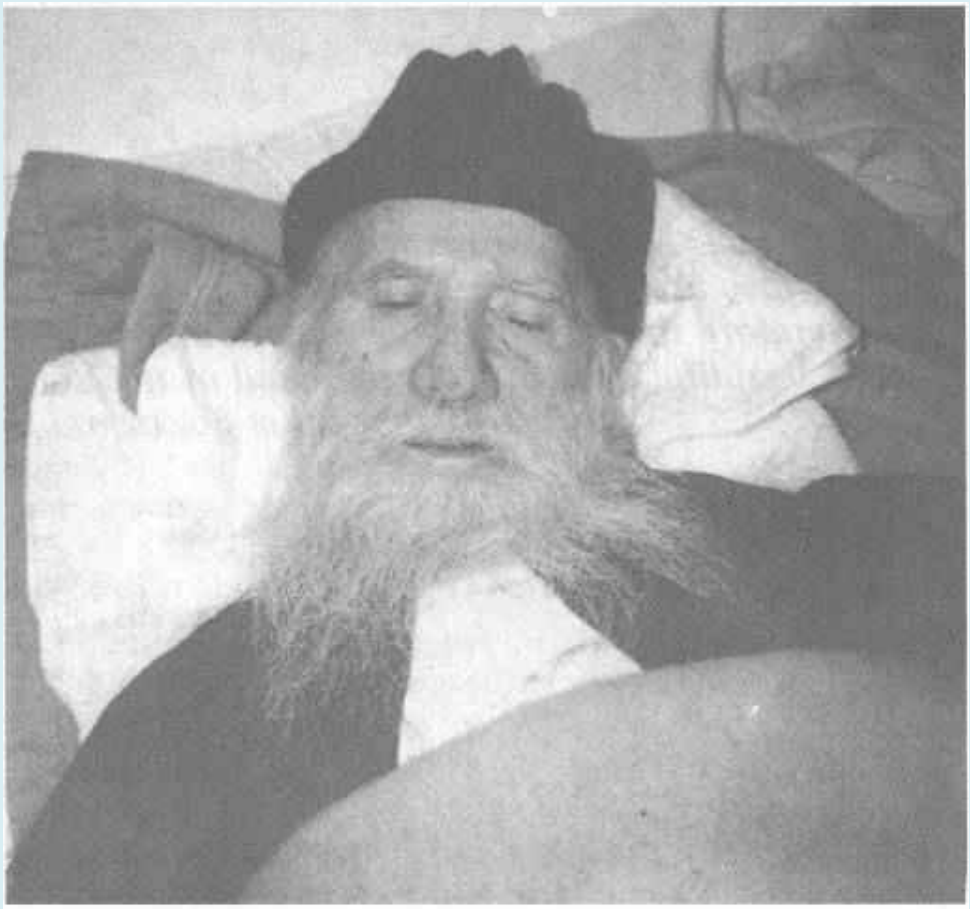

Blessed are those who approach the divine light and enter therein.
St. Symeon the New Theologian

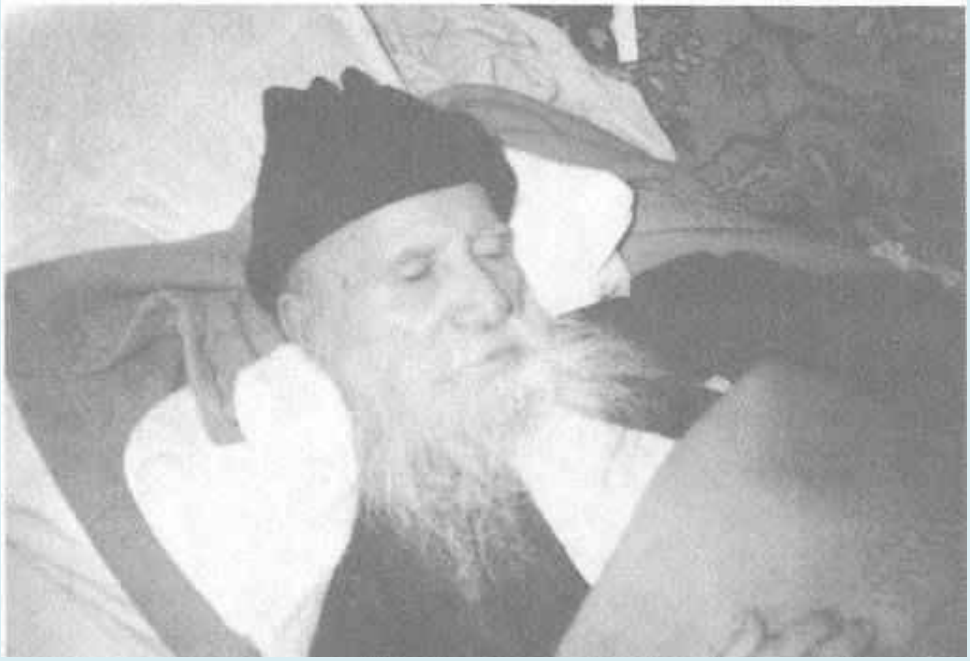

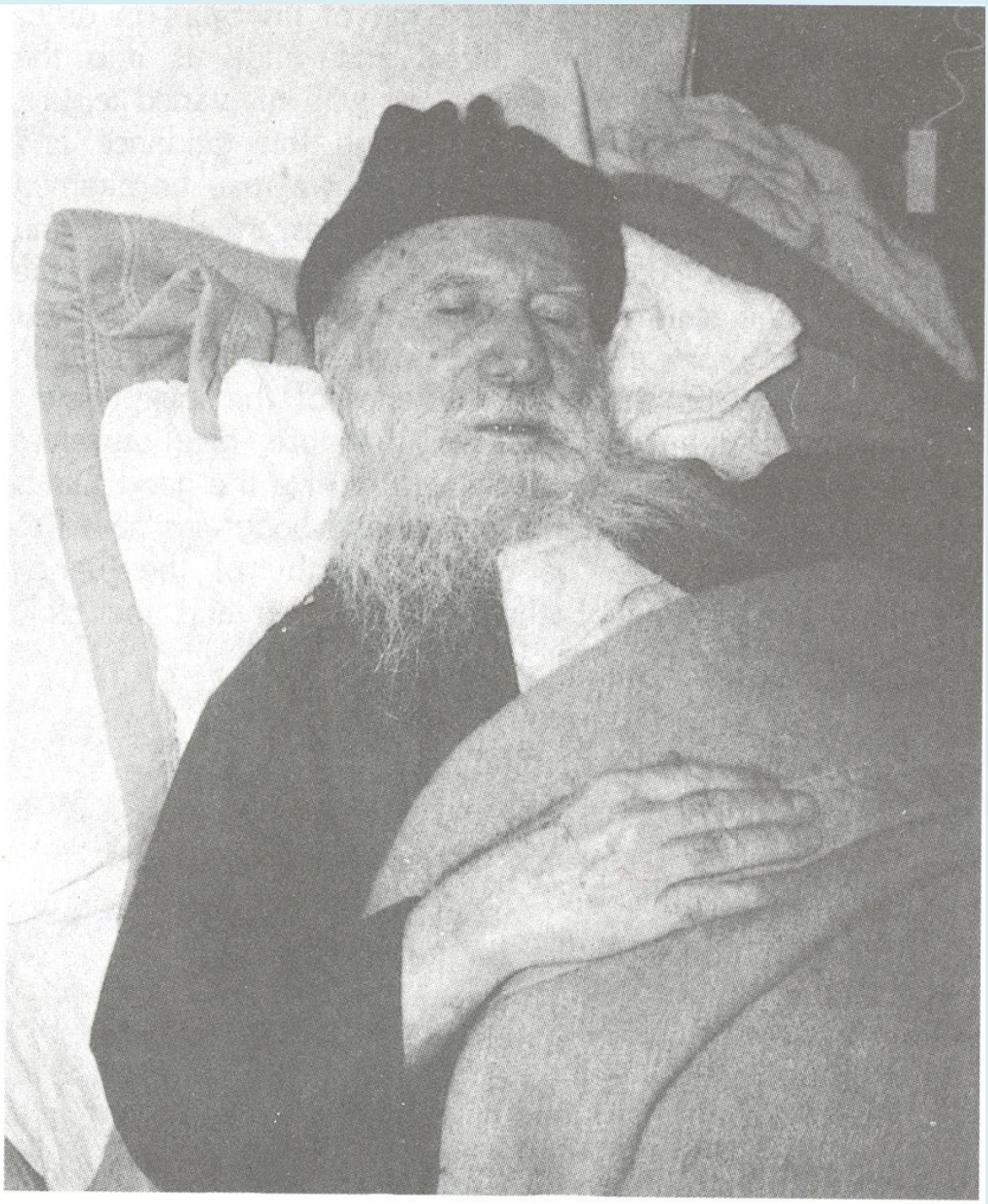

I have fought the good fight, I have finished the race, I have kept the faith. Finally, there is laid up for me the crown of righteousness, which the Lord, the righteous Judge, will give to me on that Day, and not to me only but also to all who have loved His appearing

2 Timothy 4: 7-8

ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ

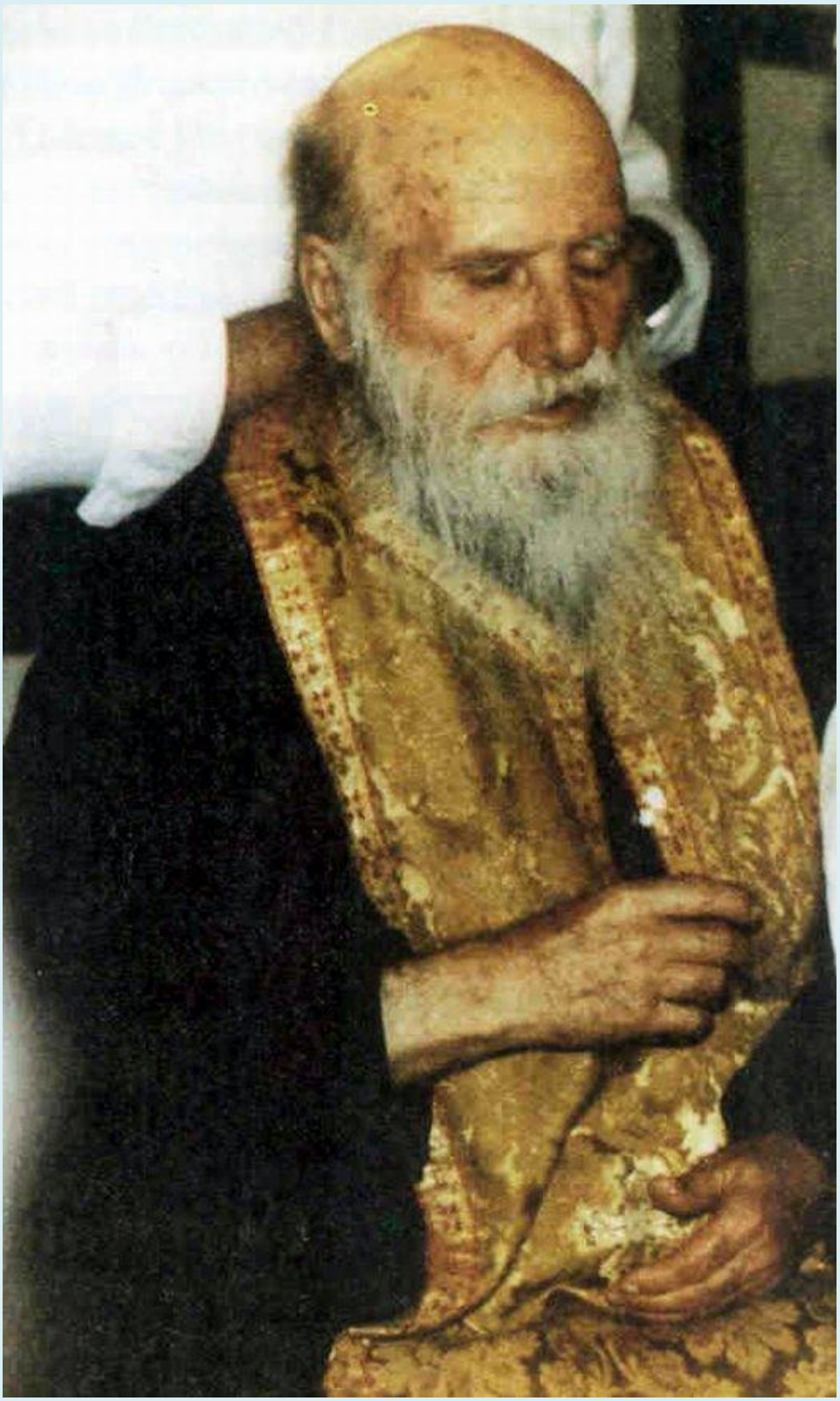

“Eu, chiar când voi fi plecat, voi continua să vă vorbesc. Oare voi mă veţi auzi?
(Părintele Porfirie Kavsokalivitul)

Αγιορειτική Φωτοθήκη

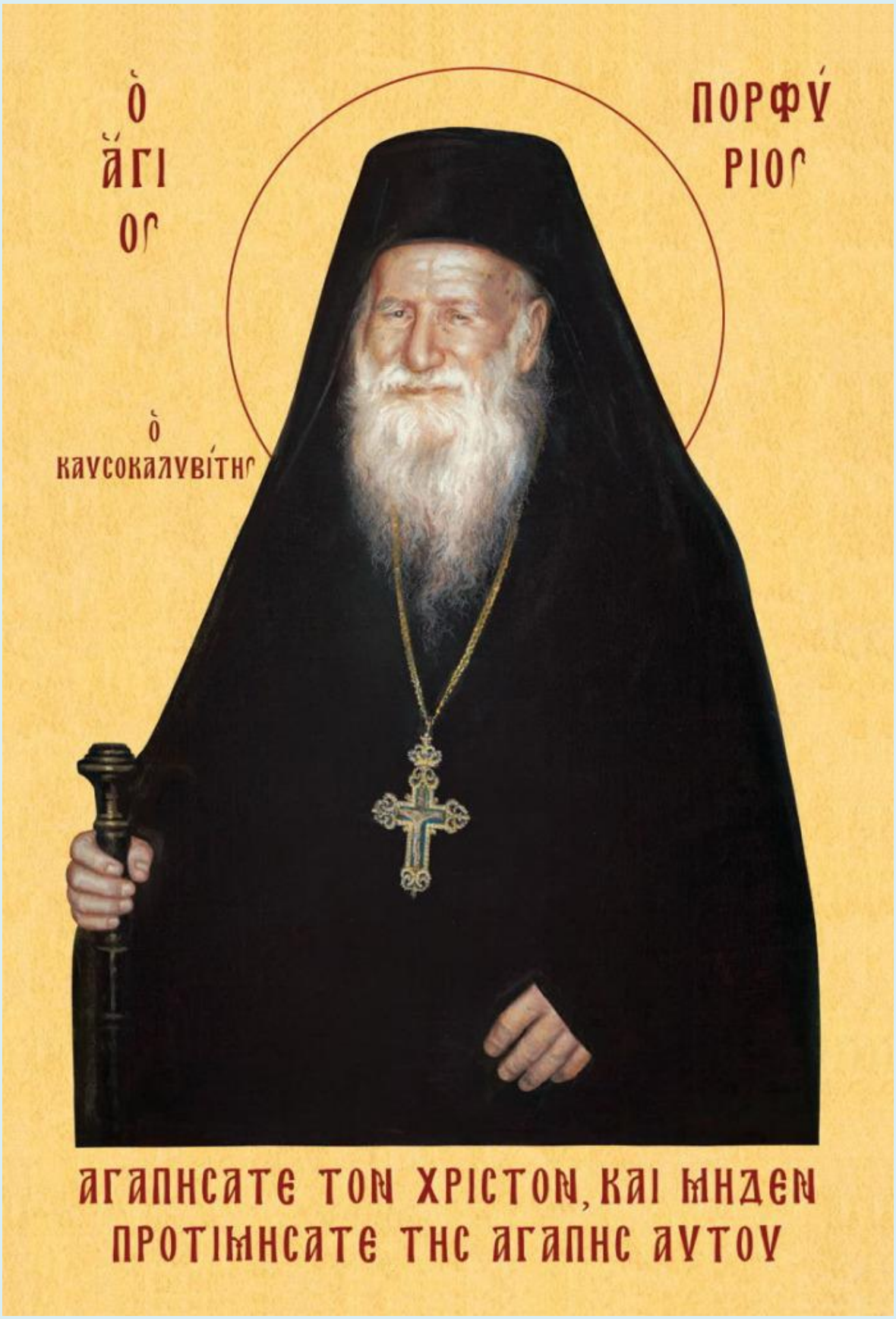
Ὁ ἅγιος Πορφύριος
Ὁ Καυσοκαλυβίτης
ΑΓΑΠΗΣΑΤΕ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ, ΚΑΙ ΜΗΔΕΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΑΤΕ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΑΥΤΟΥ

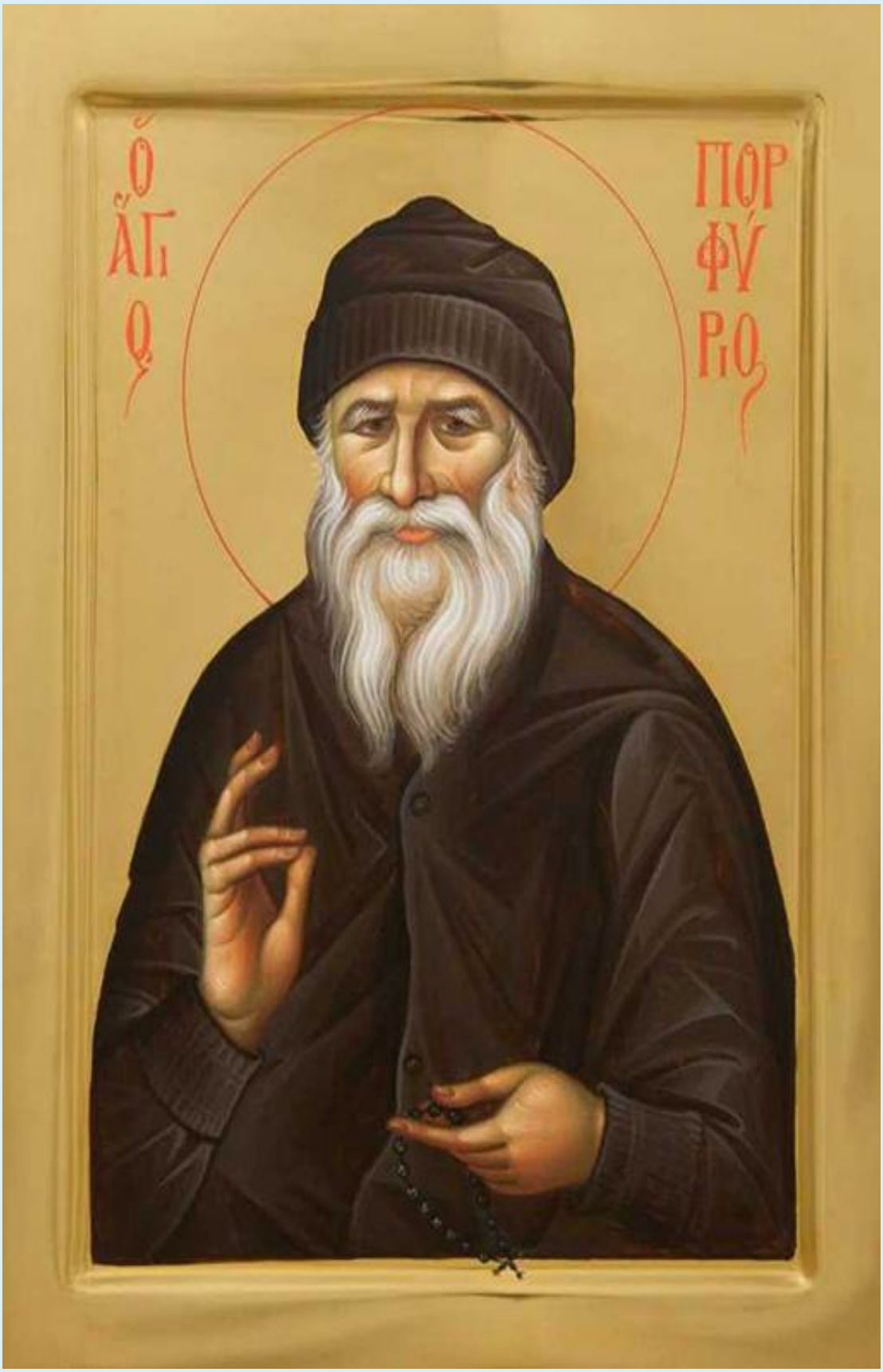
Ὁ ἅγιος
Πορφύριος

2 decembrie

SF.
CUV.
PORFI
RIE
KAVSO
KALIVI
TUL

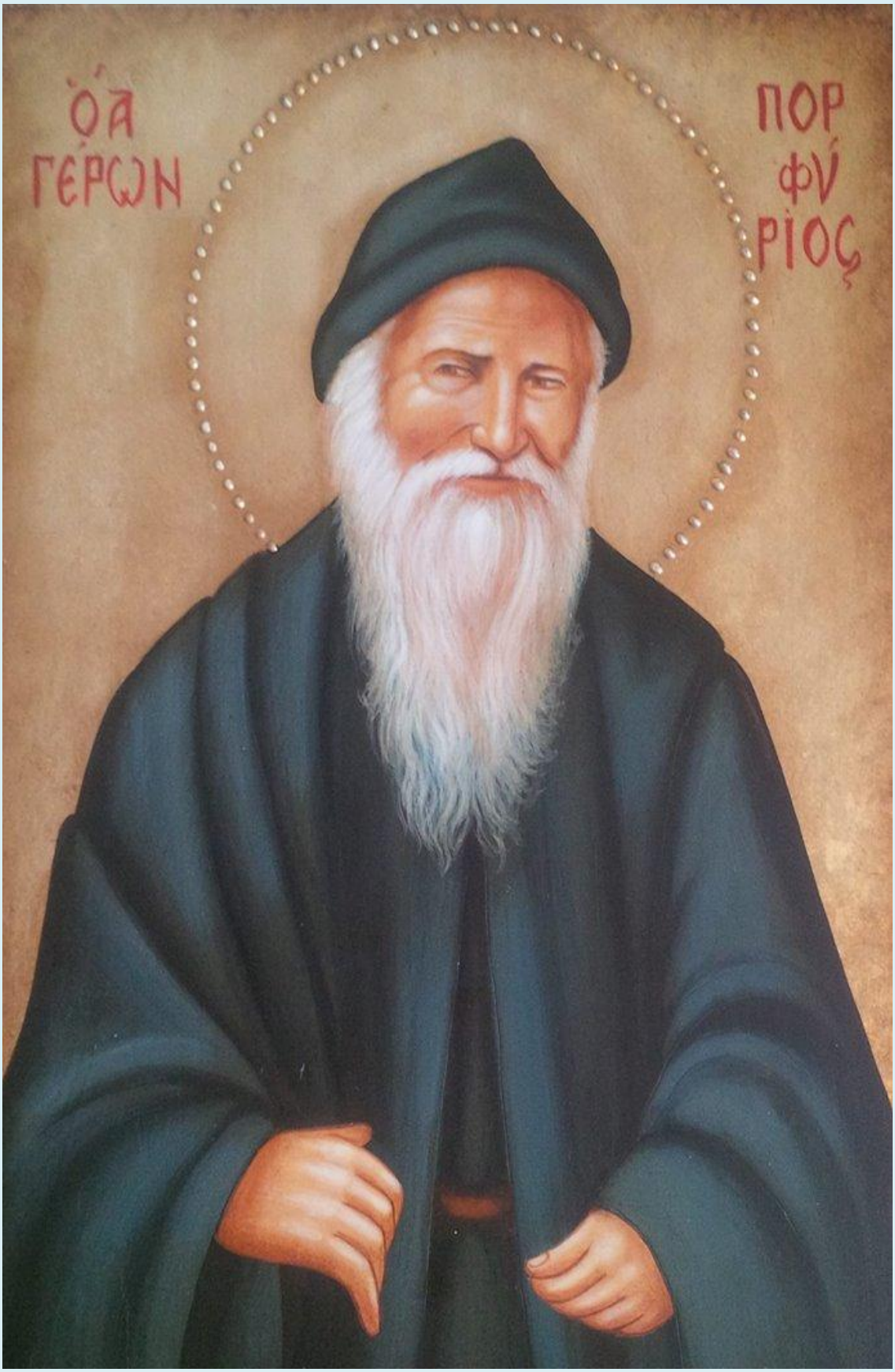
Ὁ Ἅ
ΓΕΡΩΝ
ΠΟΡ
ΦΥ
ΡΙΟΣ

Ὁ Ἅγιος
ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ
Ὁ
ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ

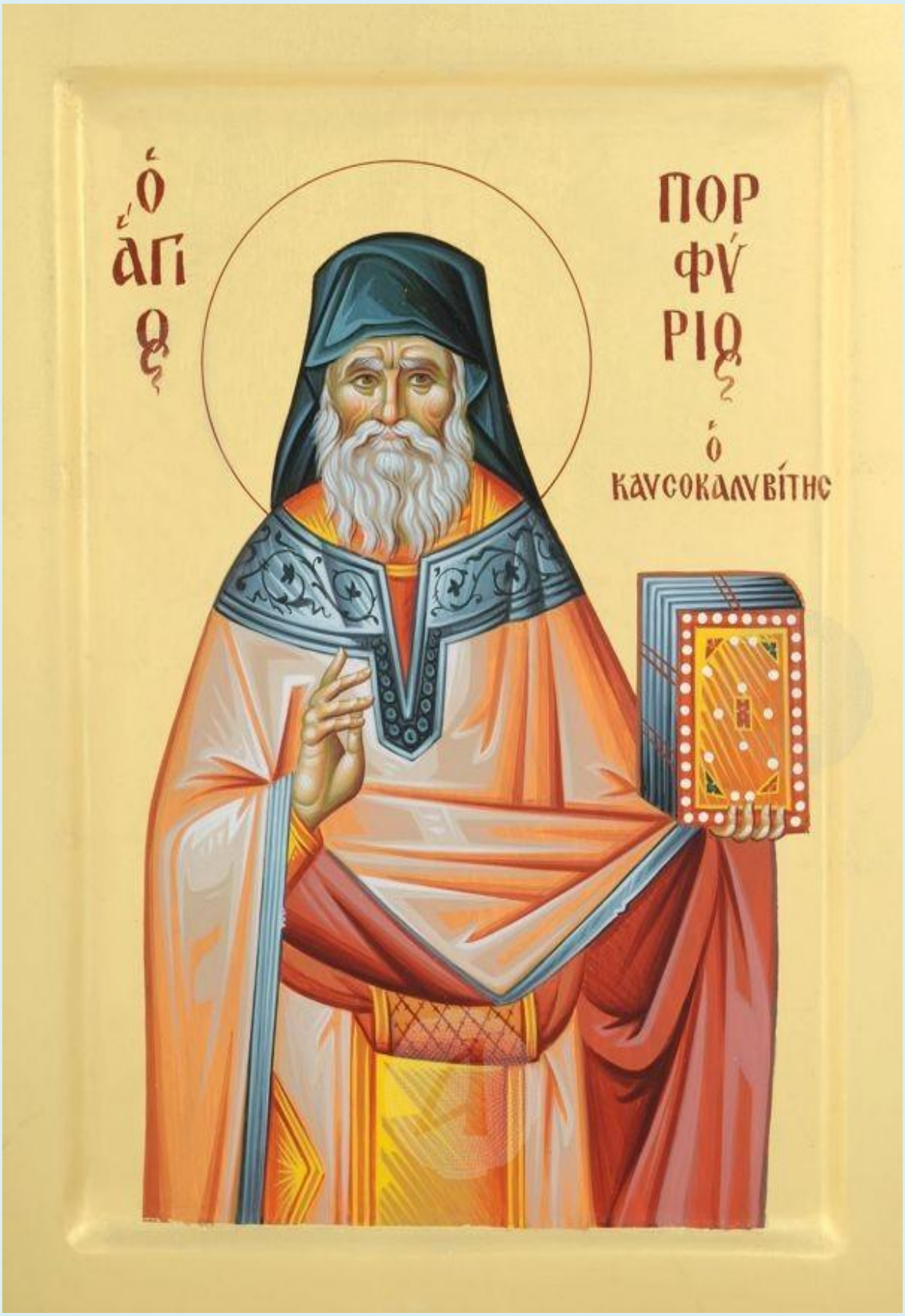
Ὁ ἅγιος
Πορφύριος
ὁ Καυσοκαλυβίτης

Ὁ Ἅγ
ΠΟΡΦΥ
ΡΙΟΣ
ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ
ΣΥΝ ΔΙΑ ΙΩΑΝΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΚΟΙΝΟΒΙΤΟΥ
ΔΕΗΣΙΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Ὁ Γέρων Πορφύριος
Ὁ Καυσοκαλυβίτης

Ὁ
ἅγι
ος
ΠΟΡΦΥ
ΡΙ
ος

ΠΟΡΦΥ
ΡΙΟΣ
ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ

Ὁ ἅγιος
ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ
Ὁ
ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ
ΙΣ ΧΣ
ΝΙ ΚΑ
ΘΕΟΤΟΚΟΣ
agioritikoslogos@blogspot.com
ἅγ. Ἀκάκιος Καυσοκαλύβια
Ἅγιον Ὄρος. Βιξ΄

SAINT
PORPHYRE

Ὁ ὅσι ος
Πορ φύ ριος

Ὁ ἅγιος
ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ
Ὁ
ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ
ἀγαπᾶτε τὸν
Χριστόν. Ὁ ΧΣ
εἶναι ἡ πηγὴ τῆς
ζωῆς, τῆς χαρᾶς, τῆς
φωτὸς, τῆς ἀληθινῆς.
Ὁ ΧΣ εἶναι ὁ Πᾶν.

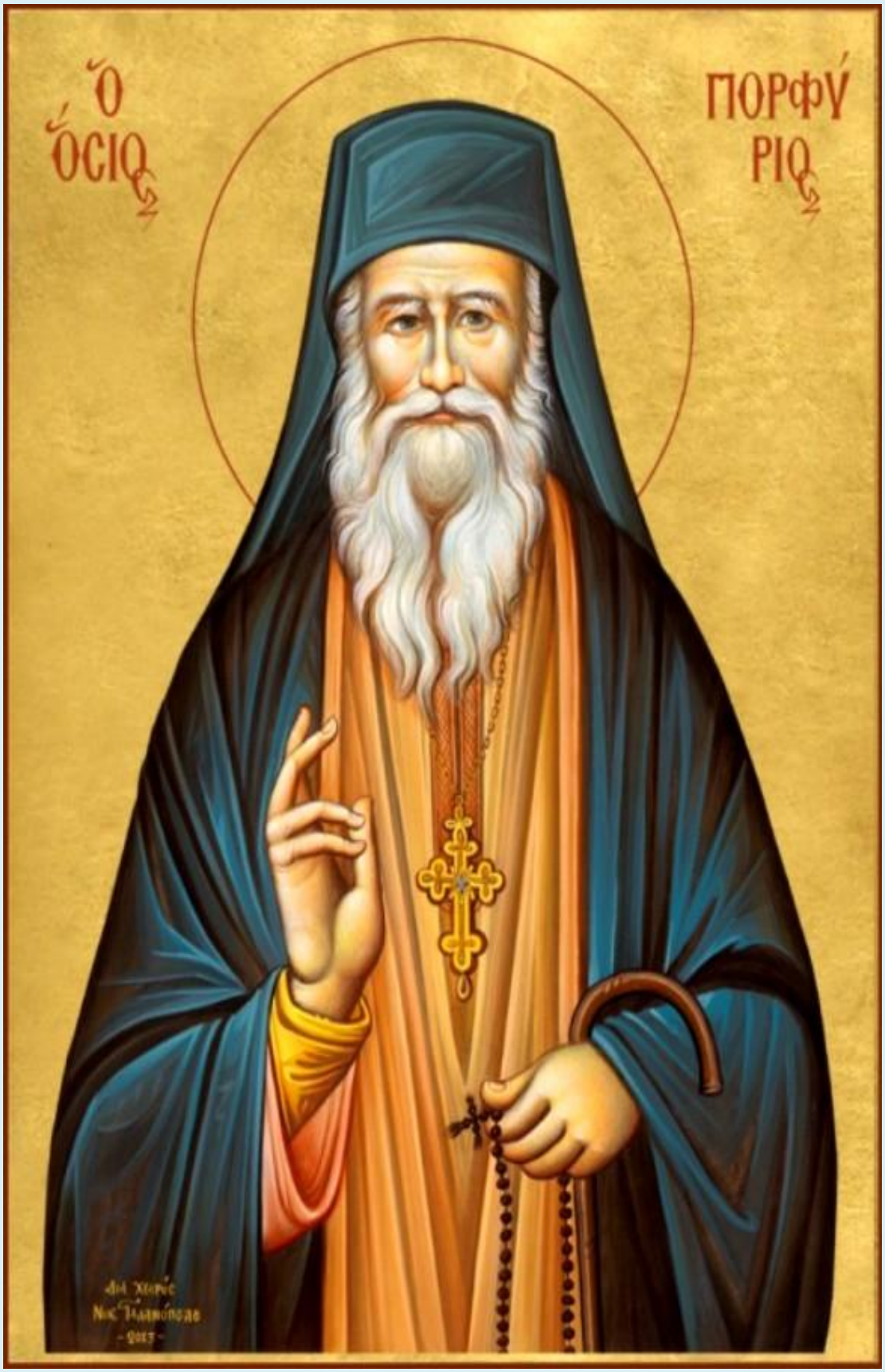
Ὁ ὅσιος
Πορφύριος

Ὁ ἅγιος Πορφύριος
Ὁ Καυσοκαλυβίτης
ἀγαπᾶτε τὸν Χν
στόν. Ὁ Χριστὸς εἶ
ναι ἡ πηγὴ τῆς ζω
ῆς, τῆς χαρᾶς, τῆ
φωτὸς τῶ ἀληθι
νῶ. Ὁ Χς εἶναι τὸ πᾶ

Ὁ Γ
ΓΕΡΩΝ
ΠΟΡ
ΦΥ
ΡΙΟΣ

Ὁ Ἅ
ΓΕΡΩΝ
ΠΟΡ
ΦΥ
ΡΙΟΣ

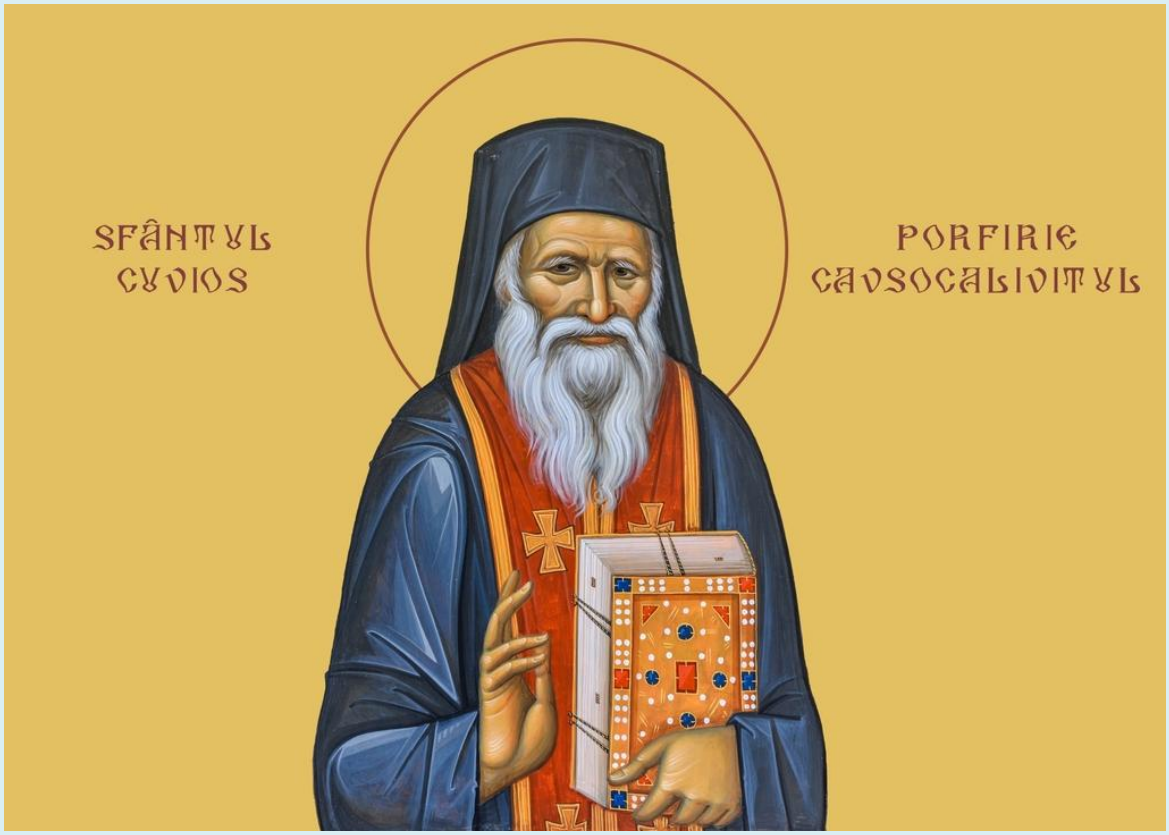
SFÂNTUL
CUVIOS
PORFIRIE
CAVSOCALIVITUL

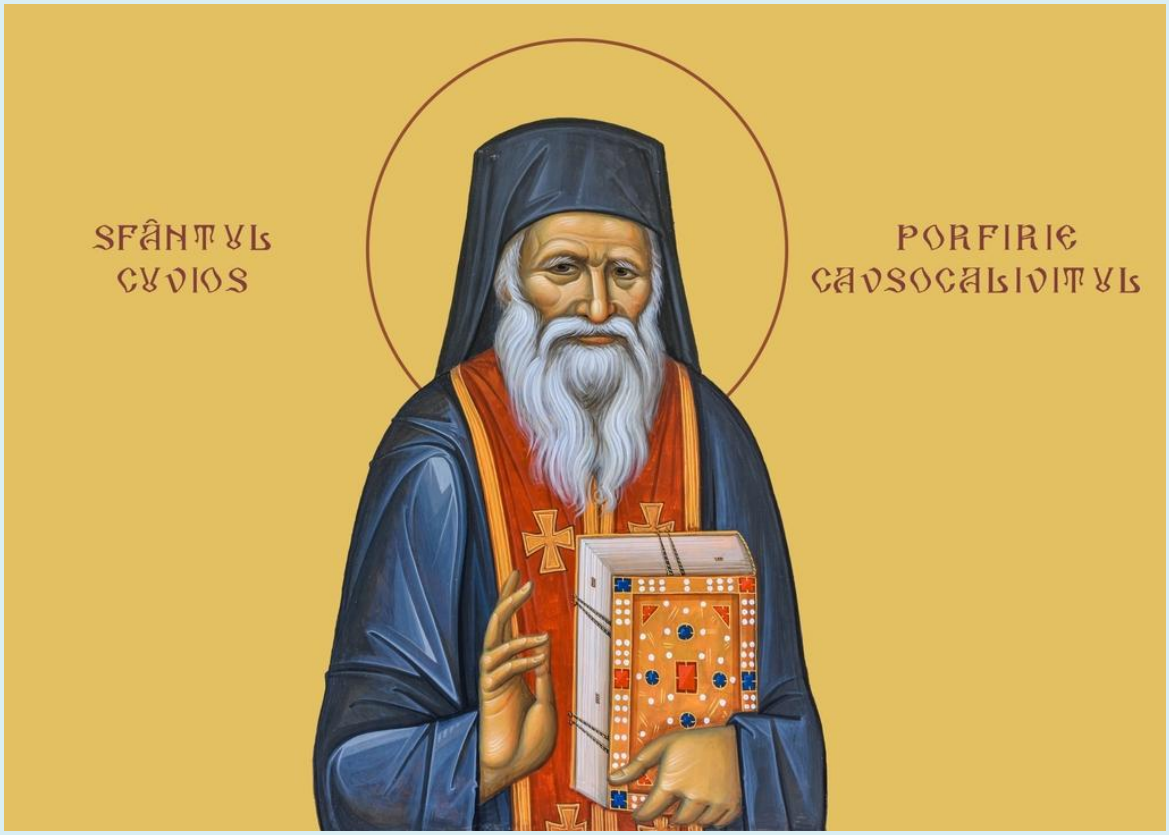
SFÂNTUL
CUVIOS
PORFIRIE
CAVSOCALIVITUL

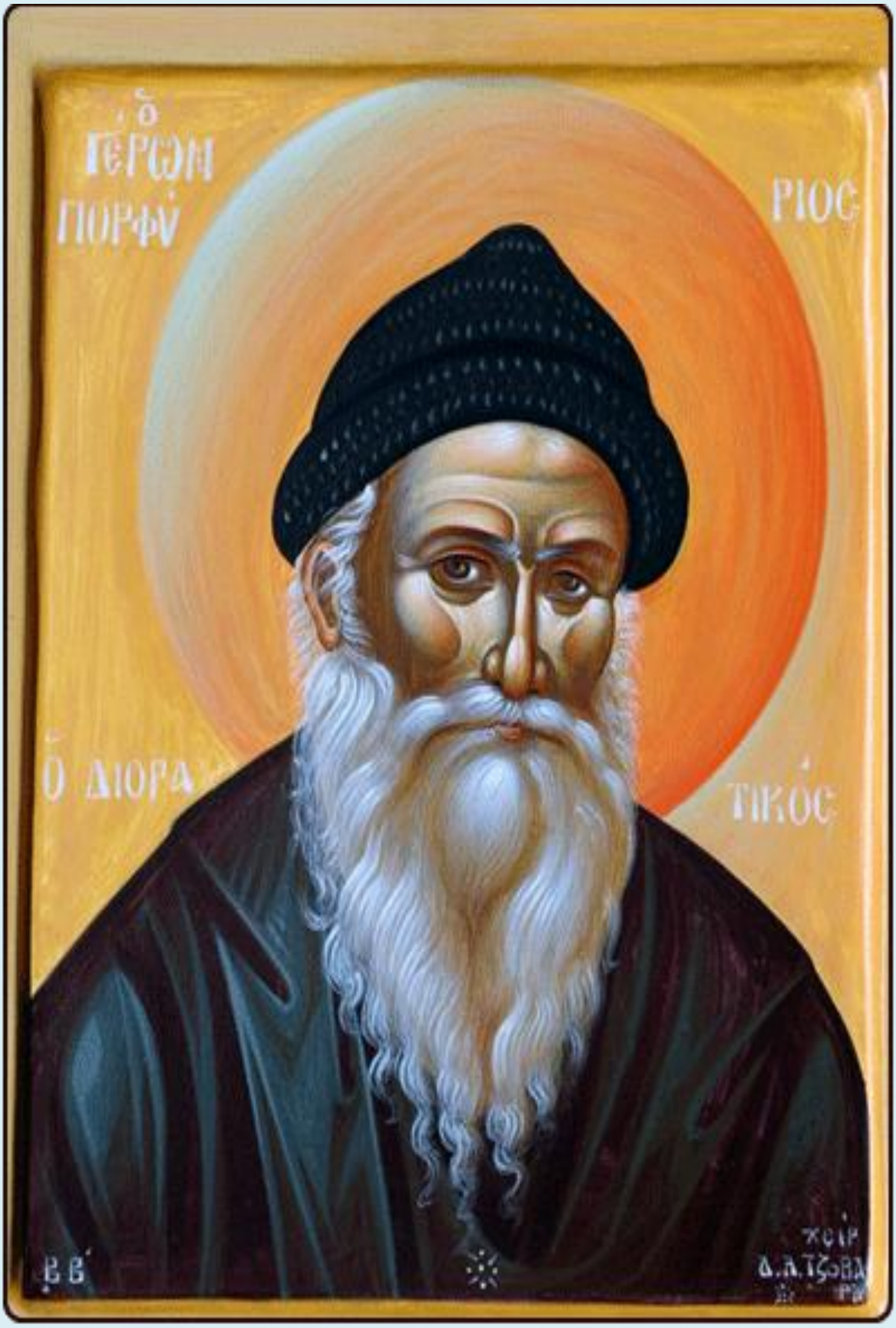
Ο ΓΕΡΩΝ ΓΙΟΡΦΥ
ΡΙΟΣ
Ο ΔΙΟΡΑ
ΤΙΚΟΣ

СВЄ
ТИ
СТАРАЦ
ПОР
ФИРИЈЄ
КАВСО-
КАЛИВИТ

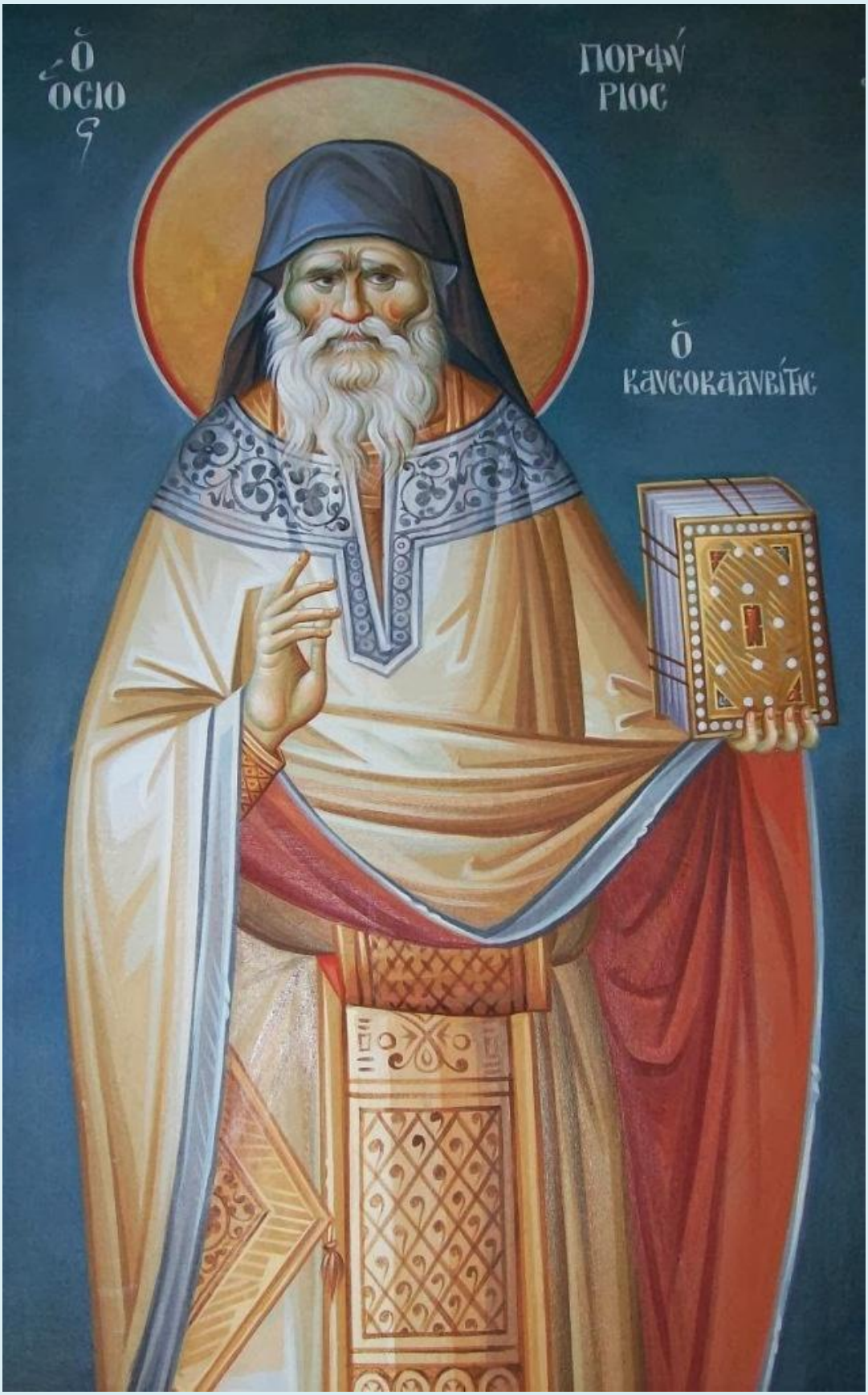
Ὁ
ὅσιο
ς
ΠΟΡΦΥ
ΡΙΟΣ
Ὁ
ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ

Cuvioşii Iakovos din Evia, Paisie Aghioritul şi Porfirie Kafsokalivitul

Cuvioşii Porfirie Kafsokalivitul Paisie Aghioritul şi Iakovos din Evia

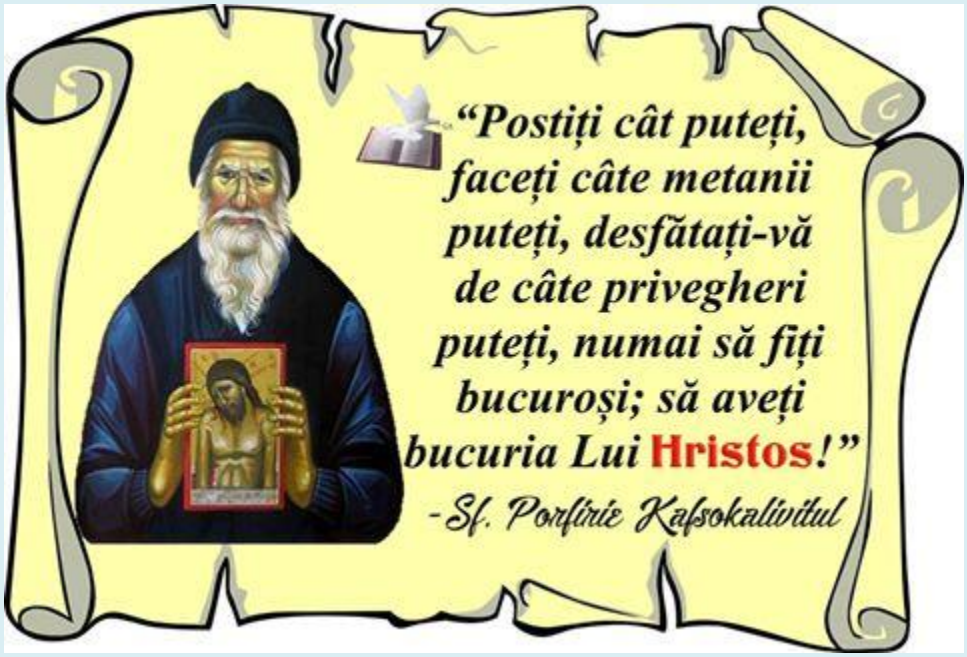

8 SFATURI ALE SF. PORFIRIE KAVSOKALIVITUL PENTRU EDUCAȚIA COPIILOR

1 Rugați-vă pentru copii încă din timpul sarcinii

2 Nu le dați neîncetat sfaturi, mai degrabă vorbiți-le prin rugăciune

3 Fiți exemple pentru copiii voștri

4 Învățați-i pe copii să ceară ajutorul lui Dumnezeu în orice situație

5 Când copiii greșesc, adresați-vă serios și ferm, nu cu mânie

6 Nu-i ocrotiți peste măsură, ci învățați-i să își poarte de grijă

7 Creșteți copiii în libertate

8 Fiți sfinți ca și copiii voștri să fie sfinți

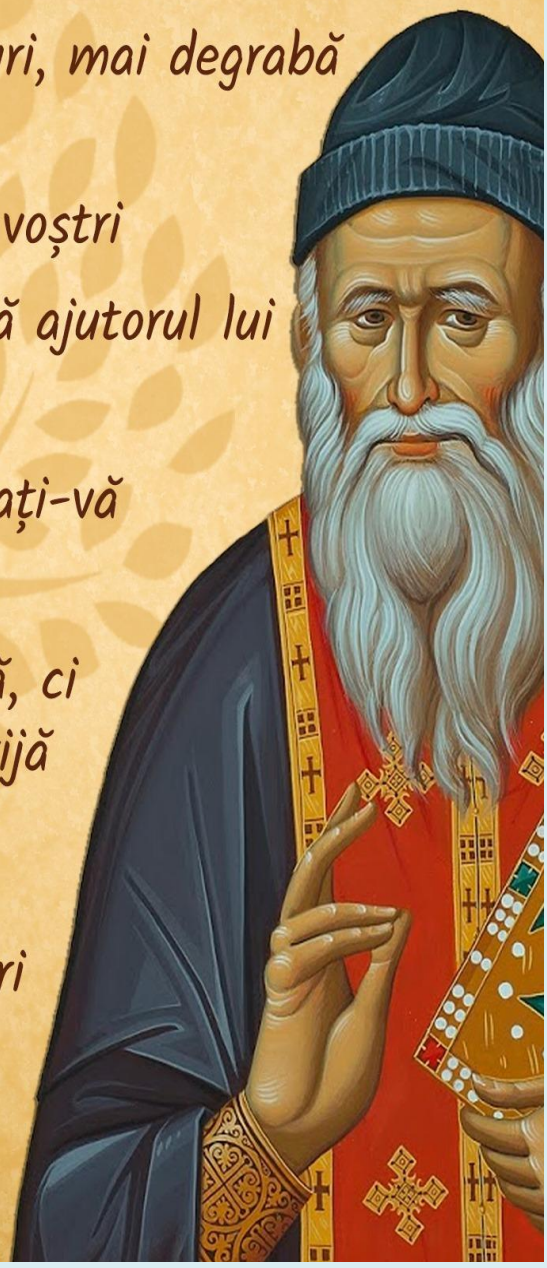

BASILICA.RO

BASILICA.RO

Nu veți deveni sfinți luptând împotriva răului.
Lăsați răul în pace.
Priviți la Hristos
și asta vă va mântui.
Ceea ce face o persoană să fie sfântă este **iubirea**.

Sf. Porfirie Cavsokalivitul

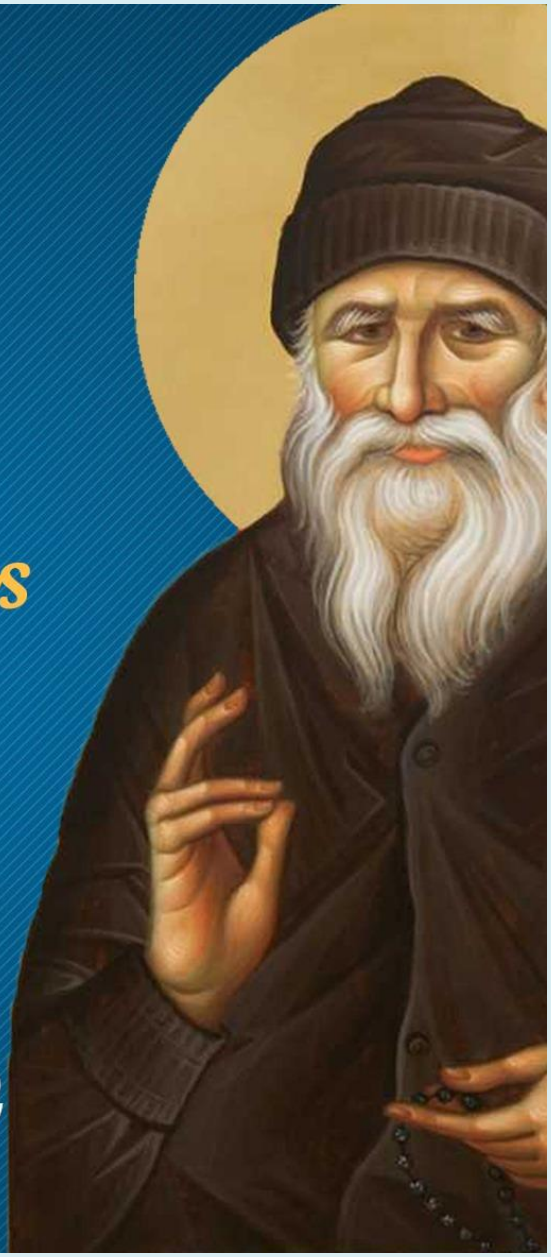

Să-L iubim pe Hristos
și singura noastră
nădejde
și grijă să fie El.
”
BASILICA.RO
Sfântul Porfirie Cavsocalivitul

”
Încredere deplină în Dumnezeu - aceasta este smerenia sfântă. Ascultare deplină de Dumnezeu, fără protest, fără reacție, chiar și atunci când ni se cer lucruri grele și de neînțeles.
Sf. Porfirie Cavsocalivitul
BASILICA.RO

”

Vorbeşte mai puţin,
roagă-te mai mult.

Sf. Porfirie Kafsokalivitul

BASILICA.RO

”
Ceea ce face o persoană
să fie sfântă
este iubirea.
Sf. Porfirie Cavsocalivitul
BASILICA.RO

BASILICA.RO
Fii sărac în dorințe,
ca să fii bogat în mulțumiri.
SF. PORFIRIE KAVSOKALIVITUL

Dec.
2

6 lucruri despre
Sf. Porfirie Cavsocalivitul

- Din copilărie, își dorea să urmeze exemplul Sf. Ioan Colibașul
- Când avea 15 ani, a plecat în Sf. Munte
- Citea din Evanghelie și Psaltire pentru a avea gânduri curate
- De la o vârstă fragedă a primit harul Duhului Sfânt și al facerii de minuni
- A slujit 30 de ani la Paraclisul Sf. Gherasim al Policlinicii din Atena după ce a fost forțat de boală să plece din Sf. Munte
- A fondat o mănăstire în Milesi (Grecia)

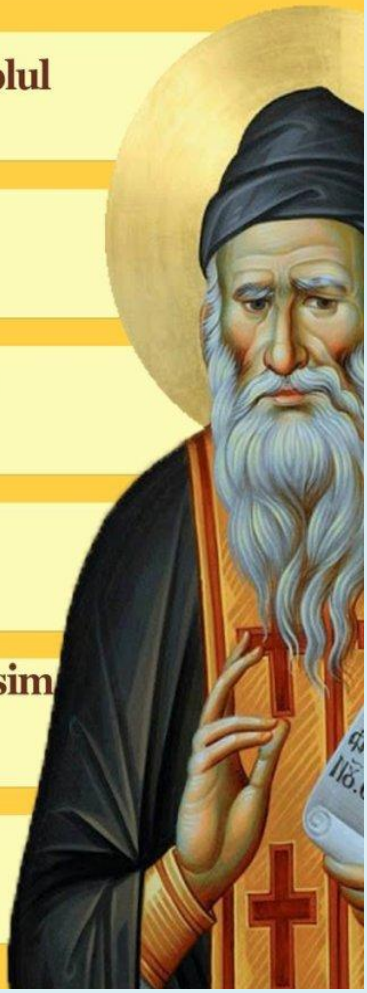

BASILICA.RO

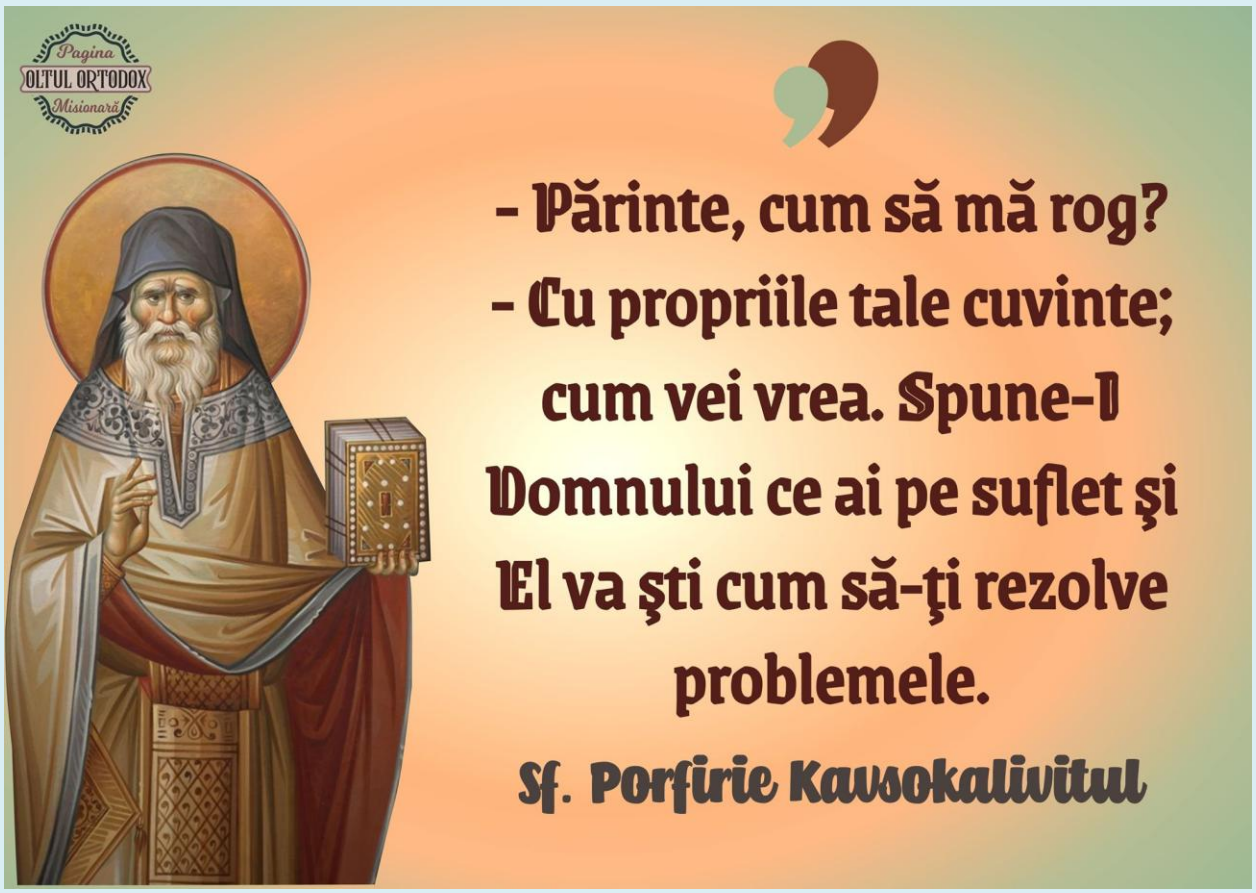
Pagina
OLTUL ORTODOX
Misionară
- Părinte, cum să mă rog?
- Cu propriile tale cuvinte; cum vei vrea. Spune-I Domnului ce ai pe suflet şi El va şti cum să-ţi rezolve problemele.
Sf. Porfirie Kavsokalivitul

Troparul Sfântului Porfirie Kafsokalivitul

2 Decembrie

După cum pe pământ te rugai pentru tămăduirea neputinţelor şi pentru iertarea păcatelor noastre, tot astfel şi acum roagă-te în ceruri, părinte Porfirie, şi roagă-L pe Hristos Dumnezeul nostru să mântuiască sufletele noastre.

Troparul Sfântului Porfirie Kafsokalivitul

2 Decembrie

După cum pe pământ te rugai pentru tămăduirea neputinţelor şi pentru iertarea păcatelor noastre, tot astfel şi acum roagă-te în ceruri, părinte Porfirie, şi roagă-L pe Hristos Dumnezeul nostru să mântuiască sufletele noastre.

Bucură-te, Sfinte părinte Porfirie, biserică vie a lui Hristos, dar nepreţuit pe care Dumnezeu l-a dăruit Bisericii!